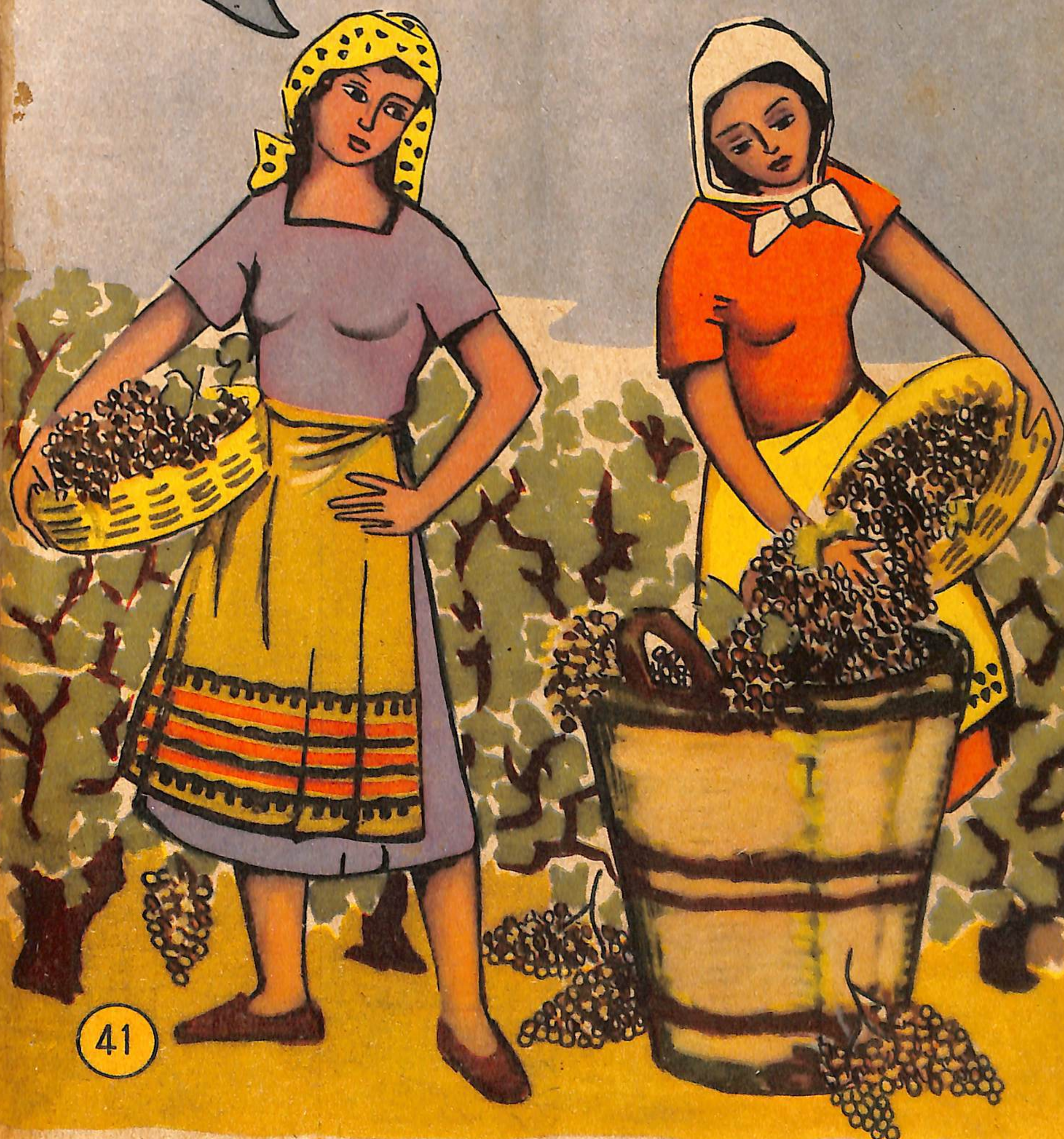
Τό σπίτι τοῦ Παιδιοῦ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1η ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1951
ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 41 (17)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι.. .. ..Δρχ.	100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται .. .. »	50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα »	25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται »	10.000

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ἡ ἀγάπη στὴν ἐργασία

Ο ΦΩΚΙΩΝ ΒΓΑΖΕΙ ΝΕΡΟ ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΖΥΜΩΝΕΙ

Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐνδοξώτερους ἄνδρες τῆς Ἀρχαιότητας ἦταν καὶ ὁ Φωκίων ποὺ ἦταν στὴν Ἀθήνα ὁ πιὸ ἄξιος πολιτικὸς καὶ ὁ πιὸ ἄξιος στρατηγὸς τῆς ἐποχῆς του.

«Πόνος γὰρ εὐκλείας πατήρ» — δηλαδὴ ὁ κόπος εἶναι ὁ πατέρας τῆς δόξας — εἶπε ὁ Εὐριπίδης. Μὰ ἂν ὁ κόπος, μᾶς εἶπε ὁ Γεροστάθης, εἶναι ὁ πατέρας τῆς δόξας, εἶναι φανερὸ πὼς ὁ Φωκίων ποὺ τόσο πολὺ δοξάστηκε, οὔτε τὸν κόπο φοβήθηκε οὔτε τὴν ἐργασία ντράπηκε.

Ὅταν οἱ πρεσβευτὲς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἔφτασαν στὸ σπίτι τοῦ Φωκίωνα γιὰ νὰ τοῦ φέρουν τὰ δῶρα ποὺ τοῦ ἔστελνε ὁ Βασιληᾶς τῆς Μακεδονίας, βρῆκαν τὸν Φωκίωνα νὰ βγάζη νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι, καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ μεγάλου Ἀθηναίου στρατηγοῦ, νὰ ζυμώνη τὸ ψωμὶ τοῦ σπιτιοῦ της.

Ρωτήσαμε τὸν Γεροστάθη ἂν ὁ Φωκίων αὐτὸς ἦταν ὁ πατέρας τοῦ Φώκου γιὰ τὸν ὁποῖον μᾶς εἶχε μιλήσει ἄλλη φορά.

— Ναί, αὐτὸς εἶναι, μᾶς εἶπε ὁ Γεροστάθης.

Καὶ συνέχισε:

— Οἱ μουσικοί ,ὅταν πετύχουν καμμιὰ ὄμορφη μελωδία συνηθίζουν νὰ τὴν ἐπαναλαμβάνουν, γιατὶ φυσικὰ τοὺς ἀρέσει. Ἀλλὰ καὶ τὸ λαμπρὸ «μελόδραμα» τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας ἔχει μερικὲς μελωδίες ἐξαιρετικὰ ὄμορφες, ὅπως ὁ Ἀριστείδης, ὁ Σωκράτης, ὁ Φωκίων, ὁ Κίμων, ὁ Ἐπαμεινώνδας. Αὐτὲς τὶς μελωδίες θὰ σᾶς τὶς ἐπαναλαμβάνω πάντα γιατὶ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ σᾶς εὐχαριστοῦν.

Τότε κάποιος ἀπὸ μᾶς παρατήρησε πὼς ἴσως ὁ Φωκίων ζοῦσε στὴν ἐποχὴ ποὺ ὅλα ἦταν ἁπλᾶ καὶ γι' αὐτὸ ὁ ἴδιος ἔβγαζε νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι του καὶ ἡ γυναῖκα του ζύμωνε.

— Ὄχι, ὄχι, ἀποκρίθηκε ὁ Γεροστάθης. Ὁ Φωκίων δὲν ζοῦσε στοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους τοῦ Ὁμήρου, τότε ποὺ ἡ Βασίλισσα τῆς Ἰθάκης, ἡ Πηνελόπη ὕφαινε τὸν ἱστό της, ἡ δὲ Βασιλοπούλα Ναυσικᾶ ἔπλενε στὸ ποτάμι τὰ ροῦχα της, καὶ ἡ Βασίλισσα τῶν Φαιάκων ἔγνεθε ὅλη τὴ μέρα.

Οὔτε ὁ Φωκίων ζοῦσε στοὺς πατριαρχικοὺς χρόνους τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς, τότε δηλαδὴ ποὺ ἡ Ρεβέκκα καὶ ἡ Ραχὴλ βόσκανε μόνες τους τὰ κοπάδια τους.

Ἴσα-ἴσα, πρόσθεσε ὁ Γεροστάθης, τονίζοντας μία-μία τὶς λέξεις του — ὁ Φωκίων ζοῦσε στὴν ἐποχὴ ποὺ ἡ πολυτέλεια μὲ τὶς πιστὲς δορυφόρες της, τὴ διαφθορὰ καὶ τὴν ἀναίδεια, εἶχαν κατακτήσει τὴν Ἀθήνα καὶ προετοίμαζαν τὴν καταστροφὴ τῆς Ἑλλάδας.

Ἀλλὰ ὁ Φωκίων δὲν παρασύρθηκε ἀπ' αὐτὸν τὸν ὀλέθριο χείμαρρο τῆς πολυτέλειες. Ἔτσι αὐτὸς ἔβγαζε νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι του καὶ ἡ γυναῖκα του ζύμωνε.

(Ἀπὸ τὸ Γεροστάθη)

●

Χιλιομετρικαὶ ἀποστάσεις ἀπὸ ἐπαρχιακὰς πόλεις

Ἀπὸ τὸ Μεσολόγγιον ἀπέχουν Ἀγρίνιον 38, Αἰτωλικὸν 16, Εὐηνοχώριον 10 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Μυτιλήνην ἀπέχουν: Ἁγιάσσος 28, Καλλονὴ 40, Μόλυβος 68, Παπάδος 24, Πλωμάρι 42, Πολύχνιτος 46 καὶ Σύγριον 92 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸ Ναύπλιον ἀπέχουν: Ἄργος 12, Ἐπίδαυρος 26, Κόρινθος 62, Λιγουριὸ 25, χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Ξάνθη ἀπέχουν: Κομοτινὴ 56, Μελοβικὴ 33, Πόρτο - Λάγο 25 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὰς Πάτρας ἀπέχουν: Αἴ-
γιον 41, Ἄλυσος 19, Ἀχαΐα 22, Βλασιὰ
55, Βραχνέϊκα 10, Ἐρυμάνθεια 48, Καλά-
βρυτα 86, Μαζέϊκα 115, Χαλανδρίτσα 30
χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Πρέβεζαν ἀπέχουν: Ἄρ-
τα 52, Ἰωάννινα 106, Φιλιππιὰς 43 καὶ
Σαμψοῦς 18 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸν Πύργον ἀπέχουν: Ἀμα-
λιὰς 20, Δίβρη 65, Καράτουλα 17, Λα-
τζόϊ 25, Ὀλυμπία 23, Πλάτανος 18,
Σπάρτη 80 καὶ Τρίπολις 150 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸ Ρέθυμνον ἀπέχουν: Ἅ-
γιος Νικόλαος 146, Ἀρκάδι 28, Ἐπισκο-
πὴ 23, Ἡράκλειον 77, Καρωτὴ 20, Κου-
ροῦτες 47, Μέλαμπες 50, Μοῦνδρος 23,
Θυριοκέφαλα 37 καὶ Χανιὰ 75 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὰς Σέρρας ἀπέχουν: Δρᾶμα
51, Νιγρίτα 25 καὶ Σιδηρόκαστρον 26 χι-
λιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Σητείαν ἀπέχουν: Ἅ-
γιος Νικόλαος 71, Μέσα Μουλιανὰ 20,
Μυρσίνη 25, Χαμέλι 10, Χανιὰ 292 χιλιό-
μετρα.

Ἀπὸ τὴν Σπάρτην ἀπέχουν: Ἀ-
ρεόπολις 73, Γύθειον 46, Μονεμβασία 96,
Μυστρᾶς 5, Πύργος 80 καὶ Τρίπολις 63
χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Σύρον ἀπέχουν: Βάρη 7,
Ἐπισκοπεῖον 4, Φοίνιξ 12 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὰ Τρίκκαλα ἀπέχουν: Κα-
λαμπάκα 22, Καστανιὰ 60, Λάρισσα 53,
Μουζάκιον 20, Πύλη 18 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Τρίπολιν ἀπέχουν: Ἅ-
γιος Πέτρος 40, Ἀράχωβα 36, Βαλτεσίνι-
κο 60, Βάχλια 100, Βούρβουρα 35, Βυ-
τίνα 39, Δάρα 44, Δημητσάνα 60, Ζά-
τουνα 65, Κακούρι 20, Κανδύλα 40, Κα-
στρὶ 28, Κολλίνα 40, Κοντοβάζαινα 115,
Λαγκάδια 63, Λεβίδιον 25, Μαγούλιανα
50, Μεγαλόπολος 35, Νεστάνη 14, Πιάνα
25, Πύργος 150, Ροϊνὰ 22, Σπάρτη 63,
Στεμνίτσα 68, Τεγέα 15, Τρόπαια 82,
Τσιπιανὰ 15 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Φλώριναν ἀπέχουν: Κα-
στοριὰ 68.

Ἀπὸ τὴν Χαλκίδα ἀπέχουν: Ἀλι-
βέριον 47, Ἀμάρυνθος 33, Ἀρτάκη Νέα 8,
Αὐλωνάριον 65, Βασιλικὰ 9, Βρύσες 77,
Ἐρέτρια 21, Θῆβαι 35, Κονίστρες 78,
Κύμη 90, Λίμνη 85, Μακρυκάπα 27, Μαν-
τούδιον 60, Πολιτικὰ 25, Πύργος 86, Στε-
νὴ 28, Ψαρρὰ Νέα 23, Ψαχνὰ 16 χιλιόμε-
τρα.

Ἀπὸ τὰ Χανιὰ ἀπέχουν: Ἅγιος
Νικόλαος 221, Ἀκρωτῆρι 16, Ἀμυγδαλο-
κεφαλαὶ 70, Ἐπισκοπὴ 52, Ἡράκλειον
152, Καλάμι 15, Καστέλλι 42, Κορακιὲς
8, Λάκκοι 25, Μάλαξα 20, Μουρνιὲς 5, Νέα
Ρεύματα 25, Περιβόλια 6, Πλάτανος 51,
Ρεθύμνη 75, Σητεία 292, Σούδα 7, Στα-
νες 14, Τζιτζιφιὲς 33, Χαλέπα 6 καὶ Χο-
δάκι 19 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Χίον ἀπέχουν: Ἅγιος Ἰ-
σίδωρος 21, Βέσι 19, Βολισσὸς 40, Βρον-
τάδες Ν. 4, Βροντάδες Β. 5, Ἐλάτα 23,
Ζιφνιὰ 8, Καλαμωτὴ 20, Καρδάμυλα 28,
Κατάβασις 31, Κοινὴ 20, Λαγκάδα 16,
Μάρμαρον 29, Μεστὰ 40, Πυργὶ 28, Χαλ-
κὸς 7 χιλιόμετρα.

●

ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

Δάσκαλος: Γιατί, Τάκη, ἔβαλες στὸ ὄνομα Θανάσης δυὸ ὑπογεγραμμένες;

Μαθητής: Μὰ Κύριε δὲν ἔχουμε πεῖ ὅτι τὸ ὄνομα ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ θὰ ἢ νὰ παίρνει ὑπογεγραμμένη; Ἔ! αὐτὸ ἀρχίζει ἀπὸ τὰ δυό.

ΤΑ ΤΡΙΑ ΓΕΝΗ

Δάσκαλος: Τί εἶναι, Νῖκο γραμματικῶς ὁ σιδηρόδρομος;

Μαθητής: Ὄνομα ἐπίθετον, Κύριε.

Δάσκαλος: Ἐπίθετον! Γιὰ πὲς τὰ τρία γένη.

Μαθητής: Ὁ σιδηρόδρομος, ἡ ἁμαξοστοιχία, τὸ τραῖνο!

Άπό τά ώραιότερα πολεμικά διηγήματα

Η ΕΦΟΔΟΣ ΤΟΥ ΛΟΧΙΑ

Τοῦ ΑΓΓ. ΤΑΝΑΓΡΑ

Η ὀμίχλη σκέπαζε πυκνὴ τὸν κάμπο. Θὰ μποροῦσες νὰ τὴν κόψῃς μὲ τὸ μαχαίρι. Κι' ἔκανε τὸ σκοτάδι ἀκόμα βαθύτερο.

Ὁ λοχίας Καναβὸς μαζὶ μὲ ἕξη στρατιῶτες ἐπήγαινε μὲ τοὺς διπλοσκοποὺς νὰ κάμη τὴ συνηθισμένη ἔφοδο.

Σὲ λίγο σίμωσε στοὺς πρώτους, εἶπε τὸ παρασύνθημα καὶ πῆγε κοντά τους. Βρῆκε ὅμως καὶ τοὺς τρεῖς σκοποὺς ἀναταραγμένους κι' ἀνήσυχους.

— Τί τρέχει μωρὲ παιδιά; Μὴν ἀκούσατε τίποτα;

— Ξέρω κι' ἐγὼ κὺρ-λοχία! Δὲν ξέρουμε τί νὰ ποῦμε. Μὰ ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα σὰ ν' ἀκοῦμε ἀπὸ μακρυὰ κάτι πνιγμένους κρότους. Θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς εἶναι κοντά μας ἄλλος καταυλισμός. Πάλι ὅμως ξέρω κι' ἐγώ. Μπορεῖ νὰ γελιώμαστε. Νὰ γιὰ ἄκουσε καὶ σύ!

Ὁ λοχίας ἔστησε τ' αὐτί του στὴ σιγαλιὰ τῆς νύχτας καὶ σὲ μιὰ στιγμή, λὲς καὶ προσπαθοῦσε μὲ τὰ μάτια του νὰ τρυπήσῃ τὸ σκοτάδι. Ἔπειτα ἔσκυψε κάτου κι' ἔβαλε τ' αὐτί του στὸ χῶμα γιὰ ν' ἀκούσῃ καλλίτερα.

— Μωρὲ σὰν νὰ ἔχη δίκηο... εἶπε ἔπειτ' ἀπὸ λίγο. Κάτι τρέχει ἐδῶ. Καὶ ὅμως ἡ ἀναγνώριση ποὺ κάναμε τὸ ἀπόγευμα ἔδειχνε ἐλεύθερο τὸ μέρος.

Ἔσκυψε πάλι. Ξανάκουσε μὲ τ' αὐτί του κολλημένο στὸ χῶμα. Σηκώθηκε. Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἔξυσε τὸ κεφάλι του σὰν νὰ συλλογιζόταν τί νὰ κάμη.

— Ἐμεῖς ὅ,τι εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ εἰδοποιήσουμε, εἶπε ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς διπλοσκοπούς.

Ὁ λοχίας ἀντὶ γι' ἀπάντηση σήκωσε ἀποφασισμένος τὸ κεφάλι.

— Ρὲ Κουσκουρῆ, εἶπε σ' ἕνα στρατιώτη, καθὼς ἔγραφε λίγες γραμμὲς μὲ μολύβι. Πάρε τοῦτο δῶ τὸ χαρτὶ καὶ τράβα στὸν κύριο ἀνθυπολοχαγό! Ἐγὼ θὰ πάω νὰ δῶ τί τρέχει καλοῦ-καλοῦ. Ἐσεῖς, ἐξακολούθησε λέγοντας στοὺς διπλοσκοπούς, μείνετε ἐδῶ στὶς θέσεις σας. Καὶ μὲ τὸ παραμικρὸ ποὺ θὰ δῆτε ἀμέσως... νὰ δώσετε εἴδηση! Κι' ἐμεῖς παιδιά — εἶπε γυρίζοντας στοὺς στρατιῶτες του — ἐμπρός! Σᾶς θέλω: Μάτι ἀητοῦ, ποδάρι λαγοῦ, καὶ στὸ χέρι τὸ μάλιχερ ἕτοιμο! Γιὰ πᾶμε νὰ ἰδοῦμε τί εἶναι αὐτὸς ὁ μπαμπούλας!...

Ὁ λοχίας Γεώργιος Καναβὸς ἦταν ἕνα παλληκάρι ποὺ δὲν ἐγνώριζε φόβο. Ἀπόδειξη ὁ βαθμός του ποὺ τὸν εἶχε πάρει «ἐπ' ἀνδραγαθίᾳ». Ἀλλὰ δὲν εἶχε μόνο τὴν ἀφοβία. Εἶχε καὶ τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴν ἀπόφαση. Ἅρπαζε ἀμέσως τὰ πράγματα, ἀμέσως ἀποφάσιζε καὶ ὅτι ἀποφάσιζε ἀμέσως τὸ ἐκτελοῦσε.

Ἐτράβηξαν λοιπὸν μέσα στὸ σκοτάδι σὰ λαγωνικὰ ποὺ φερμάρουν τὸ κυνῆγι, σκυφτοὶ μὲ τὸ μάτι τριβέλλι στὸ σκοτάδι, τὸ αὐτὶ στημένο καὶ τὸ μάλιχερ ἕτοιμο.

Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ὁ λοχίας τους ἔκανε νόημα μὲ τὸ χέρι νὰ σταθοῦν κι' ἄκουε μ' ὅλη τὴν προσοχή του.

Κι' ὅμως ναί! Εἶχαν δίκηο οἱ διπλοσκοποί. Ὅσο προχωροῦσαν ἔφτανε καθαρότερος ὁ θόρυβος. Σὰν πατήματα. Σὰν αναταράγματα μουλαριῶν, σὰν πνιγμένες ὁμιλίες! λὲς καὶ κάποιος ἄλλος στρατὸς ἦταν ἐκεῖ κοντὰ καταυλισμένος.

— Μπά, μυστήριο πρᾶμα, ἔλεγε ὁ λοχίας. Κι' ὅμως τὸ ἀπόγεμα δὲν ἦταν οὔτε κουνούπι ἐδῶ πέρα.

Μὰ ξαφνικὰ σταμάτησε κάνοντας νόημα μὲ τ' ἀριστερό του χέρι στοὺς συντρόφους του νὰ σταματήσουν!

Δέκα βήματα πιὸ πέρα δυὸ σκιὲς ζωγραφίστηκαν μέσα στὴν ὀμίχλη. Ἡ μιὰ καθισμένη, ἡ ἄλλη ὀρθή.

— Μωρὲ τοῦτοι εἶναι διπλοσκοποί, εἶπε ὁ λοχίας. Μπὰ διάβολε! ποῦ ξεφύτρωσαν τοῦτοι δῶ στὸ πλευρό μας;

Καὶ πραγματικά, λίγες λέξεις τοῦ διπλοσκοποῦ φώτισαν τὴν ὁμάδα ἀναγνωρίσεως.

— Ξέρεις τί λέει, κὺρ λοχία; εἶπε σιγαλὰ ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες ποὺ καταλάβαινε τὴ γλῶσσα τοῦ ξένου διπλοσκοποῦ. Βλαστημάει τὸ σύντροφό του ποὺ ροχαλίζει...

Ὁ λοχίας στὸ μεταξὺ πῆρε κι' ὅλας τὴν ἀπόφαση του.

— Ρὲ Καντιώτη, ρὲ Μήτσουρα! εἶπε. Ἐσεῖς ποὺ εἴσαστε πιὸ σβέλτοι θὰ χυμήξουμε κι' οἱ τρεῖς ἀπάνω στὸν ὀρθό. Ἀφῆστε τὰ μάνλιχερ κάτω. Ἕνα σάλτο καὶ τὸ χέρι στὸ λαρύγγι νὰ μὴ φωνάξῃ. Πρέπει νὰ τοὺς πιάσουμε καὶ τοὺς δυὸ ζωντανούς! Ἐσεῖς οἱ ἄλλοι μοῦ σιγυρίζετε τὸν ἄλλο. Ζωντανὸ τὸν θέλω. Μὲ νοιώσατε; Ἀλλὰ νὰ μὴν ἀκουστῇ οὔτε κίχ, νοικοκυρίσια! Ἕτοιμοι; Ἐμπρός.

Καὶ καθὼς ὁ σκοπὸς τοῦ ἐγύριζε τὴ ραχη, βρέθηκε σὰν ἀγριόγατος ἐπάνω του μὲ ἕνα σάλτο, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἐχύνονταν στὸν κοιμισμένο!

Ὁ σκοπὸς ἔκαμε νὰ φωνάξη μὰ δυὸ σιδερένια χέρια δεξιὰ κι' ἀριστερὰ τὸν ἅρπαξαν σὰν μαγκάνια καὶ ὅσο νὰ καταλάβουν κι' οἱ δυὸ ἦταν κάμποι κρατημένοι σφιχτά!

— Λίγο πανὶ μωρὲ νὰ τοῦ δέσουμε τὸ στόμα... Μωρὲ Καντιώτη σκίσε μου τὸ πουκάμισο...

Μὰ ἀμέσως τὸ πουκάμισο τοῦ ἴδιου τοῦ Καντιώτη εἶχε γίνει κομμάτια καὶ δυὸ λουρίδες δέθηκαν σφιχτὰ στὰ στόματα τῶν ἐχθρῶν.

— Καὶ τώρα ἐμπρός! Πάρτε τους τὰ ντουφέκια μὴν τὰ βροῦν οἱ σύντροφοί τους καὶ πάρουν εἴδηση, πιάστε τους ἀπὸ τὰ χέρια ἔτσι... στράτα σὰν τὰ παιδάκια, καὶ δρόμο στὴ δική μας τὴ γραμμή.

Γρήγορα ἡ μικρὴ συνοδεία, ψάχνοντας μέσα στὸ σκοτάδι ἔφτασε στὸ μέρος ποὺ περίμεναν οἱ διπλοσκοποὶ καὶ ἐκεῖ ὁ λοχίας μὲ τὸ στρατιώτη, ποὺ ἤξερε τὴ γλῶσσα τους, ἄρχισε μιὰ πρόχειρη ἀνάκριση στοὺς αἰχμαλώτους.

Ἐκεῖνοι τρέμοντας ὁλόκληροι καὶ νομίζοντας πὼς ἦρθε ἡ ὥρα τους, ἔπεσαν στὰ πόδια του παρακαλῶντας τον νὰ μὴν τοὺς κόψη.

— Βρὲ χαμένοι! Τὴν ξέρετε αὐτὴ τὴ στολή; εἶπε ὁ λοχίας ἐρεθισμένος, ποὺ τὸν νόμισαν πὼς μποροῦσε νὰ σφάξη ἀόπλους ἀνθρώπους. Τὴν εἴδατε ἄλλη φορὰ διαολου ἀνθρῶποι ἢ νομίζετε πὼς ὅλος ὁ κόσμος εἶναι σὰν τὰ μοῦτρα σας; Ἐμπρός. Ἀφῆστε τὶς γυναικεῖες κλάψες κι' ἀποκριθῆτε ὅ,τι σᾶς ρωτῶ...

Οἱ αἰχμάλωτοι τότε ξεθαρρεμένοι λιγάκι, καὶ βλέποντας πὼς δὲν εἶχαν σκοπὸ νὰ τοὺς χαλάσουν, ἄρχισαν μὲ προθυμία νὰ λένε ὅτι τοὺς ζητοῦσαν.

Πραγματικά. Ἦταν ἕνα σύνταγμα ἀνδρῶν ποὺ ἔφτασαν κατὰ τὰ μεσάνυχτα. Ἀφανισμένοι ἀπὸ τὴν κούραση κατουλίστηκαν στὸν κάμπο, ἐλπίζοντας πὼς εἶναι σὲ ἀσφάλεια στὸ μέρος αὐτό! Ἐκεῖ ποὺ φύλαγαν αὐτοὶ ἦταν τὸ πυροβολικὸ καὶ μόλις εἶχαν ξεζέψει τὰ μουλάρια.

Ὁ λοχίας ρουφοῦσε τὰ λόγια τῶν αἰχμαλώτων πνιγμένος ἀπὸ χαρά! Αἴ—μωρέ, τί λουκοῦμι τοὺς ἦρθε ἔτσι ξαφνικὰ στ[ὸ] στόμα τους...

— Ὁ ἀνθυπολοχαγός, ποὺ εἶναι ὁ ἀνθυπολοχαγός; Καὶ χωρὶς νὰ χάση καιρὸ ἐχ[ώ]θηκε ὁ ἴδιος νὰ εἰδοποιήση.

Ἀλλ' ἦταν περιττό!... Ὁ ἀνθυπολοχαγὸς ἔφθανε, κείνη τὴ στιγμή, ἀνήσυχος κ[αὶ] μαθαίνοντας τί ἔτρεχε καὶ μὴ μπορῶντα[ς] νὰ πιστέψη στ' αὐτιά του...

Σὲ λίγο ὁ μέραρχος πληροφορήθηκε τ[ί] εἶχε συμβῆ κι' ὅλη ἡ μεραρχία ἁρπάζοντα[ς] τὰ ὅπλα ξεχυνόταν ἀπάνω στὸν ἐχθρό.

Ἐκεῖνοι οὔτε εἶχαν πάρει χαμπάρι πὼ[ς] δυὸ βήματα μακρυά τους βρισκόταν ὁ Ἐλ[λ]ηνικὸς στρατός. Καὶ τινάχθηκαν ἀπὸ τ[ὶς] τουφεκιὲς σὰν ἀπὸ ἐφιάλτη. Καὶ χωρὶς ν[ὰ] σκεφθοῦν ἀντίσταση τὸ ἔβαλαν στὰ πόδι[α] κακὴν κακῶς!

Καὶ μέσα στὰ πρῶτα ἀντιφεγγίσματ[α] τῆς αὐγῆς, ποὺ μόλις ἄσπριζε τὴν ὀμίχλ[η] πατεῖς με πατῶσε, σκορπίστηκαν ὅλοι σ[ὲ] ἀπερίγραπτο πανικό, τρέχοντας νὰ βροῦ[ν] σωτηρία.

Δυὸ σκιὲς ζωγραφίστηκαν μέσα στὴν ὀμίχλη...

Καὶ ἡ ἡμέρα, ποὺ φώτισε λαμπρὸ θρίαμ[βο] τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων, μαζὶ μὲ πλῆθο[ς] αἰχμαλώτους ἔφερε λάφυρα κι' ὅλο τὸ π[υ]ροβολικὸ τοῦ ἐχθρικοῦ Συντάγματος.

Τὴν ἴδια μέρα ὁ διοικητὴς ἔκανε ἰδια[ί]τερη ἔκθεση ἀνδραγαθίας γιὰ τὸ λοχία.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΑΝΑΓΡΑ[Σ]

◆

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΕΙΔΥΛΛΙΟ

Οἱ δέκα γίδες τοῦ Μπιλλιόνα,
γυρίζαν βράδυ ἀπ' τὸ κλαρί.
Πρώτη τους ἔρχεται ἡ Κοκόνα,
κι' ἀργοπατοῦσα, ἡ Λιγερή.

Δίχως τσοπάνη μήτε σκύλο,
ἡ μιὰ τὴν ἄλληνε ὁδηγάν.
Σὲ τούφα στέκουν καὶ τρυγᾶν
κάποια κορφή, κανένα φύλλο.

Κι' ἡ στριφοκέρα ἡ λαμπρομάτα,
κι' ἡ ἀσπρονώρα ἡ παρδαλή,
κι' αὐτὴ ποὺ φεύγει ἀπὸ τὴ στράτα
μὲ τὸ γαλάζιο χαϊμαλί,

σκίνο καὶ γαῦρο χορτασμένες
πότε καὶ πότε σταματοῦν,
κι' ἀσάλευτες σὰν πετρωμένες
στὸν ἥλιο ποὺ ἔσβυσε κυττοῦν.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟ[Υ]

◆

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

— Πῶς τελείωσε ἡ μάχη τοῦ Ἁγ. Γεωρ[γ]ίου μὲ τὸ δράκοντα; ρωτάει ὁ δάσκαλο[ς].

— Μὲ ἕνα - μηδέν, ἀπαντάει ὁ μικρὸ[ς] Χρῆστος, ποὺ εἶναι μανιώδη ποδοσφαιρι[σ]τής.

Τὸ ἔστειλε ὁ ΠΑΝΤΟΥΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟ[Σ]
Ἀμαλιάδα

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ ΧΟΤΖΑ

Η ΧΗΝΑ ΠΟΥ ΠΕΤΑΞΕ

Μιὰ φορὰ ὁ Χότζας ἦταν καδῆς — δικαστὴς σὰ νὰ λέμε — καὶ δίκαζε τοὺς συγχωριανούς του.

Εἶχε λοιπὸν γείτονα ἕνα φούρναρη πολὺ καλὸ ἄνθρωπο, μὰ κουτὸ καὶ φτωχό.

Αὐτὸς ὁ φούρναρης ἤθελε νὰ περιποιηθῆ τὸ Χότζα, καὶ μὴν ἔχοντας τίποτα δικό του, τοῦ πῆγε ἕνα μεσημέρι τὴν ροδοψημένη χήνα ἑνὸς πελάτη.

— Σοῦ ἔφερα Χότζα μου τοῦτο τὸ πεσκέσι, τοῦ εἶπε, γιατὶ ἔχω ἀκουστὰ πὼς εἶσαι σπουδαῖος καδῆς καὶ τιμᾶς ὄχι μονάχα τὸ χωριό μας, μὰ καὶ ξεχωριστὰ τὴ γειτονιά μας!

— Σ' εὐχαριστῶ καλέ μου ἄνθρωπε, τοῦ εἶπε ὁ Χότζας, ἀλλὰ τὸ πεσκέσι σου παρὰ εἶναι μεγάλο. Δυσκολεύομαι νὰ τὸ δεχτῶ.

— Τί λὲς ἐκεῖ Χότζα μου, πουλερικὰ καὶ πουλερικὰ περνοῦν ἀπὸ τὸ φοῦρνο μου, καὶ σὺ μοῦ μιλᾶς γιὰ μιὰ χήνα; Νὰ τὴ φᾶτε μὲ τὸ καλὸ καὶ νὰ εὐχαριστηθῆτε, γιατὶ τὴν πρόσεξα στὸ ψήσιμο.

Κάθησε ὁ Χότζας μὲ τοὺς δικούς του, κι' ἔφαγαν τὴν χήνα.

Ὅπου κάποια ὥρα ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε στήλει τὴ χήνα στὸ φοῦρνο, πέρασε γιὰ νὰ τὴν πάρη.

— Ἔλα φούρναρη, λέει, δόσμου τὸ ταψί μου νὰ πηγαίνω, γιατὶ ἔχω καλεσμένους σπίτι μου, καὶ δὲν θὰ βλέπουν ἀπὸ τὴν πεῖνα!

Κάνει ὁ φούρναρης πὼς ψάχνει μὲ τὸ φτυάρι, κάνει πὼς κοιτάζει.

— Περίεργο! λέει. Δὲν τὴν βρίσκω πουθενὰ τὴν χήνα σου. Φαίνεται θὰ πέταξε!

— Θὰ πέταξε, σφαγμένη χήνα; Βρὲ παλιάνθρωπε, κοίταξε νὰ τὴ βρῆς ἀμέσως, μὴ σοῦ μετρήσω τὰ πλευρὰ μὲ τὸ φουρνόξυλο!

Κάνει ὁ φούρναρης πὼς ψάχνει ἀκόμη.

— Περίεργο! λέει. Σοῦ λέω πὼς πέταξε!

Ὅσπου ἁρπάζει τὸ φουρνόξυλο ὁ πελάτης, καὶ χυμάει νὰ δείρη τὸν φούρναρη, ὁ φούρναρης πηδάει ἀπὸ τὸ παράθυρο στὸ δρόμο, ἐνῶ ὁ ἄλλος τὸν κυνηγάει πάντα ἀπὸ πίσω νὰ τὸν δείρη.

Ὁ φούρναρης κάνει νὰ πηδήση μιὰ ξερολιθιά, ἀπὸ πίσω ἦταν ἕνας ἀράπης, κόντεψε νὰ τοῦ βγάλη τὸ μάτι. Ἀρχίζει ὁ ἀράπης νὰ τὸν κυνηγάει μαζὶ μὲ τὸν πελάτη.

Τρέχει ὁ φούρναρης μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, βρίσκει ἕνα πανύψηλο πεῦκο καὶ ἀνεβαίνει ἀπάνω. Πίσω του ἀνεβαίνουν ὁ ἀράπης κι' ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε τὴ χήνα.

Χάνει τὴν ψυχραιμία του ὁ φούρναρης, καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ πᾶνε νὰ τὸν τσακώσουν, δίνει μιὰ καὶ πέφτει χάμω.

Πέφτει ἀπάνω σ' ἕναν περαστικὸ διαβάτη, καὶ παρ' ὀλίγο νὰ τὸν ἀφήση στὸν τόπο. Ὁ ἄνθρωπος μένει στὸ δρόμο λιπόθυμος, ἐνῶ ὁ ἀδερφός του ποὺ πήγαιναν μαζί, ἀρχίζει κι' αὐτὸς νὰ κυνηγάη τὸ φούρναρη.

Ἐδῶ τὸν ἔχουν, ἐκεῖ τὸν ἔχουν, στὸ τέλος τὸν ἔπιασαν.

Τοῦ ἔδωσαν πρῶτα ξύλο τῆς χρονιᾶς του, κι' ὕστερα τὸν πῆγαν στὸν καδῆ νὰ τὸν δικάση.

— Ἀμὰν καδῆ μου σῶσε με! εἶπε τοῦ Χότζα κρυφὰ ὁ φούρναρης. Ἡ χήνα ποὺ σοῦφερα δὲν ἦταν δική μου, καὶ μὴ ρωτᾶς τί ἔγινε ὅταν ἄρχισε ὁ κύριός της νὰ μὲ κυνηγάη!

— Καλὰ ἄνθρωπέ μου, εἶπε ὁ Χότζας ἔφαγες τὸ ξύλο, θὰ κοιτάξω νὰ σὲ γλυτώσω ἀπὸ τὴ φυλακή. Ἔτσι θὰ βάλωμε κι' οἱ δυὸ μυαλό, ἐσὺ νὰ μὴ λιβανίζης μὲ ξένα κόλυβα καὶ τοῦ λόγου μου νὰ μὴ δέχομαι πεσκέσια!

— Γλυτωσέ με Χότζα μου τούτη τὴ φορά, καὶ θὰ σοῦ συχωράω τὰ πεθαμένα σου ὅσο ζῶ.

— Ἂς ἔρθη ὁ πρῶτος! εἶπε ὁ Χότζας.

Ἦρθε ὁ ἀδερφὸς ἐκείνου ποὺ τὸν χτύπησε ὁ φούρναρης πέφτοντας ἀπὸ τὸ δέντρο.

— Τὸ καὶ τὸ καδῆ μου. Τοῦ ἔσπασε ὁ ἀλιτήριος τὰ πλευρά. Μιὰ ἑβδομάδα θὰ καθήση πλαγιασμένος στὸ κρεββάτι ὡς νὰ γειάνη ὁ ἀδερφός μου! Ζητάω νὰ τιμωρηθῆ αὐστηρά.

— Δίκιο ἔχεις ἄνθρωπέ μου! Πρέπει νὰ τιμωρηθῆ. Θὰ στήσωμε τὸν φούρναρη κάτω ἀπὸ τὸ πεῦκο καὶ τοῦ λόγου σου θ' ἀνέβης στὴν κορυφή. Πέσε ἀπάνω του καὶ σκότωσέ τον! Σοῦ δίνω ὅλο τὸ δικαίωμα. Ἔτσι θὰ ἐκδικηθῆς τὸν ἀδερφό σου.

Ξεροκατάπιε ὁ ἄνθρωπος. Σὰ νὰ μὴ τοῦ ἄρεσε καὶ πολὺ αὐτὴ ἡ λύση.

— Ἂς τον νὰ πάη στὰ τσακίσματα Χότζα μου! εἶπε τέλος. Ποῦ νὰ πηδήσω ἀπὸ τέτοιο ὕψος!

Δεύτερος ἦρθε ὁ ἀράπης.

— Χότζα μου, ὁ φούρναρης κόντεψε νὰ μοῦ βγάλη τὸ μάτι. Γιὰ δέστο καὶ τοῦ λόγου σου πὼς δακρίζει!

Ὁ Χότζας ἔκανε πὼς διάβαζε τὸ Κοράνι.

— Ἀλλάχ, παιδί μου, εἶπε. Τὸ Σοφὸ βιβλίο γράφει: ἕνα μάτι ἀράπη, πληρώνεται μὲ εἴκοσι βουρδουλιές. Ἐσένα ὅμως τὸ μάτι σου δὲν ἔχει σπουδαῖα πράγματα, ὡς τὸ βράδυ θὰ εἶναι καλά. Γι' αὐτό, νὰ φωνάξωμε τὸ φούρναρη νὰ στὸ βγάλη ἐντελῶς, κι' ὕστερα ἐσὺ τοῦ δίνεις δίκαια καὶ σωστὰ τὶς εἴκοσι βουρδουλιές!

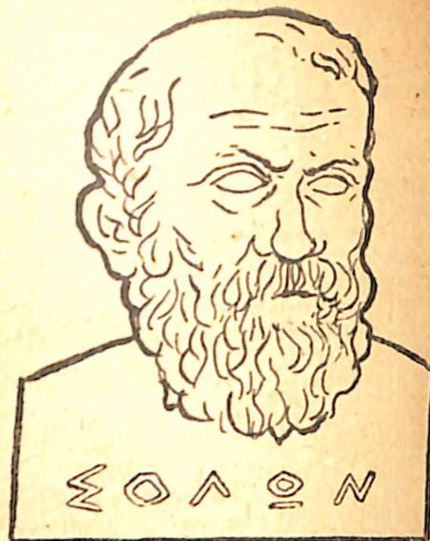
— Ἄ, μπὰ Χότζα μου! Νὰ καθήσω νὰ μοῦ βγάλη τὸ μάτι; Κάλιο νὰ τοῦ χαρίσω τὶς εἴκοσι βουρδουλιές!

Κι' ὁ ἀράπης ἔφυγε κι' ἀκόμα τρέχει...

Τελευταῖος παρουσιάστηκε ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχασε τὴ χήνα.

— Νὰ τοῦ παραδώσω Χότζα μου μιὰ χήνα στὸ ταψί, μὲ τὶς πατάτες της, τὸ ἀλατοπίπερό της, τὸ βουτυράκι της τὸ μπόλικο, καὶ νὰ μοῦ πῆ ὁ ἀλιτήριος πὼς πέταξε; Ἄ, μ' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ὑποφέρη οὔτε ὁ Ἀλλὰχ οὔτε ὁ ἄνθρωπος!

(Συνέχεια στὴ σελίδα 474)

ΜΙΑ ΔΙΚΑΙΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΟΛΩΝΑ

Ὁ Σόλωνας βρίσκεται τώρα μπροστὰ στοὺς δικαστὲς τοῦ Ἀρείου Πάγου, ποὺ τὸν κάλεσαν ἐσπευσμένα νὰ δώση κάποια λύση σὲ μιὰ πολύπλοκη δίκη, ποὺ τοὺς βασάνιζε τώρα ὧρες ὁλόκληρες καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ βγάλουν ἀπόφαση.

Ὁ σοφὸς νομοθέτης τῆς Ἀθήνας δοκίμασε ἔκπληξη ὅταν ἀντίκρυσε τοὺς ἀντιδίκους. Ἦταν ὁ Δαναΐδης καὶ ὁ Χριστίδης φίλοι ἀπὸ χρόνια στενοὶ καὶ ἀγαπημένοι... Μὰ συνῆλθε ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἔκπληξή του καὶ κάλεσε τοὺς δυὸ διαδίκους νὰ τοῦ ἐκθέσουν τὴν ὑπόθεσή τους...

Ὁ Δαναΐδης εἶχε ἀποφασίσει νὰ πάη στὸ προσκύνημα τῆς Δήλου, γιὰ νὰ παραστῆ στὶς γιορτές, τὰ Ἀργήλεια ποὺ ἐτελοῦντο ἐκεῖ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνα. Πρωτοῦ ὅμως φύγη ὁ Δαναΐδης ἐμπιστεύθηκε στὸ φίλο του, τὸ Χριστίδη 300 ἀργυρὰ νομίσματα νὰ τοῦ τὰ φυλάξη.

— Φύλαξέ μου, τοῦ εἶπε, αὐτὰ τὰ νομίσματα. Φεύγω γιὰ τὴ Δῆλο. Ἂν ἴσως τύχη καὶ πνιγῶ στὸ ταξίδι, κράτησέ τα νὰ μὲ θυμᾶσαι. Ἂν ὅμως γυρίσω, δῶσε μου ἀπ' αὐτὰ ὅ,τι θελήση ἡ ψυχή σου!

Ἔτσι ἔφυγε ἥσυχος γιὰ τὴ Δῆλο. Παρακολούθησε ἐκεῖ ἐπὶ πολλὲς μέρες τὶς γιορτές. Καὶ γύρισε ἔπειτα ἀπὸ μακρὰ ἀπουσία στὴν Ἀθήνα.

Τότε ὁ Δαναΐδης πῆγε στὸ Χριστίδη νὰ τοῦ ζητήση τὰ 300 νομίσματα.

Μὰ ὁ φίλος του τοῦ ἔδωσε μόνο 10. Εἶχε κρατήσει γιὰ τὸν ἑαυτό του τὰ 290.

— Πῶς, τοῦ λέγει ὁ Δαναΐδης. Σοῦ ἔδωσα 300 καὶ μοῦ ἐπιστρέφεις μόνο 10;

— Ξέχασες τοῦ λέει ὁ Χριστίδης, ποὺ μοῦ εἶπες πὼς ἂν ξαναγυρίσης ἀπὸ τὴ Δῆλο γερός, νὰ σοῦ ἐπιστρέψω ἀπὸ τὰ ἀργυρὰ νομίσματα ὅ,τι ἐπιθυμῶ;

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Δαναΐδης δὲν παραδέχτηκε τὴν ἑρμηνεία αὐτὴ παρουσιάστηκε στὸν Ἄρειο Πάγο.

Ὁ Χριστίδης ἀπολογήθηκε:

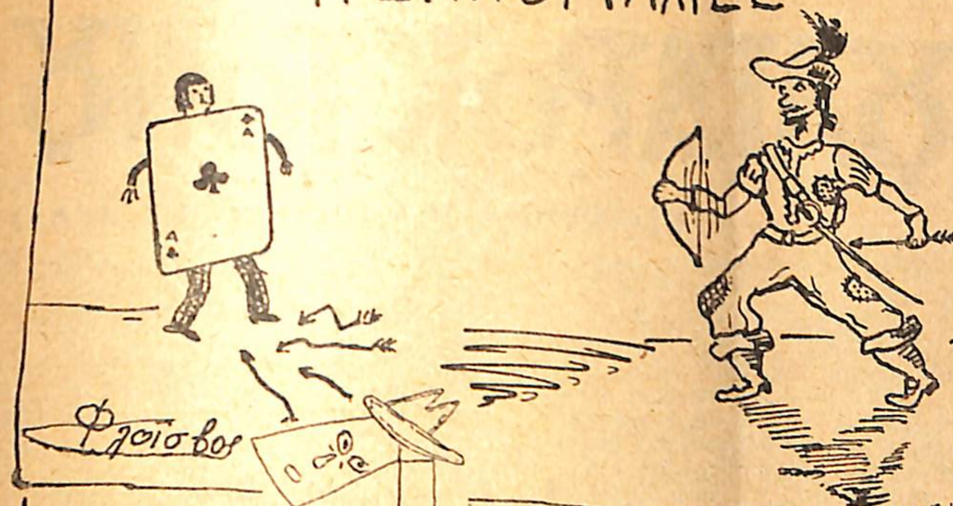
— Ὅταν ὁ φίλος μου ἔφυγε γιὰ τὴ Δῆλο, μοῦ ἔδωσε νὰ τοῦ φυλάξω 300 ἀργυρὰ νομίσματα, κι' ἂν γυρίση καλὰ νὰ τοῦ ἐπιστρέψω ὅ,τι ἐπιθυμεῖ ἡ καρδιά μου. Τοῦ ἐπέστρεψα λοιπὸν ἀπὸ 300 μόνο 10.

— Εἶναι ἀλήθεια εἶπε ὁ Δαναΐδης, ἀλλ' ὅταν εἶπα στὸ φίλο μου νὰ μοῦ ἐπιστρέψη ὅ,τι ἐπιθυμεῖ ἡ καρδιά του, εἶχα ὑπ' ὄψη μου ὅτι δὲν τοῦ ζητοῦσα τὸν τόκο, ποτὲ ὅμως δὲν πίστευα πὼς μποροῦσε νὰ μοῦ ἐπιστρέψη τόσα λίγα.

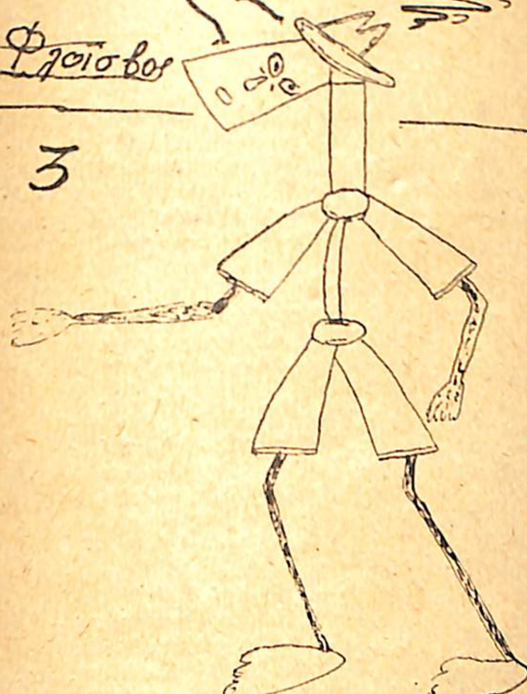
Ὁ Σόλων, ἀφοῦ ἄκουσε τοὺς διαδίκους, σκέφτηκε καὶ κάλεσε τὸν Χριστίδη νὰ δώση πίσω τὰ 290 νομίσματα καὶ νὰ κρατήση μόνο τὰ 10.

Καὶ ἐξηγώντας τὴν ἀπόφασή του εἶπε:

— Πραγματικά, ἡ συμφωνία σας ἦταν νὰ τοῦ δώσης πίσω ὅσο ἐπιθυμεῖ ἡ καρδιά σου. Ἀλλὰ ἡ καρδιά σου ἐπιθυμεῖ 290 νομίσματα. Πρέπει λοιπὸν αὐτὰ νὰ δώσης στὸ φίλο σου καὶ σὺ νὰ κρατήσης γιὰ τὸν ἑαυτό σου μόνο δέκα...

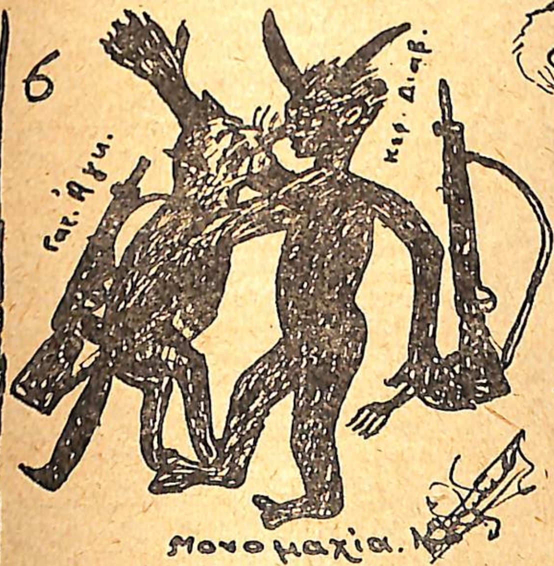

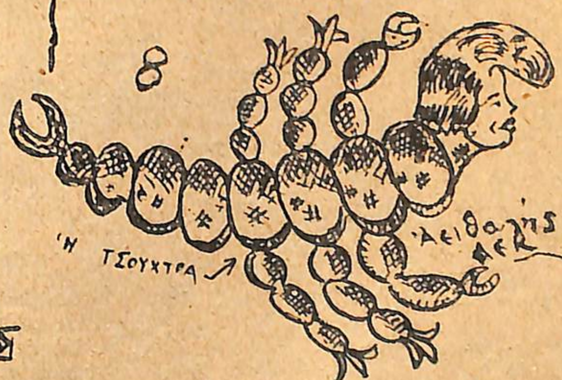

1) Σκίτσο τοῦ Φλοίσβου.—2) Ὁ... Βαρῶνος Πομερύ(!!!!) Κορίτσι Νάϋλον (Β΄ ἔπαινος διαγωνισμοῦ σκίτσου Πεννομάχου «Πρωτοπόρων».—3) «Γύφτικο σκερπάνι» (Τζιτζιφρίκου).—4) Ὄμφακες εἰσὶν (Ν. Κρίνη).—5) Σκίτσο Ἐξάψαλμου.—6) Μονομαχία σκίτσο Κ. Τόνη.—7) Ἡ Γαλάζια Ραψωδία πάει σχολεῖο.—8) Ἡ Τσούχτρα (Α΄ ἔπαινος διαγωνισμοῦ).

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

17ον.

—Ἐδῶ κάθεσαι; τὴ ρώτησε σαστισμένος.

— Ναί, ἔκανε νόημα ἡ κόρη.

Καὶ πρώτη φορὰ χαμογέλασε.

Τοῦ φάνηκε τὸ χαμόγελό της σὰν κάτι γνωστό, καὶ θέλησε νὰ θυμηθεῖ ποῦ τὸ εἶχε ξαναδεῖ.

— Πές μου, τῆς εἶπε, ἀπαντηθήκαμε ἄλλη φορά;

Ἡ Βουβὴ κοντοστάθηκε καὶ τὸν κοίταξε ταραγμένη.

Χωρὶς ν' ἀποκριθεῖ, τοῦ ἔκανε μὲ τὸ χέρι ἕνα σημεῖο σὰν ἀποχαιρετισμό, καὶ τοῦ ἔγνεψε πὼς τώρα ἦταν καλὰ ἐδῶ ποὺ ἦλθε.

Τοῦ χαμογέλασε πάλι, μπῆκε στὴν καλύβα κι ἔκλεισε τὴν εἴσοδο μὲ κλαδιά.

Ὁ Μιχαὴλ δίστασε μιὰ στιγμή. Νὰ φύγει ἢ νὰ μείνει; Τὸ μοναστήρι εἶχε κλείσει ἀπὸ ὥρα τὶς πόρτες του, καὶ ὅλοι κοιμοῦνταν. Βέβαια δὲν εἶχε παρὰ νὰ χτυπήσει, θὰ τοῦ ἄνοιγαν εὐθύς, τὸ ἤξερε... καὶ θὰ ἔβρισκε τὸν Κωνσταντῖνο...

Μὰ σκέφθηκε τὸ κορίτσι ὁλομόναχο στὸ δάσος, σὲ καλυβίτσα ποὺ μιὰ κλωτσιὰ ἀρκοῦσε γιὰ νὰ τὴν γκρεμίσει. Ἂν τὴν ἔβρισκε κανεὶς καὶ τὴν κακομεταχειρίζουνταν; Ἂν τὴ νύχτα κατέβαινε κανένας λύκος ὡς ἐδῶ, ἐνόσω κοιμοῦνταν ἡ κόρη;

Ὄχι! Νὰ τὴν ἀφήσει δὲν μποροῦσε! Τοῦ φάνηκε πὼς θὰ ἦταν πράξη κακή, ἄκαρδη, ἄσχημη...

Δὲ δίστασε πιά. Ξαπλώθηκε στὰ ξερὰ φύλλα ἐμπρὸς στὴν καλύβα κι ἀποκοιμήθηκε.

Σὰν ξύπνησε, ὁ ἥλιος μόλις εἶχε σηκωθεῖ.

Εὐθὺς θυμήθηκε τὴ χθεσινοβραδινή του συνάντηση κι ἔριξε μιὰ ματιὰ στὴν καλύβα.

Ἡ εἴσοδο ἦταν κλειστὴ μὲ τὰ κλαδιά, ὅπως τὰ εἶχε στήσει ἡ Βουβή.

Πετάχθηκε στὰ πόδια του κι ἔσιαξε τὸ ροῦχο του.

Καθὼς σηκώθηκε, κάτι λευκὸ ἔπεσε χάμω.

Τὸ μάζεψε καὶ τὸ κοίταξε.

Ἦταν ἕνα μικρὸ κομματάκι πανί, σχισμένο ἀπὸ κάποιο ροῦχο καί, στὸ ἕνα μέρος, μιὰ λέξη ἑλληνικὴ ἦταν γραμμένη μὲ κάρβουνο: «Εὐχαριστῶ».

Ὁ Μιχαὴλ ἔτρεξε στὴν καλύβα, κι ἔριξε κάτω τὰ κλαδιὰ ποὺ ἔκλειαν τὴν εἴσοδο.

Ἡ καλύβα ἦταν ἄδειανή.

Χάμω, σὲ μιὰ γωνιά, πλῆθος ξερὰ φύλλα ἦταν μαζεμένα καὶ σχημάτιζαν στρῶμα, καὶ στὸ πλάγι μιὰ στάμνα φύλαγε ἀκόμα στὸ κοίλωμά της λίγο δροσερὸ νερό. Τίποτε ἄλλο.

Βγῆκε ἔξω ὁ Μιχαὴλ καὶ πολλὴν ὥρα γύρισε δῶ κι ἐκεῖ στὸ δάσος, γυρεύοντας τὴν κόρη.

Μὰ ἡ Βουβὴ εἶχε ἐξαφανιστεῖ.

Στὸ μέρος ὅπου εἶχε πέσει ἐκεῖνος νὰ κοιμηθεῖ, γύρω στὰ ξερὰ φύλλα, στὸ χῶμα, βρῆκε ἕνα - δυὸ σημάδια γυναίκειου ποδαριοῦ, καὶ μὲ καρδιόχτυπο τ' ἀκολούθησε μερικὰ βήματα. Μὰ ὕστερα πιὰ χάνουνταν μὲς στὰ χόρτα καὶ τὰ πυκνὰ χαμόκλαδα, καὶ παρακάτω δὲν τὰ ξαναβρῆκε πιά.

Πῆγε ὡς τὸ ποτάμι, γύρισε πίσω, πῆρε τὰ μονοπάτια ὅπου εἶχαν περάσει μαζὶ τὴν παραμονή, ξανανέβηκε στὴν καλύβα, γύρισε σ' ὅλα τὰ δρομαλάκια, κοίταξε παντοῦ ὅπου πόδι μποροῦσε ν' ἀφήσει τὸ σημάδι του. Τίποτα δὲν εἶδε ποὺ νὰ μαρτυροῦσε τὸ πέρασμα τῆς Βουβῆς.

Καὶ τοῦ φάνηκε ἔξαφνα τοῦ Μιχαὴλ σὰ νὰ ἔχασε κάτι πολύτιμο...

Πῆρε τὸ δρόμο τοῦ μοναστηριοῦ, καὶ ἦταν πιὰ ψηλὰ ὁ ἥλιος ὅταν ἔφθασε καὶ χτύπησε τὴν πόρτα. Ὁ πάτερ Μεθόδιος τοῦ ἄνοιξε.

— Καλῶς μᾶς ἦλθες! φώναξε μὲ χαρὰ ὁ καλόγερος. Τί γίνηκες τόσον καιρό; Ἀνέβα νὰ δεῖς τὸν ἀδελφό σου νὰ χαρεῖ

Ἦταν ἕνα μικρὸ κομματάκι πανί...

ἡ καρδιά σου! Καλύτερα κι ἀπὸ μένα εἶναι τώρα!

Μὲ δυὸ πήδους ἀνέβηκε ὁ Μιχαὴλ τὴ σκάλα, ἔτρεξε στὸ κελὶ τοῦ Κωνσταντίνου κι ἄνοιξε τὴν πόρτα.

Δυὸ φωνὲς ἀκούστηκαν μαζί:

— Μιχαήλ!

— Κωνσταντῖνε!

Καὶ οἱ δυὸ φίλοι ἔπεσαν στὴν ἀγκαλιὰ ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου, χωρὶς νὰ μπορέσουν δεύτερη λέξη νὰ βγάλουν.

— Καὶ ὁ Νικήτας; ἀκούστηκε μιὰ φωνή.

Ὁ Μιχαὴλ γύρισε καὶ εἶδε τὸν Γρηγόρη ποὺ στέκουνταν κοντὰ στὸ παράθυρο συγκινημένος καὶ καταχαρούμενος.

Ἔτρεξε καὶ τοῦ φίλησε τὸ χέρι.

—Ὁ Νικήτας εἶναι μακριά, πάτερ Γρηγόρη, μὰ θὰ γυρίσει ἀπὸ δῶ. Τρέχει στὴ Μοσυνούπολη μὲ τὴ μεγαλύτερη βία, νὰ βρεῖ τὸν Αὐτοκράτορα.

— Τί λές! ἀναφώνησε ὁ Κωνσταντῖ-
νος. Ἔπεσε λοιπὸν ἡ Στρουμπίτζη;
—Ὄχι, ἡ Στρουμπίτζη ἔμεινε στὰ χέ-
ρια τῶν Βουλγάρων, μὰ χάρη στὴ χρυσὴ
γλώσσα τοῦ Σέργιου, τὸ Μελένικο πα-
ραδόθηκε καὶ ὁ Αὔγουστος τράβηξε ἀπὸ
κεῖ στὴ Μοσυνούπολη γιὰ νὰ περάσει τὸ
χειμώνα. Δὲν πιστεύω ὅμως νὰ μείνει σὰ
μάθει τὴν εἴδηση.

— Ποιὰν εἴδηση;

— Πέθανε ὁ Σαμουήλ.

— Πέθανε ὁ Σαμουήλ! ἀναφώνησαν μαζὶ ὁ Γρηγόρης καὶ ὁ Κωνσταντῖνος. Πότε;

— Εἶναι λίγες μέρες, ἀποκρίθηκε ὁ Μιχαήλ.

— Πῶς τὸ ἔμαθες; Ποῦ πέθανε;
— Στὸν Πρίλαπο. Ἔρχομαι ἀπὸ
κεῖ. Μόλις παραδόθηκε τὸ Μελένικο,
ὅλο τὸ θάρρος τῶν Βουλγάρων ἔ-
σπασε. Μερικοὶ στρατηγοὶ ποὺ βα-
στοῦσαν τὰ στενὰ γύρευαν νὰ παρα-
δοθοῦν, ἄλλοι ἤθελαν νὰ τραβηχθοῦν
στὸν Πρίλαπο, γύρω στὸν Τσάρο. Ἄλ-
λοι πάλι ἔλεγαν πὼς ὁ Σαμουήλ, σὰν
τὸ μάθει, θὰ παραδοθεῖ κι αὐτός. Κα-
θένας ἔλεγε τὰ δικά του, μὰ νὰ συμ-
φωνήσουν μεταξύ τους δὲν μποροῦ-
σαν. Πήγαμε λοιπὸν στὸν Πρίλαπο
νὰ μάθομε τί γίνουνταν ἐκεῖ, καὶ
φθάσαμε δυὸ μέρες πρὶν πεθάνει ὁ
Τσάρος.
—Ἦταν ἄρρωστος;
—Ὄχι, εἶπε ὁ Μιχαήλ. Μὰ πέθανε
ἀπὸ τὸ κακό του σὰν εἶδε τὶς χιλιά-
δες τυφλωμένους στρατιῶτες ποὺ τοῦ
ἔστειλε ὁ Αὐτοκράτορας.

Γιὰ μερικὲς στιγμὲς κανένας δὲ
μίλησε. Ὕστερα ἐξακολούθησε ὁ Μι-
χαήλ, χαμηλώνοντας τὴ φωνή του:
— Τοὺς εἶδα κι ἐγώ... καὶ κατά-
λαβα πὼς τὸ θέαμα αὐτὸ σκότωσε τὸν
Τσάρο. Ἦταν φρικτό!... Μπῆκαν
στὴ χώρα μπουλούκια - μπουλούκια.
Ὁ κόσμος στὸ δρόμο τοὺς κοίταζε, βου-
βὸς ἀπὸ τὴ φρίκη. Κι ὅλο ἔφθαναν ἄλ-
λοι, κι ἄλλοι, ἀτέλειωτη ἁλυσίδα ἀπὸ
αἱματωμένα ζωντανὰ πτώματα ποὺ σέρ-
νουνταν, χέρι μὲ χέρι, σκοντάφτοντας σὲ
κάθε βῆμα... Κι ἔξαφνα κάποιος ἀνα-
γνώρισε ἕνα συγγενῆ του κι ἔβαλε τὶς
φωνές. Καὶ οἱ γυναῖκες τὸν ἐμιμήθηκαν
καὶ στρίγλιζαν τραβώντας τὰ μαλλιὰ

τους καὶ σχίζοντας τὰ μάγουλά τους. Κι ὅλες μαζὶ ἄρχισαν τὸ μοιρολόγι, σὰ νὰ ἦταν πεθαμένοι ποὺ περνοῦσαν... Κι ἀλήθεια, χειρότεροι ἦταν παρὰ πεθαμένοι! Κι ὅλο ἔφθαναν ἄλλοι, καὶ πάλι ἄλλοι... καὶ τὰ μοιρολόγια γέμιζαν τὸν ἀέρα. Καὶ σὰν ἄκουσε ὁ Τσάρος τὴν ταραχὴ καὶ τὰ κλάματα, θέλησε νὰ μάθει τὴν αἰτία, κι ἔτρεξε ἔξω. Μὰ καθὼς εἶδε τοὺς τυφλούς, ἔπεσε χάμω ξερός. Εἶχε σπάσει, λένε, ἡ καρδιά του.

— Καὶ πέθανε ἀμέσως; ρώτησε ὁ Γρηγόρης.

—Ὄχι. Τὸν ἔβαλαν στὸ στρῶμα καὶ τὸν συνέφεραν. Μὰ πάλι ἔπεσε σὲ ἀναισθησία, καὶ σὲ δυὸ μέρες πέθανε... Ἄχ! τί ἄσχημο, τί ἄγριο πράμα! εἶπε ἀνατριχιάζοντας ὁ Μιχαήλ. Γιατί τὸ ἔκανε αὐτὸ ὁ Αὔγουστος!

— Γιατί! Γιατί! Αὐτὰ ἔχει ὁ πόλεμος, Μιχαήλ, εἶπε σοβαρὰ ὁ Κωνσταντῖνος. Καὶ ἂν πέσομε στὰ χέρια τῶν Βουλγάρων, τὰ ἴδια καὶ χειρότερα θὰ πάθομε καὶ μεῖς, ἔννοια σου!

—Ἡ Παναγία νὰ σᾶς φυλάγει, παιδιά μου! μουρμούρισε ὁ πάτερ Γρηγόρης,— κι ἔκανε τὸ σταυρό του.

— Καὶ τώρα τί θὰ γίνει; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Νὰ δοῦμε, εἶπε ὁ Μιχαήλ. Ὁ Νικήτας ἐλπίζει πὼς θὰ φαγωθοῦν οἱ στρατηγοὶ ἀναμεταξύ τους. Ἄλλοι θέλουν τὸν Ρωμανὸ βασιλιά, ἄλλοι τὸν Βλαδισλάβ, γιατὶ ἔχει, λένε, περισσότερο μυαλό. Καὶ ὁ Βλαδισλὰβ βέβαια δὲ θὰ σεβαστεῖ τὰ δικαιώματα τοῦ Ρωμανοῦ, ἐξακολούθησε ὁ Μιχαήλ.

Καὶ τοὺς διηγήθηκε τὴ συζήτηση ποὺ εἶχε ἀκούσει, τὴν ὥρα ποὺ ἔφευγε ἀπὸ τὸ μοναστήρι, μεταξὺ τοῦ Βλαδισλὰβ καὶ τοῦ Δραξάν.

—Ὅλοι τους ἔφυγαν χθές, εἶπε ὁ Γρηγόρης. Ξέρεις ποῦ πᾶνε;

— Στὸν Πρίλαπο, ἀποκρίθηκε ὁ Μιχαήλ.

— Πῶς τὸ ξέρεις; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος. Τοὺς ἀκολούθησες;

—Ὄχι. Τὸ ἔμαθα ἀπὸ ἕνα βουβὸ κορίτσι ποὺ ἀντάμωσα.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀναπήδησε.

— Εἶδες κι ἐσὺ τὴ βουβὴ Βουλγάρα; ρώτησε.

— Ναί, εἶπε ὁ Μιχαήλ. Τὴν ξέρεις;

— Τὴν εἶδα κι ἐγὼ χθές, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος γυρνώντας κατὰ τὸ παράθυρο.

— Ποῦ τὴν εἶδες; ρώτησε πάλι ὁ Μιχαήλ.

—Ἔξω, ἀποκρίθηκε σύντομα ὁ Κωνσταντῖνος χωρὶς νὰ γυρίσει.

Ὁ τρόπος του ξάφνισε κάπως τὸν Μιχαήλ.

—Ἤρχουνταν κάθε μέρα νὰ μάθει πῶς ἦταν ὁ ἄρρωστος στρατιώτης, ἐξήγησε ὁ πάτερ Γρηγόρης.

Ὁ Μιχαὴλ κοίταξε τὸ φίλο του. Τοῦ φάνηκε συλλογισμένος.

Ἔξαφνα ὁ Κωνσταντῖνος γύρισε.

— Μιχαήλ, εἶπε, ποῦ τὴν ξαναείδαμε;

— Τὴν ξαναείδαμε;

— Ναί... ἄλλοτε... Θυμᾶσαι ποῦ;...

Ὁ Μιχαὴλ ἀργοκούνησε τὸ κεφάλι.

— Δὲ θυμοῦμαι νὰ τὴν εἴδαμε, εἶπε. Μὰ σὰ χαμογέλασε, μοῦ φάνηκε κι ἐμένα πὼς τὴν ἤξερα. Καὶ ὅμως, πρώτη φορὰ ποὺ τὴν εἶδα ἦταν, φαίνεται, τὴ βραδιὰ πού, μὲ τὸν Νικήτα, σὲ κουβαλήσαμε δῶ. Δὲν τὴν παρατήρησα τότε, ὕστερα τὴ θυμήθηκα. Ἂν τὴν εἴχαμε ξαναδεῖ, θὰ τὸ θυμόμουν, πρόσθεσε ὁ Μιχαήλ. Εἶναι πολὺ ὄμορφη.

— Ναί, εἶναι πολὺ ὄμορφη... μουρμούρισε ὁ Κωνσταντῖνος. Καὶ πρόσθεσε, σὰ νὰ μιλοῦσε γιὰ τὸν ἑαυτό του μονάχα:

— Καὶ ὅμως τὴν ξαναεῖδα... τὸ πρόσωπό της τὸ ξέρω ἀπὸ χρόνια...

Τὸ ἔλεγε σιγά, συλλογισμένα, σὰ λυπημένα.

Καὶ χωρὶς νὰ ξέρει ὁ ἴδιος γιατί, ὁ Μιχαὴλ δὲ μίλησε γιὰ τὴ νυχτιάτικη συνάντηση, δὲν εἶπε πὼς κοιμήθηκε στὸ δάσος, ἀπέξω ἀπὸ τὴν καλύβα, οὔτε ἀνέφερε τὸ καρβουνογραμμένο κουρελάκι. Μυστικὰ ὅμως τὸ γύρεψε στὸν κόρφο του καὶ βεβαιώθηκε πὼς βρίσκουνταν ἐκεῖ.

— Πές μας λοιπόν, πῶς βρῆκες τὸν Νικήτα; εἶπε ζωηρὰ ὁ πάτερ Γρηγόρης.

Καὶ κάθησαν πλάγι - πλάγι καὶ οἱ τρεῖς, καὶ ὁ Μιχαὴλ διηγήθηκε ὅ,τι τοῦ εἶχε συμβεῖ ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ εἶχαν χωριστεῖ ὡς τὴν παραμονὴ τὸ βράδυ.

Κι ἐκεῖ σταμάτησε.

Ἦταν πρώτη φορὰ ἀφότου γνωρίζουνταν οἱ δυὸ φίλοι, ποὺ ὁ Μιχαὴλ φύλαγε κάτι μυστικὸ ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνο.

ΙΓ'.

ΔΥΟ ΓΝΩΜΕΣ

Ἐκεῖνο τὸ ἴδιο βράδυ πῆγε πάλι ὁ Μιχαὴλ στὴν καλύβα, μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ ἔβλεπε τὴ Βουβή.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ βρῆκε τὸ κουρελάκι μὲ τὴν ἑλληνικὴ λέξη, μιὰ ὑποψία τοῦ ἦλθε, καὶ δὲν τοῦ ἔβγαινε πιὰ ἀπὸ τὸ κεφάλι: μήπως καὶ τὸ χέρι ποὺ ἔγραψε τὴ λέξη «Εὐχαριστῶ» στὸ πανί, ἦταν τὸ ἴδιο ποὺ στὴν ἄμμο τοῦ Ἀξιοῦ εἶχε χαράξει τὴν πληροφορία πὼς ὁ Ἰβάτζης εἶχε τραβήξει γιὰ τὸ Πετρίσκον.

Βρῆκε ὅμως τὴν καλύβα ἄδεια.

Περίμενε ὥσπου νύχτωσε, κατέβηκε πάλι στὸ ποτάμι, γύρισε δῶ κι ἐκεῖ, στὸ δάσος, στὸ βουνό, μὰ τίποτε δὲ βρῆκε.

Ξαναπῆγε τὴν ἄλλη μέρα καὶ πάλι τὴν ἄλλη, μὰ τοῦ κάκου. Ἡ Βουβὴ δὲ γύρισε πιά.

Οἱ μέρες περνοῦσαν κι ὁ Νικήτας δὲ γύριζε.

Ὁ Κωνσταντῖνος εἶχε ἀναλάβει ὁλότελα. Κάθε μέρα ἔβγαινε κι ἔκαμνε μακρινοὺς περιπάτους στὸ δάσος, πότε μὲ τὸν Γρηγόρη, πότε μὲ τὸν Μιχαὴλ ποὺ δὲν ἔχανε περίσταση νὰ τοῦ λέγει γιὰ τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὸ ἑλληνικὸ στρατόπεδο.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἄκουε μὲ λαχτάρα καί, σὰν ἔπαυε ὁ Μιχαὴλ τὴ διήγησή του, τὸν ἔβαζε καὶ ξανάρχιζε. Καὶ ὅλο ρωτοῦσε γιὰ τὸν Αὐτοκράτορα καὶ ὅλο καινούριες πληροφορίες ζητοῦσε. Καὶ τότε θυμοῦνταν τὸν πατέρα του καὶ τὴν τυφλὴ ἀφοσίωση ποὺ εἶχε γιὰ τὸ Βασιλέα του, κι ἔπεφτε σὲ συλλογή, καὶ τοῦ φαίνουνταν πὼς ἔχανε τὸν καιρό του περιμένοντας τὸν Νικήτα.

Ἕνα ἀπόγευμα, οἱ δυὸ φίλοι βγῆκαν μαζὶ καὶ πῆγαν πάλι στὸ δάσος. Εἴτε ἐπίτηδες, εἴτε χωρὶς νὰ τὸ καταλάβει, ὁ Μιχαὴλ πῆρε ἀπὸ τὰ μονοπάτια ποὺ πήγαιναν στὴν καλύβα.

Ἦταν πρώτη φορὰ ποὺ περνοῦσε ἀπὸ κεῖ ὁ Κωνσταντῖνος.

Τὸ καλυβάκι, χωμένο στὴν πυκνοδεντριά, καὶ τόσο καλὰ κρυμμένο ποὺ μόνο ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος φαίνουνταν, κίνησε τὴν προσοχή του.

—Ὅποιος τὴν ἔφτιασε αὐτὴ τὴν καλύβα, διάλεξε καλὰ τὸ μέρος, εἶπε. Πρέπει νὰ εἶχε λόγους νὰ κρύβεται.

Ὁ Μιχαὴλ γέλασε.

— Ναί, εἶπε, εἶχε σοβαροὺς λόγους! Τὴν ἔστησα ἐγὼ γιὰ νὰ περάσω τὴ νύχτα, σὰ γύρευα ἀπὸ δῶ τὸν Βλαδισλάβ. Κι ἐδῶ βρῆκα τὸ μήνυμά σου.

—Ὄχι τὸ μήνυμά μου, Μιχαήλ. Πές το μυστικὸ μήνυμα. Γιατὶ ἐγὼ δὲν τὸ ἔγραψα.

—Ὅποιος κι ἂν τὸ ἔγραψε, εὐλογημένος νὰ εἶναι, εἶπε ὁ Μιχαήλ, γιατὶ χωρὶς αὐτὸ δὲ θὰ σὲ ξανάβλεπα πιά.

Ὅπως στὰ παλιὰ χρόνια, σὰν ἦταν ἀγόρια κι οἱ δυό, ὁ Κωνσταντῖνος ἔριξε τὸ χέρι του γύρω στὸ λαιμὸ τοῦ φίλου του, κι ἀγκαλιασμένοι πῆραν τὸν κατήφορο.

— Καὶ δὲ θὰ ἤξερες κὰν ποῦ σαπίζουν τὰ κόκαλά μου, εἶπε μισογελώντας, μισοσοβαρά.

Ὁ Μιχαὴλ τινάχθηκε.

— Μὴ χωρατεύεις ἔτσι, εἶπε. Δὲν τὸ ὑποφέρω.

— Καὶ ὅμως, κάθε μέρα μπορεῖ αὐτὸ νὰ συμβεῖ, Μιχαήλ, δὲν τὸ σκέφθηκες ; εἶπε σοβαρὰ ὁ Κωνσταντῖνος.

Ὁ φίλος του δὲν ἀποκρίθηκε, καὶ σιωπηλὰ ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους.

Σὰν ἔφθασαν στὴν ἄκρη τοῦ δάσους, ὁ ἥλιος βασίλευε.

Ὁ Κωνσταντῖνος ξαπλώθηκε στὸ γρασίδι, καὶ μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὰ διπλωμένα του χέρια, χώθηκε στοὺς στοχασμούς του, ἐνῶ, καθισμένος σιμά, ἀφηρημένα ἔκοβε ὁ Μιχαὴλ χοῦφτες - χοῦφτες τὸ χορτάρι καὶ τὸ σκορποῦσε στὸ βραδινὸ ἀεράκι.

— Μιχαήλ, εἶπε ἔξαφνα ὁ Κωνσταντῖνος θὰ φύγω.

Ὁ Μιχαὴλ ἀνατρίχιασε.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Ἕνα καλυβάκι καμωμένο ἀπὸ κλαδιά...

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΑΔΕΡΦΙΑ, ΕΛΑΤΕ ΜΕ ΘΑΡΡΟΣ

Ὦ, ἀδέρφια μου, ἐλᾶτε νὰ πλησιάσουμε μὲ θάρρος καὶ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό, νὰ ἐμπιστευτοῦμε σ' Αὐτὸν τὶς ἀδυναμίες μας, τοὺς φόβους, τὶς ἀνησυχίες τῆς ψυχῆς μας καὶ τοὺς πόθους τῆς καρδιᾶς μας. Νὰ μὴ διστάζουμε καθόλου. Ἐκεῖνος ποὺ μᾶς ἀγάπησε, Ἐκεῖνος θὰ μᾶς δεχτῆ στὴ θεία ἀγκάλη Του. Ἐμεῖς, ποὺ τώρα ἀκριβῶς ἔχουμε ἀνάγκη νὰ μᾶς γεμίση τὴν ψυχὴ μὲ τὸ αἴσθημα τῆς ἀγάπης, της γαλήνης καὶ τῆς χαρᾶς. Ἐμπρὸς πρὸς τὴν ἀρετή, τὴν ἀλήθεια, πρὸς την πρόοδο. Καὶ τώρα τὰ χείλη μας ἂς κινηθοῦν σὲ μιὰ θερμὴ προσευχή.

ΚΩΝ. ΝΙΚ. ΤΖΙΩΡΑΣ
Μαθητὴς Γ' Γυμνασίου
Π. Σχολὴ Ἁγ. Ἀνδρέα

ΜΙΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Ὁ οὐρανὸς εἶναι καταγάλανος. Ἡ ξελογιάστρα θάλασσα γλυκειὰ καὶ ἤρεμη μὲ μαγνήτιζε, ὅταν ἀπὸ τὸ λιμάνι τοῦ Βόλου ξεκίνησα μὲ τὸ καΐκι τοῦ καπετὰν Νικόλα γιὰ τὴ Σκιάθο.

Τὸ καΐκι σχίζει τὰ καταγάλανα νερὰ ἐνῶ ἡ διάφανη θάλασσα μᾶς ἀποκαλύπτει ἕνα καινούργιο κι' ἄγνωστο κόσμο, τὸν κόσμο τοῦ βυθοῦ. Νά τὰ δαντελωτὰ ἀκρογιάλια τοῦ Παγασητικοῦ, τὰ χωριὰ τοῦ Πηλίου, ποὺ τ' ἄσπρα σπιτάκια του μοιάζουν μὲ χούφτα μαργαριτάρια ριγμένα στὸ πράσινο φόντο τῶν ἐλαιώνων.

Καθισμένος στὴν πλώρη τοῦ καΐκιοῦ θαυμάζω τὴν ἀπεραντοσύνη τῆς γαλάζιας καὶ πλανεύτρας θάλασσας, ποὺ μὲ τὴν ἀπόλυτη ἠρεμία της φαίνεται ἐντελῶς ἄκακη. Καθὼς βγαίνουμε ἀπὸ τὸν Παγασητικὸ δεξιὰ φαίνεται σὰν σὲ ὁμίχλη ἀνάγλυφη ἡ σιλουέτα τῆς Εὐβοίας, ἐνῶ πρὸς τὰ ἀριστερὰ φαίνεται ἡ ὡραία Σκίαθος μὲ τὸ ἱστορικὸ Μπούρτζι. Περνώντας τὴ Σκιάθο στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα παρουσιάσθηκε ἕνα τόσο δὰ συννεφάκι καὶ ὕστερα ἄλλα καὶ ἄλλα, ἕως ὅτου χωρὶς καλὰ-καλὰ νὰ τὸ καταλάβω κύκλωσαν ἀπειλητικὰ τὸ καΐκι. Ἄρχισε νὰ σηκώνεται κύμα καὶ ὁ ἀφρός του ἔμοιαζε σὰν χαίτη κάτασπρου ἀλόγου, ὅταν μὲ κούνησαν τὰ πρῶτα τραντάγματα. Ὁ καπετὰν Νικόλας μὲ ἀνησυχία βλέπει πρὸς τὸ βορρᾶ καὶ μὲ τὴ βαρειὰ φωνή του μοῦ εἶπε νὰ κατέβω στ' ἀμπάρι. Μόλις πρόφτασα νὰ ἐκτελέσω τὴ διαταγή του ὅταν ἕνας ἰσχυρὸς ἀέρας ἔφερε τὰ πρῶτα δυνατὰ τραντάγματα. Τὸ καΐκι ἔμοιαζε σὰν ἕνα καρυδότσουφλο ἕρμαιο τῶν μανιασμένων κυμάτων. Οἱ ναῦτες τοῦ καΐκιοῦ μὲ μεγάλη σβελτάδα ἐκτελοῦν τὶς διαταγὲς τοῦ καπετὰν Νικόλα, ποὺ τὴν ὥρα αὐτὴ μοιάζει μὲ στρατηγὸ ποὺ δίνει τὴ μεγάλη μάχη γιὰ τὴ νίκη. Οἱ ναῦτες κρατᾶν τὰ πανιὰ ποὺ εἶναι ξεσκισμένα ἀπὸ τὴν ὁρμὴ τοῦ Αἰόλου, ἐνῶ τὸ κατάστρωμα ξεπλένεται γιὰ καλὰ ἀπὸ τὴν ὁρμὴ τῶν κυμάτων. Ἐγὼ μέσα στ' ἀμπάρι μὴ τολμώντας νὰ βγῶ ἔξω παρακαλῶ τὸν Ἅϊ Νικόλα νὰ μᾶς σώση. Ὁ καπετὰν Νικόλας παλεύει γιὰ πολλὴ ὥρα μὲ τὸν Ποσειδῶνα, ποὺ τὄχει βάλει πεῖσμα νὰ μᾶς παρασύρη στὸ ὑγρό του βασίλειο. Ἀλλ' ὄχι ὁ καπετάνιος εἶναι ἕνας πολυταξειδεμένος θαλασσόλυκος καὶ μὲ τὴν πεῖρα ποὺ ἔχει κατορθώνουμε νὰ φθάσουμε στὸν προορισμό μας. Ἐκεῖ πιὰ ἀσφαλισμένοι καὶ ἥσυχοι δοξάζουμε τὸ Θεὸ ποὺ μᾶς ἔσωσε ἀπὸ τέτοιο μεγάλο κίνδυνο.

ΑΕΤΟΣ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ
Μαθητὴς Β' Γυμνασίου Βόλου

Η ΦΛΟΓΕΡΑ ΤΟΥ ΒΟΣΚΟΥ

Ἐπάνω στὶς ράχες καὶ στὰ βουνὰ τώρα τὸ καλοκαῖρι ὁ βοσκὸς μὲ τὴ φλογέρα του παίζει χαρούμενα καὶ ἀγναντεύει πέρα τοὺς κάμπους. Τὰ πρόβατά του τὸ μεσημέρι σταλιάζουν κάτω ἀπ' τὰ δέντρα στὶς κρύες βρύσες τοῦ βουνοῦ. Ὁ ὁδοιπόρος κατάκοπος ἀπὸ τὴν κούραση σταματᾶ κάτω ἀπὸ κανένα δέντρο σὲ καμμιὰ κρύα βρύση ποὺ τρέχει ἀπὸ τὸ βουνὸ καὶ πίνει τὸ καθάριο νερό της. Πόση γοητεία νοιώθει ἀλήθεια ἐκείνη τὴ στιγμή. Ἀκούγοντας τὴν γλυκειὰ φωνὴ τῆς φλογέρας καὶ τὰ πουλιὰ γύρω νὰ κελαηδοῦν, ὑψώνει τὰ μάτια του πρὸς τὸν Δημιουργο και λεει μιὰ μυστικὴ προσευχή. Ὁ βοσκὸς περνα ζωη ευτυχισμενη πανω στὰ βουνα και στα λαγκαδια, εκει που τρέχουν κρυσταλλα νερά, στον καθαρὸ αερα.. Ἀλήθεια...ποσοι θα ζηλευαν μια τετοια ζωη ἥσυχη, ειρηνικη πανω στο βουνο, ἐκει που τρέχουν γαργαρα νερα, μακρυά ἀπ' τὸν θόρυβο της πόλης.

ΚΩΝ. ΓΕΩΡΓ. ΝΤΕΜΠΟΣ
Χωρίον Κοσμάτι Γρεβενῶν

Η ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΤΟΥ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ

Παποῦ τἄμαθες; Ἦρθε χτὲς ὁ Γιάννος τοῦ κὺρ Κώστα απ' την Ἀμερικη, εἶπε ὁ Ἀντρέας, ὁ μικρὸς ἔγγονος τοῦ μπαρμπα Δήμου.

Ἦταν ἄνοιξη! Ἡ φύση, ὅλη ντυμένη στὰ πράσινα, καμαρωνε σὰν νυφούλα. Καθισμένοι στὸν ἐξώστη τοῦ σπιτιοῦ τους, ὁ μπαρμπα Δῆμος κι' ὁ ἔγγονός του, ὁ Ἀντρέας, ἄφηναν τὸ νοῦ τους νὰ ταξιδέψη στὶς μαγεμένες ραχοῦλες τῶν βουνῶν.

— Μὰ γιατί, παπού, ὁ Γιάννος ἄφησε την Ἀμερική, τὸν ἐπίγειο αὐτὸν παράδεισο καὶ ἦρθε στην Ἑλλάδα, τὴν πατρίδα του; ἔκανε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ παιδί.

Στὴν ἐρώτηση τοῦ ἐγγόνου του ὁ μπάρμπα Δῆμος ἔμεινε γιὰ λίγο σκεφτικὸς καὶ ὕστερα εἶπε:

— Φεύγοντας, παιδί μου, πολλοὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ξενητεύονται σ' ἄλλες χῶρες, μακρυνὲς καὶ πλούσιες. Ἐκεῖ χάρις στὴν ἐργατικότητά τους κατορθώνουν νὰ ἀναδειχτοῦν ἐξαίρετοι ἄνδρες μέσα στὴν κοινωνία. Ἀνάμεσα ὅμως στὰ πλούτη καὶ τὴν καλοπέραση ποὺ περνοῦν δὲν ξεχνοῦν τὴν ἀγαπημένη τους πατρίδα. Δὲν λησμονοῦν τὴ χώρα ποὺ τοὺς γέννησε, τοὺς ἀνάθρεψε καὶ τέλος τοὺς παράδωσε στὴν κοινωνία, γιὰ νὰ γίνουν καλοὶ καὶ τίμιοι πολίτες. Τὸ χωριό τους, ἡ στάνη, τ' ἀμπέλια, τὰ καταπράσινα λειβάδια, ποὺ ἔβοσκαν τὰ πρόβατά τους, ὅταν ἦταν μικροί, ὅλ' αὐτὰ περνοῦν ἀπὸ τὴ θύμησή τους, σὰν κινηματογραφικὴ ταινία. Ὁ ξενητεμένος δὲν ξεχνᾶ ποτὲ τὴν πατρίδα του, ὅπου κι' ἂν βρίσκεται. Ἂν ἀνοίξουμε παιδί μου, τὶς χρυσὲς σελίδες τῆς ζωντανῆς μας ἱστορίας θὰ δοῦμε πολλὰ παραδείγματα, ὑπερβολικῆς ἀγάπης καὶ λατρείας πρὸς τὴν Πατρίδα.

Θὰ κατάλαβες τώρα, Ἀντρέα μου, γιατὶ οἱ ξενητεμένοι καὶ ἰδίως οἱ Ἕλληνες ἀγαποῦν καὶ νοσταλγοῦν τὴν πολυβασανισμένη, ἀλλὰ χιλιοδοξασμένη γλυκειά τους Πατρίδα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ
Μαθητὴς Στ' τάξ. Γυμν. Πύλου

Ο ΦΤΩΧΟΣ ΖΗΤΙΑΝΟΣ

Τυφλός... Ποιὸς ξέρει, πόσες πίκρες νἄχη δοκιμάσει στὴ ζωή του...

Ποιὸς ξέρει, ποιὰ μεγάλη δυστυχία τὸν ἔρριξε σ' αὐτὴν τὴν κατάσταση...

Μήπως ἦταν πλούσιος, μήπως ἐργατικός; Κανεὶς δὲν ξέρει. Μὰ μόνο ἕνα ξέρουν: Ὅτι δυστυχισμένος καὶ τυφλὸς ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ζητᾶ ἐλεημοσύνη.

Ἡ φωνή του ἀδύνατη μόλις ἀκούγεται νὰ λέγη: «Ἐλεημοσύνη Χριστιανοί· δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερος καημὸς ἀπὸ τὰ μάτια...».

Πραγματικά! Νὰ μὴν μπορῆ νὰ δῆ τὴ φύση, ποὺ μὲ τόση ὀμορφιὰ ἔκανε ὁ Πλάστης..

Νὰ μὴ μπορῆ νὰ δῆ τὰ δέντρα, τὸ φῶς τοῦ ἥλιου, τὴν ἄνοιξη τὴ γλυκειά!...

Εἶναι βυθισμένος σ' ἕνα αἰώνιο σκοτάδι. Τὰ ροῦχα του ξεσχισμένα καὶ βρωμισμένα, τὸ πρόσωπό του ἡλιοκαμένο καὶ ζαρωμένο...

Κι' ὅλο φωνάζει, ζητώντας ἐλεημοσύνη..

Ποιὸς δὲν θὰ λυπηθῆ τὸ δυστυχισμένο αὐτὸν ἄνθρωπο; Ποιανοῦ δὲ θὰ ραγίση ἡ καρδιὰ βλέποντάς τον;

Ὅλοι πρέπει νὰ τὸν βοηθήσουμε. Ὅλοι πρέπει νὰ δώσουμε μιὰ μικρὴ χαρὰ στὴν ψυχὴ τοῦ βασανισμένου αὐτοῦ ἀνθρώπου...

Κι' ὁ Μεγάλος μας Πατέρας βλέπει: Καὶ σκορπᾶ τὴν εὐτυχία, σ' αὐτοὺς ποὺ ἔδωσαν κι' αὐτοὶ τὴ χαρὰ στὸ δυστυχισμένο φτωχό...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΟΥΚΗΣ
Μαθητὴς Ε' τάξ. Γυμνασίου

Η ΓΛΑΣΤΡΑ ΜΟΥ

Ὅταν μᾶς εἶπε ὁ καλός μας δάσκαλος νὰ φέρουμε διαφορα λουλούδια μεσα στὶς γλάστρες γιὰ νὰ στολίσουμε τὴν ταξη μας, τὴν ἄλλη μερα ὅλοι μας χαρούμενοι καὶ πρόθυμοι γεμίσαμε τὴν αἴθουσά μας. Ἄλλος ἔφερε βασιλικό, ἄλλος γαρύφαλλα, ἄλλος μαργαρίτα καὶ πολλὰ ἄλλα λουλουδάκια ἢ πρασινάδες.

Ἐγὼ μὲ μεγάλη μου χαρά, ἔτρεξα καὶ ζήτησα ἀπὸ καποια γειτόνισσά μου ἕνα γαρύφαλλο, ποὺ τὸ φύτεψα σὲ μιὰ ὡραία τενεκεδένια γλάστρα, ἔγραψα τ' ὄνομά μου καὶ τὴν πῆγα στὸ σχολειο. Τὸ λουλουδάκι μου ἔμοιαζε σὰν ἕνα ἀγγελουδάκι. Καμάρωνε ἀνάμεσα στ' ἄλλα λουλουδάκια καὶ ξεχώριζε. Τὴν ἄλλη μέρα πῆγα νὰ κάνω λίγη συντροφιὰ στὴ γαρυφαλλιά μου καὶ νὰ τὴ ρωτήσω ἂν θέλη τίποτα, ἂν ἔχη ἀνάγκη.

— Καλημέρα φίλε μου γαρύφαλλο, πῶς τὰ περνᾶς ἐδῶ στὴ νέα σου κατοικία; Πῶς σοῦ φαίνεται τὸ νέο σου βασίλειο, ὁ νέος σου παράδεισος; Τί κάνεις, πῶς εἶσαι, θέλεις τίποτα νὰ σοῦ φέρω;

— Πολὺ ὡραῖα περνῶ, ἔχω καλὴ καὶ διαλεχτὴ συντροφιὰ ἐδῶ καὶ ὅλοι μ' ἀγαποῦν σὰν φίλο τους.

»Δίπλα μου ἔχω τὴ γλυστρίδα καὶ τὰ βράδυα μὲ τὴ δροσιὰ κουβεντιάζουμε. Καὶ μὲ τὸ βασιλικὸ πᾶμε μιὰ χαρά. Μιὸ χάρη μόνο σοῦ ζητῶ, ἀφοῦ εἶχες τὴν καλωσύνη νὰ μὲ ρωτήσης τί θέλω. Διψῶ πολὺ καὶ θέλω νὰ μοῦ φέρης λίγο νεράκι γιὰ νὰ δροσιστῶ καὶ νὰ μὴ μαραθῶ ἀπὸ τὴν ζέστη. Πιστεύω νὰ μ' ἀγαπᾶς καὶ σύ, ὅπως σ' ἀγαπῶ ἐγώ.

— Μὲ χαρὰ κι' εὐχαρίστηση, τοῦ εἶπα, κι' ἔτρεξα νὰ ἐκτελέσω τὴν ἐπιθυμία τοῦ γαρύφαλλου μου. Τοῦ ἔδωσα ἕνα ποτηράκι δροσερὸ νεράκι, τὸ ἤπιε μὲ ἱκανοποίηση καὶ μετὰ μ' εὐχαρίστησε θερμά. Κι' ἐγὼ ἔχω ἥσυχη τὴν ψυχή μου, γιατὶ πότισα τὸ λουλουδάκι μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΚΑΝΟΝΙΔΗΣ
Στ' τάξη Δημοτικοῦ Ἀρδαίας

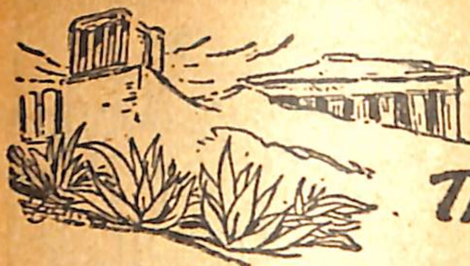
ΜΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Ἤτανε μιὰ φθινοπωρινὴ μέρα. Ὁ καιρὸς κλαψιάρικος καὶ τὰ δάκρυα τοῦ χρόνου κυλοῦσανε στὴ γῆ ποὺ τὰ κατάπινε ἀχόρταγα. Ὁ λαμπρὸς βασιλιᾶς τῆς μέρας, ὁ ἥλιος, ἤτανε κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὰ μαῦρα σύννεφα. Τὸ ποταμάκι κυλοῦσε γοργὰ-γοργὰ τὰ θολὰ νερά του στὸ φειδωτό του δρόμο. Ἦταν ἀκριβῶς μεσημέρι. Τὸ σχολειὸ ἄφησε τὰ παιδιά, ποὺ ξεχύθηκαν σὰν ἀρνάκια στοὺς δρόμους τῆς πολιτείας. Ἀμέριμνα προχωροῦσα γιὰ τὸ σπίτι μου. Βαδίζοντας, δὲν ξέρω πῶς, ἄθελά μου κύτταξα πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ δρόμου καὶ τί νὰ δῶ λέτε; Ἕνα πουλάκι σπαρταροῦσε μέσα στὸ νερὸ τοῦ ποταμιοῦ. Ἄχ! πῶς ραγίσθηκε ἡ καρδούλα μου! Τὸ ποτάμι, μοῦ φάνηκε σὰ νὰ μὲ παρακαλοῦσε νὰ μπῶ μέσα γιὰ νὰ γλυτώσω τὸ φτερωτὸ πνιγόμενο. Ἑτοιμάστηκα νὰ πηδήξω γιὰ νὰ δώσω τέρμα στὴν ἀγωνία τοῦ πουλιοῦ. Τὰ μάτια μου θόλωσαν ἀπ' τὴν λαχτάρα καὶ τὴ συγκίνηση. Ἔγιναν θολὰ σὰν τὸ τζάμι καὶ σὰν τὸ νερὸ τοῦ ποταμιοῦ, ποὺ σὲ λίγο θὰ γινόταν ὁ ὑγρὸς τάφος τοῦ καημένου σπουργίτη! Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἔχασα τὸ συγκινητικὸ καὶ σπαρακτικὸ θέαμα ἀπ' τὰ μάτια μου καὶ πέρασα στιγμὲς ἀγωνίας, ὥσπου νὰ ξαναδῶ. Μὰ τοῦ κάκου περίμενα μερικὰ δευτερόλεπτα.

Τὸ καημένο τὸ πουλάκι, ἐν τῷ μεταξύ, παρέδωκε τὴν ψυχή του στὸ Θεὸ καὶ Πλάστη μας καὶ τὸ ποτάμι τὸ παρέσυρε τόσο ἄσπλαχνα μέσα στὴ σιωπηλὴ ὁρμή του... Τί μεγάλη καὶ ζωηρὴ ἐντύπωση ποὺ μοὔκανε ἡ θλιβερὴ αὐτὴ εἰκόνα τοῦ δρόμου.

Ἀσυναίσθητα προχωροῦσα πρὸς τὸ σπίτι μας μὲ τὴν καρδιά μου πλημμυρισμένη ἀπὸ συναισθήματα λύπης καὶ συμπάθειας γιὰ τὸ κακόμοιρο πουλάκι, ποὺ εἶχε ἕνα τέτοιο τέλος τῆς ζωῆς του. Περπατώντας πάνω στὸ λιθόστρωτο, σὰν κινηματογραφικὴ ταινία, ζωντάνευε μέσα στὴν ὀθόνη τοῦ μυαλοῦ μου τὸ λυπητερὸ τοῦτο θέαμα, ποὺ ἔγινε ἡ ἀφορμὴ νὰ χάσω καὶ τὴν ὄρεξή μου κεῖνο τὸ ἀξέχαστο φθινοπωρινὸ μεσημέρι!

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Π. ΤΡΙΜΗΝΗ
Στ' τάξη Δημοτικοῦ Ἀρδαίας

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Στὸ νησὶ τῆς ναυτικῆς δόξας

Συνεχίζουμε τὸ ταξίδι μὲ τὴν ἀλαφροκίνητη «Νεράϊδα» ποὺ λικνίζεται μ' αὐταρέσκεια στὸ γλαυκὸ δρόμο τοῦ Σαρωνικοῦ... Περνοῦμε τὸ στόμιο τοῦ Πόρου, βγαίνομε πάλι στὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα. Ξαπλωμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα στὴ γέφυρα, μ' ἀκουμπισμένους στὰ γόνατά μου τὸ Φάνη καὶ τὴ Μυρτώ, χάνομαι στοὺς κόσμους ποὺ στήνει μπροστά μου ὁ διάφανος Πόντος.

Δὲ βρίσκει κανένας νὰ πῆ πολλά, ὅταν ξετυλίγει ὁλόγυρά του ἡ φύση τὶς ὀμορφιές της. Κάτι τέτοιες ὧρες μιλοῦν οἱ ψυχὲς μὲ τὸ πνεῦμα τῆς θάλασσας καὶ τῆς γῆς, μὲ τὸ μήνυμα τ' οὐρανοῦ καὶ τὴ λάμψη τοῦ ἥλιου! Ἑλλάδα! Ἀτέλειωτο μεγαλεῖο, ἀστείρευτη βρύση τ' ὡραίου. Ποῦ πᾶμε;

Σ' ἕνα νησάκι βραχόσπαρτο, ποὺ κρατᾶ στὶς παλιές του τάπιες, πάνω ἀπὸ ἕναν αἰῶνα, τὴ θύμηση τῆς μεγάλης μας ναυτικῆς δόξας. Πᾶμε στὴν πατρίδα τῶν Κουντουριώτηδων τοῦ Τομπάζη καὶ τοῦ Μιαούλη. Πᾶμε στὴν Ὕδρα.

Νά την, π' ἁπλώνεται κατὰ μῆκος τῆς Ἀργολίδας, ἀπ' τ' ἀνατολικὰ πρὸς τὰ δυτικά, μακρουλή, βραχογύριστη, μὲ τοὺς κάβους της, τοὺς μικρούς της κολπίσκους, τὸ λιμανάκι της. Μπαίνουμε μὲ συγκίνηση περνώντας κάτω ἀπ' τὰ χιλιοδοξασμένα κανόνια τῆς τάπιας, ποὺ τὴν προστάτευε ἀπ' τοὺς πειρατὲς Ἀλγερίνους κι' ἀπὸ τὸν Τούρκικο στόλο.

Νά μας μέσ' στὸ λιμάνι, ποὺ ἔχει τὸ σχῆμα πετάλου καὶ πλαισιώνεται, ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Ὕδρας, ἀπὸ σειρὲς σειρὲς ἄσπρα, κάτασπρα σπίτια, ἴδια περιστέρια ποὺ κούρνιασαν στὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ... Ἄσπρα σπίτια, χτισμένα ἀμφιθεατρικά, πάνω ἀπ' τὴν καταγάλανη θάλασσα, νὰ τὸ πρόσωπο τῶν νησιῶν μας. Στὴν Ὕδρα, κάνουν ἀντίθεση μὲ τὰ γκρίζα ἀρχοντικὰ καὶ τοὺς γκρίζους βράχους.

Νὰ τὸ Κουντουρέϊκο, μεγαλόπρεπο μὲ τὸ θρύλο τῆς δόξας γιὰ θυρεό του... Ἐδῶ ἦρθε καὶ φώλιασε ὁ πρῶτος ἀητὸς καὶ θεμέλιωσε τὴ γωνιὰ τῶν ἡρώων... Πάρα πέρα, νὰ κι' ἄλλα ἀρχοντικά, φημισμένα τὸ ἴδιο. Τὸ σπίτι τοῦ Βότση, τοῦ Βούλγαρη, τοῦ Τομπάζη καὶ τοῦ Μιαούλη. Καί, κάτω ἀπ' τὸ Κουντουρέϊκο, μέσα στὰ πεῦκα, νὰ ὁ κάτασπρος τάφος τοῦ Παύλου Κουντουριώτη τοῦ δοξασμένου ναυάρχου τοῦ 1912. Παράξενο εἶναι τὸ μήνυμα τούτου τοῦ νησιοῦ... Ἐδῶ νοιώθεις πὼς ἔζησε ὁ ἄνθρωπος κάτω ἀπ' ἀλλοιώτικες συνθῆκες· πὼς ἦρθε καὶ κούρνιασε σὰν ἀετοπούλι σὲ τοῦτα τὰ βράχια, γιὰ ν' ἀντικρύση γενναῖα τὴ μοῖρα του.

Ἡ Μυρτούλα κι' ὁ Φάνης μὲ βλέπουν στὰ μάτια. Τὸ ξέρω, τὶ περιμένουν. Κι' ἀρχίζω τὴν ἱστορία, μὰ τοὺς παρακαλῶ νὰ μὴ διακόψουν τὰ λόγια μου. Κάποια φαντασία μὲ συνεπαίρνει καὶ θέλω ἀκέρια νὰ τὴ χαρῶ. Ἂς ἀφήσουν τὶς ἐρωτήσεις στὸ τέλος.

Ἀκατοίκητη ἦταν ἡ ἄγονη καὶ γεμάτη γκρεμνοὺς Ὑδρέα, στὰ χρόνια τῆς ἀρχαιότητας. Λίγοι ἄποικοι, ποὖρθαν ἀπ' τὴ Σάμο, δὲ βρῆκαν κατάλληλο τὸ νησὶ γιὰ νὰ μείνουν.

Τ' ἀφῆκαν λοιπὸν γιὰ φύλαξη στοὺς Ἀργείους καὶ πῆγαν καὶ χτίσαν, στὴν εὔφορη Κρήτη, τὴν Κυδωνία...

Πέρασαν αἰῶνες: Κι' ἦρθαν στὸν τόπο μας οἱ ὀρδὲς τοῦ Μωάμεθ... Κυνηγημένοι ἀπ' τοὺς ἐχθρούς, λίγοι Μωραΐτες πέρασαν στὴν Ὕδρα, ἔκτισαν κάστρο καὶ κούρνιασαν πίσω του. Ὁ φόβος τοῦ Τούρκου καὶ τ' Ἀλγερίνου τὸ κούρσεμα, ἔφεραν κι' ἄλλους. Χτίσανε σπίτια καὶ σκάρωσαν τρεχαντήρια στὸ καρνάγιο ποὺ φαίνεται ἀκόμα καὶ σήμερα. Τρεχαντήρια ἀνάλαφρα, γιὰ νὰ κάνουν ἐμπόριο μὲ τὶς γύρω ἀκτὲς καὶ τ' ἀπόμακρα λιμάνια νὰ φέρνουνε τρόφιμα καὶ πραμάτειες. Γιατὶ ἡ γῆ στὸ νησὶ ἦταν ὅλο βράχια καὶ μόνο λίγα κοπάδια μποροῦσε νὰ θρέψη. Ποὺ καὶ ποὺ καμμιὰ σπιθαμὴ ἀπὸ χῶμα καλλιεργήσιμο τί καρπὸ νὰ δώση;

Καὶ τὰ τρεχαντήρια ἔγιναν λατίνια, σαχτούρια καὶ μπρίκια καὶ ταξιδεύανε κι' ἔξω ἀπὸ τὶς θάλασσες τὶς ἑλληνικὲς κι' ἔφταναν στὶς χῶρες τὶς μακρυνὲς καὶ γέμιζαν τ' ἀμπάρια τους ἀπ' τὴ Βενετιὰ κι' ἀπ' τὸ Τριέστι. Καὶ στολίζονταν μ' ἀσῆμι καὶ μὲ χρυσάφι μὲ πιάτα ἀπ' τὶς Σίβρες καὶ μὲ δαντέλες καὶ μὲ καθρέφτες τῆς Βενετιᾶς τ' ἀρχοντόσπιτα. Κι' ἕνας πλοίαρχος, ὁ Σαργόσης, πούλησε στὸν Κουντουριώτη ἐκεῖνον τὸν ξακουστὸ πολυέλαιο ποὺ καὶ σήμερα βλέπεις στολίδι ἀρχοντικὸ καὶ πανέμορφο μέσα στὴν Παναγία τὴν καθεδρικὴ Ἐκκλησία τῆς Ὕδρας.

Ὕστερα, πῆραν φιρμάνι ἀπ' τὸ Σουλτάνο πὼς εἶχαν τὴν ἄδεια ν' ἀρματώνουνε τὰ καράβια τους γιὰ νὰ πολεμᾶνε τοὺς πειρατές.

Κι' ἄρχισε ἔτσι νὰ ἐξοπλίζεται ἡ δόξα. Κι' ἡ «Βενετιὰ ἡ ἑλληνική», ὅπως ἔλεγαν τότε τὴν Ὕδρα, νὰ γίνεται μιὰ «Μικρὴ Ἀγγλία» ὅπως τὴν εἶπε, μέσα στὴ φούρκα του, ὁ Ἰμπραήμ, τὸν καιρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης.

Πόσα ὀνόματα δὲν τὸν δόξασαν τοῦτο τὸ βράχο! Λάζαρος Κουντουριώτης, Τομπάζης, Ἀντώνιος Οἰκονόμος, Ἀνδρέας Μιαούλης! Θυσίασαν πλούτη καὶ κτήματα, πλοῖα

ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ
Τοῦ Ζωγράφου Ρενουάρ

καὶ καλὰ γιὰ τὸν ἐθνικό μας ἀγῶνα. Ξεσήκωσαν, πρῶτο μπαϊράκι τῆς θάλασσας, τὸ Ὑδράκι τους, κάνοντας τὸ ἡφαίστειο γιὰ τὸν Τούρκο. Καὶ κάψανε στόλους σουλτανικοὺς καὶ νικήσανε ἀρμάδες. Κι' ἀκόμα δὲν ἔπαψαν τοῦτα τὰ βράχια νὰ θρέφουν ἀητούς... Νὰ τὸ ἄγαλμα τοῦ νεώτερου ἑνὸς γίγαντα τοῦ δικοῦ μας αἰῶνα.

Στ' ἄσπρο του μάρμαρο στέκεται μὲ τὴν περήφανη καὶ γλυκειὰ θωριὰ ὁ γενναῖος ναυμάχος, ὁ θρυλικὸς νικητὴς τῆς Ἕλλης... Εἶναι μιὰ σύγχρονη δόξα, θρεμμένη ἀπ' τὴν παράδοση τῆς παλιᾶς ἀπ' τὸ πνεῦμα τῆς Ὕδρας. Πᾶμε νὰ δοῦμε τ' ἀρχοντικό του. Πήγαμε καὶ χαρήκαμε τὴν ἀτμόσφαιρα του. Τὸ κάτω πάτωμα εἶναι μουσεῖο... Βλέπεις ἐκεῖ τὰ μαλαμοκαπνισμένα σπαθιὰ τῆς γενιᾶς, τὶς πιστόλες τὶς τιμημένες, παλιοὺς θησαυροὺς κι' ὄμορφα ἀντρίκια στολίδια. Κι' ἄλλα θυμητάρια, δέρματα, γοῦνες, πιάτα Σεβρῶν, ἔργα τέχνης, μιὰ πολυτέλεια ξωτικὴ σὰν παραμυθένια.

Πήγαμε στὸ Μουσεῖο ποὺ εἶναι ἐκεῖ κοντὰ κι' εἴδαμε τὶς θύμησες τοῦ μεγάλου ἀγῶνα τῶν νησιωτῶν.

Ἀνεβήκαμε ὕστερα τὸ βουνὸ ποὺ ὀρθώνεται 650 μέτρα ψηλὸ στοῦ νησιοῦ τὴ μέση. Τὸ λένε Ἔρε κι' ἔχει στὴν κορφή του τὸ μοναστήρι τοῦ Προφήτη Ἠλιοῦ ξακουστὸ καὶ φιλόξενο.

Τί πανόραμα ὑποβλητικὸ γύρω.

Τὰ παιδιὰ ἄκουγαν τὰ λόγια μου, δὲ ρωτοῦσαν κι' ὅταν τὰ ρώτησα ἐγὼ κάτι δὲν ἀποκρίθηκαν.

— Ποῦ ταξιδεύετε;

Χαμογέλασε ὁ Φάνης.

— Εἶμαι στὴ ναυαρχίδα τοῦ Μιαούλη πᾶμε στὸ Μεσολόγγι τροφές. Σπάζουμε τὸν κλοιὸ φεύγουν τὰ καράβια τοῦ Ἰμπραήμη.

— Κι' ἐσύ, Μυρτώ;

— Πάω στὶς Σπέτσες μὲ τὸν Τομπάζη, τὸν Οἰκονόμο κι' ἄλλους Ὑδραίους νὰ ξεσηκώσουμε τὸ νησὶ καὶ τὴ Μπουμπουλίνα.

— Μὴ βιάζεσαι, πονηρούλα, τῆς λέω γελώντας. Γιὰ κεῖ ταξιδεύουμε αὔριο κι' ἐμεῖς. Ἡ «Νεράϊδα» σαλπάρει κατὰ τὶς δώδεκα. Ἐκεῖ τελειώνει τὸ ταξιδάκι μας στὸ Σαρωνικό.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Ἀθάνατη ποίηση

Ἀγροτικὸ

Στὸ στάβλο ἀπόψε ἦρθε τὸ φεγγάρι...
Ἐκοίταξεν ἀπ' τὸ παράθυρό του,
εἶδε τὴν ἀγελάδα, τὸ μοσκάρι,
τὸ βόδι ποὺ μασοῦσε τὸ σανό του.

Στὸν κῆπο μας ἀνήσυχα γλυστροῦσε,
ἀνέβηκεν ἐπάνω στὴ συκιά μας
ἐμέτρησε τὰ λίγα πρόβατα μας
εἶδε τὸ γάϊδαρό μας καὶ γελοῦσε.

Πῆγε στ' ἀμπέλι, πῆγε στὰ λιοστάσι
ἄκουσε τὰ κουδούνια ἀπ' τὸ κοπάδι,
χωρὶς κουβᾶ κατέβη στὸ πηγάδι
κι' ἤπιε νερὸ πολὺ νὰ ξεδιψάση.

Στῆς λεύκας μας τὰ φύλλα παιγνιδίζει
στὸν οὐρανὸ τὸν καθαρὸ ἀνεβαίνει
μιὰ χήνα τὸ κυττάζει σαστισμένη
κι' ὁ σκύλος μας ἀκόμα τὸ γαυγίζει.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

— Γιατί μαμὰ ἔχεις τόσες ἄσπρες τρίχες στὸ κεφάλι σου;

— Γιατὶ κάθε φορὰ ποὺ κάνεις ἀταξία ἀσπρίζει καὶ μιὰ τρίχα μου.

— Ὥστε μαμὰ ἐσὺ θὰ ἔκανες πολλὲς ἀταξίες ἀφοῦ τὰ μαλλιὰ τῆς γιαγιᾶς εἶναι κάτασπρα.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Ν. Π. Πετρομελίδη

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος ἀκούει γιὰ τὶς Ἑλληνίδες

— Θάνο, μάντεψε τὶ νέα φέρνω!

Τὰ μάτια τοῦ παποὺ εἶχαν τὸ χρῶμα τ' οὐρανοῦ τὴν αὐγή, ὅταν ὁ ἥλιος κάνει τὸν γαλανὸ θόλο νὰ στραφταλίζη. Πάντα ὅταν ἔνιωθε χαρά, ἔτσι ἔφεγγαν τὰ μάτια του...

— Τί εἶναι παπού; Πῶς νὰ μαντέψω; Πές μου!

— Ὁ θεῖος σου ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ ἔρθη στὴν Ἑλλάδα ὁ ἴδιος φέτος, κάνει τὰ ἔξοδα σὲ δύο ἀπὸ σᾶς, νὰ σᾶς πάω γιὰ μιὰ ἑβδομάδα στὴν Ἀθήνα!

Ὁ Θάνος ἀπόμεινε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό.

— Ὁ θεῖος; Σὲ μᾶς τοὺς δύο; Μιὰ ὁλόκληρη ἑβδομάδα; Ὢ!

Ὁ Θάνος δὲν εἶχε ποτὲ πάει στὴν πρωτεύουσα. Νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, δὲν τὸ εἶχε καὶ μεγάλο καϋμὸ γιὰ τὴν ὥρα. Λογάριαζε πὼς ἀργότερα, πολὺ ἀργότερα, ὅταν θἄκανε τὸ στρατιωτικό του, θὰ πήγαινε νὰ γνωρίση τὴν Ἀθήνα. Ἀλλὰ ἔτσι ἀναπάντεχα ποὺ εἶχαν ἔρθει τὰ πράγματα, ἦταν ἀληθινὰ κάτι θαυμάσιο!...

— Ὥστε παποὺ θὰ μᾶς πᾶς ἐσὺ στὴν Ἀθήνα; Ἐμένα καὶ τὸ Λάκη;

— Ὄχι, εἶπε ὁ παπούς, ὄχι ἐσένα καὶ τὸ Λάκη. Ἀνάμεσά σας εἶναι ἡ Ἑλένη ποὺ εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ τὸν Λάκη. Ἐσένα καὶ τὴν Ἑλένη θὰ πάρω!

— Μὰ παπού, ἡ Ἑλένη εἶναι κορίτσι!

Ἡ φράση ξέφυγε ἀπὸ τὰ χείλη τοῦ Θάνου πολὺ αὐθόρμητα καὶ πολὺ φυσικά. Θαρρεῖς κι' ἔλεγε κάτι ποὺ ὅλοι δὲν ἦταν μπορετό, παρὰ νὰ συμφωνήσουν.

Τὸ πρόσωπο ὅμως τοῦ παπού, σοβάρεψε ξαφνικά.

— Ντροπή. Θάνο! εἶπε.

Τὸ παιδὶ στενοχωρέθηκε. Τὸ πρόσωπό του φούντωσε ἀπὸ τὴν ξαφνικὴ κοκκινάδα ποὺ ξεχύθηκε.

— Παπού, δὲ μὲ κατάλαβες καλά, εἶπε. Ἐγὼ τὸ ἀγαπῶ πολὺ τὸ Λενιώ μας. Τὸ ξέρεις! Ἀλλά...

— Ἀλλὰ βρῆκες φυσικὸ νὰ ἐπαναλάβης σὰν τόσους ἄλλους μιὰ φράση ποὺ δυστυχῶς τὴν ἀκοῦς κάπου κάπου. Δὲν τὴν ἄκουσες ὅμως ποτὲ στὸ σπίτι τὸ δικό μας! Αὐτὸ μποροῦμε νὰ τὸ παινευτοῦμε, κι' ἐγὼ καὶ ὁ πατέρας σου!

Ὁ Θάνος ἔμεινε συλλογισμένος γιὰ λίγο.

— Ναὶ παπού, ἔκανε παραξενεμένος. Ἔχεις δίκιο. Δὲν τὴν ἄκουσα ποτὲ στὸ δικό μας σπίτι, ἔτσι!

— Δὲν τὴν ἄκουσες δηλαδὴ ποτέ, μὲ τὴν σημασία ποὺ τῆς δίνουν μερικοί, καὶ μὲ τὴν σημασία ποὺ τὴν εἶπες! Γιατὶ ἡ γιαγιά σου Θάνο, καὶ ἡ μάνα σου, καὶ ἡ ἀδερφή σου, γυναῖκες εἶναι! Χαρά μας καὶ τιμή τους ποὺ εἶναι! Ἔτσι τὸ θέλησε ὁ Θεός! Οἱ μισοὶ ἄνθρωποι εἶναι ἄντρες, καὶ οἱ ἄλλοι μισοὶ γυναῖκες. Καὶ οἱ δύο μαζί, πλάσματα τοῦ Θεοῦ, ποὺ τ' ἀγαπάει τὸ ἴδιο καὶ τοὺς ἔχει δώσει τὴν εὐλογία του ἔστω κι' ἂν ἔχουν ἄλλον τὸ καθένα τους προορισμό...

Γιὰ κοίτα τὸ ψαλίδι Θάνο ! Εἶναι καμωμένο ἀπὸ δυὸ κομμάτια διαφορετικά. Κι' ὅμως καὶ τὰ δυὸ μαζί, χρειάζονται κι' εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ νὰ κόψης. Οὔτε τὸ ἕνα εἶναι ἀνώτερο, οὔτε τὸ ἄλλο κατώτερο. Εἶναι διαφορετικά, κι' αὐτὸ εἶν' ὅλο, ὅπως εἶναι διαφορετικὰ καὶ τὸ στημόνι καὶ τὸ ὑφάδι στὸ πανί... Ὁ Θεὸς θέλησε νὰ γεννηθῆς ἄντρας, καὶ γιὰ τοῦτο νἄχης χρέη πιὸ βαριὰ ἀπ' τὶς γυναῖκες. Γιατὶ οἱ ὦμοι σου εἶναι πιὸ δυνατοί, τὰ κόκκαλά σου πιὸ γερά. Μὰ στὸν κόσμο σ' ἔφερε ἡ μάνα σου. Καὶ ἡ Παναγία — μιὰ γυναίκα — ἔφερε στὸν κόσμο τὸν ἴδιο τὸν Χριστό. Δὲν ἀρκεῖ ν' ἀγαποῦμε τὶς γυναῖκες τῆς φυλῆς μας Θάνο. Πρέπει νὰ τὶς τιμοῦμε κι' ὅλας, γιατὶ τοὺς πρέπει!

— Μὰ παπού... Ἐγὼ δὲν εἶπα... δικαιολογήθηκε ὁ Θάνος.

— Τὸ ξέρω πὼς «δὲν εἶπες», καὶ τὸ εὔχομαι!... Καὶ ξέρεις γιατί; Κυρίως γιατὶ εἶσαι Ἕλληνας! Καὶ σὲ τοῦτον τὸν μικρό, βασανισμένο τόπο, ἡ γυναίκα, ἡ Ἑλληνίδα, στάθηκε κοντὰ στὸν ἄντρα πάντα, ἄξια καὶ τιμημένη του συντρόφισσα. Τὰ λιονταρόπουλα τῆς Ἐπανάστασης τοῦ 21, τοὺς ἥρωες τῶν τόσων μας πολέμων, αὐτὴ τὰ γέννησε, τὰ βύζαξε καὶ τἄχει ἀναστήσει.

Κι' ὅταν ἔφτανε ἡ ὥρα νὰ φύγουν γιὰ τὸν πόλεμο, χωρὶς παράπονο, χωρὶς βαρυγκόμια, ἀμίλητη, βουβή, μεγάλη, χάριζε στὴν πατρίδα τοὺς λεβέντες της. Κι' ὅταν σήμαινε ἡ ὥρα ἡ κακὴ κι' ἔπεφτε κανένας ἀπὸ τὸ βόλι καθὼς ὑπερασπιζόταν τὸ ἱερὸ χῶμα τῆς Ἑλλάδας, ἡ μάνα ἡ Ἑλληνίδα, ἡ χήρα. ἡ ἀδερφή,— ἡ χαροκαμένη, ἡ σεβαστή, ἡ αἰώνια Ἑλληνίδα,— ἔσφιγγε τὸν πόνο της βαθιὰ μέσ' στὴν καρδιά της, χωρὶς βαρυγκόμιά πάλι, καὶ χωρὶς παράπονο, κι' ἑτοίμαζε κι' αὐτὴ μυστικά, βουβά, μὲ τὸ μεγάλο της παράδειγμα, τὴν ἄλλη, τὴν πιὸ νέα γενιά, τὴν ἐκδικήτρια γενιὰ ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὰ κόκκαλα καὶ τὴν μνήμη τῶν ἡρώων, γιὰ νὰ πάρη ἡ γενιὰ αὐτὴ τὴ θέση της στὸν ἀτελείωτο ἀγώνα τῆς φυλῆς, ἐκεῖ ποὺ φρουροῦνται τὰ σύνορα, κι' ἀτσαλώνεται ἡ θέληση νὰ μὴ γίνομε ποτὲ σκλάβοι κανενός! Στὰ τόσα μνημεῖα ποὺ ἔχουν στήσει γιὰ ἐκείνους ποὺ ἔπεσαν γιὰ τὴν πατρίδα, λείπει ἡ μορφὴ τῆς γονατισμένης Ἑλληνίδας, ποὺ εἶναι τυλιγμένη μὲ τὰ πέπλα τῆς θλίψης της. Ὅμως ἂν ὁ τεχνίτης δὲν τὴν σκάλισε στὸ μάρμαρο, ἡ ζωὴ τὴν ἔχει τοποθετήσει στὸ φυσικό, στὸ βάθρο τοῦ κάθε μνημείου ποὺ ἔχει στηθῆ γιὰ ἥρωα, ὑπομονετική, σεμνή, καὶ πονεμένη, ζωντανὴ εἰκόνα τῆς ἀδιάκοπης θυσίας ποὺ ζητάει ἡ Πατρίδα ἀπὸ τὶς γυναῖκες μας.

— Ὅμως καὶ οἱ ἴδιες οἱ Ἑλληνίδες βοήθησαν στοὺς τόσους μας ἀγῶνες, ὄχι μονάχα ὅπως εἶπες...

— Κι' αὐτὸ ποὺ λὲς Θάνο μου, εἶναι σωστό. Σ' ἐμᾶς, ὅλοι μας οἱ πόλεμοι ἦταν «ὑπὲρ βωμῶν καὶ ἑστιῶν». Ὁ ἀγώνας, ἅρπαζε καὶ τὸ μικρὸ παιδὶ ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας, καὶ τὴν γυναίκα τὴν ἴδια ἀπὸ τὰ χρέη τοῦ σπιτιοῦ. Κάθε πέτρα τῆς Ἑλλάδας καὶ ταμπούρι, τὸ σπίτι πρόχωμα, τὸ χωριὸ κάστρο! Νὰ μᾶς ξεριζώσουν ἀπὸ τὴ γῆ μας, ἀπὸ τὰ σπίτια μας, ἀπὸ τὰ χωριά μας!

Νὰ ἡ μορφὴ ποὺ ἔπαιρνε ὁ πόλεμος! Καὶ τότε ἡ γυναίκα ἡ Ἑλληνίδα, μπροστὰ στὴν ντροπὴ τῆς σκλαβιᾶς, ἔκανε ὅτι δὲν ἀναγκάστηκαν ποτὲ νὰ κάνουν οἱ γυναῖκες στὸν ἄλλο κόσμο. Στὸ Σούλι, στὸ Μεσολόγγι, στὸ Ἀρκάδι, σὲ μύριους τιμημένους τόπους, ἀγωνίστηκε μὲ δύναμη ὑπεράνθρωπη, στὸ πλάϊ τῶν ἀντρῶν, καὶ περήφανα θυσίαζε τὴ ζωή της ὅταν ἔπρεπε... Ἀνέβασε πυρομαχικὰ στὸ Ἀλβανικὸ ὣς τὶς πιὸ ἀπάτητες κορφές, καὶ στάθηκε ὑπέροχο παράδειγμα ἡρωϊσμοῦ, κι' αὐτοθυσίας, σὲ ὅλους τοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴν λευτεριά. Αὐτὴ Θάνο μου εἶναι ἡ Ἑλληνίδα!

— Εἶναι ἀλήθεια ὅλ' αὐτὰ παπού! Εἶναι. Ἱστορία! εἶπε ὁ Θάνος σιγά.

Ὁ παποὺς χαμογέλασε.

— Ὅμως τὸ ἔθνος δόξα σοι ὁ Θεός, δὲν βρίσκεται πάντα σὲ πόλεμο παιδί μου! Ζοῦμε ἀρκετὰ χρόνια κάθε τόσο καὶ σὲ εἰρήνη.

Ἡ γυναίκα παύει νὰ γίνεται ἡ συντρόφισσα τοῦ ἀντρὸς στὴν μεγάλη πολεμικὴ προσπάθεια τοῦ ἔθνους. Ξαναγίνεται ἡ γιαγιά, ἡ μάνα, ἡ γυναίκα, ἡ ἀδερφή. Ξαναβρίσκει τὴ φυσική της θέση μέσ' στὸ σπίτι, καὶ φέρνει στὸ σπίτι μας τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ὅλο χαμόγελο ὑπομονὴ καὶ στοργή, ἡ Ἑλληνίδα ἀγωνίζεται σκληρὰ πλάϊ στὸν ἄντρα, γιὰ νὰ προκόψη τὸ σπιτικό, γιὰ ν' ἀναστηθοῦν τὰ παιδιά, γιὰ νὰ ὑποφέρη ὅσο γίνεται λιγότερο ἡ οἰκογένεια ἀπὸ τὴ φτώχεια ποὺ εἶναι ἡ μοίρα τῆς χώρας μας. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ θὰ πάψη νὰ εἶναι μικρὸ παιδὶ ἡ Ἑλληνίδα, ἡ κάθε μέρα τῆς ζωῆς της, εἶναι μέρα μόχθου, εὐθύνης, ἀφάνταστης ὑπομονῆς καὶ ἀνείπωτης στοργῆς καὶ ἀγάπης. Ἕνας λαός, εἶναι ὅτι εἶναι οἱ ἄντρες καὶ οἱ γυναῖκες ποὺ τὸν φτιάνουν. Κι' ὁ λαὸς ὁ δικός μας, χρωστάει τὸ μεγαλεῖο του καὶ τὶς ἀρετές του, τόσο στοὺς Ἕλληνες ὅσο καὶ στὶς Ἑλληνίδες.

— Ὢ παπού! Πόσο συμφωνῶ! Τί θἆταν τὸ σπίτι μας χωρὶς τὴ γιαγιά, τὴ μητέρα, τὸ Λενιώ μας;

— Μὰ λὲς κουταμάρες Θάνο μου, γέλασε ὁ παπούς. Δὲν ὑπάρχουν σπίτια χωρὶς γυναῖκες, ἐξὸν ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τὰ ὀρφάνεψε ὁ χάρος. Τὸ σπίτι, αὐτὸ εἶναι: μιὰ οἰκογένεια μὲ τὸν παποὺ καὶ τὴν γιαγιά, τὸν πατέρα, τὴ μάνα, καὶ τὰ μικρὰ παιδιά, τὴ νέα γενιὰ ποὺ μεγαλώνει καὶ τρανεύει μὲ τὸ παράδειγμά τους.

Ἐγὼ μὲ τὴ γιαγιά σου Θάνο μου...

Ὁ παποὺς ἔπαψε νὰ μιλάη καὶ κοίταζε μακρυά, χαμένος μέσ' στὶς σκέψεις του...

— Τί ἤθελες νὰ πῆς παπού; παρακάλεσε σιγὰ τὸ παιδί.

— Γιατί νὰ μὴν στὸ πῶ Θάνο μου; Εἶσαι μεγάλο ἀγόρι πιὰ καὶ πολλὰ μπορεῖς νὰ καταλάβης. Ἐγὼ μὲ τὴ γιαγιά σου Θάνο μου, περπατήσαμε μαζὶ μιὰ μακρυά, πολὺ μακρυὰ στράτα... Περάσαμε καιροὺς καλούς, μὰ κι' ἄλλους πικροὺς καὶ βασανισμένους. Περάσαμε χρόνια φτώχιας καὶ στέρησης μέσα στοὺς τόσους πολέμους, ποὺ εἴπαμε τὸ ψωμὶ ψωμάκι, καθὼς λένε. Μετράγαμε τὶς μπουκιές μας γιὰ νὰ μὴ λείψη ἀπὸ τὰ παιδιά... Ποτὲ δὲν βαρυγκόμησε ἡ γιαγιά σου, ἀκόμη κι' ὅταν ἐγὼ ποὺ εἶχα τὴν εὐθύνη τους λιποψυχοῦσα. Πάντα μὲ τὸ χαμόγελο, πάντα μὲ τὸν καλὸ τὸν λόγο. «Μὴν κάνης ἔτσι, κι' αὐτὸ θὰ περάση». Ἔλεγε.

Ἔτσι λένε οἱ Ἑλληνίδες. Μὲ πῆραν στρατιώτη, ἔφυγα γιὰ τὸ μέτωπο. Ἡ γιαγιά σου πῆρε τὴν τσάπα, βγῆκε στὰ χωράφια, μάζεψε τὶς ἐλιές, διαφέντεψε καλὰ τὸ βιός μας, δὲν ἔλειψε ἀπὸ τὰ παιδιά μας τίποτε!

Ἔτσι κάνουν οἱ Ἑλληνίδες ὅταν εἶναι πόλεμος. Γύρισα μὲ τὸ καλὸ γερός, καὶ ξαναπῆρα στὸ χέρι τὸ διάκι. Εὐτυχισμένα χρόνια! Δούλευα στὰ χωράφια σὰ σκυλί, μὰ ἤξερα πὼς στὸ σπίτι καρτεράει ἡ κούνια μὲ τὸν στερνογέννητό μας, τὸ γλυκὸ νανούρισμα, τὸ φαῒ ποὺ ἑτοιμάστηκε μὲ ἀγάπη γιὰ νὰ τὸ βρῶ ζεστὸ καὶ νόστιμο, τὸ φῶς τῆς λάμπας, ἡ στοργή... Στὸ σπίτι καρτέραγαν τὰ παιδιά, ποὺ μοῦ φαινόνταν ἡ λαλιά τους σὰ χαρούμενο κελάδημα πουλιῶν. Περάσανε τὰ χρόνια, σκόρπισαν τὰ πουλιά. Ὁ ἕνας γιός μας ἔπεσε γιὰ τὴν πατρίδα, ἥρωας τοῦ Ἀλβανικοῦ. Ὁ ἄλλος ξενητεύτηκε πέρ' ἀπὸ τὸν Ὠκεανό. Ἡ θειά σου μικροπαντρεύτηκε στὴν Πάτρα.

(Συνέχεια στὴ σελίδα 461)

Τὰ παιδιά γράφουν

ΜΑΚΡΥΑ ΣΤΑ ΞΕΝΑ...

Ἀπόψε, ποὺ ἀμέτρητ' ἀστέρια λάμπουν στὸ θόλο τ' οὐρανοῦ κι' ἀνάμεσά τους, φαντάζει τ' ὁλόγιομο φεγγάρι, ζητάω, βαθειὰ μέσ' τὴν ψυχή μου, κάτι νὰ πῆ...

Ἀπόψε, ποὺ νοιώθω ἁπαλὰ στὸ πρόσωπό μου, κάποιο χάδι τ' ἀγέρα μυστικό...

Ἀπόψε, μέσ' τὴν ἄπειρη γαλήνη τῆς νύχτας, ποὺ μόνο τὸ θρόϊσμα τῶν δέντρων ἀκούγεται νανουριστά, ἐγὼ ζῶ μόνος, μὲ τὴ σκέψη μου σὲ σένα, γλυκειά μου μητερούλα...

Περασμένες χαρές, ποὔφυγαν κάποιο πρωϊνό, καθὼς μοὔδινες τὸ στερνό σου φιλί, γεμίζουν τὴν πονεμένη μου ψυχή...

Τώρα πᾶνε ὅλα ἐκεῖνα!

Ἀλήθεια... Στοῦ σπιτιοῦ μας τὴν αὐλή, ἐκεῖ, ποὺ ἄλλοτε παίζαμε ὅλα τὰ παιδιά, δὲν θὰ μὲ ξαναδῆς, ἴσως...

Στὴ θύρα, τὰ βράδυα θὰ μὲ προσμένης, ἴσως καὶ πάλι, ὅμως ἐγὼ θᾆμαι μακρυά σου...

Καὶ κάθε φορά, σὰν καθόσαστε γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι, ἐσὺ καὶ ἡ Ρηνούλα μας, καὶ σὰ βλέπετε ἀδειανὴ τὴ θέση μου, θὰ μὲ θυμᾶστε καὶ τὶς καρδιές σας θὰ πλημμυρίζη ὁ πόνος...

ΧΡ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΗΣ
(Ἄγνωστος Ἥρωας)

ΑΝΥΠΟΜΟΝΗΣΙΕΣ

Οὖφ, κι' αὐτὴ ἡ βροχή! Ἦταν ἀνάγκη νἄρθη; Τώρα μεσημεριάτικα κιόλας... Ἄμ' βέβαια. Σᾶς, νανουρίζει, σᾶς κάνει ν' ὀνειροπολεῖτε, σᾶς εὐχαριστεῖ τέλος πάντων. Ἄμ' ρωτᾶτε ἐμένα τὸν καημένο; Ἡ καρδιά μου μαζώχτηκε σένα μικρούτσικο κομματάκι καὶ δόστου βόλτες νευρικὲς στὸ δωμάτιο, κοιτάζοντας ἐννιακόσιες ἐνενήντα ἐννιὰ φορὲς στὸ δευτερόλεπτο (!!!) ἀπ' τὸ παράθυρο.

Κι' ἡ βροχή; Τί νὰ πῆ κανένας γι' αὐτὴν τὴν τρελλογυναῖκα! Λὲς καὶ κατάλαβε τί γίνεται καὶ προσπαθεῖ νὰ μὲ σκάση. Ὅλα τὰ μουντζουρώνει, ὅλα τὰ λασπώνει. Ἄμ' δὲ θὰ σὲ βρῶ; Θὰ σ' ἁρπάξω ἀπ' τὰ μαλλιά, κι' ἀλλοίμονό σου.

Ἐδῶ καὶ λίγες μέρες γίνονται οἱ ἑτοιμασίες γιὰ τὴ θάλασσα. Ζέστη μέχρι σκασίλας. Θαυμάσιος καιρὸς γιὰ μπάνια!

Ὅλα εἶν' ἐν τάξει κι' οἱ μέρες φαίνονται σὰ χρόνια. Μιὰ μέρα ἔμεινε, μὰ πότε θὰ περάση; Καὶ δὲ φτάνει ὁλόκληρη μέρα, ἕνας ὁλόκληρος χρόνος, κι' ἔρχεται ἡ ἀπρόσκλητη ἐπισκέπτρια!...

Σκίζουν τὰ παιδιά της σὰ πύρινα φίδια τὸν οὐρανό, οὐρλιάζοντας τρομαχτικά. Τὸ νερὸ πέφτει μὲ τὸ τουλούμι. Ἡ ζέστη μᾶς ἄφησε... καὶ δόστου βροχή...

Ἡ ἄλλη μέρα ἔρχεται γλυκειά, ἀντίθετη ἀπ' τὴν ἄλλη. Λὲς καὶ δὲν εἶν' ἀδερφάδες.

Νά τὸ ρολόγι. Ἄμ' κι' αὐτὸ τὸ εὐλογημένο; Καρφώθηκαν στὸν τόπο τους οἱ βελόνες του κι' οὔτε λέει νὰ τὶς κουνήση. Τί τεμπέλικο!

Τὸ τραῖνο; Ὕστερ' ἀπ' ὅσα χρόνια ἔζησ' ὡς τώρα, ἦρθε μεγαλόπρεπα, τεμπέλικα καὶ σφυρίζοντας.

Ἐπιτέλους! Σφυρίζει πάλι, ὄχι γιὰ νὰ μᾶς πῆ ὅτ' ἦρθε, ἀλλ' ὅτι φεύγει. Τώρα πιὰ εἶμαι σίγουρος: Θὰ σὲ συναντήσω στὴ θάλασσα κυρὰ βροχή, σὺ ποὺ μὲ φοβέριζες χθές, σὺ ποὺ κόντεψες νὰ μοῦ σπάσης τὴ χολή. Δὲ θ' ἀργήσω νὰ σὲ βρῶ: Θὰ σ' ἁρπάξω στὶς φοῦχτες μου καὶ θὰ σὲ στίψω. Ἀκοῦς; Σοῦ λέω θὰ σὲ λυώσω, θὰ σὲ στίψω ὡς νὰ γίνης νερό!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ Μ.
(Σουφλὶ - Θράκης)

ΕΝΑΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Ξημέρωνε μιὰ ἡλιόλουστη μέρα τοῦ Ἰουνίου ἀπὸ τὴν ἄκρη τῆς ἀνατολῆς, ξεπρόβαλλαν καμαρωτὰ καὶ πολύχρωμα οἱ πρῶτες ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου, ποὺ φώτισαν τὶς βουνοκορυφὲς τοῦ Πάϊκου καὶ τῆς Τζένας. Ὁ οὐρανὸς ἄρχισε νὰ γαλακτώνεται κι' ὅλα τὰ πουλιὰ διὰ μιᾶς ἀρχίζουν τὴν πρωϊνή τους προσευχὴ πρὸς τὸν Πλάστη μας Θεό. Μὲ τὴν πρωϊνὴ δροσιὰ καὶ γαλήνη, μαζὶ μὲ τὴν ἀδελφούλα μου ξεκινήσαμε γι' ἕνα κοντινὸ χωριὸ τῆς Ἀρδαίας. Τὴν ψυχή μου γέμιζε ἕνα χαρούμενο συναίσθημα, ποὺ φτερούγιζε μέσα μου σὰν πεταλουδίτσα, ὅταν ἔβλεπα στὸ διάβα μου τὴν καταστόλιστη φύση, τὰ λουλουδάκια, τὶς κατακόκκινες πιπεριές, τὰ πανύψηλα δέντρα, ποὺ κυμάτιζαν δίπλα μας σὰν πράσινες σημαῖες τῆς φύσεως.

Βλέποντας αὐτὰ τὰ ὡραῖα πράγματα καὶ θαυμάζοντας αὐτὴ τὴν ἀσύγκριτη καὶ πλούσια ὀμορφιὰ τῆς φύσεως, φτάσαμε στὸν προορισμό μας, στὸ εὐλογημένο χωριὸ μὲ τὰ κάτασπρα σπιτάκια του, μὲ τὰ κρυστάλλινα νερά του, μὲ τὰ πάμπολλα βαθύσκιωτα δέντρα του. Μὰ τί θέαμα ἤτανε κεῖνο Θεέ μου! Ὅπου κι' ἂν γύριζες τὴ ματιά σου, στὴν αὐλὴ κάθε σπιτιοῦ, ἔβλεπες νὰ κοκκινίζη τὸ μέρος σὰν αἷμα, σὰν χωράφι σπαρμένο μὲ παπαροῦνες.

Ὅλος ὁ τόπος φαινότανε σὰ νἄτανε στρωμένος μ' ἕνα κόκκινο βελουδένιο χαλί. Τί νὰ ἦταν ἄραγε; Παράξενο μοῦ φάνηκε στὴν ἀρχὴ καὶ γιὰ νὰ λύσω τὴν ἀπορία μου πλησίασα πιὸ κοντὰ μὲ μάτι περίεργο. Τί λέτε νὰ εἶδα; Κόκκινες, ἀλεσμένες πιπεριὲς τῆς φημισμένης Καρατζόβας. Ὁ ἥλιος, ἀγόγγυστα κι' εὐεργετικὰ ἔρριχνε ἀπὸ ψηλὰ τὶς ζεστές του ἀκτῖνες γιὰ νὰ ξεραθοῦνε καλά. Ὅλη μας τὴν ἡμέρα περάσαμε ἐκεῖ καὶ μάθαμε πῶς γίνεται τὸ κοκκινοπίπερο, γιατὶ πρώτη φορὰ τὸ εἴδαμε στὴ ζωή μας. Ὅταν ἡ μέρα ἄρχισε νὰ σβύνη, μαῦρα σύννεφα ἄρχισαν νὰ σκεπάζουν τὸν καταγάλανο οὐρανὸ κι' ὁ κόσμος ἄρχισε ν' ἀποτραβιέται ἀπὸ τοὺς δρόμους, ἐμεῖς ξεκινήσαμε γιὰ τὸ σπίτι μας. Στὸ δρόμο ἀκούγαμε τὴ μουσικὴ συναυλία τῶν βατράχων καὶ μὲ συντροφιὰ τὰ πρῶτα ἀστέρια, φτάσαμε στ' ἀγαπημένο μας σπιτάκι.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΤΣΕΛΕΠΗ
Τάξη ΣΤ' Δημοτ. Ἀρδαίας

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΠΑΠΙΑΣ

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινα, εἶδα μιὰ πλουμιστὴ κι' ὄμορφη πάπια! Φοροῦσε ἕνα κεντημένο φουστάνι μὲ διάφορα χρώματα. Ὁ ἥλιος ἔρριχνε τὶς χρυσές του ἀκτῖνες πάνω της κι' αὐτὴ λουζόταν στὰ γάργαρα νερὰ τοῦ μικροῦ ποταμοῦ τῆς ἀγορᾶς μας. Φοροῦσε κάτι κατακίτρινες μπότες γιὰ νὰ μὴ κρυώνουνε τὰ πόδια της καὶ κολυμποῦσε ἀδιάκοπα, βουτώντας τὸ ράμφος της στὸ νερὸ γιὰ ν' ἀνακαλύψη τροφή.

Κείνη τὴ μέρα φαινότανε κάπως στενοχωρημένη. Τί νὰ εἶχε ἄραγε ἡ ὄμορφη πάπια; Ἀπὸ περιέργεια κάθουμαι καὶ τὴ ρωτῶ γλυκά:

— Τί ἔχεις πάπια μου κι' ἀναστενάζεις; Γιατί εἶσαι λυπημένη;

— Καὶ ποῦ νὰ ξέρης τί μεγάλα βάσανα ἔχω!

— Καὶ δὲν μοῦ λὲς τὰ βάσανα καὶ τὰ παράπονά σου γιὰ νὰ ξαλαφρώσης λιγάκι;

Κι' ἡ πάπια ἄρχισε:

— Εἶναι δυὸ μέρες ποὺ μοῦ πέθανε τὸ παιδάκι μου. Θυμᾶμαι καὶ τ' ἄλλα βάσανα ποὺ πέρασα μικρὴ καὶ ραγίζεται ἡ καρδιά μου. Εἶμαι πέντε χρονῶ. Ἀπὸ μικρὴ ὀρφάνεψα σὰν ἔχασα τὴν πολυαγαπημένη μου μανούλα. Ἤμουνα τότε δυὸ μηνῶν κι' ἑτοιμοθάνατη σχεδόν. Εὐτυχῶς πρὶν ξεψυχήση ἡ γλυκειά μου μανούλα, μοὔμαθε τὸ δρόμο γιὰ τὸ ποταμάκι γιὰ νὰ ψαρεύω, δίχως βάρκες, δίχως δίχτυα, δίχως ἀγκίστρια. Σὰν ὅμως μεγάλωσα, ὅλοι μὲ ἀγαποῦσανε, ὅλοι μοῦ δίνανε σημασία. Τί κακὸ πρᾶγμα ἀλήθεια ν' ἀρρωσταίνη κανένας καὶ νὰ μὴ σὲ δῆ κανένας. Ὅλοι νὰ σὲ περιφρονοῦν, ἐχθροὶ καὶ φίλοι... Καὶ τώρα ποὺ μεγάλωσα δοκίματα καὶ τὸ πικρὸ ποτῆρι τοῦ χάρου μὲ τὸ χάσιμο τοῦ ἀλησμόνητου παιδιοῦ μου...

— Βέβαια, μεγάλα κακὰ εἶναι αὐτὰ ποὺ μοῦ διηγήθηκες καὶ μὲ συνκίνησε ἡ ἱστορία σου. Νὰ παρακαλέσης τὸ Θεὸ νὰ μὴ ξαναρρωστήσης καὶ νὰ μὴ δῆς ἄλλο χειρότερο κακό... Ὅλος ὁ κόσμος, εἴτε ζῶα, εἴτε πουλιά, εἴτε ἄνθρωποι, ἔχει τοὺς καημοὺς καὶ τὰ βάσανά του. Σοῦ εὔχομαι δὲ νὰ τελειώσουνε τὰ βάσανά σου καὶ νὰ παρηγορηθῇς μὲ τὴ σκέψη ὅτι ὅλοι μας δοκιμάζουμε τὴν σκληρότητα τῆς τύχης!

Αὐτὴ τὴ σύντομη ἱστορία μοῦ διηγήθηκε κάποια μέρα ἡ πάπια.

ΕΥΓΕΝΙΑ Π. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
Τάξη ΣΤ' Δημοτικοῦ Ἀρδαίας

ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Κάποια ἡλιόλουστη ἀνοιξιάτικη μέρα, πήγαμε περίπατο μαζὶ μὲ τὸ φίλο μου Γιῶργο σ' ἕνα κοντινὸ χωριό, τὴν Δωροθέα.

Ἀφοῦ καθήσαμε πάνω στὸ πράσινο καὶ ζωγραφιστὸ χαλὶ τῆς φύσεως, στρέψαμε τὴ ματιά μας πρὸς τὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντος καὶ τριγύρω μας. Εἶδα τὸν κάμπο νὰ εἶναι στρωμένος παντοῦ καὶ νὰ μοιάζη σὰν ἕνα πελώριο καταπράσινο σεντόνι. Πιὸ πέρα ἡ ματιά μου ἀντίκρυσε πολλὰ δέντρα ἀδελφωμένα καὶ καταστόλιστα μὲ κάτι σημαιοῦλες χρωματιστές. Τὸ κάθε δέντρο εἶχε καὶ τὸ χρῶμα τῆς ἰδιαίτερης σημαιούλας του. Πιὸ πέρα εἶδα τὰ προβατάκια νὰ βόσκουνε μὲ χαρά, γιατὶ ἀντικρύσανε τὸ ἄφθονο χορτάρι, πλούσιο τραπέζι στρωμένο γιὰ τὸ πανηγύρι τῆς ζωῆς. Ἀνάμεσα στὰ δέντρα ξεχώρισα ἕνα ὡραῖο δέντρο, ποὖναι ἀνθισμένο μὲ περίσσεια χάρη ἀπ' τὰ ἄλλα τὰ δέντρα. Μὲς τὰ δέντρα ξεχώρισα καὶ εἶδα νὰ ξεπροβάλη τὸ κεφάλι τοῦ κηπουροῦ, ποὺ περιποιεῖται τὸν κῆπο του, γιατὶ αὐτὸς εἶναι ἡ ζωή του, αὐτὸς τοῦ δίνει τὰ μέσα τῆς ζωῆς.

Τὸν πλησιάσαμε καὶ τὸν χαιρετήσαμε μὲ καλωσύνη καὶ κεῖνος μᾶς ἀνταπόδωσε τὸν χαιρετισμό μας, χαμογελώντας.

— Τί ὡραῖο δέντρο, πόσο τὸ ζήλεψα κι' ἤθελα νὰ τὸ εἶχα! Σᾶς παρακαλῶ πολὺ μοῦ δίνετε ἕνα κλαδάκι;

— Πολὺ εὐχαρίστως, παιδιά μου, κι' ἀμέσως μᾶς ἔδωσε ἀπὸ ἕνα κλαδάκι ἀνθισμένο.

Τὸ πήραμε, τὸν εὐχαριστήσαμε θερμὰ κι' ἀφοῦ τὸν χαιρετήσαμε ξεκινήσαμε γιὰ τὴν Ἀρδαία μὲ χαρὰ καὶ ἱκανοποίηση.

Ἡ ψυχή μας ἤτανε πλημμυρισμένη ἀπὸ τὶς πλούσιες ἐντυπώσεις τῆς ἐξοχῆς μὲ τὸν ἐρχομὸ τῆς ἄνοιξης, τῆς ὡραίας νυφούλας τοῦ Χρόνου. Στὸ δρόμο μας καμαρώναμε τὸ ἀνθισμένο μας κλαδάκι καὶ τὸ θαυμάζαμε ἀχόρταγα. Ἔτσι φτάσαμε στὰ σπίτια μας, μὲ χαρὰ κι' ἀλησμόνητες εἰκόνες, ποὺ ζωγράφισε ὁ Πλάστης μὲ τὸ θεῖο Του κονδύλι.

ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ
Τάξη ΣΤ' Δημοτικοῦ Ἀρδαίας

ΜΙΑ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ

Μιὰ μέρα χαρούμενη, ποὺ ὅλα τὰ γύρω γιόρταζαν καὶ παντοῦ βασίλευε ἡ χαρὰ κι' ἡ εὐτυχία, πέρασα ἀπὸ ἕνα στενὸ σοκάκι. Ὁ ἦχος μιᾶς τρεμάμενης φωνῆς τρύπησε τ' αὐτιά μου καὶ συναισθήματα λύπης φώλιασαν μέσα στὴ ψυχή μου.

Ἦταν ἡ παρακλητικὴ φωνὴ ἑνὸς φτωχοῦ τυφλοῦ, ποὺ καθισμένος στὸ δρόμο, ἅπλωνε τ' ἀδύνατα χέρια του καὶ ζητοῦσε τὴν ἐλεημοσύνη τῶν διαβατῶν. «Χριστιανοί, ὁ Θεὸς νὰ σᾶς χαρίση σ' ὅλη σας τὴ ζωὴ τὴν εὐτυχία. Δόστε καὶ σὲ μένα τὸν φτωχὸ καὶ δυστυχισμένο τῆς ζωῆς κάτι γιὰ ν' ἀγοράσω τὸ ψωμὶ τῆς ἡμέρας».

Αὐτὰ κι' ἄλλα ἔλεγε ὁ τυφλὸς τοῦ δρόμου γιὰ νὰ συγκινήση τοὺς διαβάτες ὥστε νὰ τὸν ἐλεήσουν. Στὸ χέρι μου κείνη τὴν ὥρα κρατοῦσα μόνο λίγο ψωμί. Χρήματα δὲν εἶχα μαζί μου... Ἔδωσα μ' ὅλη μου τὴν εὐχαρίστηση τὸ λίγο ψωμάκι, ποὺ θὰ τὸν χόρταινε γιὰ μιὰ στιγμή. Ἡ ψυχή μου ἤτανε χαρούμενη καὶ χοροπηδοῦσα, γιατὶ εἶχα βοηθήσει ἕνα φτωχὸ καὶ τυφλὸ μαζί. Ὁ φύλακας Ἄγγελος τῶν ψυχῶν, κι' αὐτὸς χαιρόταν μαζί μου. Στὸ νοῦ μου, σὰ μὲ λύπη, τριγυρνοῦσαν χίλιες δυὸ σκέψεις! Τὸν κακόμοιρο τὸν τυφλό. Ἦταν καὶ φτωχός, δυὸ δυστυχίες μαζί. Τοὐλάχιστο νὰ ἦταν πλούσιος ἢ νὰ μποροῦσε νὰ πάη νὰ σπουδάση στὴ Σχολὴ τῶν Τυφλῶν τῆς Καλλιθέας, σὰν τὸν τυφλὸ ποὺ ἦρθε στὸ σχολειό μας τὸν Μάρτη. Πόσο τὸν εἴχαμε λυπηθῆ, μὰ καὶ τὸν θαυμάσαμε, γιατὶ μᾶς διάβασε, κεῖνος, καὶ μᾶς ἔγραψε, ὅπως ξέρουν οἱ τυφλοί!... Πῶς θὰ λαχταροῦσε κι' αὐτὸς ν' ἀντικρύση τὸ γλυκὸ φῶς τῆς ἡμέρας! Νὰ δῆ τὶς τόσες καὶ τόσες ἐφευρέσεις τοῦ κόσμου! Ἄμοιρε τυφλέ! Δυστυχισμένε ἄνθρωπε! Γιατὶ ἡ ἄπονη μοίρα σου νὰ σὲ κάμη δυστυχισμένο. Γιατί; Σὰν τὸ ἔμαθε ἡ μαμά μου, γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη μου, μὲ ἐπαίνεσε καὶ ἐγὼ ἤμουν εὐτυχισμένη!

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΕΡΙΔΟΥ
Τάξη ΣΤ' Δημοτικοῦ Ἀρδαίας

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΟΙ ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Μετὰ τοὺς Ἑλληνοτουρκικοὺς ἀγῶνες, καὶ τὰ Παναθήναια, ἔγιναν στὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες στίβου μεταξὺ τῶν Ἐθνικῶν ὁμάδων τῆς Μεγάλης Βρεττανίας καὶ Ἑλλάδας.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν διήμερων αὐτῶν ἀγώνων ὑπῆρξε τεράστιο.

Μιὰ φάση ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες τῆς Ἐθνικῆς μας Ὁμάδας μπάσκετ - μπὼλ στὸ Παρίσι.

Κυριαρχοῦσα μορφὴ ἦταν ὁ νέγρος ἀθλητὴς Μὰκ Ντόναλτ Μπέϊλυ ποὺ κέρδισε τὶς κοῦρσες τῶν 100 καὶ 200 μ. Ἰδιαίτερα καὶ μὲ πολὺ ἐνθουσιασμὸ χειροκροτήθηκε ὁ Ἕλληνας ἅλτης Παρόδος ποὺ κέρδισε τὴν Α΄. νίκη στὸ ἅλμα εἰς ὕψος, δημιουργώντας συγχρόνως καινούργιο πανελλήνιο ρεκὸρ μὲ 1 μ. 90,5.

Τελικὰ στὴ γενικὴ βαθμολογία κέρδισαν οἱ Ἄγγλοι μὲ 96 βαθμούς, ἔναντι 84 ποὺ πέτυχαν οἱ δικοί μας ἀθληταί.

Ἡ ἧττα αὐτὴ τῶν Ἑλλήνων ἀθλητῶν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἐξαιρετικὰ τιμητική, ἂν σκεφθῇ κανεὶς πὼς οἱ ἰσχυρότερες ἐθνικὲς ὁμάδες τῆς Γαλλίας, Γιουγκοσλαβίας καὶ Τουρκίας νικήθηκαν ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους μὲ μεγαλύτερη βαθμολογικὴ διαφορά.

Τὰ πλήρη ἀποτελέσματα τῶν Ἑλληνοαγγλικῶν ἀγώνων ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 100 μ. Μὰκ Ντόναλτ Μπέϊλυ (Α.) 10΄΄ 5. (Ἰσοφάριση τοῦ διεθνοῦς ρεκὸρ Σταδίου τοῦ Λόουελ), Σέντον (Α.) 10΄΄9, Περάκης (Ε.) 11΄΄. Βεντίκος (Ε.) 11΄΄3.

Σφαιροβολία: Σάβιτζ (Α.) 15 μ. 93, Γιαταγάνας (Ε.) 15 μ., Βροντίσης (Ε.) 13 μ. 01, Φάρακ (Α.) 12 μ. 44,5.

Ἅλμα εἰς ὕψος: Παρόδος (Ε.) 1 μ. 90,5 (νέο πανελλήνιο ρεκόρ), Πάαβιτ (Α.) 1 μ. 85, Λάμπρου (Ε.) 1 μ. 80, Φρῆμαν (Α.) 1 μ. 80.

Δρόμος 110 μ. μετ' ἐμποδίων: Χίλντρεθ (Α.) 14΄΄9, Καμπαδέλλης (Ε.) 15΄΄,1, Πάρκερ (Α.) 15΄΄5, Πετροπουλάκης (Ε.) 15΄΄ 9.

Δρόμος 400 μ. Σκῶτ (Α.) 49΄΄6, Ἐτέϋσυ (Α.) 49΄΄7, Σίλλης (Ε.) 50΄΄5, Κοσμᾶς (Ε.) 51΄΄3.

Ἅλμα εἰς μῆκος: Κηπουρὸς (Ε.) 7 μ. 06, Παπαδόπουλος (Ε.) 6 μ. 75, Οὐαῖτλ (Α.) 6 μ. 62, Κρὸς (Α.) 6 μ. 39.

Δρόμος 1.500 μ. Ἄϋρ (Α.) 4΄3΄΄5, Τσαταγόνεϋ (Α.) 4΄3΄΄5, Κανελλίδης (Ε.) 4΄7΄΄3, Ἀδαμόπουλος (Ε.) 4΄13΄΄4.

Δρόμος 5.000 μ. Πίρι (Α.) 15΄08΄΄3, Μαυραπόστολος (Ε.) 15΄9΄΄1, Μηλιδώνης (Ε.) 15΄46΄΄.

Σκυταλοδρομία 400 μ. Ἀγγλικὴ ὁμὰς 42΄΄3 (νέο ρεκὸρ Σταδίου), Ἑλληνικὴ ὁμὰς 43΄΄6.

Δρόμος 400 μ. μετ' ἐμποδίων: Οὐαῖτλ (Α.) 54΄΄6, Κοσμᾶς (Ε.) 55΄΄. Σκὸττ (Α.) 56΄΄, Σμυρνιώτης (Ε.) 57΄΄3.

Δρόμος 200 μ. Μὰκ Ντόναλτ Μπέϊλυ (Α.) 21΄΄ (νέο ρεκὸρ Σταδίου), Σέντον (Α.) 21΄΄9, Πετράκης (Ε.) 22΄΄5, Σύλλης (Ε.) 22΄΄7.

Δρόμος 800 μ. Βέμπστερ (Α.) 1΄57΄΄4, Ἄϋρε (Α.) 1΄57΄΄9, Δεπάστας (Ε.) 1΄58΄΄8, Κανελλίδης (Ε.) 2΄00΄΄4.

Ἀκοντισμός: Παπαγεωργίου (Ε.) 60 μ. 19, Καλλιμάνης (Ε.) 60 μ. 8, Ντίντλεϋ (Α.) 56 μ. 35, Σάβιτζ (Α.) 47 μ. 66.

Ἅλμα τριπλοῦν: Κρὸς (Α.) 14 μ. 08, Λεοντάρης (Ε.) 13 μ. 67. Ντόντος (Ε.) 13 μ. 64, Πάκβιτ (Α.) 12 μ. 79.

Σκυταλοδρομία 4 Χ 400 μ. Ἀγγλικὴ ὁμὰς 3΄27΄΄8, Ἑλληνικὴ ὁμὰς 3΄33΄΄4.

Δρόμος 10.000 μ. Γκρὲϋ (Α.) 32΄41΄΄, Μαυραπόστολος (Ε.) 33΄24΄΄, Ραγάζος (Ε.) 33΄31΄΄, Ντίσλεϋ (Α.) 35΄24.

Δισκοβολία: Σύλλας (Ε.) 47 μ. 84, Γιαταγάνας (Ε) 45 μ. 48. Σάβιτζ (Α.) 43 μ. 68, Ντούγκλας (Α.) 39.01,5.

Ἅλμα ἐπὶ κοντῷ: Εὐσταθιάδης (Ε.) 4 μ. Μπαλάφας (Ε.) 3 μ. 90, Ἔλλιοτ (Α.) 3. μ. 90.

Σφυροβολία: Κλὰρκ (Α.) 51 μ. 75, Ντάγκλας (Α.) 49 μ. 05, Καμποφλῆς (Ε.) 42 μ. 42, Παπαγεωργίου (Ε.) 41 μ. 20.

Ἡ βαθμολογία — κατὰ τὸ Φινλανδικὸ σύστημα — τῶν καλυτέρων ἐπιδόσεων τῶν Ἑλληνοαγγλικῶν ἀγώνων ἔχει ὡς ἑξῆς:

1) Μὰκ Ντόναλντ Μπέϊλυ (Α.) 21, 200 μ., 1032 βαθ. 2) Σάβιτς (Α.) 15 μ. 97, Σφαῖρα, 1031 βαθ. 3) Μὰκ Ντόναλντ Μπέϊλυ (Α.) 10,5, 100 μ., 1000 βαθ. 4) Σύλλας (Ε.) 47 μ. 48, Δίσκος 961,5 βαθ. 5) Χίλντρεθ (Α.) 14,9, 110 ἐμπ. 946 βαθ. 6) Κλὰρκ (Α.) 51 μ. 75, Σφῦρα 941 βαθ. 7) Γιαταγάνας (Ε.) 15 μ., Σφαῖρα 922 βαθ. 8) Πάϊρι (Α.) 15.08,3, 5.000 μ. 922 βαθ. 9) Οὐϊτλ (Α.) 54,6, 400 ἐμπ. 921 βαθ. 10) Μαυραπόστολος (Ε.) 15.09,1, 5.000 μ. 919 βαθ. 11) Παρόδος (Ε.) 1 μ. 90,5, Ὕψος 915 βαθ. 12) Καμποδέλλης (Ε.) 15.1, 110 ἐμπ. 912 βαθ. 13) Εὐσταθιάδης (Ε.) 4 μ. Κοντῷ 907 βαθ. 14) Κοσμᾶς (Ε.) 55, 400 μ. ἐμπ. 903 βαθ. 15) Σκὸττ (Α. 49,6, 400 μ. 898 βαθ.

Πέντε ἀστέρια τοῦ Ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου. Ἐκ δεξιῶν: Συμεωνίδης («Ἐθνικοῦ» Πειραιῶς), Μπέμπης, Κωστάρας, Στραφείδης, Σκορδίλης. Καὶ οἱ πέντε ἔχουν κληθῆ στὴν Ἐθνικὴ Ποδοσφαιρικὴ Ὁμάδα.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

... Τὰ καλλίτερα ἑλληνικὰ ρεκὸρ στοὺς δρόμους σύμφωνα μὲ τὴν Φινλανδικὴ βαθμολογία εἶναι τὰ ἑξῆς: Δρόμος 100 μ. Φραγκούδης 10΄΄6, βαθ. 966. Δρόμος 200 μ. Φραγκούδης 21΄΄6, βαθμοὶ 940. Δρόμος 200 μ. Μαυροειδῆς 48΄΄8, βαθμοὶ 886. Δρόμος 800 μ. Μαυροειδῆς 1΄55΄΄2, βαθμοὶ 913.

Ὁ ἐπὶ 20ετία Ἕλληνας πρωταθλητὴς τῆς δισκοβολίας Ν. Σύλλας φωτογραφούμενος μετὰ τοῦ Ἰταλοῦ πρωταθλητοῦ Τόζι στὸ Στάδιο.

Δρόμος 5.000 μ. Μαυραπόστολος 15΄8΄΄4, βαθμοὶ 921. Δρόμος 10.000 μ. Ραγάζος 32΄11΄΄, βαθμοὶ 866. Δρόμος 110 μ. μετ' ἐμποδίων Μάντικας 14΄΄8, βαθμοὶ 964. Δρόμος 400 μ. μετ' ἐμποδίων Μάντικας 53΄΄6, βαθμοὶ 975.

... Κατὰ τὴν ποδοσφαιρικὴ περίοδο ποὺ πέρασε οἱ εἰσπράξεις ἀπὸ τοὺς ποδοσφαιρικοὺς ἀγῶνες τῶν τριῶν κατηγοριῶν τῆς Ἰταλίας (20 Α΄ κατηγ. 22 Β΄ καὶ 72 Γ΄) ἀνῆλθαν σὲ 1.999.387.000 λιρέττες. (Ἡ λιρέττα ἀξίζει 25 ἑλλην. δραχ.) Τοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς παρακολούθησαν 4.541.744 θεαταί.

... Ἡ προσεχὴς Ὀλυμπιάδα τοῦ 1952 στὸ Χελσίνσκι τῆς Φινλανδίας θὰ εἶναι ἡ 15η κατὰ σειρά. Οἱ δυὸ μεγάλοι πόλεμοι εἶχον σὰν ἀποτέλεσμα νὰ μὴ γίνουν τρεῖς Ὀλυμπιάδες (1919 — 1930 — 1940). Οἱ τελεσθεῖσες 15 Ὀλυμπιάδες εἶναι οἱ ἀκόλουθες: Ἀθῆνα (1896), Παρίσι (1900), Σαὶντ - Λουὶς (1904), Λονδῖνον (1908), Στοκχόλμη (1912), Ἀμβέρσα (1920), Παρίσι (1924), Ἀμστερνταμ (1928), Λὸς Ἀντζελες (1932), Βερολῖνον (1936), Λονδῖνο (1948).

... Ὁ Ὀλυμπιακὸς Πειραιῶς ἔχει ἐπιτύχει τὰ μεγαλύτερα σκὸρ σὲ ἀγῶνες ἐπὶ τῆς Νεαπόλεως Ἀθηνῶν καὶ Νεαπόλεως Πειραιῶς. Μὲ σκὸρ 12-2 (!) εἶχε νικήσει τὸ 1926 τὴν Νεάπολη Ἀθηνῶν καὶ μὲ τὸ ἴδιο

σκὸρ τὸ 1950 τὴν Νεάπολι Πειραιῶς.

. . . Τὸ παγκόσμιο ρεκὸρ τοῦ Μαραθωνίου δρόμου (42.192 μ.) ἀνήκει στὸν Κορεανὸ Γιὲν Μπὸκ Σοῦ μὲ 2 ὥρ. 25΄39΄΄ (1947). Τὸ Ἑλληνικὸν ρεκὸρ κατέχει ὁ Στέλιος Κυριακίδης ἀπὸ τὸ 1946 μὲ 2 ὥρ. 29΄27΄΄.

. . . Ὁ ἀμερικανὸς πρωταθλητὴς τῶν δρόμων ταχύτητος κατὰ τὰ ἔτη 1929 - 31 Τζῶρτζ Σίμπσον εἶναι ὁ σπρίντερ μὲ τὸν μεγαλύτερο διασκελισμὸ ποὺ φάνηκε ποτὲ στὸν κόσμο. Ὅταν ἔτρεχε τὸ ἄνοιγμα τῶν ποδιῶν του ἔφθανε τὰ 2 μ. 70(!). Ἀκολουθοῦν ἐν συνεχείᾳ οἱ ἐπίσης ἀμερικανοὶ Μέτκαλφ μὲ 2 μ. 55, Πάντοκ μὲ 2 μ. 30 καὶ Ὄουενς μὲ 2 μ. 10.

. . . Ὁ γερμανικὸς ἀθλητισμὸς πρὶν ἀπὸ τὸν Β΄ παγκόσμιο πόλεμο κατεῖχε στὴν Εὐρώπη τὰ σκῆπτρα στοὺς δρόμους ταχύτητος.

ΟΙ ΤΑΧΥΤΕΡΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ

Ἐπειδὴ πολλὰ παιδιὰ μὲ γράμματά τους μὲ ρωτοῦν ποιοὶ ἦσαν μέχρι σήμερα οἱ ταχύτεροι ἀθληταὶ τοῦ παγκοσμίου στίβου, ἀφιερώνουμε γι' αὐτοὺς τὶς παρακάτω γραμμές.

Τρεῖς εἶναι οἱ ἀθληταὶ ποὺ διεκδικοῦν μὲ τὰ ρεκὸρ ποὺ ἔχουν πραγματοποιήσει τὸν τίτλο τοῦ ταχύτερου ἀθλητῆ.

Ἕνας εἶναι ὁ Τσάρλι Πάντοκ ὁ «φτερωτὸς ἄνθρωπος». Κοντόχονδρος καὶ γεροδεμένος. Στὰ πρῶτα 10 μέτρα ἔφευγε σὰν βολίδα, ἐτερμάτιζε δὲ μὲ ἅλμα. Ὁ Πάντοκ ἔφθασε στὸ ζενὶθ τῆς δόξας του τὸ 1921, καλύπτοντας τότε τὰ 100 μ. σὲ 10΄΄2. Εἶναι ὁ πρῶτος ἀθλητὴς ποὺ ἐσημείωσε στὰ 200 μ. χρόνο κάτω ἀπὸ τὰ 21΄΄. Τὸ 1922 στὴν ἀπόσταση αὐτὴ ὁ Πάντοκ ἔφερε χρόνο 20΄΄8. Σκοτώθηκε στὸν Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο ὑπηρετῶντας σὰν ἀξιωματικὸς στὴν Ἀμερικανικὴ Ἀεροπορία.

Δεύτερος ταχὺς δρομέας εἶναι ὁ Τζέσσε Ὄουενς τὸ «μαῦρο βέλος». Ὁ Ὄουενς ἦταν νέγρος, ἀπόκτησε δὲ τεράστια δημοτικότητα, ὅταν τὸ 1935 στοὺς Παναμερικανικοὺς ἀγῶνες μέσα σὲ μιὰ μέρα κατέρριψε τὰ παγκόσμια ρεκὸρ τῶν 200 μ. (20΄΄3) καὶ τοῦ ἅλματος εἰς μῆκος (8 μ. 13).

Στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ 1936 ὁ Ὄουενς κατήγαγε ἕναν ἐξαιρετικὸ θρίαμβο. Νίκησε στὰ 100 μ. μὲ 10΄΄3, στὰ 200 μ. μὲ 20΄΄7 καὶ στὸ ἅλμα εἰς μῆκος μὲ 8 μ. 06. Χάρις ἀκόμη, στὴν ἰλλιγιώδη κοῦρσα ποὺ ἔκανε στὴν σκυταλοδρομία τῶν 4 Χ 100 μ. ἡ ἀμερικανικὴ ὁμάδα σημείωσε τὸν καταπληκτικὸ χρόνο τῶν 39΄΄8.

Σύγχρονο ἀστέρι τῶν δρόμων ταχύτητος εἶναι ὁ γνωστὸς ἐκ Παναμαϊκῆς ἀθλητὴς Λὰ Μπήτς. Σὲ ἡλικία 25 ἐτῶν ἐκάλυψε τὰ 100 μ. σὲ 10΄΄1. Ὁ Λὰ Μπήτς ἔχει καλύψει ἐπίσης τὶς 220 γυάρδες σὲ 20΄΄3.

Αὐτοὶ εἶναι οἱ πιὸ ταχύτεροι ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν ἐμφανισθῆ μέχρι σήμερα στοὺς παγκοσμίους στίβους.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΜΠΑΣΚΕΤ - ΜΠΩΛ

Στοὺς Μεσογειακοὺς ἀγῶνες ποὺ ὀργανώνει ἡ Αἴγυπτος τὸν Ὀκτώβριο, ἡ Ἑλλάδα θὰ λάβη μέρος ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀγωνίσματα στίβου καὶ ποδοσφαίρου καὶ στοὺς ἀγῶνες μπάσκετ - μπώλ.

Τὸ Ἑλληνικὸ μπάσκετ - μπὼλ ποὺ μεταπολεμικὰ παρουσίασε μιὰ ἀλματώδη ἐξέλιξη, ἀσφαλῶς θὰ σημειώση ἐπιτυχία στοὺς Μεσογειακοὺς αὐτοὺς ἀγῶνες.

Στὸ μεταξὺ γιὰ τὴν προετοιμασία τῆς ἐθνικῆς μας ὁμάδας ἔχουν κληθῆ καὶ προπονοῦνται οἱ ἑξῆς ἀθληταί: Παναθηναϊκοῦ: Λάμπρου, Ματθαίου, Ἀρβανίτης, Μήλας, Καράλης. Πανελληνίου: Στεφανίδης, Παπαδήμας, Χολέβας, Μανιᾶς. Σπόρτιγκ: Α. Ἀποστολίδης, Χριστοφόρου. Ὀλυμπιακοῦ: Ι. Σπανουδάκης. Χ. Α. Ν. Θεσσαλονίκης: Ταλλιαδοῦρος.

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΚΑΒΑΣΙΛΑ ΚΟΝΙΤΣΗΣ: Δύο ποδοσφαιρικὲς ὁμάδες ἔχουν συγκροτήσει οἱ μικροὶ φίλαθλοι τοῦ μαρτυρικοῦ χωριοῦ μας, ποὺ κάθε Κυριακὴ ἀγωνίζονται μεταξύ τους. Τὶς δύο αὐτὲς ὁμάδες ἀποτελοῦν οἱ Χ. Γκούνιας, Δ. Κουτρουμπίνας, Χ. Στράτος, Β. Ἠλίας, Σ. Κουτρουμπίνας, Ι. Γεωργίου, Φ. Πάνιος, Β. Γκούνιας, Ν. Γκούνιας, Ν. Ρεντζούλης, Ι. Στράτος, Ν. Ἠλίας.

Σ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Τέσσερις ὁμάδες ἔχουν ἱδρυθῆ στὴν παιδόπολη αὐτή. Εἶναι ἡ «Θύελλα», «Δόξα Ἁγίας Εἰρήνης», ἡ «Καλὴ Παναγιά» καὶ τὸ «Δραγατσάνι». Ἡ ἰσχυρότερη εἶναι ἡ «Θύελλα», ποὺ τὴν ἀποτελοῦν οἱ: Παναγιωτίδης, Πουλῆς, Ἀνδρεάδης, Παπανίκου, Ποσίνης, Τσιφλόγλου, Τζόβας, Πανδρακλάκης, Χαραλαμπίδης, Ἀροτσίδης καὶ Χομτζίδης.

Γ. ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ

ΑΝΔΑΝΕΙΑ: Ὁ «Κεραυνός», ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τοῦ χωριοῦ σημείωσε τελευταῖα δυὸ ἐξαιρετικὲς ἐπιτυχίες νικήσασα τὴν «Ἀχλαΐα» μὲ 2 — 0, καὶ τὸν Π.Ο.Φ. μὲ 3 — 0. Ἡ σύνθεση τοῦ «Κεραυνοῦ»: Γκονόπουλος, Ἀντωνόπουλος, Μπουντακόπουλος, Μπρακόπουλος Ε. καὶ Ι. Γιαννακόπουλος, Παρασκευόπουλος, Νικολόπουλος, Κωτσιόπουλος.

Ε. ΜΠΟΥΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ: Σ' ἕνα τελευταῖο ἀγῶνα ὁ «Ὀλυμπιακὸς» νίκησε τὴν μικτὴ Α.Ε.Κ., Π.Α.Ο., «Πανιώνιο» μὲ 2 — 1. Ἡ νικήτρια: Ὑφαντίδης, Χατζηγιάννης, Ρεταλίδης, Τζῶτζης, Βάσιος, Λάμπρου, Τοπτσῆς, Ντόσιος, Χαραλαμπίδης, Γιούνης, Τσούσας.

ΦΟΙΝΙΚΟΥΣ: Σὲ φιλικὸ ἀγῶνα ἡ νεοσύσταση ὁμάδα «Φοινικοῦντος» νίκησε τὴν ἑνδεκάδα Λαχανάδος μὲ 1 — 0.

ΠΛΑΤΩΝ

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ: Τὰ ἀποτελέσματα τῶν «Παντριφυλλιακῶν κολυμβητικῶν ἀγώνων» ἔχουν ὡς ἑξῆς: 100 μέτρ. Στρατηκόπουλος, Βασιλείου, 200 μ. Σκαλτσῆς, Παρίσης Ν. 400 μέτρ. Σεγκουνᾶς, Παρίσης Α.

Σ. ΚΑΝΕΛΛΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΙΜΗ ΚΕΡΚΥΡΑΣ: Στὴ Λευκίμη ἱδρύθηκε πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ μιὰ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα, ποὺ τῆς ἔδωσαν τὸ ὄνομα «Α.Ε.Λ.». Ἡ «Α.Ε.Λ.» νίκησε τοὺς Προσκόπους μὲ 9 — 2. Χρησιμοποίησε τοὺς ἑξῆς παῖκτες: Μπέμπη, Κουρῆ, Κουλούρη, Κουλούρη, Τζώρτζη, Γκίλη, Μικρούλη, Πάκο, Μάριο Σ., Μυρηλάκο, Γκούση, Χρυσικόπουλο.

Κ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΕΡΡΑΙ ΕΒΡΟΥ: Ἡ τοπικὴ ὁμάδα τῶν Φερρῶν διαιρέθηκε σὲ δυὸ συγκροτήματα: τὸν «Ἀετὸ» καὶ τὴ «Θράκη». Συναντήθηκαν μέχρι σήμερα δυὸ φορὲς καὶ νικητὴς ἀνεδείχθη ὁ «Ἀετὸς» μὲ 6 — 2 στὸ ἕνα μάτς, ἐνῶ τὸ ἄλλο ἔληξε ἰσόπαλο μὲ 2 — 2. Ἡ σύνθεση τοῦ «Ἀετοῦ»: Βογατσᾶς, Ξανθούλης, Ἰγνατιάδης, Ζτακᾶς, Καραπλῆς, Ζουρνᾶς, Χριστομίδης, Παπακώστας, Παπαναστασίου, Ραφτόπουλος, Βογατσᾶς Π.

Δ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ

ΑΘΥΤΟ: Ἡ Π. Ο. Ἀθύτου ἦρθε ἰσόπαλη 1 — 1, μὲ τὴν ὁμάδα τῆς Χ.Α.Ν. Θεσσαλονίκης. Ἡ Π. Ο. Ἀθύτου ἀγωνίζεται μὲ τοὺς Γαλάνη, Σταμούλη, Σύρο, Πατσαβέλαν, Στάμο, Κυρίμη, Ζεμπίλα, Παπανικήτα, Γιουβανίδη, Πασᾶ, Μπακιρτζῆ.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ: Στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» τῆς Ἁγίας Κυριακῆς οἱ μικροὶ φίλαθλοι ἔχουν δημιουργήσει μιὰ ἰσχυρὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα ποὺ τελευταῖα νίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Καλοχῶρι μὲ 1 — 0.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΗ ΠΥΡΓΟΥ: Ἡ νεοσυσταθεῖσα ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα «Πύργος» Στρατσιάνης ἐπεβλήθη τοῦ «Π.Ο.Π.» Πουρνιᾶς μὲ 4 — 2 (3 — 1) Οἱ νικηταί: Σουρουμάνης, Ρούσης, Παπαχρῖστος, Πούλιος, Παπαζήσης, Οἰκονόμος, Βαζάκης, Τσάνος, Ρήγας, Παπαγιάννης.

Χ. ΚΟΣΚΙΝΑΣ

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ: Πρὸ ἡμερῶν ἡ νεοσυσταθεῖσα ὁμάδα «Μέγας Ἀλέξανδρος» ἀπέσπασε ἰσοπαλία ἀπ' τὴ «Δόξα» μὲ σκὸρ 2 — 2.

Τὰ γκὸλ τῆς ἑνδεκάδος τοῦ «Μεγάλου Ἀλεξάνδρου» πέτυχαν οἱ Π. Δημητρακόπουλος καὶ Ν. Κωστανόπουλος.

Π. ΑΡΚΑΔΙΝΟΣ

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Θ. Μπέμπη, Μυτιλήνη: Μικρέ μου φίλε πῆρα τὸ γράμμα σου γιὰ τὸ πρωτάθλημα Λέσβου καὶ τὴ φωτογραφία. Δυστυχῶς ὅμως δὲν θὰ μπορέσω νὰ τὸ δημοσιεύσω γιατὶ ὅπως ἔχω εἰδοποιήσει τοὺς ἀνταποκριτές, δὲν δημοσιεύω ἀποτελέσματα τῶν ἐπισήμων ἀγώνων γιατὶ τὰ ἔχουν δημοσιεύσει οἱ ἀθλητικὲς ἐφημερίδες. Στεῖλε μου κάτι ἄλλο γύρω ἀπὸ τὴν κίνηση τῶν μικρῶν σας ὁμάδων καὶ θὰ τὸ δημοσιεύσω εὐχαρίστως.

Α. Μακρυλάκην: Ὡραῖο πραγματικὰ τὸ κομμάτι σου γιὰ τὸν Φίλιππα, δὲν ἔχει ὅμως γενικὸ ἐνδιαφέρον. Θὰ γράψω δυὸ λόγια στὸ προσεχὲς τεῦχος.

Γ. Τόσκαν, Ἰωάννινα: Εὐχαρίστως θὰ δημοσιεύσω ὅ,τι μοῦ στείλεις γύρω ἀπὸ τὴν ἀθλητικὴ κίνηση. Ἔχε ὅμως πάντα ὑπ' ὄψη σου αὐτὰ ποὺ συνιστῶ πιὸ πάνω.

Γ. Τσιφλόγλου - Ε. Φιλώνα, Καλὴ Παναγία: Ἐσεῖς οἱ δύο, ἀγαπητοί μου μικροὶ φίλοι, μοῦ στέλνετε τὴν ἀθλητικὴ κίνηση τῆς Καλῆς Παναγίας. Κανονίστε μεταξύ σας, γιατὶ οἱ ἀνταποκρίσεις σας... μπερδεύονται.

ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΜΟΥ

(Ἡ λεμονιά)

Ἀγάπησα ἀπ' τὰ μικρά, τ' ἀνέφελά μου χρόνια
ἕνα δεντρὶ τοῦ κήπου μας, μικρούλα λεμονιά,
ποὺ ἐμεγαλώσαμε μαζὶ καὶ τὴ θυμᾶμαι αἰώνια,
ὡσὰν ν' ἀνθῆ σ' ἀπόμερη τοῦ κήπου μας γωνιά.
Ἠθέλησα νὰ τὴν ἰδῶ καὶ μοῦπαν πὼς μαράθη
καὶ τέτοια λύπη ἐχύθηκε στὰ σπλάχνα μου κρυφή,
τόσο ἡ ψυχὴ στὸ θλιβερὸ τὸ μήνυμα ἐπικράθη,
ποὺ ἐδάκρυσα σὰ νἄχασα μιὰ δίδυμη ἀδελφή.

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Στὸ ρημαγμένο παρεκκλῆσι
τῆς ἄνοιξης τὸ θεῖο κοντύλι
εἰκόνες ἔχει ζωγραφίσει
μὲ τ' ἀγριολούλουδα τ' Ἀπρίλη.
Ὁ Ἥλιος, γέρνοντας στὴ δύση,
μπροστὰ στοῦ Ἱεροῦ τὴν Πύλη
μπαίνει δειλὰ νὰ προσκυνήση
κι' ἀνάφτει ὑπέρλαμπρο καντήλι.
Σκορπάει γλυκειὰ μοσκοβολιὰ
Δάφνη στὸν τοῖχο ριζωμένη
—θυμίαμα ποὺ καίει ἡ πίστις—
καὶ μιὰ χελιδονοφωλιὰ
ψηλὰ στὸ νάρθηκα χτισμένη
ψάλλει τὸ Δόξα ἐν Ὑψίστοις.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 458)

Εἶναι καλά. Εὐτυχισμένη δοξανάχη ὁ Θεός, κι' ἂς τὴ στερούμαστε ἐμεῖς στὰ γερατιά μας... Λύπες μεγάλες γιὰ τὴ γιαγιά σου Θάνο, κι' ἡ ξενητιά, κι' ὁ χάρος... Μὰ πάλι δὲν βγαίνει πικρὸς λόγος ἀπὸ τὰ χείλη της, δὲ δείχνει τίποτε, ὅσο μπορεῖ, γιὰ νὰ μὴ στενοχωράη ἐμένα... Κι' ἔκανε ὁ Θεός, καὶ ξημέρωσαν κι' ἄλλες ἡμέρες, καλὲς κι' εὐλογημένες. Τὸ σπίτι μας ποὺ τὸ ἅγιασαν τὰ δάκρυα της, ξαναγέμισε ξανὰ πουλιά. Ἤρθατε ἐσεῖς, τὰ ἐγγονάκια της, τὰ ἐγγόνια μας, τὰ χελιδόνια τῆς τελευταίας μας ἄνοιξης! Ἂς εἶναι εὐλογημένο τ' ὄνομα τοῦ Κυρίου ποὺ μὲ τόση σοφία ἔφτιασε τὰ πάντα! Ἀλλὰ μέσα σὲ τοῦτο τὸ σπίτι ὅπου ἔζησαν τόσες Ἑλληνίδες ποὺ γέννησαν καὶ ἀνάστησαν ἄντρες γιὰ νὰ τοὺς δώσουν ὕστερα στὴν Πατρίδα, ποὺ ἀνάθρεψαν ἄλλες Ἑλληνίδες, σεμνές, ὑπομονετικὲς καὶ προκομένες ὅπως ἦταν κι' αὐτὲς οἱ ἴδιες, ποὺ δέχτηκαν χαρὲς καὶ λύπες μὲ χριστιανικὴ ταπεινωσύνη πάντα σὲ τοῦτο τὸ σπίτι Θάνο μου ποὺ οἱ γυναῖκες τὸ θέρμαναν μὲ τὴν καρτερικότητά τους, τὴν πίστη τους καὶ τὴν ἀπέραντη στοργή τους, ἐγώ, ὁ παπούς σου, δὲν δέχομαι παρὰ νὰ μιλοῦν μὲ σεβασμὸ γιὰ τὶς γυναῖκες... Εἶναι ντροπή, ν' ἀναγκάζεται κανεὶς νὰ τὸ λέη, ἕνα πρᾶγμα τόσο αὐτονόητο ὡστόσο! Οἱ γυναῖκες εἶναι ἴσες μας, στέκονται στὴν ἴδια γραμμὴ μὲ μᾶς, δὲν εἴμαστε ἐμεῖς οἱ ἄντρες ἀνώτεροι οὔτε καλύτεροι. Εἴμαστε διαφορετικοί. Γιατὶ ἔτσι τὸ θέλησε ὁ Θεός... Στὴν ἴδια στράτα, στὸν ἴδιο δρόμο, πλάϊ πλάϊ, ἀγόρια καὶ κορίτσια, ἄντρες καὶ γυναῖκες, ὁ καθένας μὲ τὶς ξεχωριστές του ἀρετὲς καὶ τὶς ξεχωριστές του ἰδιότητες, προσπαθοῦμε νὰ φανοῦμε ἄξιοι ὅσο μποροῦμε γιὰ τὰ χρέη μας. Ἄξιοι σὰν Ἕλληνες, σὰν χριστιανοί, σὰν ἄνθρωποι...

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Χῶμα Ἑλληνικό

Μπροστά μου, ἀγαπητά μου παιδιά, ἔχω σκόρπια χειρόγραφα ἀπὸ τὴν ἐποποιΐα τῆς Μάνης τοῦ 1821 ποὺ μὲ

Χτυποῦσε μὲ τὰ σπηρούνια του τὰ πλευρὰ τοῦ ζώου...

τόση φροντίδα συγγράφει ὁ σύζυγός μου. Κάθε φύλλο εἶναι καὶ μία ὁλόκληρη ἱστορία, κάθε σελίδα εἶναι ἄφθαστη ἀπὸ ἡρωϊσμοὺς κι' αὐτοθυσίες, κάθε στιρὰ ἕνα καινούργιο κατόρθωμα μιὰ καινούργια δόξα. Στὴν τύχη πιάνω μιὰ σελίδα ἀπ' τὴ μάχη τῆς Βέργας καὶ σᾶς τὴν παρουσιάζω μὲ τὰ πιὸ ἁπλὰ λόγια.

Βρισκόμαστε στὴν ἱστορικὴ ἡμερομηνία τῆς 14 Μαΐου 1825 ποὺ τὰ ἀμέτρητα στρατεύματα τοῦ Ἰμβραὴμ Πασσᾶ προσπαθοῦν μὲ λύσα νὰ ὑποδουλώσουν καὶ ἀπ' τὴν ξηρὰ καὶ ἀπὸ τὴ θάλασσα τὴν ἡρωϊκὴ Μάνη. Ἦταν ἡ τρίτη καὶ τελευταία ἀπόπειρα τῶν αἱμοβόρων ἐχθρῶν νὰ καταπατήσουν καὶ ἐξευτελίσουν τὴν ὑπερήφανη καὶ ἀδούλωτη αὐτὴ γωνιὰ τῆς ἑλληνικῆς γῆς.

Μετά, λοιπόν, ἀπὸ μιὰ τρομακτικὴ μάχη — τὶς λεπτομέρειες τὶς γνωρίζετε ἀπ' τὴν ἱστορία τοῦ σχολείου σας — στὴν ξακουστὴ Βέργα, ἀπὸ ἐλαχίστους Μανιάτες, οἱ Τουρκο - Αἰγύπτιοι ὑπέστησαν τέτοια πανωλεθρία ὥστε ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς σωροὺς τῶν νεκρῶν ποὺ ἄφησαν στὸ πεδίο τῆς μάχης ὅσοι ἀπέμειναν, ἡ φυγή των ἔγινε τόσο ἄτακτη καὶ μὲ τέτοιο πανικὸ ὥστε οἱ περισσότεροι στὴ προσπάθεια νὰ ἐπιβιβασθοῦν στὰ πλοῖα ποὺ τοὺς περίμεναν, πνίγηκαν καὶ ἐχάθηκαν.

Σὲ μία λοιπὸν στιγμὴ τοῦ ἀγῶνα ὁ ὁπλαρχηγὸς Ἀλιβιάτης Κωνσταντῆς Χαλικιᾶς - Κωνσταντέας, βλέποντας μιὰ ἴλη ἀπὸ Αἰγυπτίους ἱππεῖς μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ναχὰτ Μπέη νὰ προσπαθῆ μὲ ἀφάνταστη ὁρμὴ νὰ διασπάση τὴν ἐπιθετικὴ γραμμὴ τῶν Μανιατῶν, ἐγκαταλείπει ἀμέσως τὸ ταμπουρωμά του καὶ μὲ τὰ τρία ἀδέλφια του καὶ 14 ἄλλους πατριῶτες πέφτει μὲ ταχύτητα ἐμπρὸς στοὺς ἱππεῖς τοὺς ὁποίους ὅλοι μαζὶ ἄρχισαν νὰ χτυποῦν πότε μὲ τὰ γιαταγάνια τους, πότε μὲ κοτρῶνες πότε ἁρπάζοντας μὲ λύσσα ἀπὸ τὰ χαλινάρια τ' ἀφηνιασμένα ἄλογα. Ἕνα πραγματικὸ μακελειὸ γινόταν καὶ τὸ αἷμα ἔτρεχε ποτάμι. Τ' ἄλογα καὶ οἱ ἀναβάτες, ὅσοι σώθηκαν ἀνέκοψαν τὴν προέλασή τους, διεσκορπίσθηκαν καὶ μὲ τρελλὸ καλπασμὸ προσπαθοῦσαν νὰ διασωθοῦν ἀπὸ τὴ μανία τῶν ἐπιτιθεμένων.

Ὁ Ναχὰτ Μπέης ἐπάνω στὸ ἄσπρο του ἄτι εἶχε φτάσει σὲ ἕνα μικρὸ καταράχτη ἀριστερὰ ἀπ' τὸ βουνὸ καὶ τρομοκρατημένος χτυποῦσε μὲ τὰ σπηρούνια του τὰ πλευρὰ τοῦ ζώου γιὰ νὰ τὸ ἀναγκάση νὰ πηδήση τὸ χείμαρρο καὶ νὰ βρεθῆ σὲ ἀσφάλεια κάπως στὴν ἀντίπερη ὄχθη. Τελικὰ τὸ πελώριο ἄλογό του κατώρθωσε νὰ ὑπερπηδήση τὸ ποτάμι καὶ σὰν πάτησε τὸ χῶμα πάλι, ὁ ἀναβάτης του τὸ σταμάτησε ἀπότομα, πήδησε γρήγορα καὶ σὰν εἶδε μὲ φρίκη πὼς ὁ διώκτης του Μανιάτης ὁπλαρχηγὸς βρισκόταν ἀπέναντι καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸν καταφθάση περνῶντας τὸν χείμαρρο, ἔβγαλε γρήγορα ἀπ' τὸ στῆθος του ἕνα μικρὸ σακκουλάκι, σκόρπισε τὸ περιεχόμενό του πού ἦσαν χρυσᾶ νομίσματα, καὶ ἄρχισε νὰ τὸ γεμίζη μὲ χῶμα, μὲ φρέσκο χῶμα ποὺ βρῆκε στὰ πόδια του. Μὲ μιᾶς κατόπιν σὰν ἀντελήφθη πὼς ὁ ἐχθρός του εἶχε κατορθώσει νὰ διαπεραιωθῆ ἀπέναντι καὶ ὅτι τὸν πλησίαζε, κάνει ἕνα ἀπότομο σάλτο, πηδᾶ στὸ ἄλογό του καὶ τραβᾶ μὲ ὁρμὴ τὰ χαλινάρια. Ἀλλὰ ἦταν ἀργὰ πιά.

Ὁ Κωνσταντῆς μας προφθαίνει, πέφτει κατὰ γῆς καὶ ἀγκαλιάζει τὰ δυὸ πισινὰ πόδια τοῦ ζώου. Ἐκεῖνο στὴν προσπάθειά του νὰ πηδήση, βρέθηκε δεμένο σὰν σὲ τανάλια, χλιμίντρισε ἀπαίσια, ὕψωσε μὲ ἀπόγνωση τὰ μπροστινά του πόδια ἐνῶ ἄσπροι ἀφροὶ ξέφευγαν ἀπ' τὸ στόμα του.

Ὁ Μπέης ἄδικα προσπαθοῦσε νὰ κρατηθῆ σὲ ἰσορροπία. Κατρακύλ[...] ἀπότομα, παρασ[...]ροντας καὶ τ[...] χρυσοκεντημ[...] σέλλα ποὺ τῆς [...]σπασε ὁ ἱμάντα[...] Αὐτὸ ποὺ ζητοῦσ[...] ὁ ἥρωάς μας. Τ[...] ἄλογο χάθηκ[...] καλπάζοντας.

Οἱ δυὸ θανάσιμοι ἐχθροὶ βρέθηκαν [...] λίγο ἀντιμέτωποι στὸν τελευταῖο του[...] ἀγῶνα.

Ὁ Κωνσταντῆς μας, φίλησε μιὰ εἰκονίτσα τῆς Παναγιᾶς Εὐαγγελίστριας ποὖχε μὲ σπάγγο περασμένη ἀπ' τὸ λαιμό του. Ἦταν ἱερὸ φυλακτὸ τοῦ Μοναστηριοῦ τοῦ χωριοῦ του, τοῦ Κάμπου, ποὺ λειτουργός του ἦτο κατὰ τύχη ὁ μεγάλος του ἀδελφὸς ὁ παπὰ Γεράσιμος. (Ἡ ἱερὰ μονὴ τῆς Εὐαγγελιστρίας ὑπάρχει ἀκόμη, στὸν ἴδιο τόπο). Ὁ Μπέης δάγκωσε μὲ λύσα τὸ χαντζάρι του.

—Ὠρὲ Γκιαούρη, μωρὲ Μανιάτη, ἄκουσε ὁ ὁπλαρχηγός μας νὰ τοῦ λέ[...] ἐνῶ ἦταν ἕτοιμος νὰ τοῦ ἐπιτεθῆ, μ[...] πλησιάζεις μωρέ, δὲν βλέπεις ποὺ τ[...] ἕνα σου χέρι εἶναι σακατεμένο ἀπὸ βό[...] καὶ τὸ στῆθος σου εἶναι γεμάτο αἵματα[...] Ἐγὼ ἄλλωστε τώρα δὲν εἶμαι ἐχθρό[...] σου. Σᾶς θαυμάζω ὠρέ! Ἔσκυψα κα[...] μάζεψα...

Δὲν πρόφτασε ὅμως καλὰ - καλὰ [...] ἀποτελειώση τὴ φράση του καὶ ὁ ἥρωά[...] μας βρισκόταν δίπλα του προσπαθῶντα[...] νὰ τοῦ καταφέρη τὸ πρῶτο ἀλλὰ καὶ τε[...]λειωτικὸ χτύπημα. Ὁ μεγαλόσωμος ὡσ[...]τόσο Μπέης δὲν λιποψύχησε. Ἀπέφυγ[...] μὲ τέχνη τὸ χτύπημα τοῦ ἐχθροῦ του κα[...] μὲ τὴ σειρά του ὅρμησε κι' αὐτὸς ἀκ[...]θεκτος ἀνεμίζοντας τὸ φοβερό του χα[...]τζάρι καὶ χτυπῶντας ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἀμε[...]λιχτα. Ὁ δικός μας δέχθηκε ξυστὰ με[...]ρικὰ χτυπήματα στὸν ὦμο ἀλλὰ ἡ ἐπ[...]

Δημοτικὰ τρα[...]

ΤΟΥ ΜΠΡΑΪΜΗ

Ἦτον' ἡμέρα βροχερὴ καὶ ἡ νύχτα πουντιασμένη,
ποὺ κίνησ' ὁ Μπραΐμπασιας στὸ νιόκαστρο νὰ πάη.
Κολοκοτρώνης τ' ἄκουσε κὴ ἀπὸ μακρυὰ τοῦ λέει:
«Ποῦ πᾶς, ποῦ πᾶς, Μπραΐμπασια, καὶ σὺ ρὲ σερασκέρ[...]
ἐδῶ 'ρθε καὶ ὁ Δράμαλης μ' ἑξῆντα δυὸ χιλιάδες,
κανένας δὲν ἀπόμεινε μὲ ὅλους τοὺς ἀγάδες.
—Ἐγὼ δὲν εἶμ' ὁ Δράμαλης νὰ πιῶ καὶ νὰ μεθύσω,
μένα μὲ λὲν Μπραΐμπασια, ἦρθα νὰ πολεμήσω.
Ρὲ Χατζῆ Χρῆστο Βούλγαρη, μὴν πᾶς μὲ τοὺς ραγιάδες
ἔλα καὶ δῶ προσκύνησε νὰ πᾶς μὲ τοὺς ἀγάδες.
—Ἐγὼ δὲν εἶμαι νιόνυφη νὰ 'ρθῶ νὰ προσκυνήσω,
μόν' μ' ἔστειλε τὸ ἔθνος μου γιὰ νὰ σὲ πολεμήσω».

ΓΟΡΤΥΝΙΑ

Θέλτε ν' ἀκοῦστε κλάϊματα δάκρυα καὶ μοιρολόγια;
Περάστε ἀπ' τὰ Τσιπανά, στῆς Μαρουδιᾶς τὴν τροῦπα,
Νὰ ἰδῆτε τὸν μαῦρο Νταγρέ, ὤχ τὸν Βλαχοκορυώτη,
Πῶς κλαίει καὶ πῶς χλίβεται καὶ χύνει μαῦρο δάκρυ.
Καὶ οἱ Τοῦρκοι τοῦ μιλάγανε, καὶ οἱ Τοῦρκοι τοῦ φωνάζουν
«Ἔλα Νταγρὲ προσκύνησε καὶ δὸς καὶ τ' ἅρματά σου,
Νὰ περπατῆς ἐλεύθερος, Τοῦρκοι μὴ σὲ πειράζουν.
— Μουρτάτη, πῶς μ' ἐπέρασες νὰ 'ρθῶ νὰ προσκυνήσω;
Εἶμαι Νταγρὲς περίφημος, εἶμαι καὶ παλληκάρι.
Κ' ἐγὼ μιντάτι ἀκαρτερῶ ἀπ' τὸν Κολοκοτρώνη,
Μαζὶ μὲ τὸν Κολιόπουλο γιὰ νὰ μὲ λευθερώσουν».
Κολοκοτρώνης ἔφθασε στὸ Μύτικα, στὴ ράχη
«Βάστα Νταγρὲ τὸν πόλεμο, βάστα καὶ τὸ ντουφέκι».
Ἐμπρὸς γιρουσὶ ἔκανε τοὺς Τούρκους νὰ τσακίσῃ.
Τοὺς Τούρκους τοὺς ἐτσάκισαν στὸ Ἄργος τοὺς ἐδιάκαν.

θεσή του συνεχίσθηκε μὲ μεγαλύτερη ὁρμή, μὲ μεγαλύτερη μανία.

Κανεὶς δὲν βρίσκοταν ἐκείνη τὴν ὥρα ἐκεῖ κοντά. Ἦσαν ἀπασχολημένοι στὸ κυνήγημα τοῦ ἀντιπάλου.

Ἡ πάλη στὸ τέλος σῶμα πρὸς σῶμα, ἐξακολούθησε μὲ πεῖσμα. Ὁ Μπέης ἄφριζε πληγωμένος καὶ ἐξαντλημένος ἀπὸ τὴ μονομαχία αὐτή, ἀλλὰ καὶ ὁ Κωνσταντῆς ἦταν ἀποκαμωμένος ἀπὸ τὸ πολὺ αἷμα ποὺ εἶχε χάσει ἀπὸ δῶ κι' ἀρκετὴ ὥρα. Ὡστόσο δὲν ἐννοοῦσε νὰ παραιτηθῆ. Ἢ νίκη ἢ θάνατος!

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Μανιάτης αἰσθάνθηκε πὼς ὁ σπάγγος ποὺ κρατοῦσε τὸν ἱερό του θησαυρὸ ἔσπασε καὶ τὸ εἰκόνισμα τῆς Παναγίας κατρακυλοῦσε στὸ χῶμα. Χωρὶς νὰ καλοσκεφθῆ τὸν κίνδυνο ποὺ διέτρεχε, σκύβει ἀπερίσκεπτα νὰ σηκώση τὸ κειμήλιό του μήπως τοῦ τὸ πατήση ὁ ἄπιστος. Τὴ μοναδικὴ αὐτὴ εὐκαιρία προσπαθεῖ νὰ ἐκμεταλλευθῆ ὁ ἐχθρός. Ὑψώνει ἀμέσως τὴ σπάθα του καὶ πέφτει ἐπάνω στὸν ἀντίπαλό του. Ἡ Εὐαγγελίστρια τῆς Μάνης, ἡ προστάτισσα τῶν συμπατριωτῶν του τὸν σώζει τὴν τελευταία στιγμή. Ὁ Κωνσταντῆς μας ἀπὸ τὴν σκιὰ ἀντελήφθηκε τὴν πρόθεση τοῦ Μπέη καὶ ἐνῶ ἡ σπάθα τελείωνε τὴν τροχιά της καὶ στὸ δευτερόλεπτο θὰ τοῦ ἔκοβε τὸ κεφάλι, κάνει μιὰν ἀπότομη κίνηση μὲ τὶς λίγες δυνάμεις ποὺ τοῦ εἶχαν ἀπομείνει, καὶ τὸ φονικὸ ὄργανο τοῦ ἐχθροῦ του, χάνει τὸ στόχο καὶ μὲ ὁρμὴ χώνεται στὸ χῶμα. Ἡ στιγμὴ εἶναι κρίσιμη ἀλλὰ μοναδική. Ὁ ἥρωάς μας προφταίνει καὶ σὰν ἀστραπὴ τοῦ καταφέρνει μὲ τὴ σειρά του ἕνα καλοζυγισμένο χτύπημα στὸ σβέρκο κι' ἀμέσως μιὰ τρομερὴ πληγὴ ἄρχισε νὰ ξερνᾶ ποτάμι τὸ αἷμα.

Ὁ ἀγώνας εἶχε κριθῆ. Ψυχοραγῶντας ὁ ὑπερήφανος Μπέης ἄρχισε νὰ παραμιλάη ἑλληνικὲς λέξεις:

—Ὠρὲ Γκιαούρη μὲ νίκησες.... τὸ φανταζόμουνα.. σᾶς ξέρω τί σκυλιὰ εἴσαστε σεῖς... ἀλλά... ἄδικα μὲ σκότωσες... δὲν εἶχα σκοπὸ νὰ σοῦ κάνω κακό. Καθυστέρησα λίγα λεπτά... κατέβηκα ἀπὸ τ' ἄλογό μου.. σκόρπισα τὸ χρυσάφι τῆς πατρίδας μου γιατὶ ἦταν... εἶναι ἄχρηστο... Λίγο χῶμα μωρέ... χῶμα ἑλληνικό... χῶμα τῆς Μάνης ἤθελα νὰ πάρω.. νὰ τὸ πήγαινα στοὺς δικούς μου... ναὶ στοὺς δικούς μου 'κεῖ κάτω... καὶ νὰ τοὺς ἔλεγα πὼς τὸ χῶμα αὐτὸ δὲν μοιάζει μὲ τὸ δικό μας.. δὲν εἶναι σὰν τ' ἄλλα χώματα... εἶναι χῶμα ποὺ γεννάει παλληκάρια, ἥρωες, θεούς... ἀλλά... ἀλλά... δέν...

Ἐνῷ ἦταν ἕτοιμος νὰ τοῦ ἐπιτεθῆ...

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώση. Τὸ κεφάλι του ἔγειρε ἀπότομα καὶ μιὰ νεκρικὴ χλωμάδα ἁπλώθηκε στὸ πρόσωπό του.

....

Πέρασαν ἀρκετὲς ὧρες. Ὁ ἥλιος ἄρχισε νὰ δύη. Ἀπὸ μακρυὰ κρότοι, φωνές, θόρυβοι ποὺ ὅσο πήγαιναν κι' ἔσβυναν. Ἡ μάχη πλησίαζε στὸ τέλος της. Ὁ ἐχθρὸς εἶχε κυριολεκτικὰ ἀποδεκατιστῆ.

Πάνω ἀπ' τὸν μικρὸ καταράχτη, κάποιος ψυχοραγοῦσε. Ἦταν ὁ Κωνσταντῆς μας, τὸ πρωτοπαλλήκαρο τῆς Μάνης ποὺ φαίνεται πὼς ἔμεινε ξεχασμένο ἐκεῖ!

Ἀλλὰ ἡ Παναγία δὲν τὸν λησμόνησε. Ἀπ' τὴν ἀντίπερα μεριὰ φάνηκε ἕνα μικρὸ τάγμα μαυροφορεμένων ἀγγέλων. Ἦσαν καλόγεροι, παπάδες ποὺ στὸ τέλος τῆς μάχης ἄφησαν τὰ ἅρματά τους κι' ἔτρεχαν νὰ προσφέρουν τὶς πρῶτες βοήθειες στοὺς πληγωμένους ἢ νὰ κοινωνήσουν τοὺς ἑτοιμοθάνατους.

Εἶδαν τὸν ἥρωα μας. Οἱ πιὸ νέοι δρασκέλισαν ἕνα στενὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ καὶ βρέθηκαν γρήγορα κοντά του. Μὰ ἦταν ἀργὰ πιά. Ἕνας ἱερέας ἔσκυψε γιὰ νὰ τὸν μεταλάβη τὴ Θεία Κοινωνία. Τὸ χέρι του ἔτρεμε καὶ τὰ μάτια του ἦσαν βουρκωμένα. Τὴ στιγμὴ ὅμως αὐτή....

«Μὴ πλησιάζει κανείς!» ἄκουσε νὰ τοῦ φωνάζη ὁ γέροντας καλόγερος τοῦ Μοναστηριοῦ ποὺ πλησίαζε ἐκείνη τὴ στιγμὴ τρέχοντας... «Δὲν ἔχει δικαίωμα κανεὶς νὰ τὸν μεταλάβη... κανείς... μόνον ἐγώ... μόνον ἐγώ... εἶναι ὁ ἀδελφός μου! Ὁ ἀδελφός μου... σὲ μένα ἔλαχε ἡ μοῖρα νὰ τοῦ κλείσω τὰ μάτια.... Κωνσταντή μου!... ἀδελφέ μου!»

Δύο σώματα ἀγκαλιασμένα φιλιόντουσαν... Ἕνας σταυρὸς ὑψώθηκε ποὺ ἀντιφέγγισε σὲ χίλια δυὸ χρώματα. Ἡ Μανιάτικη αὔρα ἔφερνε ἀπὸ μακρυὰ τὸ τραγούδι τῶν ἡρώων, τὸ τραγούδι τῆς Λεφτεριᾶς!...

ΒΕΑΤΡΙΚΗ Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΑ

...ούδια τοῦ 1821

ΤΗΣ ΤΡΟΜΠΟΛΙΤΣΑΣ

Ἦταν ἡ ἡμέρα βροχερὴ καὶ ἡ νύχτα πυυντιασμένη
ποὺ κίνησ' ὁ Κιαμίλμπεης στὴν Τροπολτσὰ νὰ πάη.
Νύχτα σελλώνει τ' ἄλογο, νύχτα τὸ καλλιγώνει.
βαίν' ἀσημένια πέταλα, καρφιὰ μαλαματένια,
βαίνει καὶ τὰ σκαλόλουρα μὲ τὸ φιλὶ πλεμένα,
Στὸ δρόμον ὅπου πάγαινε στὸ θιὸ περικαλιέται,
«Θέ μου, νὰ βρῶ τοὺς προεστοὺς καὶ τοὺς κοτζαμπασῆδες
νὰ πάρω τὰ κεφάλια τους στ' Ἀνάπλι νὰ τὰ στείλω».
Ἀκόμ' ὁ λόγος ἔστεκε, ἀκόμ' ὁ λόγος στέκει,
κλείσαν οἱ στράταις τοῦ Μωριᾶ, κλείσαν καὶ τὰ δερβένια,
κλείσαν καὶ τὸν Κιαλίμπεη μέσ' στὴν Ταραμπολίτσα (;)
δίχως ψωμί, δίχως νερό, δίχως κάνα μεντάτι.
Κολοκοτρώνης μίλησ' ἀπόξ' ἀπὸ τὴν τάπια:
«Ἔβγα Κισμίλ, προσκύνησε στοὺς Κολοκοτρωναίους,
νὰ σοῦ χαρίσω τὴ ζωή, σένα καὶ τῶν παιδιῶν σου.
Τίγαρυς εἶμαι νιόνυφη, νὰ βγῶ νὰ προσκυνήσω;
Εἶμ' ὁ Κιαμὶλ ὁ ξακουστός, στὸν κόσμο ξακουσμένος,
ἤμουν κολώνα στὸ Μωριὰ καὶ φλάμπουρο στὴν Κόρθω».
«Κολοκοτρώνη Θοδωρή, πρωτέ μου καπετάνιε,
μὴν ξεπατώνης τὴν Τουρκιά, τοὺς μπέηδες σκοτώνης,
πές μας ἂν θέλης καὶ χασνέ, νὰ στείλωμ' ὅσα θέλης.
—Δὲν θέλω γὼ τἀσήμια σας, μηδὲ τὸ μάλαμά σας,
μὸν θέλω τὰ κεφάλια σας, στ' Ἀνάπλι νὰ τὰ στείλω.
Ποῦ εἶσαι, βρὲ Κιαλίμπεη, καὶ σύ, μπέη Κορθιώτη;
γιὰ πάρ' τὰ παλληκάρια σου καὶ οὖλο σου τἀσκέρι,
κ' ἔβγα νὰ πολεμήσωμε, ἂν εἶσαι παλληκάρι,
νὰ ἰδῆς τοῦ Πάνου τὸ σπαθί, Γενναίου τὸ τουφέκι,
πῶς πολεμάει κατάκαμπα δίχως κάνα μεντάτι».

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΟ ΝΤΥΣΙΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

Έχω λάβει τόσα γράμματα ...νω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα, ποὺ ...μίζω ἀγαπητές μου μικρὲς ...λες, πὼς πρέπει νὰ σᾶς πῶ ...ὸ λόγια.

«Εἶναι κακὸ θεία Μαρίνα», ...οῦ γράφουν, «νὰ θέλη ἕνα κο...τσι νὰ εἶναι ὀμορφοντυμένο; ...ναι κακὸ νὰ περιποιεῖται τὴν ...φάνισή του;»

Βεβαίως καὶ δὲν εἶναι κακὸ ...χιδιά μου. Τὸ κάθε τὶ ποὺ ...λέπομε τριγύρω μας καὶ ζῆ, ...χ φυτὸ εἶναι, μὰ ἔντομο, μὰ ...ουλί, στολίζεται καὶ γίνεται ...χριτωμένο. Ἡ μυγδαλιὰ στο...ζεται μὲ τοὺς ἀνθούς της, καὶ ... πεταλούδα μὲ τὰ γλυκύτατα ...ώματα τῶν φτερῶν της. Για... ὁ ἄνθρωπος νὰ μένη πίσω;

Τὰ πιὸ παλιὰ χρόνια ἄλλω...τε, μήπως οἱ γυναῖκες στὰ χω...ὰ καὶ στὶς πόλεις δὲν ἦταν ...τέροχα ντυμένες, μὲ τὶς ἐξαί...ιες ἐκεῖνες τοπικές μας φορε...ιὲς ποὺ ἦταν κεντημένες μὲ τό... τέχνη, καὶ ποὺ ἦταν ἡ κα...μιά τους ἕνα σωστὸ καλλιτέ...χνημα; Καὶ δὲν εἶναι στ' ἀλή...ια κρῖμα ποὺ οἱ κοπέλλες μας ...ς παράτησαν γιὰ νὰ ντυθοῦν ...ὐρωπαϊκὰ»... καὶ τόσο ἄνο...τα;

Ἂς εἶναι. Αὐτὸ ποὺ θέλω νὰ ...ῶ, εἶναι πὼς γιὰ ἕνα κορίτσι ...ν εἶναι διόλου κακὸ νὰ γνοιά...ται γιὰ τὸ ντύσιμό του, καὶ ...νικὰ τὸ παρουσιαστικό του.

Μόνο ποὺ ἀγαπητά μου παι...ά, πρέπει καὶ σεῖς νὰ παρα...χθῆτε πὼς πάνω σ' αὐτὸ τὸ ...ζήτημα ὑπάρχει μεγάλη παρε...ξήγηση...

Ἄλλο ν' ἀρέση σὲ μιὰ κοπέλ...λα νὰ εἶναι περιποιημένη καὶ ...παστρική, ταχτικὴ στὸν ντύσι...μο καὶ στὸ χτένισμά της, κι' ...ἄλλο νὰ τῆς ἀρέσουν, καθὼς ...λέμε, τὰ λοῦσα, καὶ ν' ἀπαιτῆ ...ὲ γκρίνιες καὶ μὲ παράπονα ...κάθε τόσο ἕνα καινούργιο φου...στάνι.

Τὸ πρῶτο εἶναι «καλαισθη...σία». Τὸ δεύτερο, εἶναι ἀνόητη ματαιότητα»...

Μιὰ κοπέλλα ταχτικὰ λουσμένη, ὄμορφα χτενισμένη πάντα, ντυμένη μ' ἕνα ὁλοκάθαρο καὶ φρεσκοσιδερωμένο φορεματάκι ἀπὸ τσίτι ἢ ἀπὸ ἀλατζά, δίνει μιὰ πολὺ πιὸ ὡραία ἐντύπωση ἀπὸ μιὰ ἄλλη κοπέλλα ποὺ κατσαρώνει ἄλουστα μαλλιά, καὶ ποὺ προσπαθεῖ νὰ ξιπάση φορώντας ὅλες τὶς ὧρες τῆς ἡμέρας λουσάτα φουστάνια.

Ἡ κοπέλλα ποὺ δὲν εἶναι ἀνόητη καὶ ξιπασμένη, ξέρει καὶ χωρὶς νὰ τῆς τὸ πῆ κανείς, πὼς στὸ ντύσιμο, στὸ χτένισμα, στὸ στόλισμά της, πρέπει νὰ ἀφιερώση λίγη ἀπὸ τὴ σκέψη της, καὶ λίγη ἀπὸ τὴν φροντίδα της.

Ἂν δώση ὅλη της τὴν σκέψη κι' ὅλη της τὴν φροντίδα στὸ τί θὰ φορέση, καὶ στὸ πῶς θὰ φανῆ, καὶ στὸ πῶς θὰ ξιπάση τοὺς ἄλλους, εἶναι ἕνα πλᾶσμα κούφιο, μάταιο, δυστυχισμένο. Δὲν εἶναι ἄξια νὰ φτιάση μεθαύριο δικό της σπητικό, δὲν εἶναι ἄξια νὰ γίνη μιὰ ἑλληνίδα ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ εἶναι καμάρι τοῦ ἑλληνικοῦ σπιτιοῦ, τὸ καμάρι τῆς Ἑλλάδας.

Ἂς ἀφήσωμε δὲ καὶ τὸ ἄλλο! Κάποιες κοπέλλες ποὺ ὁ νοῦς τους δὲν τρέχει παρὰ στὸ τί θὰ φορέσουν καὶ στὸ πῶς θὰ στολιστοῦν, δὲν δίνουν διόλου σημασία στὸ πῶς φαίνεται τὸ σπίτι τους. Μπαίνεις μέσα, καὶ θαρρεῖς πὼς μπαίνεις σὲ ἀχούρι. (Καὶ πάλι ὁ λόγος τὸ λέει, γιατὶ καὶ τὸ ἀχούρι πρέπει νὰ εἶναι ταχτικὸ καὶ παστρικό). Ἀκαταστασία, κακονοικοκυρωσύνη, ἔλλειψη καθαριότητας... Σὲ πιάνει ἡ ψυχή σου νὰ μείνης ἐκεῖ μέσα!

— Νὰ μᾶς συμπαθᾶτε, λέει ἡ κοπέλλα, εἴμαστε φτωχοὶ ἄνθρωποι, χωριάτες.

Τί ἀνόητη, τί κακόπιστη δικαιολογία, γιὰ τὴν τεμπελιά, τὴν ἀδιαφορία, τὴν περιφρόνηση στὴ σκούπα, στὴ σκάφη καὶ στὸ νερό.

Σὰν καὶ δὲν ὑπάρχουν ἄπειρα φτωχικά, πολὺ φτωχικὰ μάλιστα σπιτάκια ἀγροτῶν, ποὺ εἶναι κοῦκλες!

Μὰ καὶ σ' ἕνα τσαντήρι νὰ ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ ζῆ ἡ οἰκογένεια, καὶ πάλι, ἂν ἡ κοπέλλα, ἂν ἡ γυναίκα, εἶναι σωστὲς νοικοκυρές, καὶ τὸ τσαντήρι ἀκόμη θὰ ἦταν τρόπος νὰ εἶναι χάρμα!

Γιατὶ ἡ μεγάλη πολυτέλεια, ἐκείνη ποὺ δὲν μποροῦν νὰ παραβγοῦν μ' αὐτὴ οὔτε τ' ἀτλάζια οὔτε τὰ χρυσάφια, εἶναι ἡ πάστρα καὶ ἡ τάξη... Αὐτὲς θέλουν μπράτσα, προκοπὴ καὶ καλὴ θέληση. Τίποτε ἄλλο!

Κακὸς τρόπος σιδερώματος.

Στὰ κορίτσια λοιπὸν ποὺ μ' ἐρωτοῦν ἂν εἶναι κακὸ νὰ προσέχουν καὶ νὰ γνοιάζονται τὸ πῶς νὰ ντύνονται, ἀπαντῶ, πὼς ὄχι, δὲν εἶναι κακό. Μόνο ποὺ τὴν καλαισθησία τους πρέπει ν' ἀρχίσουν νὰ τὴν δείχνουν ἀπὸ τὰ σπίτια τους, σκουπίζοντας, σφουγγαρίζοντας, μπουγαδιάζοντας κι' ἀσπρίζοντας ἀδιάκοπα. Μαθαίνοντας ἀπὸ μικρὲς νὰ μαγειρεύουν νόστιμα καὶ θρεπτικὰ φαγιά. Ξέροντας ἀπὸ βελόνι καὶ κέντημα, καὶ ὅτι ἄλλο πρέπει νὰ ξέρη ἡ μικρὴ νοικοκυρά.

Σ' αὐτὴ τὴ σελίδα ἄλλωστε, αὐτὸ πασκίζω νὰ σᾶς μάθω! Πῶς νὰ καταφέρετε δηλαδή, νὰ ἔχετε ἕνα σπιτικὸ — μὰ φτωχικό, μὰ μικρό, μὰ μὲ περιορισμένα μέσα, ἀδιάφορο! — ποὺ ὅποιος τὸ βλέπει νὰ λέη: Ἐδῶ μέσα, βασιλεύει μιὰ Ἑλληνίδα!

Καὶ τώρα ποὺ τὰ εἴπαμε μεταξύ μας, ἂς ξαναγυρίσωμε στὴ δουλειά μας!

ΤΟ ΣΙΔΕΡΩΜΑ

Σᾶς ἔχω μιλήσει κι' ἄλλοτε γιὰ τὸ σιδέρωμα ποὺ ὅταν γίνεται μὲ τέχνη μπορεῖ νὰ κάνη μιὰ μπλούζα, ἕνα φόρεμα, μιὰ ἀνδρικὴ φορεσιά, νὰ φαίνονται ὄχι μόνον πολὺ πιὸ ὡραῖα καὶ πιὸ καινούργια, ἀλλὰ καὶ πιὸ καλοκομμένα, πιὸ καλοφτιασμένα. Πολλὲς φορὲς ὅλη ἡ χάρη μιᾶς μπλούζας ἢ ἑνὸς φορέματος, εἶναι ὅτι εἶναι θαυμάσια σιδερωμένα.

Τὸ σίδερο τοῦ σιδερώματος.

Βέβαια σήμερα τὸ ἰδεῶδες σίδερο, εἶναι τὸ ἠλεκτρικό. Ὕστερα ἀπὸ τὸν πόλεμο ὅμως, πολλὲς πόλεις καὶ πολλὰ χωριά, ἔχουν ἠλεκτρικὸ γιὰ φωτισμό, ὄχι ὅμως καὶ γιὰ τὶς ἐργασίες τοῦ σπιτιοῦ. Κι' ἄλλα χωριὰ πάλι, δὲν ἔχουν καθόλου ἠλεκτρικό.

Κι' ἔτσι οἱ νοικοκυρὲς χρησιμοποιοῦν γιὰ τὸ σιδέρωμα τὸ

Ξεκούραστος τρόπος σιδερώματος.

πατροπαράδοτο «βαποράκι» τὸ σίδερο ποὺ γεμίζει μὲ κάρβουνα ἀναμμένα, καὶ ποὺ σὲ ἄξια χέρια, κάνει θαύματα.

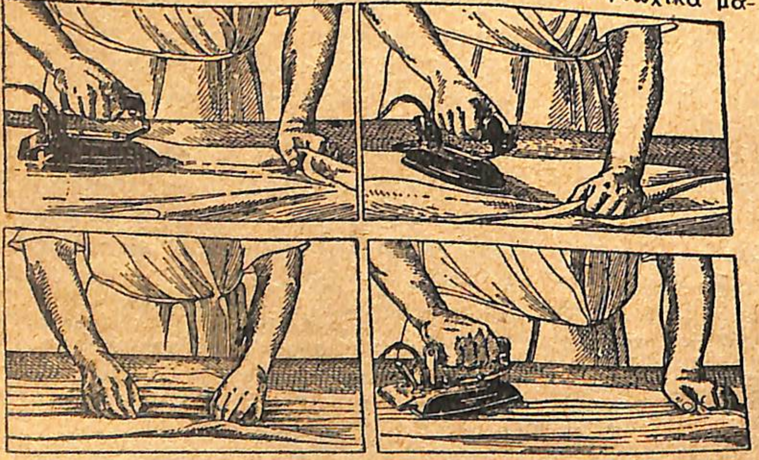
Ἂν ὅμως κοντὰ στὴν νοικοκυρὰ ὑπάρχει καὶ ἡ νοικοκυρούλα, τοῦ λόγου της ποὺ φροντίζει περισσότερο γιὰ τὸ ντύσιμό της καὶ γενικὰ γιὰ τὴν ἐμφάνισή της, θὰ φροντίση νὰ ἔχη καὶ ἕνα - δυὸ σίδερα σιδερένια, μικρά, διαφορετικοῦ μεγέθους, ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ ζεσταίνονται στὰ κάρβουνα.

Μὲ αὐτὰ τὰ σίδερα σιδερώνονται καλύτερα οἱ γιακάδες, καὶ γενικὰ τὰ πιὸ ψιλὰ μέρη ἑνὸς ρούχου. Τὸ σίδερο γιὰ νὰ διατηρεῖται σὲ καλὴ κατάσταση πρέπει νὰ τρίβεται ὅταν εἶναι ζεστὸ μὲ κίτρινο κερί, καὶ νὰ σκουπίζεται καλά. Ὅταν εἶναι δὲ σκουριασμένο, πρέπει νὰ τὸ τρίβομε πρῶτα μὲ λίγο πολὺ ψιλὸ γυαλόχαρτο, κι' ἔπειτα ζεστὸ μὲ κερί.

Πάντως τὰ σίδερα πρέπει νὰ φυλάγονται σὲ μέρος ποὺ νὰ μὴν εἶναι ὑγρό, καὶ καλὸ εἶναι νὰ τάχομε τυλιγμένα σὲ πανί.

Τὰ ροῦχα πρὶν σιδερωθοῦν (ἀσπρόρουχα, βαμβακερὰ καὶ λινὰ) πρέπει νὰ ραντισθοῦν μὲ νερό, καὶ νὰ τυλιχτοῦν καὶ νὰ μείνουν ἔτσι μιὰ - δυὸ ὧρες.

Τὰ ροῦχα σιδερώνονται σὲ τραπέζι ὅπου ἁπλώνουμε μιὰ παλιὰ κουβέρτα διπλωμένη ἀρ-

Ἄνω: Ἀριστερά, σιδέρωμα κατὰ μῆκος. Δεξιά, σιδέρωμα λοξά.
Κάτω: Ἀριστερά, πῶς ἑτοιμάζονται οἱ πιέτες. Δεξιά, πῶς σιδερώνονται οἱ πιέτες.

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Μεγάλη καρδιὰ

Ὥστε, λοιπόν, τί λέγαμε; Ἄ, ναί, ὅτι θὰ πρέπει νὰ συνεχίσουμε τὴ συζήτησή μας γιὰ τὴν προσωπικότητα τοῦ Κυρίου. Νὰ ἰδοῦμε καὶ ἄλλες πλευρὲς τοῦ χαρακτῆρος του καὶ νὰ προσπαθήσουμε νὰ τὸν μιμηθοῦμε κι' ἐμεῖς.

Σήμερα, ἂς ἀρχίσουμε τὴ συζήτηση γιὰ μιὰ ἄλλη πλευρά. Τὴ μεγαλοψυχία τοῦ κυρίου μας, τὴ μεγάλη Του καρδιά.

Καὶ ποιὸν δὲν ἀγαποῦσε ἡ καρδιὰ αὐτή! Πρῶτα - πρῶτα, βέβαια τοὺς δικούς Του, τὴν Παναγία Μητέρα Του. Ἡ ἀγάπη Του πρὸς Αὐτὴν φαίνεται καθαρώτερα ἐπάνω στὸ κορύφωμα τῆς ἀγωνίας Του. Βρισκόταν καρφωμένος στὸ Σταυρό. Τὸ σῶμα του πονοῦσε ὁλόκληρο ἀπ' τὸ πολύωρο κρέμασμα. Οἱ πληγὲς στὰ χέρια Του καὶ στὰ πόδια Του ἔσταζαν αἷμα καὶ εἶχαν πρισθῆ, ἡ δίψα κατέτρωγε τὰ σωθικά Του. Τὸν πονοῦσε κάθε κομματάκι ἀπ' τὸ σῶμα Του ἀπ' τὰ μαστιγώματα καὶ τὰ φραγκελλώματα. Πιὸ πολὺ τὸν πονοῦσε ἡ ψυχή. Ἔβλεπε τὸ κῦμα ἀπ' τὸ μῖσος καὶ τὴν ἀχαριστία νὰ φουσκώνῃ γύρω Του καὶ νὰ πηγαίνῃ νὰ Τὸν πνίξῃ. Οἱ βραχνὲς φωνὲς ἀπ' τὰ μανιασμένα πλήθη τοῦ ἔσχιζαν τ' αὐτιά. Ἔβλεπε πὼς οὔτε καὶ καρφωμένον ἐπάνω στὸ Σταυρὸ δὲν Τὸν λυπόνταν. Κάτω, μαζεμένοι οἱ ἐχθροί Του σὰν συμμορῖτες, Τὸν κοροΐδευαν. «Ἄλλους, ἔσωσε ἔλεγαν, «ἂς σώσῃ τώρα καὶ τὸν ἑαυτό Του». «Γιούχα», φώναζαν ἄλλοι, «νά, αὐτὸς ποὺ θὰ γκρέμνιζε τὸ Ναό!». Φωνές, ποὺ τὸν πονοῦσαν ἀκόμα πιὸ βαθειά, ἀπ' τὸ ἀγκαθένιο στεφάνι, κι' ἀπ' τὰ μεγάλα ἀκόμα καρφιά, ποὺ ἔνοιωθε νὰ Τοῦ σχίζουν τὶς σάρκες.

Καὶ ὅμως, μέσα σ' αὐτή Του τὴν ὀδύνη, νὰ ἡ ἀγάπη Του πρὸς τὴ Μητέρα Του. Ἐκείνην σκέπτεται. Τί θὰ γίνῃ. Ποιὸς θὰ Τὴν φροντίσῃ. Ποιὸς θὰ νοιασθῆ γι' Αὐτήν. Καὶ μὲ τὴ στοργὴ τοῦ παιδιοῦ ποὺ ἀγαπάει βαθειὰ καὶ πραγματικὰ τὴ μητέρα του, παρακολουθεῖ τὸν πιὸ ἀγαπημένο, τὸν πιὸ τρυφερό, τὸν πιὸ στοργικὸ Μαθητή Του, τὸν Μαθητὴ τῆς Ἀγάπης, τὸν Ἰωάννη. Καὶ τοῦ παραδίνει τὴ Μητέρα Του! «Νά, ἡ μητέρα σου», τοῦ λέει, ἀφίνοντάς Την στὶς φροντίδες του. Βλέπετε μεγάλη καρδιά;

Θὰ μοῦ πῆτε, ἴσως: Μὰ ἀρχίζουμε ἀπ' τὴν εὐκολώτερη ἐκδήλωση τῆς μεγάλης καρδιᾶς, ἀπ' τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς γονεῖς μας. Γιατί ποιὸς δὲν ἀγαπάει τοὺς γονεῖς του; Ναί, δὲν λέω. Ὅλοι ἀγαποῦμε τοὺς γονεῖς μας. Ἐκεῖνοι ποὺ δὲν τοὺς ἀγαποῦν, εἶναι σπάνιες ἐξαιρέσεις. Σύμφωνοι, ἔτσι εἶναι. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται γι' αὐτό. Δὲν μιλᾶμε ἁπλῶς γιὰ τὴν ἀγάπη. Συζητοῦμε γιὰ τὴ μεγάλη καρδιά. Τὸ προσέξαμε αὐτό;

Μὲ ἄλλα λόγια, δὲν πρόκειται γιὰ τὴν ἀγάπη, τὴν εὔκολη. Δὲν μιλᾶμε γιὰ τὶς ἐκδηλώσεις ἐκεῖνες, ποὺ γίνονται σὲ ὁμαλές, σὲ εὔκολες περιστάσεις. Καὶ κεῖνες εἶναι, βέβαια, σπουδαῖες καὶ ἔχουν τὴν ἀξία τους. Χωρὶς αὐτὲς εἴμαστε χειρότεροι κι' ἀπ' τὰ ζῶα, γιατὶ καὶ τὰ ζῶα ἀκόμα δείχνουν αὐτὴ τὴ στοργὴ μεταξύ τους. Ἀλλ' ἐδῶ συζητᾶμε γιὰ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης ποὺ ἀπαιτοῦν κάποια προσπάθεια. Ποὺ θέλουν κάποιον κόπο. Πού, μὲ δυὸ λόγια, δὲν ἔρχονται ἔτσι φυσικά, αὐθόρμητα. Ποὺ προϋποθέτουν μιὰ ἐξαιρετική, μιὰ καλλιεργημένη ψυχή.

Νὰ ἐκδηλώσῃς τὴν ἀγάπη σου πρὸς τοὺς γονεῖς σου, ὅταν παραδείγματος χάριν εἶσαι κουρασμένος ἢ λίγο ἀδιάθετος. Σοῦ ζητοῦν νὰ κάμῃς ἕνα μικρὸ θέλημα. Ἅμα τὸ κάμῃς πρόθυμα, ὅταν εἶσαι ξεκούραστος ἔχει, βέβαια, κι' αὐτὸ τὴν ἀξία του. Ὅταν ὅμως τύχῃ νὰ εἶσαι κατατσακισμένος ἀπὸ τὴν κούραση καὶ ὄχι ἁπλῶς χωρὶς καμμιὰ ἀντίρρηση, ἀλλὰ μὲ προθυμία, μὲ χαρά, τρέξῃς νὰ ἐκτελέσῃς τὸ θεληματάκι τους, τότε ἔχει ἡ ἀγάπη σου αὐτὴ πολὺ πιὸ μεγαλύτερη ἀξία. Τότε δείχνει πὼς ἔχεις μεγάλη καρδιά. Ἐπίσης ὅταν τυχὸν ἔχῃς κάτι καὶ γιὰ νὰ μὴ τοὺς λυπήσῃς καὶ νὰ μὴ στενοχωρήσῃς τοὺς γονεῖς σου, προτιμᾶς νὰ σηκώνῃς μόνος τὸ βάρος τοῦ πόνου σου ἢ τῆς στενοχώριας σου, νὰ πάλι μιὰ ἄλλη ἐκδήλωση ἀγάπης, ποὺ δείχνει μεγάλη καρδιά. Καὶ πόσες ἄλλες περιπτώσεις, μικρὲς καὶ μεγάλες, δὲν ἀποτελοῦν εὐκαιρίες νὰ ἐκδηλώσουμε τὴ μεγάλη μας καρδιὰ ἀπέναντι στοὺς γονεῖς μας!...

Πόσο πρέπει, ἀλήθεια, νὰ ντρεπώμαστε, ὅταν ὄχι μόνο αὐτὴ τὴ μεγαλοψυχία δὲν δείχνουμε πρὸς τοὺς γονεῖς μας, ἀλλ' οὔτε καὶ τὴ στοιχειώδη ἀγάπη, ποὺ στὸ τέλος - τέλος εἶναι καὶ φυσική. Ὅταν σκεπτόμαστε μόνο τὸν ἑαυτό μας, τὴν εὐκολία μας, τὴν καλοπέρασή μας καὶ δὲν πηγαίνει τὸ μυαλό μας καθόλου στὸν ἄλλον. Ὄχι ἁπλῶς στὸν ἄλλον, ἀλλὰ σ' ἐκείνους ποὺ μᾶς γέννησαν, ποὺ μὲ τόσες θυσίες καὶ μὲ τόσους κόπους μᾶς ἀναθρέφουν. Γιὰ νὰ μὴ κακοπεράσουμε λιγάκι, προτιμοῦμε νὰ τοὺς κάμωμε νὰ λυπηθοῦν, νὰ πικραθοῦν. Κι' ὅλ' αὐτά, γιατὶ σκεπτόμαστε μόνο τὸν ἑαυτούλη μας, τὸ ἐγώ μας. Ἀλλ' ἂν ὁ Κύριος, ἐπάνω στὸ Σταυρό, σκεπτόταν μόνο τοὺς πόνους Του, τὴ στενοχώρια Του, τὰ βασανιστήριά Του, θὰ φερνόταν ἔτσι στὴ μητέρα Του; θὰ ἔδειχνε αὐτὴ τὴ μεγαλοψυχία ἀπέναντί Της;

Δὲν θἄπρεπε, λοιπόν, κι, ἐμεῖς ἀπ' ἐδῶ κι' ἐμπρὸς καὶ στὸ σημεῖο αὐτὸ νὰ προσπαθοῦμε νὰ μιμηθοῦμε τὸ πρότυπό μας, τὸν Κύριο;

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

κετὲς φορές, καὶ ἕνα καθαρὸ εἰδικὸ σεντόνι.

Ἢ σὲ σανίδα ντυμένη μὲ τὴν ἴδια κουβέρτα ποὺ τὴν ράβομε στὰ πλάγια, καὶ τυλιγμένη μὲ παλιὸ σεντόνι στερεωμένο μὲ παραμάνες γιὰ νὰ βγαίνῃ καὶ νὰ πλένεται εὔκολα.

Ὅταν σιδερώνομε, ἔχομε πλάϊ ἕνα λεκανάκι μὲ νερό, μ' ἕνα κομμάτι πανὶ καθαρὸ χωρὶς χνοῦδι, γιατὶ στὸ σιδέρωμα εἶναι προτιμότερο τὸ βρέξιμο μὲ τὸ πανὶ ἀπὸ τὸ ράντισμα.

Ἐπίσης ἔχομε κοντὰ ἕνα παλιὸ παστρικὸ λευκὸ κουρέλι ποὺ πάνω του δοκιμάζουμε τὸ σίδερο πρὶν ἀρχίσουμε τὴ δουλειά.

Τὰ σκοῦρα μάλλινα καὶ τ' ἀνδρικά, σιδερώνονται πάντα ἀπὸ τὴν ἀνάποδη, μὲ βρεμμένο πανὶ καλὰ στημένο πάνω στὸ ὕφασμα, καὶ σίδερο ἀρκετὰ ζεστό.

Τὰ βαμβακερὰ καὶ τὰ λινά, θέλουν σίδερο καυτό.

Τὰ μεταξωτά, τὰ ραγιόν, οἱ φανέλλες, τὰ γυναικεῖα μάλλινα, θέλουν σίδερο χλιαρό.

Μὴν ἀμελήσετε νἄχετε μιὰ βάση σιδερένια γιὰ ν' ἀκουμπᾶτε τὸ σίδερο.

Ὅταν σιδερώνουμε μὲ βαποράκι, φροντίζομε ν' ἀνάψουν καλὰ τὰ κάρβουνα ἀερίζοντάς τα μ' ἕνα χαρτόνι σὲ μέρος ἀνοιχτό. Κι' ὅταν τὸ σίδερο κάψῃ, ἀρχίζομε ἀπὸ τὰ πιὸ δύσκολα λινὰ καὶ βαμβακερά. Ὅσο τὰ κάρβουνα χωνεύουν καὶ τὸ σίδερο χλιαίνει, πιάνομε τὰ μεταξωτά, τὶς φανέλλες καὶ τὰ μάλλινα.

Τελευταῖα σιδερώνουμε τὶς πετσέτες τοῦ προσώπου καὶ τοῦ φαγητοῦ, τὶς πετσέτες τῆς κουζίνας, τὰ πετσετάκια, τὶς μαξηλαροθῆκες.

Τὰ σεντόνια δὲν χρειάζονται πάντα σιδέρωμα, ἀλλὰ μόνον τέντωμα.

Τὰ τραπεζομάντηλα ὅμως πρέπει νὰ σιδερωθοῦν καλά.

Ὅταν ἕνα ροῦχο εἶναι φοδραρισμένο (γιακάδες, τὸ πάνω μέρος ἀπὸ τὰ ἀνδρικὰ ἐσώρουχα, μαξηλαροθῆκες) πρέπει νὰ σιδερωθῆ κι' ἀπὸ τὶς δυό του ὄψεις.

Προσοχὴ νὰ μὴ χτυπᾶμε τὰ κουμπιὰ μὲ τὸ σίδερο, καὶ νὰ σιδερώνουμε τὶς κουμπότρυπες προσεχτικά, γιὰ νὰ μὴν ξεχυλώνουν.

Τὰ μανίκια σιδερώνονται ἀφοῦ τὰ διπλώσουμε στὰ δυό, κατὰ μῆκος τῆς ραφῆς, καὶ χωρὶς νὰ πατήσωμε τὸ σίδερο στὴν τσάκιση.

Ἀρχίζομε νὰ σιδερώνουμε τ' ἀνδρικὰ πουκάμισα ἀπὸ τοὺς γιακάδες καὶ τὰ μανικέτια ἀπὸ τὴν ἀνάποδη. Σιδερώνουμε ὁλόκληρο τὸ πουκάμισο, καὶ ξανασιδερώνουμε γιακάδες καὶ μανικέτια ἀπὸ τὴν ὄψη.

Τὰ ὑφάσματα ποὺ ξεχυλώνουν εὔκολα (τεχνητὸ μετάξι) δὲν τὰ σιδερώνουμε ποτὲ τοῦ μάκρους, πάντοτε διπλά, κι' ἀφοῦ τοὺς ξαναδώσουμε τὸ σχῆμα τους.

Τὰ πλεχτὰ καὶ τὰ πουλόβερ καρφιτσώνονται πάνω στὸ τραπέζι κι' ὕστερα σιδερώνονται.

Τ' ἀνδρικὰ πανταλόνια σιδερώνονται πρῶτα ὄχι πάνω στὴν τσάκιση, γιὰ νὰ φύγουν τὰ «γόνατα». Ὕστερα σιδερώνουμε τὴν τσάκιση.

Τὸ σιδέρωμα πρέπει νὰ γίνεται γρήγορα.

Μιὰ ἀπὸ τὶς τέχνες τοῦ σιδερώματος, εἶναι νὰ ἑτοιμάζωμε γρήγορα μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι, τὸ δρόμο ἀπ' ὅπου θὰ περάσῃ τὸ σίδερο.

Στὰ δύσκολα ὑφάσματα (ἀνδρικά, λινὰ) πρέπει νὰ ρίχνομε στὸ σίδερο ὅλο τὸ βάρος τοῦ σώματός μας.

Ὡστόσο πρέπει νὰ βρίσκουμε τὸν τρόπο νὰ σιδερώνουμε χωρὶς νὰ τσακιζώμαστε στὴν κούραση.

Εἶναι λάθος νὰ νομίζῃ κανεὶς πὼς τὸ σιδέρωμα εἶναι μιὰ δουλειὰ ποὺ πρέπει νὰ τὴν κάνετε ὄρθιες. Ὅπως βλέπετε καὶ στὴν εἰκόνα, σιδερώνει κανεὶς θαυμάσια καθισμένος.

Τὰ φρεσκοσιδερωμένα ροῦχα δὲν πρέπει νὰ φυλαχτοῦν ὑγρά. Πρέπει νὰ μείνουν ἀρκετὴ ὥρ[α] γιὰ νὰ στεγνώσουν καλά.

Μὴν ξεχνᾶτε ὅτι πολλὲς φορὲς ἀπὸ τὴν πολλή μας... τάξη, τὰ ροῦχα φυλάγονται ὁμορφοσιδερωμένα στὸ ντουλάπ[ι] καὶ στὰ συρτάρια, καὶ ἐκεῖ κάθε φορὰ ποὺ τ' ἀνοίγομε γι[ὰ] νὰ πάρωμε κάτι... ξεσιδερώνονται.

Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ κρεμᾶμε στὸ ντουλάπι καὶ στὰ συρτάρια μας μερικὰ τούλινα σακκουλάκια μὲ λεβάντα. Τὰ ροῦχα δὲν ἀρωματίζονται, ἀλλ[ὰ] διατηροῦν μιὰ φρέσκια μυρωδιά.

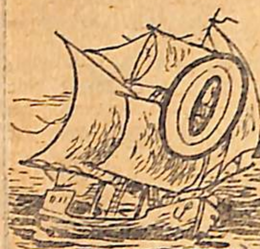
Συρτάρια ὅπου φυλᾶμε ἀσπρόρουχα, ντουλάπια ὅπο[υ] κρεμοῦμε ροῦχα, πρέπει ν' ἀερίζονται ταχτικά, νὰ πλένωντα[ι] σὲ κάθε ἀλλαγὴ τῆς ἐποχῆς μ[ὲ] ἄφθονο χλιαρὸ νερὸ καὶ σαπούνι, καὶ νὰ στρώνονται μὲ καθαρὰ χαρτιά.

Ὅλα αὐτὰ ποὺ λέμε, δὲν εἶναι διόλου πράγματα πολυέξοδα... Ὅπως ἄλλωστε εἴπαμ[ε] καὶ παραπάνω, δὲν θέλουν παρὰ λίγη καλὴ θέληση, λίγη καλαισθησία, λίγη ἀγάπη πό[ρ]στρας καὶ τάξης.

Καὶ πῶς νὰ φανταστῶ πὼ[ς] οἱ μικρὲς νοικοκυροῦλες μου οἱ φίλες μου ποὺ διαβάζουν τ[ὸ] «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ», δὲν τἄχουν ὅλ' αὐτά;

Η ΘΕΙΑ ΜΑΡΙΑΝΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Τόμ, ἡ κυρία Οὐέλντον, ὁ Ντίκ, ἔμειναν μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό.

Ὁ Ντὶκ ἐξέτασε τὸ σκοινί. Ἦταν σκοινὶ καλό, χοντρό, πρώτης τάξεως. Γιατί κόπηκε;

— Ἔχομε μιὰ ἀτυχία φοβερή! ψιθύρισε ὁ μικρὸς πλοίαρχος. Ἡ μιὰ πυξίδα μᾶς ἔσπασε. Τώρα χάνομε τὸ δρομόμετρο. Δὲ μᾶς μένει πιὰ παρὰ ἡ μία καὶ μοναδική μας πυξίδα!

Ποῦ νὰ φαντασθῆ ὁ Ντὶκ πὼς κι' αὐτὴ ἦταν χαλασμένη, καὶ πὼς τὸ πλοῖο ἀκολουθώντας τὶς ἐνδείξεις της, τραβοῦσε σ' ἄλλον ἐντελῶς δρόμο!

Ποῦ νὰ φαντασθῆ ἀκόμη πὼς τὸ ἴδιο ἐγκληματικὸ χέρι ποὺ εἶχε τοποθετήσει τὸ σίδερο κάτω ἀπὸ τὴν πυξίδα, εἶχε ξεβιδώσει τὴν ἄλλη γιὰ νὰ σπάση, καὶ εἶχε λιμάρει μὲ τὸ σουγιὰ τὸ καινούργιο σκοινὶ τοῦ δρομομέτρου!

Ὁ μικρὸς πλοίαρχος δὲν εἶχε νὰ παλαίψη μονάχα μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως. Εἶχε ἕναν κρυφό, σατανικὸ ἐχθρό, ποὺ μέσα στὸ μισοσκόταδο τῆς κουζίνας τους, ἑτοίμαζε ὕπουλα τὸ σχέδιό του.

Γιατὶ ὁ Νεγκόρο εἶχε κάποιο σχέδιο. Ποιὸ ἦταν τὸ σχέδιό του;

Ἀλλοίμονο! Οἱ ἐπιβάτες τοῦ «Προσκυνητὴ» δὲν θ' ἀργοῦσαν νὰ τὸ μάθουν!

Τὴν ἄλλη μέρα ξέσπασε ἡ καταιγίδα μὲ μιὰ δύναμη ποὺ κανένας δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν προβλέψη.

Τὸ καράβι εὐτυχῶς ἔπλεε μὲ λίγα πανιὰ ἀνοιχτά, ἀλλὰ κι' αὐτὰ ἦταν πολλά, κι' ὁ Ντὶκ ἐπεχείρησε νὰ τὰ κατεβάση.

Ἀνέβηκε μὲ τὸν Ἡρακλῆ ποὺ ἦταν ὁ πιὸ ἐπιδέξιος ναυτικὸς ἀπ' ὅλους, γιὰ νὰ προσπαθήσουν νὰ μαζέψουν τὴ γάμπια. Δὲν τὰ κατάφεραν. Μιὰ ἀνεμοριπὴ ξαφνικὰ τοὺς ἅρπαξε σκοινιὰ καὶ πανὶ ἀπὸ τὰ χέρια. Ὁ Ἡρακλῆς ἔχασε τὴν ἰσορροπία του κι' ἔπεσε. Εὐτυχῶς κάτι ξάρτια ἔκοψαν τὸ πέσιμό του, κι' ὅταν βρέθηκε ξαπλωμένος φαρδὺς πλατὺς στὸ κατάστρωμα,ὁ Ντὶκ διαπίστωσε πὼς εὐτυχῶς δὲν εἶχε σπάσει τίποτα. Τὴν εἶχε γλυτώσει μὲ μερικὰ στραμπουλίγματα.

ΜΕΡΕΣ ΑΓΩΝΙΑΣ

Ἡ ὁμίχλη ἦταν πολὺ πυκνή. Δὲν ἔβλεπαν τίποτε μπροστά τους. Ἡ τρικυμία ἦταν τόσο δυνατή, ποὺ ὁ τιμονιέρης ἔπρεπε νὰ εἶναι δεμένος γιὰ νὰ μὴν τὸν πάρη τὸ κῦμα.

Κοντὰ στὶς ἄλλες ἀνησυχίες, ὁ Ντὶκ εἶχε καὶ μιὰ παραπάνω. Ἡ ἀμερικανικὴ ἤπειρος κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς του ἦταν κοντά, καὶ ὑπῆρχε κίνδυνος γιὰ τὸ καράβι νὰ τσακιστῆ ἀπάνω στοὺς βράχους τῆς ἀκτῆς. Γι' αὐτὸ δὲν ἔφευγε ἀπὸ τὸ τιμόνι, καὶ κοιμόταν ἐλάχιστα. Ἕνας ὁποιοσδήποτε ἄλλος ποὺ δὲ θἄχε τὴν γερὴ κράση τοῦ παιδιοῦ, δὲν θὰ μποροῦσε ν' ἀνθέξη σὲ τόσες κακουχίες.

Ἡ ψυχὴ ὅμως τοῦ Ντὶκ Σάντ, ἦταν πιὸ δυνατὴ κι' ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ γι' αὐτὸ ἔμενε στὴ θέση του σὰν τίμιος φρουρὸς τοῦ καθήκοντος.

Οἱ νέγροι ποὺ τοὺς ἀναπτέρωνε τὸ παράδειγμά του, ἔκαναν κι' αὐτοὶ ὑπεράνθρωπες προσπάθειες γιὰ νὰ μπορέση τὸ καράβι νὰ νικήση τὴν μανία τῶν κυμάτων.

Ὁ Νεγκόρο ἔμενε ὅπως πάντα κλεισμένος στὴν κουζίνα του.

Μόνο μιὰ μέρα βγῆκε, πῆγε ξανὰ στὴν πλώρη, κι' ὅπως τὴν πρώτη φορά, τὰ μάτια του καρφώθηκαν στὸν ὁρίζοντα.

Φαίνεται ὅμως πὼς αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ εἶδε αὐτὸ ποὺ ἤθελε νὰ δῆ, γιατὶ τὸ χέρι του ἄθελα ἁπλώθηκε σὰ νάδειχνε κάτι. Καὶ τὸ χαμόγελο στὸ πρόσωπό του, ἦταν ἀληθινὰ σατανικό.

Ὡστόσο ἡ τρικυμία εἶχε μανιάσει.

Ἂν ὁ «Προσκυνητὴς» δὲν ἦταν τόσο γερὸ πλοῖο, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε διαλυθῆ σὲ μύρια κομμάτια.

Μέσα στὴ μανία τῶν στοιχείων, δὲν ἦταν παρὰ ἕνα καρυδότσουφλο, μὲ σπασμένα τὰ κατάρτια, μὲ σκισμένα τὰ πανιά, ποὺ δὲν ὑπάκουε πιὰ στὸ τιμόνι.

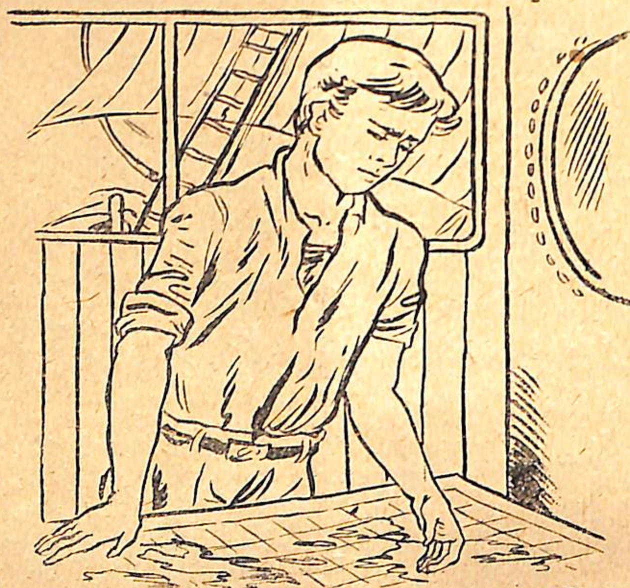
Ὅλοι οἱ ἐπιβάτες ἦταν στὶς κοκέτες τους, καὶ τὸ πλήρωμα γιὰ νὰ μπορῆ νὰ μένη στὸ κατάστρωμα ἦταν δεμένο μὲ χοντρὰ σκοινιὰ ἀπὸ τὴ μέση.

Ἡ σωτηρία τοῦ πλοίου, ἐξαρτιόταν ἀπὸ τὴν ταχύτητά του, κι' ἀπὸ τὴν ἱκανότητα τοῦ τιμονιέρη.

Γιατὶ τὸ σπουδαῖο ἦταν ν' ἀποφεύγη νὰ τὸ χτυπήσουν στὴν πλώρη τὰ τεράστια κινητὰ βουνὰ ποὺ ἦταν τὰ κύματα.

Τὴ νύχτα ἀνάμεσα 13 καὶ 14 τοῦ Μάρτη, ὁ Ντὶκ ἐξαντλημένος, δὲν μπόρεσε πιὰ νὰ μείνη στὸ τιμόνι. Ἀναγκάστηκε νὰ πάη στὴν καμπίνα του γιὰ νὰ κοιμηθῆ μερικὲς ὧρες.

Ὁ Τὸμ μὲ τὸν Βὰτ πῆραν τὴ θέση του στὸ τιμόνι, ὅταν ὁ Νεγκόρο ποὺ ὅπως εἴπαμε σπάνια ἔβγαινε στὸ κατάστρωμα, πλησίασε κι' ἔδειξε πὼς ἤθελε νὰ πιάση κουβέντα μαζί τους.

Κάτω ἀπ' τὸ γυαλὶ ἑνὸς βιδωμένου τραπεζιοῦ...

Ἐκεῖ ποὺ κουβέντιαζαν, ὁ Νεγκόρο ἔχασε τὴν ἰσορροπία του καὶ γιὰ νὰ μὴν πέση πιάστηκε ἀπὸ τὸ κουτὶ τῆς πυξίδας. Ὁ Τόμ, ποὺ φοβήθηκε πὼς ἔσπασε ἡ πυξίδα, ἔβγαλε μιὰ φωνή, ποὺ ὁ Ντὶκ Σὰντ τὴν ἄκουσε ἀπὸ τὴν καμπίνα του κι' ἔτρεξε.

Ὁ Νεγκόρο εἶχε ἀνασηκωθῆ, καὶ στὸ χέρι του κρατοῦσε τὸ κομμάτι τὸ σίδερο ποὺ εἶχε βάλει στὴν πυξίδα, καὶ τὸ πέταξε στὴ θάλασσα χωρὶς νὰ καταλάβη κανεὶς τίποτε.

Ὁ Νεγκόρο τώρα ἤθελε ἡ πυξίδα νὰ δουλεύη κανονικά.

— Τί εἶναι; Τί συνέβηκε; ρώτησε ὁ δόκιμος.

— Αὐτὸς ὁ ἀπρόσεχτος ἔπεσε πάνω στὴν πυξίδα! φώναξε ὁ Τόμ.

Μὲ μεγάλη ἀνησυχία ὁ Ντὶκ ἔσκυψε πάνω στὸ πολύτιμο κουτί. Ἡ πυξίδα εὐτυχῶς δὲν εἶχε πάθει τίποτε.

— Τί γυρεύεις ἐσὺ ἐδῶ; ρώτησε τὸ μάγερα αὐστηρά.

— Ὅτι θέλω! ἀπάντησε μὲ αὐθάδεια ὁ Νεγκόρο.

— Τί εἶπες; ἔκανε θυμωμένα ὁ Ντίκ.

— Εἶπα πὼς κανένας κανονισμὸς δὲν ἀπαγορεύει νὰ κάνη κανεὶς περίπατο στὴν καμπίνα τοῦ τιμονιοῦ.

— Ἀπὸ σήμερα τὸ ἀπαγορεύω ἐγώ! εἶπε ὁ Ντίκ.

— Καλὲ τί μᾶς λέτε! ἔκανε ὁ Νεγκόρο.

Ὁ μικρὸς πλοίαρχος, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα πιστόλι, τὸ γύρισε πρὸς τὸν μάγερα, καὶ εἶπε:

— Νεγκόρο, εἶναι καλὸ νὰ ξέρης πὼς αὐτὸ τὸ πιστόλι βρίσκεται διαρκῶς ἀπάνω μου. Κι' ὅτι μὲ τὴν πρώτη ἀνυπακοή, δὲν θὰ διστάσω νὰ τὸ μεταχειριστῶ!

Ὁ Νεγκόρο δὲν πρόφτασε ν' ἀπαντήση. Βρέθηκε διπλωμένος στὰ δύο.

Ἁπλούστατα, ὁ Ἡρακλῆς ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸν ὦμο του.

— Πλοίαρχε Σάντ, τί λέτε, νὰ πετάξω αὐτὸν τὸν ἀλητήριο στὰ θάλασσα; Τὰ ψάρια δὲν εἶναι δύσκολα στὸ φαΐ τους, καὶ θὰ κάνουν φίνο τσιμποῦσι!

Ὁ Ἡρακλῆς ἄφησε τὸν Νεγκόρο ποὺ ἀπομακρύνθηκε μουρμουρίζοντας:

— Καταραμένε μαῦρε, θὰ μοῦ τὸ πληρώσης!

Στὸ μεταξὺ ὁ ἄνεμος ἄλλαξε.

Ἡ θάλασσα γαλήνεψε κάπως. Τὸ ξεθεωμένο πλήρωμα τοῦ «Προσκυνητὴ» κι ὁ μικρὸς πλοίαρχός του, μπόρεσαν νὰ πάρουν ἀνάσα.

Ὡστόσο αὐτὸ τὸ ἀσήμαντο φαινομενικὰ ἐπεισόδιο μὲ τὸν Νεγκόρο, εἶχε ἀναστατώσει τὸν Ντὶκ Σάντ.

Ἄρχισε νὰ ὑποψιάζεται ὅτι ἡ πρώτη πυξίδα δὲν εἶχε σπάσει τυχαῖα, οὔτε εἶχε κοπῆ μόνο του τὸ σκοινὶ τοῦ δρομόμετρου. Μὰ τί συμφέρον εἶχε ὁ μάγερας νὰ μείνη ὁ «Προσκυνητὴς» χωρὶς πυξίδα; Δὲν ἤθελε κι' αὐτὸς νὰ σωθῆ; Δὲν βιαζόταν νὰ πατήση στὸ στέρεο ἔδαφος τῆς Ἀμερικῆς;

Ὅσο καὶ νὰ τὰ γύριζε στὸ μυαλό του ὅλ' αὐτά, δὲν μποροῦσε νὰ βρῆ ἱκανοποιητικὴ ἐξήγηση.

Γι' αὐτὸ ἔδωσε διαταγὴ νὰ παρακολουθοῦν τὸν μάγερα περισσότερο ἀπὸ πρίν.

Ὡστόσο οἱ μέρες περνοῦσαν, καὶ ἡ Ἀμερικὴ δὲν φαινόταν στὸν ὁρίζοντα.

Ὁ Ντὶκ ἄρχισε ν' ἀναρρωτιέται μήπως εἶχε τρελλαθῆ. Ἦταν ἀδύνατο, τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατο, νὰ μὴν πέσουν πάνω σὲ στεριὰ μὲ τὸν δρόμο ποὺ εἶχε ἀκολουθήσει τὸ πλοῖο!

Ὅμως αὐτὴ ἡ στεριά, τί εἶχε γίνει; Εἶχε ἐξαφανισθῆ ἐντελῶς ἀπὸ τὴ θάλασσα; Θὰ γύριζε τὸ καράβι αἰωνίως στὰ πελάγη σὰ νᾆταν ὁ Ἱπτάμενος Ὁλλανδός;

Γιὰ μερικὲς μέρες ἀκόμη, ὁ Ντὶκ Σὰντ δὲν μποροῦσε νὰ ξεκολλήση ἀπὸ τὴν μικρὴ καμπίνα τοῦ τιμονιέρη, ὅπου κάτω ἀπὸ τὸ γυαλὶ ἑνὸς βιδωμένου τραπεζιοῦ ἦταν τὸ μέρος τοῦ χάρτη ποὺ ἔδειχνε τὸν Εἰρηνικὸ ὠκεανό.

Ὡστόσο μιὰ μέρα, μιὰ ἀπὸ τὶς τελευταῖες τοῦ Μάρτη, ὁ Ἡρακλῆς ποὺ βρισκόταν πάνω στὴν κόφα τοῦ τρικέτου, φώναξε:

— Γῆ! Γῆ!

Ὁ Ντὶκ ἔτρεξε ὡς τὴν πλώρη. Μήπως ὁ Ἡρακλῆς ποὺ δὲν εἶχε μάτια ναυτικοῦ εἶχε γελαστῆ;

— Πού εἶδες τὴ γῆ, Ἡρακλῆ;

— Ἐκεῖ! Σᾶς ὁρκίζομαι πὼς εἶδα γῆ καπετὰν Σάντ!

Ὁ Ντὶκ ἐκύτταζε μὲ τὸ κυάλι, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ διακρίνη τίποτε.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ κυρία Οὐέλντον ἀνέβηκε στὸ κατάστρωμα, παρ' ὅλη τὴν ὑπόσχεση ποὺ εἶχε δώσει νὰ μὴν ἀνέβη.

Εἶχε ἀκούσει κι' ἐκείνη τὴ φωνὴ τοῦ Ἡρακλῆ, καὶ δὲν μπόρεσε ν' ἀντισταθῆ στὸν πειρασμὸ ν' ἀντικρύση αὐτὴ τὴ γῆ ποὺ τόσο καιρὸ πιὰ περίμεναν νὰ τὴν ἀντικρύσουν.

— Ναί! Πράγματι! Γῆ! εἶπε κι' ὁ Ντὶκ Σάντ.

Εἶχαν ἀνοίξει τὰ σύννεφα γιὰ λίγα δευτερόλεπτα καὶ μπόρεσε νὰ μισοδιακρίνη τὴν κορυφὴ ἑνὸς βουνοῦ.

— Ἐπιτέλους! ψιθύρισε. Ἐπιτέλους!

— Θ' ἀργήσωμε νὰ φτάσωμε αὐτὴ τὴ στεριά; ρώτησε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Εἶναι ζήτημα ὡρῶν πιά! εἶπε ὁ δόκιμος.

Ἦταν ὀχτὼ τὸ πρωΐ. Κατὰ τὸ μεσημέρι ὁ Ντὶκ λογάριαζε νὰ φτάσουν στὴν ἀκτή.

Ὡστόσο ποτὲ ὁ Ντὶκ δὲν εἶχε δοκιμάσει μεγαλύτερη ἀγωνία. Γιατὶ μὲ τὸν ἀέρα καὶ μὲ τὴ φουσκοθαλασσιὰ — ἂς ἀφήσωμε τὴν ἐλεεινὴ κατάσταση τοῦ «Προσκυνητῆ» ποὺ τόσες ἑβδομάδες θαλασσοδέρνονταν — τὸ πλησίασμα τῆς ἀκτῆς, σήμαινε σίγουρο ναυάγιο.

Πέρασαν ἔτσι δυὸ ὧρες, ἀλλὰ ἡ ὁμίχλη ἦταν τόσο πυκνὴ ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ ξαναδιακρίνουν αὐτὴ τὴν πολυθρύλητη γῆ!

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ εἶδαν τὸν Νεγκόρο ν' ἀνεβαίνη στὸ κατάστρωμα καὶ νὰ κυττάη τὸν ὁρίζοντα, σὰ νάθελε ν' ἀνακαλύψη κάτι. Ὕστερα κατέβηκε ξανὰ στὴν κουζίνα του.

Ὡστόσο κατὰ τὸ μεσημέρι, ξεκαθάρισε κάπως ὁ καιρός, κι' ὁ Ντὶκ κύτταξε καὶ πάλι μὲ τὰ κυάλια του.

Μόλις διέκρινε τὴ στεριά, ἔτρεξε εὐθὺς στὴν καμπίνα τοῦ τιμονιέρη, ἔρριξε μιὰ ματιὰ στοὺς χάρτες, κι' ἔπειτα μπῆκε στὴν καμπίνα ὅπου περνοῦσε τὴν ἡμέρα της ἡ κυρία Οὐέλντον μὲ τὸν μικρὸ Τζὰκ καὶ τὴν Νάν.

— Κυρία Οὐέλντον, εἶπε ὁ δόκιμος, αὐτὴ ἡ στεριὰ ποὺ εἴδαμε, εἶναι δυστυχῶς ἕνα ἐρημονήσι.

— Ἐρημονήσι Ντίκ;

— Ναί. Καθὼς εἶδα στὸν χάρτη, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἡ νῆσος τοῦ Πάσχα, γιατὶ αὐτὸ τὸ ξεμοναχιασμένο νησὶ εἶναι τὸ πιὸ κοντινὸ πρὸς τὴν ἀμερικανικὴ ἀκτή.

— Κι' εἶναι μακριὰ ἀκόμη ἡ ἀμερικανικὴ ἀκτή;

— Δυστυχῶς ναί, κυρία Οὐέλντον.

— Δὲν μπορῶ νὰ ἐξηγήσω αὐτὴ τὴν ἀνεξήγητη ἀργοπορία. Ἐκτὸς ἂν παραδεχτῆ κανεὶς πὼς ἡ πυξίδα μᾶς γέλασε. Μὰ γίνονται τέτοια πράγματα; Καὶ εἶναι δυνατὸν ἡ καταιγίδα νὰ μᾶς ἔβγαλε τόσο πολὺ ἀπὸ τὸ δρόμο μας;

— Τί ἀκριβῶς εἶναι αὐτὴ ἡ νῆσος τοῦ Πάσχα;

— Τὸ πραγματικό της ὄνομα εἶναι Βάϊ-Χού. Τὴν ἀνακάλυψε ὁ Δαβὶδ τὸ 1686 ἀνήμερα τοῦ Πάσχα. Ὁ Κοὺκ κι' ὁ Λαπερούζ, οἱ δυὸ μεγάλοι ἐξερευνητὲς θαλασσοπόροι, τὴν ἐξερεύνησαν κι' οἱ δυό. Πάντως βρίσκεται σὲ ἄγρια κατάσταση. Τώρα ποὺ ξέρομε ποῦ βρισκόμαστε, θὰ φτάσωμε στὴν Ἀμερική, ἔγνοια σας.

ΣΤΕΡΙΑ!

Μιὰ ἑβδομάδα ἀκόμη κράτησε ἡ καταιγίδα.

Κι' ὕστερα ὁ καιρὸς ἄρχισε νὰ καλυτερεύη.

Αὐτὴ ἡ ἑβδομάδα ἦταν ἰδιαιτέρως δύσκολη γιὰ τὸν Ντίκ. Ὅπως κοιμόταν ἐλάχιστα, εἶχε ἀδυνατίσει ὑπερβολικά, κι' αἰσθανόταν σχεδὸν ἀδιάκοπα ζάλη.

Μὰ δὲν ἐννοοῦσε ν' ἀφήση τὴ θέση του στὸ τιμόνι, παρὰ γιὰ νὰ φάη βιαστικὰ κάτι, καὶ νὰ κοιμηθῆ λίγες ὧρες.

Ὅταν γαλήνεψε λιγάκι ἡ θάλασσα, πρώτη ἡ κυρία Οὐέλντον τόλμησε ν' ἀνέβη στὸ κατάστρωμα.

Κατὰ τὰ φαινόμενα, ἡ σκληρή τους δοκιμασία πλησίαζε στὸ τέλος της.

Ἡ γενναία ἀμερικανίδα ὅταν ἀντίκρυσε τὸν Ντὶκ τόσο ἀδυνατισμένο, τόσο ἐξαντλημένο μὲ τὰ μάτια του νὰ λάμπουν ἀπὸ τὸν πυρεττό, αἰσθάνθηκε μιὰ δυνατὴ συγκίνηση.

— Ντίκ, ἐφώναξε, πιάνοντάς του τὰ χέρια, καλό μου παιδί, καπετάνιο μου! Πῶς θὰ μπορέσωμε νὰ σ' εὐχαριστήσωμε μιὰ μέρα, γιὰ ὅτι ἔκανες γιὰ μᾶς;

— Ὦ, κυρία Οὐέλντον, εἶπε ὁ μικρὸς πλοίαρχος, πῶς γίνεται νὰ μὴν ἀκοῦτε τὸν καπετάνιο σας; Ἀνεβήκατε στὸ κατάστρωμα ἐνῶ σᾶς εἶχε... παρακαλέση νὰ μείνετε στὴν καμπίνα σας ὣς νὰ σᾶς πῆ αὐτὸς τί νὰ κάνετε...

— Ἔχω τὸ προαίσθημα ὅτι δὲν θάχομε πιὰ τρικυμία!

— Τὸ προαίσθημά σας βγαίνει σωστὸ κυρία Οὐέλντον. Τὸ βαρόμετρο ἐπιτέλους δείχνει καλοκαιρία.

— Εἶναι λοιπὸν καιρὸς ν' ἀναπαυτῆς λίγο καλό μου παιδί.

— Ν' ἀναπαυθῶ κυρία Οὐέλντον! Δὲν ἔχει γιὰ μένα ξεκούραση πρὶν σᾶς ξεμπαρκάρω ἥσυχα καὶ καλὰ σ' ἕναν σίγουρο τόπο!

— Ὁ ἄντρας μου κι' ἐγώ, ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσωμε τί ἔκανες γιὰ μᾶς!

— Τὸ χρέος μου κυρία Οὐέλντον, τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ χρέος μου!

— Παιδί μου σοῦ ξαναλέω πὼς αὐτὲς τὶς φοβερὲς μέρες, ἔδειξες πὼς εἶσαι ἕνας σωστὸς ἄνδρας, ἄξιος νὰ κυβερνᾶς. Κι' ἐλπίζω γρήγορα νὰ σὲ δῶ νὰ κυβερνᾶς σὰν πλοίαρχος ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα καὶ τὰ μεγαλύτερα καράβια μας!

Τὰ μάτια τοῦ Ντὶκ γέμισαν δάκρυα.

— Ἐγὼ κυρία Οὐέλντον. Ἐγώ, ὁ ὀρφανὸς... ἄρχισε.

Μὰ ἡ κυρία Οὐέλντον τὸν διέκοψε.

— Δὲν εἶσαι πιὰ ὀρφανὸς Ντίκ. Πάντα σ' ἀγαποῦσαμε ὁ ἄντρας μου κι' ἐγώ. Ἀλλὰ ἀπὸ τώρα θὰ γίνης πράγματι γιός μας, ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς τοῦ Τζὰκ ποὺ τόσο σὲ ἀγαπάη... Ἔλα νὰ σὲ φιλήσω παιδί μου!

Ἡ κυρία Οὐέλντον ἔσφιξε τὸν Ντὶκ στὴν ἀγκαλιά της, καὶ τὸν φίλησε τρυφερὰ στὸ μέτωπο. Ὁ Ντὶκ μὲ βία κρατοῦσε τὰ δάκρυα.

— Ποτὲ στὴ ζωή μου δὲν ἤμουν τόσο εὐτυχισμένος! ψιθύρισε.

— Ἂς ἐλπίσωμε πὼς ἔφτασε τὸ τέλος ἀπὸ τὸ βάσανά μας, εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον, καὶ πὼς γρήγορα θὰ μπορέσω νὰ σοῦ δείξω ἔμπρακτα τὴν ἀγάπη μου καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη μου!

Ἀλλοίμονο! Ἐνῶ κουβέντιαζαν ἔτσι, τοὺς ἦταν βέβαια ἀδύνατο νὰ φανταστοῦν τί τοὺς ἔκρυβε ἀκόμη ἡ μοῖρα καὶ προπαντὸς ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων. Ἦταν ἀδύνατο νὰ φανταστοῦν ἀπὸ τί ἀφάνταστες περιπέτειες θὰ ἔπρεπε νὰ περάσουν, ἀπὸ τί κινδύνους καὶ τί δοκιμασίες.

Ἡ κυρία Οὐέλντον κι' ὁ Ντίκ, ἦταν τόσο σίγουροι πὼς ἔπλεαν ὁλοταχῶς γιὰ τὴν Ἀμερική!

Ὡστόσο ἡ τρικυμία εἶχε περάσει, κι' ὁ Ντὶκ μάζεψε τὸ μικρό του πλήρωμα στὸ κατάστρωμα γιὰ ν' ἀνοίξουν τὴν μαΐστρα καὶ τὴν γάμπια.

Κι' ὅταν δὲν θἄχομε ἀέρα, εἶπε ὁ μικρὸς Τζάκ, θὰ βάζωμε τὸν Ἡρακλῆ νὰ φυσάη στὰ πανιά, καὶ τὸ καράβι μας θ' ἀρμενίζη πρίμα!

Αὐτὴ ἡ ἰδέα ἄρεσε πολὺ τοῦ Ἡρακλῆ. Γέλασε μὲ τὴν καρδιά του, κι' ὅταν ἔβλεπε τὸν Τζάκ, φυσοῦσε στὰ πανιά, ὅτι τάχα τὰ φούσκωνε αὐτὸς κι' ὄχι ὁ ἄνεμος.

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, τὸ καράβι ἔσκιζε τὰ κύματα ὅπως καὶ τὶς πρῶτες μέρες.

Ἄνοιξαν τὰ φινιστρίνια κι' ὅλες τὶς μπουκαπόρτες, γιὰ νὰ ἀεριστῆ καλὰ τὸ καράβι, κι' ὁ Ντὶκ ἔβαλε τὸ πλήρωμα νὰ πλύνη τὸ κατάστρωμα.

Ἤθελε νὰ εἶναι ὁ «Προσκυνητὴς» ὁλ[...] κάθαρος ὅταν θὰ ἔπιαναν σὲ λιμάνι.

— Ποῦ λογαριάζεις νὰ πιάσουμε Ντίκ[...] ρωτοῦσε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Κάπου ἐδῶ, ἔλεγε ὁ μικρὸς πλοίαρ[...]χος δείχνοντας στὸ χάρτη ἕνα μέρος ἀνά[...]μεσα στὸ Περοῦ καὶ στὴ Χιλή. Κι' ἐκ[...] θὰ μπορέσετε νὰ βρῆτε ἕνα καλὸ καράβ[ι] ποὺ θὰ σᾶς γυρίση σίγουρα καὶ ἄνετ[α] στὴν Καλλιφόρνια.

— Μὰ ὁ «Προσκυνητὴς» δὲν θὰ πά[...] στὸν Ἅγιο Φραγκίσκο;

— Βέβαια κυρία Οὐέλντον, μόνο ποὺ [...]σεῖς δὲν εἶναι πιὰ ἀνάγκη νὰ βρίσκεσ[τε]

Ἔφερε ἕνα μικρὸ βαρελάκι...

μέσα. Νὰ ἔχω κι' ἐγὼ τὸ κεφάλι μου π[...]
ἥσυχο. Δὲν τὸ καταλαβαίνετε; Θὰ ζητήσ[...]
νὰ μοῦ δώσουν ἕναν ἀξιωματικὸ καὶ μερ[...]
κοὺς ναῦτες. Κι' ὕστερα ἐμεῖς θὰ πι[...]
σουμε στὸ Βαλπαραΐζο.

Ἔτσι ἔφτασε ἡ 5 Ἀπριλίου.
Δυὸ ὁλόκληρους μῆνες βρισκόταν [...]
«Προσκυνητὴς» στὸ πέλαγος.
Τὸν τελευταῖο καιρό, ἀρμένιζε μὲ πρίμ[...]
ἀέρα, κι' ὁ Ντὶκ εἶχε ἀνοίξει ὅλα τὰ πανι[ά]
Κι' ὡστόσο ἡ πολυπόθητη ἀκτὴ δὲν ἐ[...]
νοοῦσε νὰ φανῆ, λὲς κι' ἔφευγε ἀδιάκοπ[α]
ἀπὸ μπροστά τους.

Πολλὲς φορὲς οἱ μαῦροι ἀλλὰ καὶ ὁ [...]
διος ὁ Ντὶκ γελάστηκαν καὶ νόμισαν πὼ[ς]
ἀντίκρυσαν στεριά.
Ἡ Κορδιλιέρα τῶν Ἄνδεων ἔχει πάρ[...]
πολὺ ψηλὲς κορφὲς καὶ κανονικὰ ἂν πλ[...]
σίαζαν πρὸς τὸ Περοῦ ἢ τὴν Χιλή, θὰ [...]
πρεπε νὰ τὴν εἶχαν ἀντικρύσει.
Ὡστόσο στὶς 6 Ἀπριλίου, δὲν ὑπῆρχ[ε]
πιὰ καμμιὰ ἀμφιβολία: ὁ «Προσκυνητὴς»
εἶχε μπροστά του τὴ στεριά.
Ὁ Ντὶκ Σάντ, ἐφώναξε σίγουρος αὐτ[ὴ]
τὴ φορά:
— Στεριά! Στεριὰ μπροστά μας!
Ὅλοι τότε ἔτρεξαν στὸ κατάστρωμα.
Μόνο ὁ Νεγκόρο δὲν ἐφάνηκε.
Σὲ τρεῖς ὧρες, ἡ ἀκτὴ ξεχώριζε ὁλοκ[...]
θαρη μπροστά τους.
Λίγα δεντράκια ξεχώριζαν πίσω ἀπὸ μι[...]
ἔρημη ἀκρογυαλιὰ γεμάτη βράχια, ἐνῶ π[...]
σω διακρίνονταν ὁ ἐπιβλητικὸς ὄγκος τῶ[ν]
βουνῶν.
Ὡστόσο δὲν φαινόταν τίποτε ποὺ ν[ὰ]
δείχνη ὅτι τὸ μέρος ἦταν κατοικημένο. Οὔ[...]
τε σπίτι οὔτε καπνός, τίποτε!
Ὁ Ντὶκ ἔδωσε διαταγὲς νὰ κατεβάσου[ν]
τὰ πανιά, καὶ σὲ λίγο ὁ «Προσκυνητὴς» [...]
πλεε μονάχα μὲ τοὺς φλόκους του καὶ τὴ[ν]
μαΐστρα.

('Η συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Ο ΤΡΥΓΟΣ ΤΗΣ ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΑΣ

Σήμερα θὰ σᾶς πῶ δυὸ λόγια γιὰ τὸν ρύγο καὶ τὸ ἅπλωμα στ' ἁλώνια αὐτοῦ οῦ χρυσοῦ πλούτου τῆς Ἑλλάδας μας, αὐοῦ τοῦ εὐλογημένου καρποῦ ποὺ λέγεται ουλτανίνα.

Ὁ τρύγος πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ ἔμπειους ἐργάτες ποὺ νὰ ξέρουν νὰ κόβουν τὰ σαμπιὰ χωρὶς νὰ καταστρέφουν τὶς ρόες, καὶ χρησιμοποιώντας μικρὰ καλάθια, ιὰ νὴ μὴ στοιβάζεται ἡ σταφίδα.

Ὁ ἀμπελουργὸς πρέπει νὰ δώσῃ ἔπειτα εγάλη προσοχὴ στὴν παρασκευὴ τῆς ποάσσας ἢ «καλιᾶς» ὅπως τὴν λένε.

Αὐτὴ δίνει τὴν ἐλαστικότητα καὶ τὸ ώαῖο χρῶμα της στὴν ξερὴ σταφίδα.

Γι' αὐτὸ ὁ ἀμπελουργὸς πρέπει νὰ προέξῃ ἀγοράζοντας ποτάσσα ἀπὸ τὸ ἐμπόιο, (ἀνθρακικὸ κάλι) νὰ μὴν εἶναι νοθευένη μὲ σόδα (ἀνθρακικὸ νάτριο) ποὺ εἶναι τηνότερη καὶ βλάφτει τὴν σταφίδα.

Πρέπει νὰ ζητάῃ μῖγμα ποὺ νὰ ἔχῃ 80-5% ἀνθρακικὸ κάλι (ποτάσσα) καὶ 10-2% ἀνθρακικὸ νάτριο (σόδα).

Ἡ καλιά, ἡ ἀλυσσίβα δηλαδή, ἑτοιμάεται ἀπὸ βραδύς.

Μὲ τὸ γράδο, ἐξετάζομε τὸν βαθμὸ πυνότητας τῆς ἀλυσσίβας ποὺ πρέπει νὰ ἶναι 5-8 βαθμῶν.

Σὲ 50 ὀκάδες καλιᾶ, πρέπει νὰ προσθέουμε καὶ μισὴ ὀκὰ λάδι. Τὸ λάδι τὸ ρίνομε σιγὰ σιγά, ἀνακατεύοντας συνέχεια ὴν ἀλυσσίβα, μὲ τὴν εἰδικὴ μακρομάνικη ατσαρόλα.

Κάθε τόσο (ὕστερα ἀπὸ 7 ἢ 8 βουτήματα σταφίδας στὴν καλιᾶ) ρίχνομε κι' πὸ 50 δράμια λάδι, καθαρό, χωρὶς ὀξύητα. Βάζομε τὴν ἕτοιμη καλιᾶ (50 ὀκάες) σ' ἕναν μεγάλο κάδο ποὺ νὰ παίρνῃ 0 ὀκάδες, κι' ἐκεῖ βουτᾶμε τὰ σταφύλια ἕνα μικρὸ κοφινάκι, ἢ μὲ τρυπητό.

Τὸ βούτηγμα δὲν πρέπει νὰ κρατήσῃ παπάνω ἀπὸ 4-5 λεπτά. Ἂν ἡ σταφίδα είνῃ παραπάνω στὴν καλιᾶ, χαλάει.

Ἀπὸ ἐκεῖ, ἡ σταφίδα ρίχνεται σὲ ἄλλο ρυπητὸ νὰ στραγγίξῃ.

Μόλις ἡ καλιᾶ «θολώσει», ὁ ἀμπελουρὸς πρέπει νὰ περιμένῃ νὰ κατακαθίσῃ, ἢ ὰ μεταφέρῃ τὴν καθαρὴ σὲ ἄλλο κάδο, καὶ ὰ χύσῃ τὸ λασπωμένο ὑπόλοιπο.

Ἡ σταφίδα ποὺ στραγγίστηκε καλά, ρέπει κατόπιν ν' ἁπλωθῇ στ' ἁλώνια.

Τὸ καλὸ ἁλώνι, εἶναι στὴ μέση τοῦ ἀπελιοῦ, ἢ πολὺ κοντὰ γιὰ νὰ μὴν χαλάσῃ σταφίδα στὴ μεταφορά, καὶ σὲ μέρος ὐάερο καὶ στεγνό.

Τὸ ἔδαφος τοῦ ἁλωνιοῦ, πρέπει νὰ εἶναι ορῶδες.

Γιὰ κάθε στρέμμα ἀμπελιοῦ, χρειάζεται αράντα τετραγωνικὰ μέτρα ἁλώνι.

Ἡ κλίση ὅμως τοῦ ἁλωνιοῦ πρέπει νὰ ἶναι μικρή, γιὰ νὰ μὴ σχηματισθοῦν ρεύιατα ἂν πέσῃ μπόρα.

Τὸ ἁλώνι πρέπει νὰ σκαφτῇ σὲ βάθος 0 ἑκατοστῶν. Ἐκεῖ ἁπλώνονται μεγάλα ιθάρια, κι' ἀνάμεσά τους ἄλλα μικρότεα. Τέλος ρίχνομε ποταμήσια ἄμμο ποὺ τιάνει τὸ καλύτερο χῶμα γιὰ τὸ ἁλώνι.

Γύρω βέβαια σκάβονται τ' αὐλάκια γιὰ ὸ νερό.

Τὰ τέτοιου εἴδους ἁλώνια, εἶναι πολὺ αλύτερα, ἀπ' ἐκεῖνα ποὺ εἶναι στρωμένα ιὲ πλᾶκες ἢ πυλὸ ἢ τσιμέντο, γιατὶ δὲν βαστᾶνε διόλου ὑγρασία.

Τὰ ἁλώνια στιλβώνονται, γυαλίζονται ηλαδὴ μὲ μῖγμα ἀπὸ βουνιὰ (κοπριὰ βωιοῦ) καὶ πυλό.

Ἐπειδὴ ὅμως ἀπαγορεύεται ἡ χρήση τῆς κοπριᾶς, τώρα μεταχειρίζονται ἄργιλλο (γλύνα) μὲ ψιλοκομμένο ἄχυρο. Στὸ μῖγμα προσθέτουν καὶ λίγη καπνιά.

Ἡ σταφίδα πρέπει ν' ἁπλωθῇ γρήγορα ἀλλὰ μὲ μεγάλη προσοχή. Τὸ ἅπλωμα γίνεται στὰ τηγάνια, παράλληλα, γιὰ νὰ μὴ πατιέται ἡ σταφίδα.

Ἂν τὰ τσαμπιὰ εἶναι μικρά, ἁπλώνεται ἔτσι, Ἂν εἶναι μεγάλα κομματιάζεται.

Ποτὲ τὰ τσαμπιὰ δὲν πρέπει ν' ἁπλώνονται τὸ ἕνα πάνω στὸ ἄλλο, καὶ πάντα μὲ τὸ κοτσάνι πρὸς τὰ ἀπάνω.

Οἱ ράγες τῆς σταφίδας ποὺ κόβονται, ἁπλώνονται σὲ ἄλλο μέρος τοῦ ἀμπελιοῦ.

Μετὰ τὸν δεκαπενταύγουστο, οἱ σταφίδες πρέπει νὰ μείνουν ἁπλωμένες 6-7 μέρες.

Ἂν ὁ καιρὸς εἶναι στεγνὸς καὶ ζεστός, ὕστερα ἀπὸ 48 ὧρες μετὰ τὰ ἅπλωμα ψεκάζονται μὲ καινούργια καλιᾶ, λίγο πιὸ ἐλαφριὰ (ἀραιή).

Ἂν εἶναι ὁ καιρὸς δροσερὸς καὶ κρύος μὲ ὑγρασία, ὁ ψεκασμὸς γίνεται ὕστερα ἀπὸ 24 ὧρες.

Οἱ ψεκασμοὶ γίνονται πάντα τὴν αὐγή, μὲ μιὰ μικρὴ σκοῦπα, ἐλαφρά, ἐλαφρά.

Ἂν πέσῃ βροχή, γυρίζομε τὴ σταφίδα ἀλλὰ μὲ μεγάλη προσοχή. Ὅταν οἱ ράγες

Κουνουπίδι.

ξεκολλοῦνε εὔκολα ἀπὸ τὸ κότσαλο σὰν τὸ τρίψουμε ἐλαφρὰ στὸ χέρι, ἡ σταφίδα εἶναι ἕτοιμη.

Ἂν σηκώσουμε ὑγρὴ τὴ σταφίδα σαπίζει καὶ ζαχαριάζει. Ἂν τὴν σηκώσουμε ἀργά, πολὺ ξερή, μαυρίζει καὶ σκληραίνεται, δηλαδὴ κοκκαλιάζει.

Τὸ ἀπόγευμα στοιβάζεται ἡ σταφίδα σὲ σεντόνια, καὶ τρίβεται μὲ τὰ χέρια γιὰ νὰ ξεχωρίζουν οἱ ράγες ἀπὸ τὰ κότσαλα.

Ὕστερα τὰ κότσαλα, τραβιῶνται μὲ τὴν ξύλινη χτένα ἢ τσουγκράνα.

Ὅλ' αὐτὰ ὅπως εἴπαμε, πρέπει νὰ γίνουν τ' ἀπόγευμα, ὅταν δροσίσῃ ὁ καιρός.

Τὴν ἄλλη μέρα χτενίζονται καλὰ τὰ κότσαλα, γιὰ νὰ φύγουν κι' οἱ τελευταῖες ράγες.

Ὕστερα ἁπλώνουμε τὴν καθαρὴ σταφίδα σὲ σεντόνια, καὶ τὴν ἀφήνομε νὰ ξεραθῇ ἀκόμα καλὰ 24 ἢ καὶ 48 ὧρες στὰ ἁλώνια.

Τέλος λιχνίζομε τὴν σταφίδα ρίχνοντάς την ψηλὰ στὸν ἀέρα μὲ τὸν κάδο, ἀλλὰ αὐτὴ ἡ δουλειὰ γίνεται φυσικὰ καλύτερα μὲ σταφιδομηχανή.

Οἱ καλοὶ ἀμπελουργοί, συνηθίζουν νὰ κοσκινίζουν τὴ σταφίδα γιὰ νὰ φεύγουν τὰ χώματα καὶ τὰ λιθαράκια, ὅπως καὶ οἱ σάπιες ράγες.

Αὐτὸ βέβαια εἶναι πρόσθετη δουλειά, ἀλλὰ ἡ ποιότητα γίνεται ἐκλεκτότερη, καὶ φυσικά, ἡ τιμή της μεγαλύτερη.

Ἡ σταφίδα ἁπλώνεται καὶ πάλι σὲ καθαρὰ σεντόνια ἀπὸ βραδύς, καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ μεσημέρι, ζεστὴ ὅπως εἶναι ἀπὸ τὸν ἥλιο σακκουλιάζεται.

Ἔτσι διατηρεῖ τὸ μέλι της.

Δὲν τελείωσαν ὅμως ἀκόμη οἱ φροντίδες ποὺ χρειάζεται ἡ σταφίδα.

Πρέπει σακκουλιασμένη νὰ φυλαχτῇ σὲ κατάλληλο μέρος σὲ ἀποθῆκες μὲ πατώματα, γιατὶ τραβάει εὔκολα τὴν ὑγρασία καὶ σαπίζει.

Ὁ καλὸς ἀμπελουργός, ποτὲ δὲν διατηρεῖ τὴ σταφίδα σὲ σωρούς.

Ο ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΜΑΣ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ

Τὸ Σεπτέμβρη φυτεύονται ἢ σπέρνονται τὰ κουνουπίδια, τὰ λάχανα καὶ ἡ πατάτα.

Τ ὰ κ ο υ ν ο υ π ί δ ι α.

Φυτεύονται δυὸ φορὲς τὸ χρόνο. Τὴν ἄνοιξη γιὰ νὰ τάχουμε τὸ φθινόπωρο, καὶ τὸν Σεπτέμβρη γιὰ τὸν χειμῶνα.

Σκάφτομε τὸ χῶμα βαθειὰ καὶ τὸ κοπρίζομε μὲ κοπριὰ (4000 ὀκάδες στὸ στρέμμα).

Σπέρνομε πρῶτα τὸν σπόρο σὲ βραγιὲς σκαμμένες καὶ κοπρισμένες, σὲ βάθος 6-8 πόντους. Ὕστερα ἀπὸ 5-15 μέρες βλαστaίνουν.

Ὅταν μεγαλώσῃ λίγο τὸ φυτό, τὸ ξεριζώνουμε μὲ τὴ ρίζα του, καὶ τὸ φυτεύομε στὴν ὁριστική του θέση, σὲ ἄλλες βραγιὲς ἐπίσης σκαμμένες καὶ κοπρισμένες.

Τὸ φύτεμα τὸ ὁριστικό, γίνεται κατὰ γραμμές, καὶ σὲ ἀπόσταση 9 ἢ 10 πόντους τὸ ἕνα φυτὸ ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Πρέπει νὰ σκεπαστῇ ὁ κορμὸς τοῦ φυτοῦ, καὶ ν' ἀφεθοῦν ἔξω τὰ φύλλα.

Χρησιμοποιοῦμε τὸ φυτευτήρι, καὶ προσέχουμε οἱ ρίζες νὰ πηγαίνουν πρὸς τὰ κάτω.

Μετὰ τὸ φύτεμα, ποτίζουμε μὲ ἄφθονο νερό. Ἂν θέλομε νὰ προκόψουν τὰ κουνουπίδια, τὰ λιπαίνομε μὲ λίπασμα 0-12-6 ἢ 0-10-10, (τέσσερα σακκιὰ στὸ στρέμμα). Στὰ σκαλίσματα, ρίχνομε καὶ λίγη θειϊκὴ ἀμμωνία.

Τὰ ποτίζομε καλά, ὡς ν' ἀρχίσουν οἱ βροχές. Τὰ βοτανίζομε ὡς νὰ φτάσουν στοὺς εἴκοσι πόντους.

15 μέρες ὕστερα ἀπὸ τὸ φύτεμα, τὰ σκαλίζομε γιὰ πρώτη φορά. Τρία - τέσσερα σκαλίσματα φτάνουν.

Τὰ ποτίζομε κάθε 8 μέρες.

Τὰ μπρόκολα, καλλιεργοῦνται ὅπως καὶ τὰ κουνουπίδια.

Τὰ κουνουπίδια τὰ ἀρρωσταίνει συνήθως ὁ ψύλλος. Ἐναντίον του ὅμως δὲν ὑπάρχει ἀποτελεσματικὸ φάρμακο, ὅπως καὶ γιὰ τὴν κάμπια. Τὴν μελίγκρα ὅμως τὴν καταπολεμοῦμε μὲ μελιγκρίνη. Μ' αὐτὴ τὴ σκόνη σκονίζομε τὰ μέρη τοῦ φυτοῦ καὶ κυρίως κάτω ἀπὸ τὰ φύλλα μόλις παρουσιαστῇ ἡ ἀρρώστεια. Διαλέμε μέρα ποὺ δὲν φυσάει. Σκονίζομε καὶ μ' ἕνα κουτὶ ποὺ τοῦ ἀνοίξαμε τρῦπες μὲ καρφοβελόνα. Ἡ μελιγκρίνη κάποτε σκοτώνει καὶ τὶς κάμπιες.

Λ ά χ α ν α.

Αὐτὰ καλλιεργοῦνται ὅπως καὶ τὰ κουνουπίδια. Τὰ σπέρνομε κατὰ γραμμές.

Ὁ σπόρος ἐπειδὴ εἶναι πολὺ ψιλός, σκεπάζεται ὡς 3 πόντους μὲ τσουγγράνα. Ὕστερα ἀπὸ τὴν σπορὰ πατοῦμε μὲ σανίδι καὶ ποτίζουμε ἄφθονα.

Στὴν ὁριστικὴ θέση, φυτεύονται σὲ ἀπόσταση 50 πόντους. (ἂν εἶναι μικρά, 30).

Ὅταν πιάσουν οἱ ρίζες καλὰ (ὕστερα ἀπὸ 15 μέρες) κάνομε τὸ πρῶτο σκάλισμα κι' ὕστερα ἀπὸ καμμιὰ δεκαπενταριὰ μέρες τὸ δεύτερο. Τότε ρίχνομε λίγο χημικὸ λίπασμα ὅπως καὶ γιὰ τὰ κουνουπίδια.

Οἱ κυριώτερες ἀρρώστειες τους, εἶναι ἡ γ ά γ κ ρ α ι ν α ποὺ κάνει χοντράδες στὴ ρίζα. Πρέπει νὰ ξεριζωθῇ τὸ φυτό, νὰ καῇ, καὶ ν' ἀπολυμανθῇ τὸ χῶμα μὲ φορμόλη γιατὶ δὲν γιατρεύεται.

Ὁ ἄ ν θ ρ α ξ. Ἂν τὸ λάχανο εἶναι μεγάλο, ραντίζομε μὲ ὀξυχλωριοῦχο χαλκό. Π ε τ α λ ο ύ δ α τ ο ῦ λ α χ ά ν ο υ. Καταστρέφομε τὴν κάμπια της ραντίζοντας μὲ ἀραιὴ νικοτίνη. Μὲ τὴν βροχὴ ὅμως, οἱ κάμπιες ψοφοῦν.

Λ α χ α ν ί δ ε ς.

Εἶναι τὰ λάχανα καὶ τὰ κουνουπίδια ποὺ τὸ κεφάλι τους δὲν ἔδεσε. Φυσικά, δὲν καλλιεργοῦνται ἰδιαιτέρως.

Μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Δὲν γίνομαι μαρτυριάρης

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Θὰ θυμᾶστε βέβαια τὸν Τέλη, ποὺ κάποτε ἦταν τεμπέλης κι' ὅλο τὸν γκρίνιαζε ἡ μαμά του, ὥσπου ν' ἀποφασίση νὰ πιάση βιβλίο.

Ἔ, λοιπόν, νὰ τὸν δῆτε τώρα δὲ θὰ τὸν γνωρίσετε. Ἔγινε ἕνα παιδὶ πρώτης τάξεως. Καὶ μελετηρός, καὶ καλὸς στὰ μαθήματά του, κι' ἔχει καὶ χαρακτῆρα εὐγενικό.

Ἕνα ἐλάττωμα ἔχει μόνο ἀκόμα, μὰ λέω πώς, ὅσο μεγαλώνει θὰ τὸ διορθώση κι' αὐτό. Εἶναι σκανταλιάρης! Κάνει τοῦ κόσμου τὶς τρέλλες, ἀναστατώνει τὸ σπίτι, κατρακυλᾶ ἀπ' τὰ κάγκελα, σκαρφαλώνει στοὺς τοίχους, τραβᾶ τὰ μαλλιὰ τῆς Δροσούλας καὶ τῆς Ρηνιῶς. Κι' αὐτὲς φυσικὰ βάζουν τὶς φωνὲς κι' ὁ καϋμένος ὁ Τέλης ὅλο τὶς τρώει ἀπ' τὸν πατέρα.

Τὸ πήραμε πιὰ κι' ἐμεῖς σκοινὶ γαϊτάνι. Ἔσπασε κάτι, ὁ Τέλης τὄσπασε, ποιὸς ἄλλος θὰ τὄσπασε ἀπὸ τὸν Τέλη. Νὰ τί ἔγινε λοιπὸν σήμερα:

Ἦρθε ὁ ξάδερφός του ὁ Ντῖνος νὰ παίξη μὲ τὰ παιδιὰ καὶ καθὼς εἶναι πιὸ ζιζάνιο ἀπ' ὅλους ἔσπασε ἕνα κλωνάρι ἀπὸ ἕνα δεντράκι στὸν κῆπο. Τ' ἀνακαλύψαμε ὅταν ἔφυγε κι' ὁ Θαλῆς ἔτρεξε στὸν Τέλη.

— Καϋμένε μου Τέλη, πολὺ σὲ λυπᾶμαι, τοῦ εἶπε.

— Γιατί; ρώτησε αὐτός.

— Γιατὶ θὰ τὶς φᾶς ἀπὸ τὸν πατέρα.

— Δὲν καταλαβαίνω τί θέλεις νὰ πῆς.

— Ἔσπασες τὴ μικρὴ λεμονιά;

— Ἐγώ; λάθος κάνεις.

— Τὴν ἔσπασε ὁ Ντῖνος, τὸν εἶδα ἐγώ, εἶπε τὸ Ρηνάκι. Τὴν ἔρριξε μάλιστα στὸ πηγάδι νὰ μὴ τὴν δοῦν.

Πῆγαν στὸ πηγάδι καὶ εἶδαν ἕνα κλωνάρι νὰ πλέη.

— Λοιπόν, τί θὰ κάνης; ρώτησε ὁ Θαλῆς τὸν Τέλη.

— Θὰ πῶ ἁπλούστατα πὼς δὲν ἔσπασα ἐγὼ τὸ δεντράκι.

— Δὲν φτάνει αὐτό. Ὅλες τὶς ζημιὲς ξέρουν πὼς τὶς κάνεις ἐσύ, δὲ θὰ σὲ πιστέψουν.

— Θὰ μὲ πιστέψουν, εἶπε τὸ παιδί, ὁ πατέρας ξέρει πὼς δὲ λέω ποτέ μου ψέματα.

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια. Ὅμως καλλίτερα θἆταν νὰ πῆς πὼς τὴ λεμονιὰ τὴν ἔσπασε ὁ Ντῖνος, εἶπε ἡ Δροσούλα. Ἡ Ρηνούλα θὰ πῆ πὼς τὸν εἶδε.

— Ἐγὼ δὲ γίνομαι μαρτυριάρης, εἶπε ὁ Τέλης περήφανα καὶ νὰ κλείση τὸ στόμα της κι' ἡ Ρηνούλα. Δὲ μ' ἀρέσει νάχω μιὰ ἀδερφὴ μαρτυριάρα.

— Ἐγὼ δὲ θὰ πῶ τίποτε, βιάστηκε νὰ εὐχαριστήση τὸν Τέλη τὸ Ρηνάκι.

— Λοιπὸν κάτσε νὰ τὶς φᾶς, εἶπε ὁ Θαλῆς ποὺ στὸ βάθος ὅμως θαύμαζε τὸν Τέλη γι' αὐτὴ τὴν ἀπόφαση.

Τώρα τί λέτε ἐσεῖς, παιδιά μου, θὰ τὸ πιστέψη ὁ πατέρας; Ἢ θὰ τὶς φάη γιὰ τὰ καλά; Γιατὶ ὁ πατέρας καμάρωνε τὸ δεντράκι του καὶ θὰ γίνη ἔξω φρενῶν.

Φαντάζομαι πὼς θ' ἀνησυχῆτε, ὅπως κι ἐγώ. Τὸ βράδυ θὰ δοῦμε. Ἔχω ἕνα καρδιοχτύπι. Θὰ σᾶς πῶ τί ἀπόγινε στ' ἄλλο φύλο. Ὡς τόσο κάμετε μιὰ προσευχὴ γιὰ τὸν Τέλη.

Η ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

τά 2 βασιλόπουλα

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ζοῦσε σὲ μιὰ χώρα ἕνας βασιλῆας μὲ τὴ γυναῖκα του, τὴ βασίλισσα, καὶ τὰ δυὸ του παιδιά.

Κι' ἦταν εὐτυχισμένοι ὅλοι, σ' αὐτὴ τὴ χώρα κι' ὁ βασιλῆας κι' ἡ βασίλισσα κι' ἡ βασιλοπούλα καὶ τὸ μικρὸ βασιλόπουλο, κι' ὅλος ὁ λαός.

Μὰ μιὰ μέρα, ἡ βασίλισσα πέθανε κι' ἔγιναν τότε ὅλοι πολὺ δυστυχισμένοι.

Σὰν πέρασαν, ὅμως δυὸ χρόνια ἀπ' τὸ θάνατό της, ὁ καλὸς βασιλῆας σκέφθηκε πὼς ἔπρεπε νὰ πάρη μιὰ καινούρια μητέρα γιὰ τὰ παιδιά του. Ἔτσι κι' ἔγινε.

Κι' ἡ καινούρια βασίλισσα ἦρθε στὸ παλάτι, μὰ δὲν ἔμοιαζε καθόλου στὴν καλωσύνη μὲ τὴν μητέρα τῶν παιδιῶν καὶ δὲν ἀγαποῦσε κανένα. Καὶ πιὸ λίγο ἀπ' ὅλους ἀγαποῦσε τὰ δυὸ ὀρφανά. Γι' αὐτὸ μιὰ μέρα ποὺ ὁ βασιλῆας εἶχε φύγει στὸν πόλεμο, ἡ κακιὰ βασίλισσα φώναξε ἕναν ἀπ' τοὺς δούλους της καὶ τοῦ εἶπε:

— Πάρε ἀμέσως τὰ δυὸ βασιλόπουλα, πηγαίνε τα στὸ δάσος καὶ σκότωσέ τα. Καὶ φέρε μου δεῖγμα πὼς τὰ σκότωσες.

Κι' ὁ ὑπηρέτης πῆρε ἀμέσως τὰ παιδιά, πῆρε κι' ἕνα μεγάλο μαχαῖρι καὶ πῆγε στὸ δάσος νὰ τὰ σκοτώση. Μὰ ἡ καρδιά του δὲν βάσταξε νὰ κάνη τέτοιο ἔγκλημα. Καὶ σὰν εἶδε ξαφνικὰ μπροστά του ἕνα ἀρνάκι, σκότωσε τὸ ἀρνάκι, πῆρε τὰ πανωφοράκια τῶν δυὸ παιδιῶν καὶ τὰ βούτηξε στὸ αἷμα του κι' αὐτὰ τ' ἄφησε νὰ φύγουν μακρυὰ γιὰ νὰ σωθοῦν.

Ἔπειτα ὁ καλὸς δοῦλος γύρισε στὸ παλάτι, ἔδειξε τὰ ματωμένα πανωφοράκια στὴν βασίλισσα κι' αὐτὴ χάρηκε πολύ, γιατὶ ἦταν κακιά. Καὶ σὰν γύρισε ὁ βασιλῆας ἀπ' τὸν πόλεμο ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ νὰ φωνάζη πὼς τὰ βασιλόπουλα χάθηκαν στὸ δάσος. Μὰ ὁ βασιλῆας δὲν τὴν πίστεψε καὶ καβαλίκεψε ἀμέσως τὸ ἄτι του καὶ ξεκίνησε γιὰ νὰ πάη νὰ βρῆ τὰ παιδιά του.

Μὰ ἂς ξαναγυρίσουμε πάλι στὰ δυστυχισμένα βασιλόπουλα.

Σὰν ἔμειναν μονάχα τους στὸ δάσος δὲν τάχασαν γιατὶ ἄκουσαν μιὰ φωνὴ ποὺ ἔλεγε:

— Ὅπου κι' ἂν πᾶτε ἡ εὐχὴ τῆς μάνας σας θὰ σᾶς προστατεύη.

Ἔτσι, καθὼς προχωροῦσαν, ξημέρωσε σιγὰ - σιγὰ καὶ βλέπουν τότε μπροστά τους μιὰ πηγὴ καὶ κεῖ μιὰ γρηούλα ποὔπλενε τὰ ροῦχα της.

— Στάσου, κυρούλα, λέει τότε ἡ βασιλοπούλα. Εἶσαι πολὺ γρηά. Ἄσε με νὰ σοῦ τὰ πλύνω ἐγώ.

Κι' ἄρχισε ἀμέσως ἡ βασιλοπούλα νὰ πλένη τὰ ροῦχα τῆς γρηᾶς. Καὶ τὸ βασιλόπουλο ἔπαιρνε τὰ πλυμένα καὶ τ' ἅπλωνε σ' ἕνα σκοινί.

Σὰν τέλειωσαν τὰ δυὸ καλὰ παιδιὰ γυρνοῦν γιὰ ν' ἀποχαιρετήσουν τὴν γρηούλα, μ' αὐτὴ εἶχε γίνει ἄφαντη. Καὶ μέσα στὸ καλάθι ποὖχε τὰ ροῦχα βλέπουν τὰ ὡραιότερα φαγιά, τὰ πιὸ καλὰ γλυκὰ καὶ δυὸ ὁλόχρυσα πανωφοράκια. Τὰ δυὸ βασιλόπουλα κάθησαν τότε κι' ἔφαγαν καλὰ κι' ἤπιαν καὶ κρύο νερὸ ἀπ' τὴν πηγή, ἔβαλαν καὶ τὰ χρυσᾶ πανωφοράκια καὶ ξεκίνησαν. Μὰ δὲν πρόφτασαν νὰ προχωρήσουν πολὺ καὶ βλέπουν μπροστά τους ἕνα χωράφι κι' ἕνα γέρο - γεωργὸ ποὺ ὤργωνε.

— Εἶναι κρῖμα νὰ δουλεύη γέρος ἄνθρωπος, λέει τότε τὸ βασιλόπουλο. Καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ εἶχαν σὲ λίγο ὀργώσει ὅλο τὸ χωράφι.

Σὰν τέλειωσαν γυρνᾶν ν' ἀποχαιρετήσουν τὸν γεωργό, μὰ αὐτὸς εἶχε γίνει ἄφαντος. Καὶ στὴν θέση του στεκόταν δυὸ κάτασπρα ἄτια, ποὺ μιλοῦσαν μ' ἀνθρώπινη φωνή:

— Ἐμεῖς θὰ σᾶς ἀνταμείψουμε γιὰ τὴν καλωσύνη σας. Ἀνεβῆτε γρήγορα στὶς πλάτες μας, εἶπαν.

Τὰ δυὸ βασιλόπουλα δὲν χάνουν καιρὸ καὶ μιὰ καὶ δυὸ σκαρφαλώνουν στὶς πλάτες τῶν ἀλόγων, ποὺ σὰν σαΐτες ξεκινοῦν ἀμέσως. Σκαρφαλώνουν σὲ βουνά, πηδοῦν ποτάμια καὶ σταματοῦν τέλος μπροστὰ σ' ἕνα μαρμαρένιο παλάτι.

Στὸ παλάτι αὐτὸ ζοῦσε ἕνας καλὸς βασιλῆας ποὺ φιλοξενοῦσε κείνη τὴν μέρα τὸν πατέρα τῶν παιδιῶν.

Φαντάζεστε τί ἔγινε τότε! Ὁ βασιλῆας καὶ τὰ βασιλόπουλα γύρισαν εὐτυχισμένοι στὸ παλάτι τους κι' ἔδιωξαν τὴν κακιὰ βασίλισσα.

Η ΑΝΕΜΗ

Ἡ Σελίδα τῶν Συλλόγων

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΣΚΙΤΣΟΥ ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΥ»

Ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς δὲν ἐσημείωσε τὴν ἐπιτυχία ποὺ περιμέναμε. Πάντως εὐχαριστοῦμε ὅλους τοὺς φίλους μας ποὺ ἔστειλαν συμμετοχή. Βραβεύεται ὁ Πανταχοῦ Παρὼν μὲ εἴδη ζωγραφικῆς τῆς ἀρεσκείας του 50.000 δραχ. Ἐπαινοῦνται οἱ: 1) Ἀσθαλὴς καὶ 2) Κορίτσι Νάϋλον. Οἱ ἐπαινούμενοι παίρνουν ἀπ' ἕνα βιβλίο καὶ δίπλωμα.

«ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΣ

Οὔτε ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς σημείωσε ἐπιτυχία. Λίγες συμμετοχες καὶ αὐτες ὡς επι το πλειστον μελων των «Πρωτοπορων». Ἴσως ὁ λογος, το πρωτοτυπο τοῦ θεματος. Πάντως οι φίλοι μας δὲν ἔδειξαν το απαιτουμενο ἐνδιαφερον. Βραβεύομε τὴν διαφημιστικη αφισσα τοῦ Φρονιμου Ζιζανιοῦ μ' ἕνα βιβλιο. Ἐπαινοῦμε τὶς ἀφίσσες τῶν 1) Ρουμελιώτη καὶ 2) Πανταχοῦ Παροντα.

«ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Καὶ ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς σημείωσε ἐπιτυχία. Πάντως οχι ὅση περιμέναμε. Οἱ συμμετοχὲς ἔφτασαν τις 15, ἐνῶ τοῦ Φιλολογικοῦ Τριάθλου τις 50. Τα ἀποτελέσματα εἶναι: Α΄ βραβειο Τώνης Γιούλης, β΄ βραβειο Ἀταλάντη, γ΄ βραβεῖο Παναγιωτοπουλος Χρυσόστομος, Α΄ ἔπαινος: Φαροφύλακας. Οἱ βραβευθέντες ἀπ' ἕνα βιβλίο, οἱ ἐπαινούμενοι τιμητικὸ δίπλωμα.

«ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ»

Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΙΝ' ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Ὁ διαγωνισμὸς αὐτὸς συνεχίζεται μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου. Οἱ συμμετοχές σας στὴ διεύθυνση: Π. Α. Παπαδάκη, Π. Τσαλδάρη 29β, Περιστέρι, Ἀθήνα.

«ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΧΑΡΑΥΓΗ»
(Πρώην «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ» καὶ «Φ.Ξ.Ν.»)

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Προκηρύσσω διαγωνισμὸ μὲ θέμα «Χωριάτικη ζωή». Δέχομαι ἢ πεζὸν ἢ ποίημα ἢ σκίτσο ἓν ἐκ τῶν τριῶν. Ὅσοι θὰ λάβουν μέρος μαζὶ μὲ τὴ συνεργασία νὰ ἐσωκλείσουν καὶ 1.200 δραχ. γιὰ ἔξοδα ἐγκρίσεως καὶ γι' ἀπάντηση, ἐὰν ἡ συνεργασία εἶναι καλὴ ἢ κακὴ καὶ ποῦ σφάλλει. Ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὶς συνεργασίες ποὺ θὰ λάβη θὰ βραβεύση 3 πεζά, 4 ποιήματα καὶ 5 σκίτσα. Β΄ βραβεῖο ὄχι ἀνώτερο τῶν 30.000 δραχ. Β΄ βραβεῖο ὄχι ἀνώτερο τῶν 26.000 δραχ. Γ΄ βραβεῖο ὄχι ἀνώτερο τῶν 22.000. Τὰ δὲ ἄλλα, ἤτοι Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ κλπ. ὄχι κατώτερα τῶν 10.000 δραχ. Προθεσμία ἀπὸ 14 Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. μέχρι 26 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. Ἂς ἀπευθύνωνται: Μαθητὴν Λάμπρον Ἀντ. Χαλμούκην, Θέρμον Τριχωνίδος.

Σύλλογος «Η ΕΝΔΟΞΗ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑ»

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «Η ΕΝΔΟΞΗ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑ»

Ἀνακοίνωση

Κάμνω γνωστὸν εἰς ὅλους τοὺς ἀπόρους μαθητὰς ὅτι ὁ σύλλογος δέχεται βεβαιώσεις προέδρων ἢ δημάρχων ὅτι εἶναι ἄποροι. Εἰς τὰς βεβαιώσεις αὐτὰς νὰ ἀναγράφεται καὶ τὸ ἐπάγγελμα πατρός. Ἡ κάθε μία νὰ συνοδεύεται μὲ 1.000 δραχ. Θὰ χρησιμοποιηθοῦν δὲ αὐται διὰ νὰ ἐγγράψη ὁ σύλλογος τοὺς ἀναφερομένους εἰς αὐτὰς μίαν συνδρομὴν δωρεὰν εἰς τὸ περιοδικὸν «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Προθεμία ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου ἕως 6 Ὀκτωβρίου. Νὰ ἀπευθύνωνται: Μαθητὴν Λάμπρον Ἀντ. Χαλμούκην, Ἀχλαδόκαστρον Ναυπακτίας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ συλλόγου
ἀ.α.
Γεώργιος Κων. Ἀγγελάκης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ» ΛΕΥΚΑΔΟΣ

1) Στὶς 20 τοῦ Ὀκτωβρίου τελειώνει ὁ μεγάλος λογοτεχνικὸς διαγωνισμὸς τοῦ Συλλόγου μας.

Θέμα: Ἐλεύθερο, πεζό, ποίημα.

Ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα πρέπει νὰ λάβουν μέρος. Στεῖλτε λοιπὸν τὴ συμμετοχή σας στὴ διεύθυνση: Πᾶνον Καββαδᾶν, μαθητὴν Γυμνασίου, Λευκάδα.

2) Τὸ παράρτημά μας μεγαλώνει διαρκῶς καὶ ὑπόσχεται πολλά.

Στὴν τελευταία συγκέντρωση ἀνέλαβον τὰ τμήματα Ἀθλητισμοῦ οἱ: Μεγανησιώτης καὶ Σταυροφόρος τοῦ Χριστοῦ. Τὸ τμῆμα Διαγωνισμῶν οἱ: Μαριος Ἕσπερος καὶ Γιὸς της Λευκαδος. Σὲ λιγο θὰ διορισθοῦν ἀντιπρόσωποι στὰ τμηματα Τύπου, διαδόσεως τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ τμῆμα Λογοτεχνικῶν συγκεντρώσεων.

3) Ἡ πρώτη λογοτεχνικὴ συγκέντρωση θὰ γίνη τὴν πρωτη Κυριακὴ τοῦ ἐρχομενου μηνός.

Δὲν πρεπει νὰ απουσιάση κανενα μελος μας.

4) Τὴν ἄλλη Κυριακὴ — μετὰ τὴν λογοτεχνικὴ συγκέντρωση — θὰ γίνη η πρώτη συγκέντρωση ποὺ θὰ διοργανωσουν οἱ «Πρωτοπόροι» Λευκάδος μεταξὺ των φίλων των, γιὰ νὰ κάνη διάλεξη ὁ Πρωτοπόρος Μάριος Ἕσπερος μὲ θέμα: «Ὁ Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης σὰν ἄνθρωπος καὶ σὰν καλλιτέχνης».

Ἡ διάλεξη θὰ εἶναι καὶ γιὰ τὸ μικρὸ λογοτέχνη καὶ γιὰ τοὺς «Πρωτοπόρους» θριαμβος.

Τὸ Δ.Σ. ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ
ΛΕΥΚΑΔΟΣ

«Η ΕΝΔΟΞΟΣ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑ»

Β΄ ΜΕΓΑΛΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Προκηρύσσομεν διαγωνισμὸν εἰς πεζὸν ἢ ποίημα ἢ σκίτσο μὲ θέμα «Τὸ καλοκαίρι πέρασε». Βραβεῖα καὶ προϋποθέσεις εἰς τὸν διαγωνισμὸν (εἰς τὸ τεῦχος 40). Προθεσμία ἀπὸ 7 Ὀκτωβρίου ἕως 12 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν. Παρακαλῶ νὰ διαβάσετε τὸ τεῦχος 40. Ἔχω σχετικὲς ὁδηγίες μὲ τοὺς διαγωνισμούς μας. Ἑκάστη συνεργασία νὰ συνοδεύεται μὲ 1200 δραχ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΑΝΤ. ΧΑΛΜΟΥΚΗΣ
Πρόεδρος τοῦ συλλόγου

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΡΙΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΔΑΔΩΝ»

Ὁ σύλλογός μας ἐκπληρώνοντας πάντα κάθε του ὑπόσχεση, ἀνακοινώνει σήμερα τὰ ἀποτελέσματα τοῦ τρίτου του διαγωνισμοῦ, τοῦ «Διαγωνισμοῦ ἐξυπνάδας καὶ σοφίας». Ἐπὶ 40 λοιπὸν βαθμῶν ποὺ συγκεντρώνουν ὅλες οἱ ἀπαντήσεις, κανεὶς δὲν ὑπερέβη τοὺς τριάντα. Ἡ προσπάθεια ὅμως ὅλων ἦτο ἀξιέπαινη, ἔστω καὶ ἂν ἀπέτυχε. Γι' αὐτὸ μόνο ἕνας ὁ ὁποῖος συνεκέντρωσε 28 βαθμοὺς βραβεύεται.

1ον Βραβεῖον: Βασίλειος Παπαδάκης, Ρέθυμνον. Βαθμοὶ 28.

Παίρνει γιὰ βραβεῖο τὸ περίφημο γαλλικὸ μυθιστόρημα «Χωρὶς Θεμέλια». Οἱ λοιποὶ συνεκέντρωσαν βαθμοὺς κάτω τῶν 15.

Ὅλους εὐχαριστοῦμε θερμά!

Τμῆμα Διαγωνισμῶν
Συλλόγου «ΔΑΔΕΣ»

ΕΚΠΛΗΡΩΣΕΙΣ

Ἔτσι, μέσα σὲ διάστημα 5 μηνῶν, ὁ σύλλογός μας προκήρυξε 3 διαγωνισμοὺς καὶ παρ' ὅλο ὅτι οἱ συμμετοχὲς ἦταν λίγες, χωρὶς καμμιὰ παράταση, ἀνεκοίνωσε τὰ ἀποτελέσματα. Ἔδωσε συνολικῶς βραβεῖα ἀξίας 35.000 δραχμῶν. Βέβαια, τὸ ποσὸν δὲν εἶναι μεγάλο, ἀλλὰ γιὰ μᾶς ἦταν τεράστιο, τὴ στιγμὴ ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ τυπώσουμε καταστατικὸ ἐπειδὴ τὸ ταμεῖο μας εἶναι σχεδὸν ἄδειο.

Πάντως μποροῦμε νὰ ποῦμε περήφανα ὅτι «τὴν ὑπόσχεσή μας τηρήσαμε, τώρα δὲ μᾶς ἀπομένει νὰ πάρουμε τὸ στεφάνι τῆς δικαιοσύνης». Νομίζουμε ὅτι οἱ «πεννομάχοι» θὰ μᾶς δικαιώσουν....

ΥΠΟΜΝΗΣΗ

Μὴ ξεχνᾶτε τὸν μεγάλο Λογοτεχνικὸ Διαγωνισμ, θεατρικοῦ ἔργου ἢ καὶ σκὲτς — κατὰ νεωτέραν ἀπόφαση — ποὺ προκηρύχτηκε στὸ φύλλο 38. Τὰ ἀποτελέσματα θὰ ἀνακοινωθοῦν τὴν Πρωτοχρονιά. Τί θὰ ἐπακολουθήση ὅμως δὲν λέγεται!... Μὴν ἀμελήσετε γιὰ τὸ καλό σας. Οἱ «πέννες» ἢ οἱ «κάλαμοι» — ὅπως θέλετε — τοῦ περιοδικοῦ μας, καλοῦνται σὲ συναγερμό!

Βοηθῆστε μας στὴν πολιτισμένη προσπάθεια...

Τμῆμα Διαγωνισμῶν
Συλλόγου «ΔΑΔΕΣ»

◇

Προαιρετικὲς εἰσφορὲς

Ἐλάβαμε τὶς παρακάτω προαιρετικὲς

εἰσφορές:	2.000
Λάκης Γκονόπουλος	3.000
Παναγιώτης Ζαννῆς	5.000
Γιούλια Σιμωνέτη	2.000
Μιχαὴλ Κριάρης	2.000
Ἀθανάσιος Μάμαλης	1.000
Στέφανος Βασιλόπουλος	1.000
Ἀναστάσιος Κοντομάρκος	2.000
Παναγιώτης Καλβυσίδης	

Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ!

Ὁ φίλος Α. Π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: «Πότε καὶ ποῦ ἐχρησιμοποιήθησαν τὰ πρῶτα ἐπώνυμα»...

Ἀπάντησις: Οἱ λαοὶ χρησιμοποίη-
σαν ἀπὸ πολλὰ χρόνια — ἀπὸ τότε ποὺ
εἶναι γνωστὴ ἡ ἱστορία — ἐπώνυμα. Στὴν
ἀρχὴ ἔπαιρναν τὰ ὀνόματα ἀπὸ τὶς φυλές,
ἀργότερα ἀπὸ τὶς φατρίες, κατόπιν ἀπὸ
τὸν τόπο τῆς καταγωγῆς. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ
τοῦ Ὁμήρου ἀκόμη συναντᾶμε ἐπώνυμα. Ὁ
Αἴας, ὁ Τελαμώνιος, οἱ Ἀτρεῖδαι, οἱ Πυλά-
δαι. Ἀργότερα στὴν Ἀθήνα συναντᾶμε ἐ-
πίσης ἐπώνυμα. Ἔτσι δὲν μπορεῖ νὰ πῆ
κανεὶς πότε ἐμφανίζονται τὰ πρῶτα ἐπώ-
νυμα. Ἀλλὰ μπορεῖ νὰ ἰσχυρισθῆ ὅτι, ἡ ἱ-
στορία τῶν ἐπωνύμων ἀρχίζει ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ
ἀρχίζει καὶ ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ Νικ. Λειβαδίτης: Πότε κατεσκευάσθη τὸ πρῶτο ψωμί;

Ἀπάντηση: Δὲν εἶναι ἀκριβῶς
γνωστό. Ἐκεῖνο ποὺ μπορεῖ νὰ βεβαιώση
κανεὶς μὲ πεποίθηση εἶναι ὅτι ἡ ἱστορία τοῦ
ψωμιοῦ ἀρχίζει μὲ τὴν ἱστορία τῆς ἀνθρω-
πότητος. Πάντως πανάρχαιες ἱστορικὲς πη-
γὲς ἀναφέρουν τὸ ψωμί. Ἀρχαιολογικὰ εὑ-
ρήματα ἀποδεικνύουν πὼς κατὰ τοὺς χρό-
νους τῆς λεγομένης λιθίνης ἐποχῆς ἦταν
γνωστὸ τὸ ψωμί. Στὴν ἀρχὴ οἱ ἄνθρωποι
ἔτρωγαν ξεροὺς τοὺς σπόρους τοῦ σιτα-
ριοῦ. Κατόπιν τοὺς ἔτρωγαν καβουρντι-
στούς. Ἔτρωγαν καὶ τὸ χυλό τους. Κατό-
πιν τοὺς ἔκαμαν καβουρδισμένο ἀλεῦρι. Σι-
γὰ - σιγὰ ἐχρησιμοποίησαν στὴν ἀρχὴ κο-
πανισμένους σπόρους, ἀργότερα ἀλεσμέ-
νους γιὰ νὰ φτιάσουν ἕνα εἶδος πήττας.
Σιγὰ - σιγὰ ἀνακάλυψαν τὴν ζύμη. Λένε
μάλιστα πὼς κάποια γυναῖκα ἀπὸ τὴ Φοι-
νίκη τὴν ἀνακάλυψε ὅλως τυχαία. Δηλαδή:
Ἀφῆκε λίγο ζυμάρι, κι' αὐτὸ ξύνισε. Τσιγ-
κουνεύτηκε ὅμως νὰ τὸ πετάξη. Καὶ τὸ
χρησιμοποίησε στὴ νέα ζύμη. Μὲ χαρά της
τότε εἶδε τὴν ζύμη της νὰ φουσκώνει καὶ νὰ
μεταβάλλεται κατόπιν στὸ φοῦρνο σὲ ὡ-
ραῖο καὶ εὔγευστο ψωμί. Πάντως ἕνα εἶναι
τὸ σωστό. Ὅτι πολλὰ — πάρα πολλὰ
χρόνια πρὸ Χριστοῦ — τὸ ψωμὶ ἦταν γνω-
στὸ στὸν ἄνθρωπο.

Τὸ «Ζιζάνιο»: Πότε γίνηκε ἡ πρώτη ἀντιλυσσικὴ ἔνεση;

Ἀπάντηση: Ἡ πρώτη ἀντιλυσσικὴ
ἔνεση ἔγινε τὸ βράδυ τῆς 6 Ἰουλίου 1885
ἀπὸ τὸ Λουδοβῖκο Παστὲρ σὲ ἕνα λυσσό-
δηκτο μικρὸ μαθητὴ ἀπὸ τὰ χωριὰ τῆς Ἀλ-
σατίας. Ὁ μικρὸς ἔπειτα ἀπὸ μιὰ μακρὰ
περίοδο θεραπείας γύρισε στὸ σχολεῖο του
ὑγιέστατος. Ἡ ἔνεση ἐκείνη ποὺ ἔκαμε ὁ
Λουδοβῖκος Παστέρ, ἔσωσε τὸ παιδί. Μὰ
ἦταν ἡ ἀφετηρία τῆς σωτηρίας τῆς ἀνθρω-
πότητας ἀπὸ τὴ μεγαλείτερη μάστιγα: Τὴ
λύσσα.

Ὁ φίλος Ν. Κ.: Ποιοὶ εἶναι οἱ καλλίτεροι γιατροὶ τοῦ κόσμου;

Ἀπάντηση: Ὅταν πέθαινε ἕνας
διάσημος γιατρὸς εἶπε στοὺς θλιμμένους
πελάτες του ποὺ τὸν περιτριγύριζαν: «Μὴ
λυπᾶστε γιὰ τὸ θάνατο μου. Γιατὶ ἀφήνω
πίσω μου τοὺς τρεῖς καλλίτερους καὶ ἀθα-
νάτους γιατρούς: Τὸ ΝΕΡΟ, τὸν ΑΕΡΑ
καὶ τὸν ΗΛΙΟ. Καὶ πραγματικά: Αὐτοὶ εἶ-
ναι οἱ τρεῖς μεγαλείτεροι γιατροὶ τοῦ ἀν-
θρώπου. Φτάνει νὰ ξέρει πὼς νὰ τοὺς χρη-
σιμοποιεῖ.

Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν μέχρι 30 λέξεων: 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Γιὰ κάθε λέξη πέραν ἀπὸ τὶς 30: 500 δραχμές).

994) Τέλλε Ἄγρα, δὲν σὲ κρέμασαν οἱ κομιτατζῆδες; Ντολορές, πειράχτηκες; Κορίτσι Νάϋλον, φυλάξου. Τζιτζιφρῖκο, δὲν πιστεύω.

Δίκαιος

⁂

995) Πειραχτῆρι, τοὺς στίχους τοῦ Υ. Ἐλευθερίας μᾶς λανσάρεις γιὰ ἐξυπνάδα σου; Σοῦ τὸ λέω γιατὶ εἶμαι...

Δίκαιος

⁂

996) Μπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους-ες. Ἰδιαιτέρως τοὺς Ὀλυμπιακούς.

Μυτιληναῖος Ὀλυμπιακὸς

⁂

997) Εἶμαι Ὀλυμπιακός. Ζήτω Ὀλυμπιακός! Ὀλυμπιακὸς ἡ ὁμὰς θρῦλος.

Μυτιληναῖος Ὀλυμπιακὸς

⁂

998) Χαιρετῶ: Μπέμπη, Δρόσο, Πειραχτῆρι.

Μυτιληναῖος Ὀλυμπιακὸς

⁂

999) Σᾶς ἀντιχαιρετῶ θερμότατα: Ρόδινο Μπουμπούκι (τὸ παλιό), Κάπταιν Μπλούντ, Τώνη Γιούλη, Ἥρωα, Θρῦλο, Ἀεκτζῆ.

Ντολορὲς

⁂

1000) Τ. Γιούλη (οἱ ἀκαταλαβιστικότητες ... καταλαβίστηκαν), ἂν πᾶς πρῶτος (705) κράτησε παρακαλῶ μερικὲς θέσεις σὲ καλὴ... τοποθεσία κι' ἐρχόμεθα! Οἱ ἄλλοι ἐπιδιώκουν... ἀντιχριστιανικὰ ἰδανικὰ Χριστιανόπουλο ἢ τοὺς θαρεῖς Μωαμεθανούς;

Ντολορὲς

⁂

1001) Ἀφοουλεσμένε Θερμαϊκέ, Ἄσπρο Περιστεράκι καλῶς ἤλθατε στὴν «Πεννομαχόστηλη». Πῶς βλέπετε τοὺς «Πρωτοπόρους»; Φίλε Φάνη περαστικά. (Δὲν ἔλαβα. Ἔστειλα). Μικρὲ Πλοίαρχε σὲ χαιρετῶ.

Ντολορὲς

⁂

1002) Ἔλα Γιάννη Ἁγιάννη, μὲ κάνεις πάλι νὰ σὲ συγχαρῶ σὰν... Ἥρωα Θρῦλο. Ἢ λανθάνω (712); Σὲ θερμοχαιρετῶ.

Ντολορὲς

⁂

1003) Θερμοαντιχαιρετῶ τούς: Ἀπάχηδες, Ρεζεντά, Ἔλσα, Ντολορές, Ἀετιδέα καὶ Κάπταιν Μπλούντ.

Ἄσπρο Περιστεράκι

⁂

1004) Χαιρετῶ τοὺς-τάς: Ἀνεμώνη, Ν. Κρίνην, Δροσοπηγή, καὶ ἀλληλογραφῶ. Γράψτε: Μ. Γκονόπουλο, Καρακάση 20, Θεσσαλονίκη.

Μιλύλος (Πρωτοπόρων)

⁂

1005) Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες ἑλληνικὰ καὶ ἀγγλικά. Διεύθυνσή μου στὴν 641 (36ου).

Ρούντης

⁂

1006) Τὸ πετρελαιοκίνητο «Πρωτοπόροι» προσέκρουσεν ἐπὶ τοῦ ὑφάλου «ΔΑΔΕΣ». Πρὸς βοήθειαν ἔσπευσαν ναυαγοσωστικὰ τῶν πεννομαχιῶν ἀλλ' ἐβυθίσθησαν μετ' αὐτοῦ.

Ρούντης

⁂

1007) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ μας χειρετῶ τούς: Στέγο Ἄστεγο, Νεραϊδόπαιδο καὶ Μυρσίνη.

Ἀμφιτρύων

⁂

1008) Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι, ἂν σὲ πρόσβαλε ἐπιδημία ζιζανίων σὲ πρόσβαλε καὶ... ἀνοησίας. Ζήτω ὁ «Ὀλυμπιακός».

Ἀμφιτρύων

⁂

1009) Ἀντιχαιρετῶ Ἀρίωνα. Εὐχαριστῶ. Εὐχαρίστως, Θρῦλε, γράψε. Ὄχι, Διαβάτη (429), ἀλλὰ ἐξαρτᾶται.

Νικολάκης ὁ Σαλονικιὸς

1010) Πολὺ σαχλός, Τζιτζιφρῖκο. Ἄντε παιδί μου, τράβα στοὺς Ζουλού, γιατὶ ἐδῶ μᾶς γέμισες μῦγες (καὶ δὴ τζιτζιφρικόμυγες).

Νίκαρος ὁ Σαλονικιὸς

⁂

1011) Χριστιανόπουλο καὶ Ραμῆ, Φοίνικα μποροῦμε νὰ ἀλληλογραφοῦμε. Προσχωρῶ στὸ σύλλογό σας Δάδες.

Ἁγνὸ Περιστέρι

⁂

1012) Εὐάγγελε Παναθηναϊκέ, μαράθηκες ἀπὸ τὰ γκὸλ ποὺ ἔφαγε ὁ «Παναθηναϊκός»; Κατεπάνω καὶ Φοίνικα, συμμαχοῦμε;

Ἁγνὸ Περιστέρι

⁂

1013) Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλονάκι τῶν πεννομάχων, χαιρετῶ σύμπαντας. Εὔχομαι δράση.

Σκιτσογράφος

⁂

1014) Ν. Εὐβοιώτη, χαῖρε. (Μ. Καλαμαρᾶ - Ζάκυνθος).

Σκιτσογράφος

⁂

1015) Ἄγνωστε Ἥρωα, σὲ συγχαίρω!... Παιδιά, λάβετε μέρος στὸ διαγωνισμὸ τοῦ παραρτήματος «Πρωτοπόρων» Γιαννιτσῶν. Ἀξιέπαινη ἡ προσπάθειά τους.

Ἥρωας Θρῦλος (Πρωτοπόρων)

⁂

1016) Ταπεινὲ (616), τί νὰ σοῦ πῶ! Δὲν βλέπεις;

Ἁ. Χριστιανόπουλο (Πρωτοπόρων)

⁂

1017) Σωτήρη Κραταιέ, εὐχαριστῶ (643). Θὰ μείνω ὅμως ἀνεξάρτητος. Ζητῶ ἀλληλογραφία σου μέσω περιοδικοῦ.

Ἀλέκος Θυαμίτης

⁂

1018) Φάρε Ἀρετῆς, ἐπίσης. Γράφω.

Ἀλέκος Θυαμίτης

⁂

1019) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεννομάχων, χαιρετῶ ὅλους-ες. Ἰδιαιτέρως τὴν Ἡρ. Κρητικοπούλα, Αὐγερινὸ καὶ Γλάρο τοῦ Ἰονίου, καὶ ζητῶ ἀλληλογραφία. Ἡ σύστασή μου: Εὐστράτιον Τζακαρουλάκην, Καστέλι Καινουρίου, Ἡράκλειον Κρήτης.

Πονεμένος Μαθητὴς

⁂

1020) Ἐπανέρχομαι μὲ ὁρμὴ καὶ χαιρετῶ θερμά: Θρῦλον, Ρομπὲν Δασῶν, Ἀφρ. Θερμαϊκὸν καὶ Πιτσιρδονάκι. Τί θὰ λέγατε γιὰ ἕνα γραμματάκι; Ἂν θέλετε στεῖλτε. Περιμένω.

Ἄγνωστος Χ

⁂

1021) Δάδες, μὲ θέλετε; Στεῖλτε καταστατικό. Ταπεινέ, γειά.

Ἄγνωστος Χ

⁂

1022) Εὐχαριστῶ (810) Δικ. Νεολαίας. Ρ. Μπουμπούκι, Γάτε Ἀγκύρας μὲ χαρά μου δένομαι (773) - (846)· γιατὶ δὲν πρωτογράφετε; Σαίξπηρ, θ' ἀπαντήσῃς; Δὲν ἔχει ἐνδιαφέρον γιὰ σένα Λ. Λαβέρη (737) συνεπῶς δὲν ἀπαντῶ. Δροσταλίδα περιμένεις κι' ἀπὸ μένα (809); Καὶ ἐὰν ναί, τί; Δάφνη Εὐρώτα νὰ σοῦ γράψω; Γειὰ χαρὰ Ζελίντα.

Ντολορὲς (Ἀνεξάρτητη)

⁂

1023) Στὴν (910):

Ποτέ μου δὲν καμάρωσα
σὰν γύφτικο σκεπάρνι (!)
ποτὲ καὶ δὲν διπλάρωσα
τίτλους ὅπως οἱ ἄλλοι.
Τίτλος δὲν εἶναι ἄνθρωπος
κι' εἶναι πολὺ γνωστὸ
ἄνθρωπος τίτλο ἔκανε
κι' αὐτὸ εἶναι τὸ σωστό.

Ντολορὲς (ΠΑΟ)

⁂

1024) Στὴν (813):

Σὲ πέρναγα γιὰ πιὸ καλὸ
ὦ σαπουνόφουσκά μου,
μὰ τώρα διεπίστωσα
(ἀλοὶ κρεμανταλά μου)
ὅτι... (λυπᾶμαι τὰ φιλὰ
ἀλλοιῶς θὰ στἄψελνα καλά).
Ἂν πάλι θές... ἐπιφυλάσσομαι.

Ντολορὲς

⁂

1025) ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΙ, ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΙ!

Μὴ τὰ βάζετε μαζί μου
(ἂν καὶ θἆναι ἐμὲ χαρά μου)
γιατὶ ὅλους σας καλοί μου
θὰ σᾶς τσούξῃ ἡ σάτυρά μου.

Ντολορὲς

⁂

1026) Ἀγαπητὲ Ταπεινέ, γιατὶ παρεξηγεῖτε τοὺς ἄλλους συλλόγους; Κάθε σύλλογος ἔχει ὄμορφα ἰδανικὰ μιὰ καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ Ἑλληνόπουλα. Ὅλοι μας κάτι καλύτερο θέλουμε νὰ δημιουργήσουμε μέσα σὲ χριστιανικὰ πλαίσια. (Καὶ σὲ τί ἐξ ἄλλου;). Κι' οἱ «Πρωτοπόροι» λοιπὸν τὸ ἴδιο. Συνεπῶς τί τσακωνόσαστε; Καὶ ἡ «Ὀφειλομένη ἀπάντηση» (τ. 39), δὲν ἦταν καθόλου ὀφειλομένη. Πῶς θέλετε οἱ ΔΑΔΕΣ νὰ δείχνουν ἀνωτερότητα, ὅταν ἀπαντοῦν σὲ «διαβολικὲς συκοφαντίες!»;

Ντολορὲς (Ἀνεξάρτητη)

⁂

1027) Ἀπὸ γνωριμία μὲ Δροσοσταλίδα ἐνθουσιασμένη. Ἀταλάντη, γειά. Ταπεινέ, σωστά. Κι' ἀπ' τὰ δυὸ Μέλισσα (38-670) θερμοαντιναιρετῶ. Τάκη Ρούμελη γιατί χάθηκες; Χαιρετῶ Ἀννίβα, Ὀλυμπιονίκη, Χ. Παπαθεοδώρου, Σ. Σωτηρόπουλο. Πάρτε ψευδώνυμα.

Δροσοπηγὴ
(Προοδευτικὰ Ἑλληνόπουλα)

⁂

1028) Ἀντιχαιρετῶ θερμά, Ἄλκηστη. Γλυκοχαιρετῶ Νεραϊδόπουλο, Ζέφυρο, Δαίδαλο.

Αὐγερινὸς

⁂

1029) Ἐξάψαλιε σοῦ δωρίζω πρῶτος μιὰ ἀνθοδέσμη σκόρδα. Ρούντη γίνεσαι γελοῖος· πρόσεχε (817). Ἀφοουλισμένε Θερμαϊκέ, μένεις στὴ Θεσσαλονίκη; Γιὰ σύλλογο μὲ χαρὰ δέχομαι.

Αὐγερινὸς

⁂

1030) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους-ες.

Μαῦρο Κοράλλι

⁂

1031) Ἰδιαιτέρως ἀπευθύνω τοὺς θερμούς μου χαιρετισμοὺς πρὸς τούς: Ἁγνὸ Χριστιανόπουλο, Ἁγνὸ Ἑλληνόπουλο, Προοδευτικὸ Ἀγόρι καὶ Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι.

Μαῦρο Κοράλλι

⁂

1032) Ἐδῶ τὸ Μαῦρο Κοράλλι ἀφίχθη αὐθημερὸν ἐξ Αὐστραλίας.

Μαῦρο Κοράλλι

⁂

1033) Δέχομαι κτυπήματα καὶ ἀλληλογραφία μέσω περιοδικοῦ.

Μαῦρο Κοράλλι

⁂

1034) Λίγο καιρὸ σᾶς εἶχα ἀφήσει, φίλοι πεννομάχοι. Ζητῶ συγγνώμην ἀπ' ὅσους δὲν ἀπάντησα. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα κρατῶ τὴν πέννα καὶ πεννομαχῶ συνεχῶς.

Φ. Δόξης

⁂

1035) Μαῦρε Πειρατή, γειά σου. Σοῦ λέγω πὼς δὲν σὲ φοβοῦμαι καὶ μάθε ὅτι τὸ στεφάνι εἶναι πάντα τῆς ἴδιας ἀξίας αὐτοῦ ποὺ τὸ παίρνει.

Φ. Δόξης

⁂

1036) Σκαλιστῆρι, γειά σου. Τὸ Κ. Δ. μοῦ γράφει ὅτι ὄχι μόνο δὲν τοῦ ἔκοψες τὴν οὐρά, ἀλλὰ τοῦ ἐδιπλασιάσθη, ὥστε μπορεῖ καὶ ἀπὸ τὴν Κεφαλλωνιὰ νὰ σὲ κτυπᾷ μὲ δαύτη. Πρόθυμος ὅταν τὸν δείξῃς χωρὶς οὐρά.

Φ. Δόξης

⁂

1037) Χαιρετῶ καὶ ἀντιχαιρετῶ ὅλους πέρα γιὰ πέρα.

Φ. Δόξης

⁂

1038) Τ. Ἄγρα, γειά. Θὲνκ Γιού. Καὶ στὰ δικά σου.

Φ. Δόξης

⁂

1039) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ. Μμμμ. Ἔρχομαι ὡς βοηθὸς τοῦ Νίκου Σαλονικοῦ στὶς ἐκπλήξεις. Μμμμ. Μμμμ.

Εὐζωνοπούλα

⁂

1040) Πρώτη ἔκπληξη ἡ Περήφανη Καρπαθοπούλα. Τὴν σπείρανε στὴν Κάρπαθο καὶ ξεφύτρωσε στὸ Γκρήνουϊτς.

Εὐζωνοπούλα

⁂

1041) Ἀφήνοντας τὸ γλυκὸ Τυρόλο μπαίνω καὶ γὼ στὴν ξελογιάστρα αὐτὴ κίνηση χαιρετώντας ὅλους-ες. Ἰδιαίτερα: Μυνχάουζεν, Ν. Σαλονικιό, Ἀθλητικὸ Διαβολάκι εἶσαι μηδέν! Ἀτρό(μητη) σιγὰ μὴν σκοντάψῃς.

Εὔθυμος Τυρολέζος

⁂

1042) Θερμοχαιρετῶ ὅλους-ες. Ἰδιαίτερα Γιὸν Λέσβου, Μυνχάουζεν, Φάρον Ἀρετῆς, Φίκην.

Μίκης

1043) Ἄλκηστης: Πρόεδρος μπογιατζήδων χρεωκοπημένης συνομοσπονδίας. Τὰ μέλη: Ζωγράφος Ρενουάρ, Ἐξάψαλμος καὶ συντροφία.

Ρούντης

☘

1044) Αὐγερινός: Πεννομάχος ἄνευ φαιᾶς οὐσίας!...

Ρούντης

☘

1045) Πριλλάντη, γιοὺ λάϊκ βέρυ μάντς, ψέμματααα! (800).

Ρούντης

☘

1046) Ἀδύνατον, Ἀφρουλουσμένε Θερμαϊκὲ (734).

Ρούντης

☘

1047) Προσχωρῶ στὸ σύλλογο «Δάδες».

Ντὶκ Σάντ (Δάδων)

☘

1048) Χαιρετῶ: Μυνχάουζεν, Ἀσμοδαῖο, Γιὸ τῆς Λέσβου. Σᾶς ἔγραψα.

Ντὶκ Σάντ (Δάδων)

☘

1049) Δυὸ Ἀπάχηδες = Κούτσουρα τῆς Ὀξφόρδης. Βρὲ δὲν ντρέπεσθε;

Ντὶκ Σάντ (Δάδων)

☘

1050) Φίκη = Φρίκη. Μικρὲ Πλοίαρχε ἔχουμε καμμιὰ συγγένεια;

Ντὶκ Σάντ (Δάδων)

☘

1051) Μὲ τὸ σκίτσο σου Διονύση
ἀπ' τὴ λύπη θἄχα κλάψει
κι' ἡ καρδιὰ θἄχε... ραγίσει,
ἂν δὲν τὄχες... ἀντιγράψει!...

Ἄλκης Ροδόπουλος

☘

1052) Ἰμπραΐδο Καραμπὲτ
ποὺ Ἀρμένο ἔνεσαι!
— Βρὲ παιδί μου μ' ἀγαπᾶς
ἢ μὲ μένα... μαίνεσαι;...

Ἄλκης Ροδόπουλος

☘

1053) Τὰ «ΔΩΡΑ» ΜΟΥ
Ξεσμπαραλιασμένο πιάνο
— δίνω εἰς τὴν Ντολορὲς
ποὺ μᾶς κάνει τὴν... σοπράνο
— Ἄχ! Κακόμοιρες ξυλιές!

Ἐξάψαλμος

☘

1054) Καὶ στὴν... λούγκρα τὴν Ζελίνα
δίνω... λούπινα βρασμένα
γιὰ νὰ τῆς περάσ' ἡ πεῖνα
ποὔχει ἀπ' τὸ... 41!

Ἐξάψαλμος

☘

1055) Θερμοαντιχαιρετῶ: Νῖκο Σαλονικιό, Φ. Ἱππότη. Χαιρετῶ ὅλους τοὺς Μακεδόνες καὶ ἰδιαιτέρως: Ἀφρολουσμένο Θερμαϊκό, Αὐγερινό, Ρούντη καὶ Ἄγγελον Φωτός.

Φοίνικας (Δάδες)

☘

1056) Σαλονικιέ, Γκρέτα, Ρούντη ἀλληλογραφοῦμε; Γράψατε: Κρατικὸν Νοσοκομεῖον Γρεβενῶν, διὰ Φοίνικα.

Φοίνικας (Δάδες)

☘

1057) Τ. Γιούλη αἶσχος (705). Καὶ σὲ σένα Νῖκο Κρίνη αἶσχος (598).

Φοίνικας (Δάδες)

☘

1058) Στὸ λατρευτὸ πεννομάχο καὶ πρόεδρο τοῦ συλλόγου μας Ταπεινό, ποὺ τώρα πρόκειται νὰ δώση ἐξετάσεις στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ εὔχομαι ὁλοψύχως καλὴ ἐπιτυχία καὶ καλὴ σταδιοδρομία.

Μὲ ἄπειρη ἀγάπη
Ρεμῆς (Δάδων)

☘

1059) Ἀγαπητοὶ συνάδελφοι
κι' ἐγκάρδιοί μου φίλοι
μοῦ ἦρθε μία ἔμπνευση
— δὲν ξέρω ἂν καλή,
βλακώδης ἢ τρελλή.
Ἀπ' τὴν παροῦσα στήλη
σάτυρα γιὰ νὰ σᾶς γράψω
καὶ κέφι νὰ σκορπίσω
ἂν καὶ — τ' ὁμολογῶ —
μπορεῖ καὶ νὰ σᾶς κάψω
καὶ νὰ σᾶς ξεροφήσω.
Λοιπὸν ἀρχίζω πιάνοντας
ὡς θέμα πρῶτο - πρῶτο
αὐτὸ ποὺ ὁπωσδήποτε
θὰ προκαλέση κρότο.
(Ἕπεται συνέχεια)

Στέγος Ἄστεγος

☘

1060) Ἀπὸ τὴ νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ, τὴ Θεσσαλονίκη, χαιρετῶ τούς: Βαβαλέτικον, Σκουδερικλῆν, Πασχαλίδην, Βαβαλέτικον Θ., Σκουδερικλῆν Α., Γεμενετζῆν, Γ. Τουφεξῆν, Σοφίτσην, ποὺ μένουν στὸ Ν. Σκοπὸ καὶ ὅλους τοὺς Σκοπιανούς. Μαλάμογλου, Ἀλμπάνη, γειά σας.

Μιλύλος (Πρωτοπόρων)

☘

1061) Ἔλειψα γιὰ λίγο ἀπ' τὴ χαρούμενη ἀηδονοφωλιὰ τῶν «Πεννομαχιῶν», ἀγαπητοί μου φίλοι, γιὰ νὰ ξανάρθω κεφᾶτος, ποθῶντας νὰ ξαναιοιώσω καὶ πάλι κοντά σας τὴν ἰδανικὴ εὐχαρίστηση νὰ πλημμυρίζη τὴν καρδιά μου.

Ὁ φίλος σας Θρῦλος

☘

1062) Σὲ λίγο καταφθάνουμε γιὰ νέους θριάμβους ξεκινῶντας.

Τρεῖς Στρακαστροῦκες (Τορπιλλαδόροι)

☘

1063) Θερμοαντιχαιρετῶ τούς: Ἀετιδέα, Δίκαιο, Ἀρτανιὰν καὶ Φοῖβο. Χαιρετῶ: Ὕπερον καὶ Ἴκαρον. Κ. Διαβολάκι = Πλασμώδιον τοῦ Λαβεράν. Μπούλης — ἀξύριστο... μωρό. Τζιτζιφρῖκος = γόης ἀχυρώνων.

Πιτσιρδόνι

☘

1064) Τατσιμιτσικότσι τί ἔγινες; Διγενὴ μὲ ἐνθουσιασμὸ θὰ διάβαζα λίγες γραμμές σου. Σὲ χαιρετῶ. Ἕνα χαιρετισμὸ στοὺς Ἐξάψαλμο, Βοιωτὸ καὶ Ντολορές.

Πιτσιρδόνι (ΠΑΟ)

☘

1065) Ὁ ταπεινὸς προσεύχεται... ἀκροστιχιδῶς:
Δ έος καὶ τρόμος μου κρυφός...
Α θάνατε Θεέ, φωτιὰ δός μοι!
Δ όσε στὶς ΔΑΔΕΣ τὸ φῶς!...
Ε ρχονται τῶν Ἀπάχηδων κόσμοι!
Σ βῦσαν τὶς Δάδες.

Ἐξάψαλμος

Υ. Γ. Μιά, ἀπ' τὶς τρανές μου... μαντινάδες.

Ἐξάψαλμος (Ἀνεξάρτητος)

☘

1066) Πεννομάχοι δὲ μὲ φοβᾶστε; Ἂν ὄχι γρᾶψτε μου μέσω περιοδικοῦ.

Ἀπόλλων

☘

1067) Ὅποιος θέλει νὰ ἀλληλογραφήση ἂς γρίψη. Γρᾶψτε Τσιφλόγλου Γεώργιος, Παιδόπολης. Καλὴ Παναγιὰ Βέρροια.

Ἀπόλλων

☘

1068) Ἀρχίζω ἀπὸ τώρα τὴν δράση μου σὰν ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ Λευκάδος. Σὲ λίγους μῆνες θὰ εἴμαστε τὸ καλλίτερο παράρτημα. Τὸ ὑποσχόμεθα!!! Φάρε, Γλάρε, Θαλασσοπούλι, Μεγανησιῶτες. Γειὰ χαρά.

Κόμης Βερνὸν
(ἢ Λοεγκρὶν) ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ

☘

1069) Ἀγαπητὴ Ρουκέττα, γράφω. Ἂν δὲ μετάνοιωσες, ἀπάντησε. Ντολορές, πιστεύω νὰ πῆρες γράμμα τοῦ Μυστ. Μετ. Ἔτσι;

ΤΩΝΗΣ ΓΙΟΥΛΗΣ

☘

1070) Στὸ πάνθεο τῶν «Πεννομαχιῶν», οἱ «Πρωτοπόροι» κι' ἡ «Φ.Ε.Ν.» ἑνωμένοι, σὰν «Πνευματικὴ Χαραυγή...».

Τ. ΓΙΟΥΛΗΣ (Π. Χ.)

☘

1071) Μὲ χαρὰ μεγάλη διάβασα τὶς ἀγγελίες σου τοῦ 39ου τεύχους, σύλλογε ΔΑΔΕΣ, γιατὶ ἔτσι μοῦ δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ βάλω στὴ θέση τους μερικοὺς «Ἔξυπνους». Πρῶτα - πρῶτα σᾶς παραδεχόμαστε γιὰ ἁγιόπαιδα. Ἀλλὰ ὁ Χριστιανισμὸς ἀπαγορεύει τὸν ἐγωϊσμὸ (ἐνῶ σεῖς εἴσαστε ἐγωϊστές), τὴ συκοφαντία (ἐνῶ εἴσαστε συκοφάντες), καὶ τὴν ἀνοησία (τὴν ὁποία ἔχετε ἀναπτυγμένη σὲ βαθμὸ ὑπέρμετρο). Ἔπειτα τὴ δουλειὰ ποὺ κάνετε, (ἢ μᾶλλον ποὺ λέτε νὰ κάνετε), τὴν κάνουν τὰ Κ. Σ. Ἑπομένως σεῖς περιττεύετε. Διαλυθῆτε, λοιπόν, καὶ δρόμο, ἂν δὲ σᾶς ἀρέση ἡ «Παιδόπολη». Καὶ δηλώνω πώς: σ' ἀνοησίες καθαρευουσιάνων, τὸν μαζέψανε 2- 3 πιτσιρίκια, κι' ἰδρύσανε... «σύλλογο»' δὲν θὰ ξαναπαντήσω. Ἐξηγημένοι, νομίζω.

ΤΩΝΗΣ ΓΙΟΥΛΗΣ
(Ἀντιπρόεδρο «Πνευματικῆς Χαραυγῆς»)

Υ. Γ. Δὲν ἦτανε στὸ χέρι του, Ταπεινὲ (864). Ὁ σύλλογος δὲν εἶναι (ἢ μᾶλλον δὲν ἦταν) προτεκτορᾶτο τοῦ Δ. Μαγκλιβέρα.

Τ. ΓΙΟΥΛΗΣ
(Πρώην Γ. Γραμματεὺς τῆς «Φ.Ε.Ν.»)

☘

1072) Χαιρετῶ Ἄγνωστον Χ., Ντολολές, Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα, Ξανθή, Κατάσκοπο. Ζήτω ὁ ΠΑΟΚ Θεσσαλονίκης.
ΜΑΥΡΟΣ ΠΕΙΡΑΤΗΣ = Ὁ τρόμος τῶν θαλασσῶν.
ΜΑΥΡΟΣ ΠΕΙΡΑΤΗΣ = Χρυσὸς Διάβολος.

Μαῦρος Πειρατὴς (Ἀνεξάρτητος)

☘

1073) Ἀντιχαιρετῶ Θρῦλον, Ἀμαζῶνα. Ἀλληλογραφοῦμε; Γράφτε 615. Θανάση Μπέμπη τὸ Πειραχτῆρι μοὖπε ὅτι σὲ γνωρίζει. Φίκη δὲν σὲ ξέχασα. Πειραχτῆρι ἄσε τὰ πειράγματα (781) γιατὶ θάχης νὰ κάμης μ' ἐμένα τὸν περίφημο γιὸ τῆς Λέσβου.

1074) Δροσοσταλίδα, ἔγραψα. Ἂν μοῦ κάνης τὴν σύνταξη τοῦ «ἄνθρωπος» καὶ «ἄνθρωποι» κινέζιστὶ Λ. Λαβέρη, παραδέχομαι ὅτι ξέρεις κινέζικα. Μπρρρός. Ζελίνα, ἀλληλογραφοῦμε; Ξέρω τὴν πατρίδα σου. Γιάννη Ἁγιάννη, γιατί τόσο πολὺ ἀργεῖς πάντα;

Ντολορὲς

☘

1075) Τ. Ρούμελης = Γεροντοπαλλήκαρο. Ρενουὰρ = Κινεζοκορεάτης. Τὸς - Τὸ — Ἄρρωστο πρόβατο.

Ἐρατὼ

☘

1076) Τ. Ρούμελης:
Μαλλὶ ... πηροῦνι
Κεφάλι ... καρποῦζι
Μυαλὸ ... κουκοῦτσι
Καὶ πόδι ... στραβούλι.

Ἐρατὼ

☘

1077) Δροσοπηγή, μήπως εἶσαι ἀδελφὴ τοῦ Διγενῆ; Γράψε μερικὲς συστάσεις. Εἶσαι Ἀγρινιώτισσα ναὶ ἢ ὄχι; Θ. Μπέμπη, πιστεύω νὰ δεχθῆς ὡς δῶρον ἕνα μπιμπερό, ἔ;

Ἀταλάντη

☘

1078) Ἀετιδέα μᾶς κάνεις τὸν ἔξυπνο πολύ. Στὸ τέλος θὰ τὴν πάθης σὰν ἔξυπνο πουλί.

Λάκης Λαβέρης

☘

1079) Κ. Μπλούντ, ἡ (874) εἶναι ἀσφαλῶς δική σου. Σοῦ συνιστῶ πρὸς συμμόρφωση τὶς Δάδες. Εἶσαι ὑπερφυσικὸς μπέμπης.

Λάκης Λαβέρης

☘

1080) Σαίξπηρ τὰ συλλυπητήριά μου. Γκρέτα = Θωμαΐτσα Βουλγαρίδου (πληροφορίαι Κ. Μπλούντ). Γλωσσοκοπάνα, Βαρῶνε Πομερσύ, χαθήκατε.

Λάκης Λαβέρης

☘

1081) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδίως τὸν Βαρῶνον Μυνχάουζεν, Ντὶκ Σάντ, καὶ Μπούλη. Εἶμαι κι' ἐγὼ Ἀεκτζῆς, ζήτω ἡ ἀνίκητη ὁμὰς ΑΕΚ.

Σωματοφύλαξ Ἄθως

☘

1082) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση δὲν χαιρετῶ κανένα.

«Ὁ Ἰδιότροπος»

☘

1083) Σκοπός μου εἶναι νὰ ἱδρύσω εὔθυμη συντροφιά.

«Ὁ Ἰδιότροπος»
«Ο ΕΥΘΥΜΟΣ ΟΛΩΝ»

☘

1084) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους, καὶ ἰδιαιτέρως τὸν Τὸς - τό. Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὰ χαιρετίσματα.

Ἑλένη Ἀϊβαζιὰν

☘

1085) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως Κ. Ἀμαζόνα.

Γυιὸς τοῦ Ἀράχθου

☘

1086) Προσοχή! Προσοχή! Ὁ Γεώργ. Κ. Ἀγγελάκης τὸ σκίτσο «Ἀνατολὴ» τὸ ἔχει ἀντιγράψει ἀπὸ τὸ ἀναγνωστικὸ Ε' τάξεως Δημοτικοῦ.

Γυιὸς τοῦ Ἀράχθου

☘

1087) Κι' ἐσὺ Κ. Ἀμαζόνα γιατὶ πῆρες τὸν Ἴκαρο ἀπὸ τὰ Νεοελληνικά; Ξέρω ποιὰ εἶσαι.

Γυιὸς τοῦ Ἀράχθου

☘

1088) Μπαίνοντας στὶς «πεννομαχίες» δὲν χαιρετῶ κανένα. Κεφαλ. Διαβολάκι Ἀθλη. Διαβολάκι ὑποκλιθῆτε στὸν ἀνώτερό σας. Ἐξάψαλμε, Γλωσσοκοπάνα, Τζιτζιφρίγκο, Ἀπάχηδες... Φυλαχθῆτε.

Διαβολόπαιδο

☘

1089) Ἴκαρος = Σουρουμπουρουσίκι Φυλακτοῦ. Γλωσσοκοπάνα = Χαλβατζῆς, Γιὸς τῆς Λέσβου = Τραχανᾶς Λύρας.

Ἀλέξανδρος Μακρυλάκης

☘

1090) Πατέλη Α. Πεννομαχοῦμε; Δροσοπηγὴ = Μυτζήθρα Μυτιλήνης, Θοῦλος = Ντενεκὲς ξεγάνοτος, Πατέλης = Γαϊδαροσουφλιώτης, Ροδόπουλος = Στραβομουτσουνιασμένος ποιητής.

Ἀλέξανδρος Μακρυλάκης (Ἀνεξάρτητος)

☘

1091) Κοσμοκράτωρ = Κυρίαρχος Πεννομάχων. Γιὲ τῆς Λέσβου γράψε διεύθυνσή σου.

Κοσμοκράτωρ

Ἔγκριση ψευδωνύμων

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα:

Στραυροφόρος τοῦ Βορρᾶ, Μισὲλ Ντὲ Τιέν, Γαλάζιο Πουλί, Ἄδωνις, Ἀλγέρας, Πειραχτῆρι, Ἁγνὴ Ψυχή, Ἀστραπόκυων, Κόκκινος Βράχος, Δυὸ Χωριατόπουλο, Ἄβροντο, Ἀλβανικὸν Ἔπος, Μαστροχαλαστής, Ἀμφιτρύων, Ἀστραπόγιαννος, Σκιτσογράφος, Πονεμένος Μαθηγνὸ Περιστέρι, Μαῦρο Κοράλλι, Εὐζωνοπούλα, τής. Πεταλουδίτσα, Μίκης, Γιὸς τοῦ Βελουχίου, Εὔθυμος Τυρολέξος, Φωτοδότης, Σωματοφύλαξ Εὐρυτάν, Παπαρούνα, Διαβολόπαιδο, Σατράπης, Ἄθως, ὁ Ἰδιότροπος.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

∴ Ἐλήφθη καὶ θὰ διαβιβασθῆ ΓΡ. ΑΡΖΟΥΜΑΝΙΔΗ.

∴ Εὐχαριστῶ ΑΣΠΡΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΚΙ διὰ τὰ στοιχεῖα ποὺ μοῦ ἔστειλες.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΠΕΡΙΚΛΗ ΚΑΚΚΑΒΑ.

∴ Δὲν γίνεται συνδρομὴ ἐτησία 4.000 δραχμὲς ΛΑΜΠΡΟ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ. Φρόντισε νὰ τὴν συμπληρώσης. Τὰ τεύχη πάντως θὰ σοῦ σταλοῦν. Ἄλλη φορὰ γράφε πιὸ καθαρὰ καὶ μὲ μολύβι ὄχι τόσο σκληρό.

∴ Δυστυχῶς τὸ τεῦχος 25 ἔχει ἐξαντληθῆ ΧΑΡ. Ν. ΔΗΜΟΠΟΥΛΕ. Ἔδωσα πάντως ἐντολὴ μήπως μπορέσουν καὶ σᾶς τὸ βροῦν, ὁπότε, φυσικά, θὰ σοῦ τὸ στείλουν.

∴ Πρῶτα - πρῶτα ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΚΑΝΔΗΛΑΠΗ ἀπαντᾶμε σ' ὅλες τὶς ἐπιστολὲς ἀδιαφοροῦντες ἐὰν οἱ ἐπιστολογράφοι μας εἶναι ἢ δὲν εἶναι συνδρομητές μας. Πάντως πολλοὶ φίλοι μας νομίζουν πὼς ὑπογράφουν τὶς ἐπιστολές των· πολὺ συχνὰ ὅμως ἢ λησμονοῦν νὰ βάλουν τὸ ὄνομά των ἢ βάζουν μιὰ τσίφρα τὴν ὁποίαν μᾶς ὑποχρεώνουν νὰ τὴν διαβάσουμε... Διὰ τὴν δημοσίευση συνεργασιῶν δὲν παίρνουμε χρήματα. Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τοὺς συνδρομητές. Ἀλλὰ θὰ πάρετε, μόλις εἰσπράξουμε τὴν ἐπιταγή, κοινὴ ἀπόδειξη.

∴ Μᾶς γράφεις ἀπὸ τὸ Σουφλὶ ἀγαπητὲ ΟΡΦΕΑ ΑΝΤΩΝΟΓΛΟΥ: «Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἄρχισε νὰ ἐκδίδεται τὸ περιοδικό μας, ἡ ἀγαπητή μου «Παιδόπολη» καὶ νῦν «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ», μὲ τὸν ἴδιο ζῆλο πάντοτε τὸ διαβάζω καὶ ὁμολογῶ ὅτι εἶναι τὸ καλύτερο περιοδικό. Αὐτὸ ἄλλωστε τὸ δείχνει καὶ τὸ πολυπληθέστατο ἀναγνωστικὸ κοινό του ποὺ δὲν ἀποτελεῖται μόνο ἀπὸ παιδιὰ ἀλλὰ καὶ ἀπὸ μεγάλους. Περιέχει τὴν καλύτερη πνευματικὴ τροφὴ καὶ μαζὶ μ' αὐτὸ συνδυάζει καὶ τὴ φτήνεια καὶ ἔτσι μποροῦν καὶ τὰ πιὸ φτωχὰ παιδιὰ νὰ τὸ διαβάζουν καὶ νὰ ὠφεληθοῦν». Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Γελάσαμε ἀγαπητὲ ΑΝΤΩΝΗ ΠΑΤΕΛΗ μὲ τὴν ἔμμετρη ἀρχὴ τῆς ἐπιστολῆς σου:

Πῶς νὰ γράψω
πῶς ν' ἀρχίσω
πῶς τὸ φύλλο
νὰ γεμίσω...

Καὶ τὸ γεμίζεις γκρινιάζοντας γιατὶ καθυστερεῖ τὸ φύλλο. Καταβάλλω τώρα κάθε προσπάθεια, ἀγαπητέ μου φίλε, γιὰ νὰ κατορθώσω ὥστε νὰ καλύψω τὴν καθυστέρηση ὅσο μπορῶ καὶ νὰ ἐνημερωθοῦμε στὶς ἡμερομηνίες. Ὁ τόμος τοῦ 1950 ἔχει ἄδετος 24.000, δεμένος 45.000.

∴ Μὰ νομίζω φίλε ΝΙΚΟ ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΕ πὼς σοῦ ἀπάντησα σὲ ὅλα ὅσα μὲ ρώτησες. Δὲν παρακολουθεῖς λοιπὸν τὴν ἀλληλογραφία;

∴ Σ' εὐχαριστῶ ΑΛΕΚΟ ΘΥΑΜΙΤΗ γιὰ τὶς τόσο καλές σου συστάσεις. Καὶ λυποῦμαι πολὺ ποὺ μαθαίνω ὅτι τὸ ποίημα «Ἡλιοβασίλεμα», ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ 35ο καὶ 38ο τεῦχος μὲ τὴν ὑπογραφὴ τὴ μιὰ φορὰ τῆς «Ἡρωϊκῆς Κρητικοπούλας» καὶ τὴ δεύτερη τοῦ Ἐλευθερίου Τ. Τσολάκη, ἀνήκει στὸ Λαπαθιώτη. Λυποῦμαι πολύ. Πολύ.

∴ Πρέπει τώρα νὰ τὰ ἔχης πάρει τὰ τεύχη ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΣΧΟ. Ἔτσι δὲν εἶναι; Ἐὰν δὲν τὰ ἔχης πάρει νὰ μοῦ γράψης ἀμέσως. Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν ψευδωνύμων καθένας ἔχει δικαίωμα νὰ τὸ κρατῆ ἢ ὄχι μυστικό.

∴ Θὰ καταβάλουμε ΝΙΚΟ ΤΕΝΤΑ κάθε προσπάθεια νὰ καλύψουμε τὴν καθυστέρηση.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΝΙΚΟ ΤΣΑΜΤΣΑΚΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ χαίρουμε ποὺ εἶσαι καλὰ στὴν ὑγεία σου. Γράψαμε συνδρομητὴ τὸ φίλο σου ΔΗΜ. ΑΓΓ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ.

∴ Πολὺ καλὰ ΒΑΣΙΛΗ ΠΕΤΡΙΤΣΗ. Θὰ σοῦ σταλοῦν.

∴ Γράψαμε ΙΩΑΝΝΗ ΛΑΜΠΡΟΥ ΤΣΑΜΠΡΑ συνδρομητὴ τὸν ΠΑΝΟΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΚΟΛΥΡΗΝ. Φροντίστε μόνο νὰ στείλετε τὴ συνδρομή.

∴ Χαρήκαμε πολὺ ποὺ διαβάσαμε τὸ ὡραῖο γράμμα σου ΠΑΤΗΝΙΩΤΙΚΗ ΠΕΝΝΑ. Γράφεις πάντοτε ὄμορφα. Καὶ ἐπιστολὲς καὶ συνεργασίες.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ἀγαπητέ μου ΕΥΣΤΡΑΤΙΕ ΤΣΑΓΚΑΡΟΥΛΑΚΗ καὶ γιὰ τὴ συνδρομή σου.

∴ Θὰ σοῦ τὰ στείλουμε ΒΑΣΙΛΗ ΝΑΠ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΕ. Ἀλλὰ ὁ πρῶτος τόμος ἄδετος ἔχει 24.000 δραχ. Σὲ παρακαλῶ νὰ τὶς ἐμβάσης.

∴ Γράψαμε συνδρομητὴ ΕΜΜ. ΑΝΤ. ΦΡΑΓΚΑΚΟ τὸν φίλο σου ΚΩΝ. ΧΑΡ. ΗΛΙΑΚΗ. Φροντίστε μόνο νὰ μᾶς στείλετε τὴ συνδρομή του.

∴ Ἐν τάξει ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΕ. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν γίνεται τίποτα. Οὔτε ἑβδομαδιαῖο πρὸς τὸ παρὸν ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ αὐξήσουμε τὴν τιμή. Ὑπάρχουν πολλοὶ ἀναγνῶστες μας ποὺ θὰ βρίσκονταν σὲ ἀδυναμία νὰ πληρώσουν καὶ αὐτὴ τὴ συνδρομὴ τῶν 10.000 δραχμῶν.

∴ Μπορεῖς νὰ στείλης ΓΑΛΑΖΙΟ ΠΟΥΛΙ ὅ,τι θέλεις. Και μεις θὰ δημοσιεύσουμε ἀπ' αὐτὰ ποὺ θὰ μας στείλης ὅ,τι κρινουμε πὼς εἶναι δημοσιεύσιμο. Γιὰ τὶς 11.000 δραχμὲς δὲν πῆρες ἀπαντηση;

∴ Πρῶτα - πρῶτα φίλε ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ τῆς παιδόπολης Ζηροῦ σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια και το τόσο εὐγενικὸ γραμμα σου. Τὰ τεύχη που δεν πηρατε θὰ πρεπει απαραιτητως νὰ τα παρετε. Γιατι ἐμεῖς τὰ στείλαμε καὶ ἔγινε κάποιο λαθος.

∴ Σὲ δεχόμαστε μὲ χαρὰ στὸν κύκλο μας ἀγαπητὲ ΠΑΥΛΟ ΜΠΡΙΚΑ. (Δὲν εἶμαι ὅμως, βεβαιος, πὼς διάβασα καλὰ τὸ ὄνομά σου, γιατὶ μπορει να ειναι και ΜΩΡΙΚΟΣ η ΜΩΡΙΚΑΣ ἢ ΜΠΡΙΚΟΣ). Γι' αὐτὸ σας παρακαλῶ ὅλους τόσες φορὲς νὰ καθαρογράφετε τὰ ὀνόματά σας γιὰ νὰ μη τὰ βλεπετε κατοπιν παραμορφωμένα. Σὲ γράψαμε συνδομητὴ καὶ σ' εὐχαριστουμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Πολὺ καλά. Ἄλλη φορὰ θὰ σὲ γράφουμε ἀγαπητὲ ΓΙΑΝΝΑΚΗ, ΤΣΑΡΤΣΑΡΑ καὶ ὄχι ΓΣΑΡΙΤΣΑΡΑ. Ἀλλὰ τὸ ἀεροπλάνο σου ἔκαμε ἄσχημη βουτιά, καὶ δι' ἀνωμάλου προσγειώσεως, ἔφτασε στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων. Γιατί, καθὼς τόσες φορὲς εἶπα, σκίτσα σχεδιασμένα μὲ κοινὸ μολύβι δὲν γίνονται κλισσέ.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ἀγαπητέ μου ΛΑΚΗ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ. Πῆρα νέα συνδρομὴ κλπ. Εὐχαριστῶ.

∴ Εἴμαστε πολὺ εὐτυχεῖς ποὺ μᾶς γράφεις τακτικὰ φίλε ΣΩΤΗΡΗ ΦΑΣΟΥΛΗ.

∴ Πηρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Θεμιστοκλῆ Η. Καλαπανίδα, Σωτηρη Φασούλη, Βασιλείου Χ. Βασιλειάδη, Πατηνιωτικης Πέννας, Νίκου Α. Τέντα, Ἀλέκου Θυαμίτη, Μιχ. Θεοδώρου Κοντομανωλόπουλου, Ἰωάννη Α. Μπόζικα, Ὀρφέα Ἀντωνογλου, Ἰωάννη Τσιρογιάννη, Ἀριστ. Κανδηλάπη. Νίκου Σαλονικιοῦ, Κων. Ἠ. Καλαπανίδα, Χαρ. Ν. Δημοπούλου, Λάκη Γκονοπούλου, Ἀμφιτρύωνος, Παυλου Μπρίκα, Βασιλείου Σιωμοπούλου, Κων. Ψωμανδρουλακη Γεωργίου Δημητρίου καὶ Ἀθ. Πάσχου.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Κ. Κωνσταντινίδη (ἐὰν ἐμαντέψαμε τὴ δυσανάγνωστη ὑπογραφή του), Ἀντ. Δημ. Πατέλη, Λάκη Γκονόπουλου, Φωτεινῆς Σ. Παρλαπάνη, Ὀρφέως Ἀντώνογλου, Χαρίση Χατζηχαρίση, Ἀριστείδη Κανδηλάπη, Σωτήρη Φασούλη, Βασιλείου Χ. Βασιλειάδη, Ἀθ. Πάσχου, Νικ. Ἰωάννου Παπαγεωργίου, Ἰωάννη Τσαμπρῆ.

∴ Πήραμε τὰ σκίτσα τῶν φίλων μας: Μαρίας Καλαμαρᾶ, Νίκου Σαλονικιοῦ, Κων. Ἠλ. Καλαπανίδα (δὲν γίνεται κλισσέ), Ρούντη, Ζέφυρου (τὸν εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ καλά του λόγια), Στέγου Ἄστεγου (δὲν γίνεται κλισσέ), Περικλῆ Θεοδωρίδη, Σπ. Σκαφίδα, Γάτου Ἀγκύρας.

∴ Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Ι. Μπόζικα, Ἀντ. Πατέλη, Χρίστου Ἀραμπατζῆ, Σωτήρη Φασούλη, Ἰωάννη Καραγιάννη, Ἰωάννη Α. Μόρου, Νικ. Χαραλαμπίδη, Ἀθ. Τσιακμάκη.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΣΤΕΦΑ.

∴ Θὰ πρέπει νὰ τὰ ἔχης πάρει τὰ τεύχη ΣΩΤΗΡΗ Ν. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΕ.

∴ Θὰ στοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος ἀγαπητὲ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ.

∴ Πολὺ καλὰ ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ. Θὰ φροντίσουμε.

∴ Πήραμε τὶς 13.500 δραχμὲς γιὰ ὅλα καὶ σ' εὐχαριστοῦμε ἀγαπητὲ ΓΙΩΡΓΟ ΙΩΑΝ. ΜΠΟΤΗ.

∴ Πραγματικὰ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΖΑΝΝΗ. Ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδας τὰ συναρπάζει τὸ περιοδικό μας. Σοῦ ἀλλάξαμε καὶ τὴ διεύθυνση. Γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορὰ σ' εὐχαριστοῦμε θερμά. Ὁ «Πατροκτόνος» γραμμένος στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὴν ἐπιστολὴ δὲν θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψη.

∴ Μᾶς γράφεις μικρή μου φίλη ΓΙΟΥΛΙΑ ΣΙΜΩΝΕΤΗ: «Ἀπὸ τὸ πρῶτο φύλλο της ἡ «Παιδόπολη» μ' ἔκαμε νὰ τὴν ἀγαπήσω. Μόλις εἶχα πάει στὸ σχολεῖο καὶ μπορῶ νὰ πῶ ὅτι διαβάζοντας τὴν «Παιδόπολη» ἔμαθα ἀνάγνωση. Τώρα θὰ πάω στὴν 3η τάξη τοῦ Δημοτικοῦ καὶ μπορῶ νὰ διαβάζω καὶ τὶς ὡραῖες συνέχειες· τὸ «Καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου» ὄχι μόνο μ' ἀρέσει ἀλλὰ μὲ συγκινεῖ». Σ' εὐχαριστοῦμε γιατὶ ἡ ἐπιστολή σου μικρή μας φίλη μᾶς συγκίνησε πραγματικά. Γιὰ τὴν προαιρετική σου εἰσφορὰ θερμὲς εὐχαριστίες.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΓΙΩΡΓΟ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ.

∴ Θὰ πρέπει νὰ πῆρες ἀπάντηση ΑΘΑΝ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΕ.

∴ Σοῦ ἀλλάξαμε τὴ διεύθυνση ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟ.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΚΩΝ. ΑΘ. ΒΟΥΡΑΖΑΝΗ. Στὰ ἐρωτήματά σου γιὰ τοὺς νέους σοῦ ἀπαντᾶμε ὄχι. Στὶς ἀγγελίες ὅλες οἱ λέξεις μικρὲς μεγάλες λογαριάζονται γιὰ μία.

∴ Σᾶς ἀλλάξαμε τὶς διευθύνσεις ΓΡΗΓΟΡΗ Κ. ΝΙΚΗΤΑ καὶ ΔΗΜΗΤΡΗ Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΕ.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ ΓΙΩΡΓΟ ΔΙΚΑΙΟ.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΧΡΙΣΤΟ ΤΑΜΠΑΚΑΚΗ.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ ἡ περίπτωσή σου ΕΛΠΙΣ Γ. ΓΟΥΝΑΡΗ.

∴ Πολὺ κουράστηκα νὰ διαβάσω τὸ γράμμα σου φίλε ΣΠΥΡΟ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΕ. Εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ εἶσαι καλὰ στὴν ὑγεία σου. Θὰ καταβάλουμε πάντως κάθε προσπάθεια νὰ ἱκανοποιήσουμε τὰ αἰτήματά σου. Οἱ λέξεις στὶς ἀγγελίες πληρώνονται ὅλες. Καὶ τὰ ἄρθρα ἀκόμη.

∴ Σᾶς γράψαμε συνδρομητὴ κ. ΔΗΜ. ΧΑΣΙΩΤΗ.

∴ Ἐν τάξει ΝΙΚΗΤΑ ΓΡΗΓΟΡΗ. Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση.

∴ Πολὺ καλὰ ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑ. Γράψαμε τὸν ΚΩΣΤΑΚΗ.

∴ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΖΕΦΥΡΕ τόσο γιὰ τὰ καλά σου λόγια ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἀποστολὴ τῶν 3.500 δραχμῶν.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια ἀγαπητὲ Κ. Ν. ΔΗΜΟΠΟΥΛΕ. Ἀλλὰ κάθε ἄλλο παρὰ πτωχὸ εἶναι τὸ πνεῦμα σου.

∴ Κάθε τεῦχος τοῦ 1950 ἔχει 2.000 δραχμὲς καὶ τοῦ 1951 1.000 δραχμὲς Κ. Λ. ΨΙΛΕ.

∴ Λυποῦμαι ΠΑΝΟ ΜΑΛΕΒΕ γιατὶ τὸ σκίτσο ὁ «Ἴκαρος βυθίζεται» εἶναι ἀντιγραφή. Τὸ τεῦχος θὰ σοῦ σταλῆ.

∴ Πολὺ καλὰ ΓΙΩΡΓΟ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΕ. Περιμένουμε.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση ἀγαπητὲ ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΑΓΙΑ γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις.

∴ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ ὡραῖα σου γράμματα ΑΧΙΛΛΕΑ ΚΑΜΗΝΙΩΤΗ. Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη.

∴ Χάρηκα πολὺ ΜΙΧ. ΚΡΙΑΡΗ ποὺ γίνηκες καλὰ ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια σου. Σοῦ εὔχομαι νὰ ἀναλάβης γρήγορα. Διαβιβάζω τὶς εὐχές σου γιὰ τὴν ὑγεία ὅλων τῶν φίλων μας. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ἀγαπητὲ φίλε ΑΓΓΕΛΕ ΑΓΓΕΛΙΔΗ.

∴ Πολὺ καλὰ ΕΥΖΩΝΟΠΟΥΛΑ. Ἤσουν στὸν Πειραιᾶ καὶ δὲν ἦλθες στὰ γραφεῖα νὰ σὲ γνωρίσουμε; Γιατί αὐτό; Δημοσιεύονται ὅσα μᾶς ἔστειλες. Ἀλλὰ ἔχουν ὅλα - ὅλα 5.000. Μοῦ ἔστειλες 3.000 καὶ σὲ χρέωσα 2.000.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σας λόγια ΑΝΤΩΝΙΕ ΠΑΤΕΛΗ καὶ ΧΡΙΣΤΟ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ.

∴ Πολὺ καλὰ φίλε ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΡ. ΣΙΤΑΡΑ.

∴ Ὁ χρυσόδετος τόμος τοῦ 1950 ἀγαπητὲ ΚΩΣΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΔΗ ἔχει 45.000 δραχμές.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗ. Εὐχαριστῶ.

∴ Εὐχαριστῶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΕΚΚΑ.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ τὶς διευκρινίσεις ἀγαπητὲ ΚΛΕΑΡΧΕ ΜΟΥΤΛΙΑ.

∴ Ἐλπίζουμε πὼς γρήγορα θὰ καλύψουμε τὴν καθυστέρηση ἀγαπητὲ Κ. ΜΠΑΖΑΙΟ.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ ΣΤΕΛΙΟ ΣΜΠΥΡΑΚΗ.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΓΕΩΡΓΙΕ ΜΠΕΛΛΟ. Τὰ τεύχη θὰ σοῦ σταλοῦν.

∴ Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΒΟΥΤΣΑΔΑΚΗ.

∴ Ἐν τάξει ΧΡΙΣΤΕ ΖΩΗ. Σὲ χρέωσα μὲ 6.500 δραχμές.

∴ Σὰν τὰ χιόνια ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΠΟΥΛΕ. Γιατί μᾶς ξέχασες;

∴ Ἐνεκρίθη ΜΑΡΙΑ Ν. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ καὶ σὲ χρέωσα μὲ 2.000 δραχμές. Γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια θερμότατα εὐχαριστῶ.

∴ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΜΑΜΑΛΗ.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ἀγαπητὲ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΚΑΒΕΛΛΙΕΡΑΤΕ.

∴ Θὰ προσπαθήσουμε ΑΥΓΕΡΙΝΕ.

∴ Ἔχει καλῶς ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΣΑΗ. Γιὰ τὰ κουνέλια ὅμως ἐγράψαμε.

∴ Σᾶς γράψαμε συνδρομητὴ ΣΤΕΡΓΙΕ ΜΠΟΥΚΑΡΑΚΗ. Στείλετε τὴ συνδρομή.

∴ Καὶ τοὺς δικούς σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ.

∴ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Κώστα Φασούλη, Λάζαρου Παπαδόπουλου, Στ. Κυριακίδη (φτιασμένα ὅπως ἦταν μὲ μολύβι πετάχτηκαν στὸ καλάθι. Εἴπαμε τόσες φορές: Σχεδιάζετε μὲ σινικὴ μελάνη), Παναγιώτη Νικ. Ζαννῆ, Ἰωάννη Τραντσίδη (καὶ τὰ δικά του σχεδιασμένα μὲ μολύβι πετάχτηκαν στὸ καλάθι), Σπ. Γ. Χριστόπουλου (σχεδιασμένα μὲ μολύβι ρίχτηκαν στὸ καλάθι), Πάνου Μαλεβοῦ, Σωτηρίου Φασούλη, Μαρίας Ν. Μη-

τροπούλου (ὅπως ἦταν σχεδιασμένα μὲ μολύβι πετάχτηκαν στὸ καλάθι. Νὰ μοῦ στείλη ἄλλα σχεδιασμένα μὲ σινική). Νικολάου Π. Παλμου (καλὰ τὸ σκίτσο σου. Κρῖμα ὅμως ποὺ τὸ σχεδίασες μὲ μολύβι. Δὲν μπορῶ νὰ τὸ χρησιμοποιήσω).

⁂ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Χαραλ. Μιχαηλίδη, Χαρ. Ἀθ. Βενετη, Παναγιωτη Νικ. Ζαννη Χαρ. Παπαδημητρίου, Γεωργ. Δημ. Σταθοπούλου, Παύλου Μπρικα, Κώστα Γεωργιαδη, Στ. Χριστοπούλου, Δημ. Βασ. Παππα, Θεοχ. Χαροκόπου (τὸ «Γιὰ νὰ γελατε» γραμμενο στο ἴδιο χαρτι μὲ τις σπαζοκεφαλιες δεν το λάβαμε ὑπ᾽ ὀψη), Ἀνδρεα Σαββα Θεοδωρίδη, Ἀντ. Πατελη και Χρίστου Ἀραμπατζῆ, Γεωργ. Ζήδρα, Γρηγορίου Λαφα, Γεωργιου Μπελλου, Δημ. Ντασιου καὶ Σωτ. Φασούλη.

⁂ Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μας: Ἀθ. Κυριακιδη. (Τὶς σπαζοκεφαλιές δὲν τις ελαβα ὑπ᾽ ὄψη γιατι ηταν γραμμενες στὸ ἴδιο χαρτι με τα ἀθλητικά), Λεωνίδα Τσαμτζόγλου, Ι. Καρύδη, Κων. Δ. Θεοδώρου, Παναγιωτη Κ. Μπακοπούλου.

⁂ Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Λαζάρου Παπαδοπουλου, Μιχ. Γκονοπούλου, Γεωργ. Δημ. Σταθοπούλου, Γεωργίου Δεληγιαννίδη (δεν ἐληφθησαν ὑπ᾽ ὀψη οἱ σπαζοκεφαλιες), Γεωργιου Χαραλαμπίδη, Γεωργίου Κοπανα, Γεωργίου Τσαμπουρα, Κων. Δημοπούλου, Γακη Σπυροπούλου, Χαραλαμπους Σάββα Θεοδωρίδη, Ἰωαννη Ι. Ἰωαννίδη, Κων. Δ. Θεοδώρου, Κων. Τσιαρα, Δροσοπηγης, Γρηγοριου Λαφα, Κων. Ι. Μπαζαίου, Ἰωαννη Κ. Καρυδη, Ἀπ. Βουτσαδάκη, Χρηστου Ζωη, Γ. Λαφα, Ἀποστόλου Χουλιάρα, Στεγου Ἀστεγου, Ἀποστόλου Κακαλῆ καὶ Δημ. Κουσανη.

⁂ Σὲ χρέωσα ΜΑΥΡΟ ΚΟΡΑΛΛΙ μὲ 6.500. Δικαίωμα ψευδωνύμου καὶ ἀγγελίας.

⁂ Τὸ ψευδώνυμο ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΥΡΑΤΗΣ τὸ ἔχει ἄλλος ΛΕΩΝΙΔΑ ΤΖΑΜΤΖΟΓΛΟΥ. Στεῖλε νεο ψευδώνυμο καὶ ἀγγελία χωρὶς νὰ στείλης ἄλλα λεπτά.

⁂ Πήραμε τὰ σκίτσα τῶν φίλων μας: Κων. Ἀντ. Χαλμούκη, Τσαρτσαρα (ὅπως είναι σχεδιασμενα εἰσῆλθον εἰς... καλαθιον), Ἐξαψαλμου, Ἀόρατου Τοξοτη, Μαρίκας Γεωργαντοπουλου (φτιασμενα με μολύβι ἐφιλοξενήθησαν εἰς καλάθι), Φτερωτοῦ Ἱππότη, Γιοῦ τοῦ Ἀράχθου, Βασιλείου Ἀγγελίδη (καὶ τὸ δικό του εις τὸ καλάθι. Δὲν εἴπαμε ὄχι σχέδια μὲ μολύβι;).

⁂ Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Κ. Μπαλτᾶ, Ευστ. Φίλινα, Γεωργίου Παπαδοπούλου, Ι. Σούκη, τοῦ φίλου μας ἀπὸ τὴν παιδόπολη Ζηροῦ ποὺ ξέχασε νὰ ὑπογραψη. Βασιλείου Παπαχρήστου.

⁂ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Ἥρωα της Πίνδου, Σωτηριου Β. Φασούλη καὶ Λάκη Γκονοπούλου.

⁂ Πήραμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Τιμολέοντος Νατσούλη, Κων. Χαλμούκη, Ἥρωα τῆς Πίνδου, Νίκου Γιαννούλη, Θρύλου, Στέγου Ἀστέγου, Θωμᾶ Π. Νίκου, Νικου Εὐθ. Ταμπούρη, Ἀντ. Γ. Τσαγλιώτη, Βασιλείου Νίκου, Γεωργίου Π. Λοβέρδου, Ἀποστόλου Καρανίκα.

⁂ Δὲν ὑπῆρχαν στὸ φάκελλο οἱ 10.000 ΤΩΝΗ ΓΙΟΥΛΗ.

⁂ Πήραμε τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: Βασιλείου Παπαδάκη (δὲν ἔχει καθόλου πνεῦμα. Ἀπορρίπτεται). Ἥρωα τῆς Πίνδου (πολὺ γνωστό. Χιλιοειπωμένο). Κ. Χαλμούκη (καλὸ ἀλλὰ κακοφτιασμένο).

⁂ Διωρώσαμε τὶς διευθύνσεις τῶν φίλων μας: Γρηγόρη Μοσχονᾶ καὶ Νικ. Κοκκώλη.

⁂ Ἄδικο ἔχεις φίλε ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΣΑΪΝΗ. Πρῶτα - πρῶτα, ἀγαπητέ μου φίλε, αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι ὁλόκληρα κατεβατά, ποὺ θὰ μοῦ ἔπιαναν ὁλόκληρη τὴ σελίδα τὰ «Παιδιὰ γράφουν». Προτιμῶ πάντα τὰ πιὸ μικρά. Ἐν πάση ὅμως περιπτώσει τὰ δικά σου δὲν εἶναι καὶ τόσο καλά. Ἂν δὲν εἶχες τὴν ἔφεσι νὰ πλατιάζεις δὲν θὰ ἔγραφες φράσεις σὰν αὐτὲς «ἐθνικὴ ἀναγέννηση τοῦ Ἔθνους». Ἢ τὸ «ἐθνικὴ» περισσεύει ἢ «τοῦ Ἔθνους». Λὲς «τὰ ὀνόματα ἐκείνων ποὺ ἡ Μάννα Ἑλλάδα ἐθυσίασε». Ἡ φράση δὲν στέκει. Δὲν τὰ «θυσίασε ἡ Μάννα Ἑλλάδα.», ἀλλὰ «θυσιάστηκαν γιὰ τὴν Μάννα Ἑλλάδα». Εἶναι βλέπεις κάτι διαφορὲς ποὺ ἔχουν σημασία. Λὲς παρακάτω: «Γιὰ τῆς λευτεριᾶς τὴ δόξα». Κι᾽ αὐτὸ δὲν στέκει: Ἡ δόξα δὲν ἀνήκει στὴ λευτεριά. Ἀνήκει στοὺς ἀγωνιστές, στοὺς πολεμιστές. Τοὺς πολεμιστὲς ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὴ λευτεριά! Λές: «Δὲν θὰ πάρετε ὅπουλα τὴ δύναμη τῶν Ἑλλήνων». Μὰ οἱ Ἰταλοὶ ρὲν ἦλθαν στὴν Ἑλλάδα γιὰ νὰ μᾶς πάρουν τὴ δύναμη. Ἦλθαν γιὰ νὰ καταβάλλουν τὴ δύναμη. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ποὺ εἶναι ὀρθὸ σὰν ἔννοια δὲν στέκει στὴν ὅλη φράση. Νὰ συνεχίσω; Λοιπὸν συμπέρασμα: Λιγώτερα καὶ πιὸ σταράτα. Καὶ ὄχι ἀράδιασμα λέξεων. Ἀράδιασμα ἐννοιῶν. Νὰ ποῦμε καὶ γιὰ τὸ ποίημα; Λές: «Ὅλοι μαζὶ γιὰ στέφανα — στ᾽ ἄγνωστου τὸ μνημεῖο». Δηλαδὴ θὰ πᾶτε νὰ πάρετε τὰ στέφανα. Τὸ γιὰ σημαίνει τὸ σκοπό. Ἀλλὰ ἐσὺ θέλεις νὰ πῆς νὰ πᾶτε κρατώντας στέφανα καὶ νὰ τὰ καταθέσετε. Λοιπὸν προσοχή. Εἶσαι ἕνας νέος ποὺ μπορεῖς νὰ γράψης πολὺ καλά. Λοιπὸν συγκεντρώσου καὶ γράφε. Τὸ σημερινὸ μάθημα ἐλπίζω, καὶ εἶμαι βέβαιος, πὼς θὰ σὲ ὠφελήση. Τὸ σκίτσο καλό.

⁂ Τὰ πήραμε ΝΙΚΟ ΤΑΒΛΑΡΑΚΗ. Εὐχαριστοῦμε.

⁂ Εὐχαριστῶ Θ. ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Θὰ σοῦ σταλοῦν ΖΑΧΑΡΙΑ ΣΙΩΤΟ.

⁂ Ἐξηγήσαμε τόσες φορὲς ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗ, ὅτι ἡ καθυστερηση ὀφείλεται στην ἔλλειψη τοῦ χαρτιοῦ. Θὰ καλυψουμε γρήγορα τὴ καθυστερηση.

⁂ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα καλέ μου φίλε ΙΩΑΝΝΗ ΣΟΥΚΗ.

⁂ Κάτι τέτοιο θὰ ἔχη γίνει ἀγαπητέ μου ΓΙΕ τῆς ΛΕΣΒΟΥ. Θὰ χάθηκε. Ἔδωσα παντως ἐντολη στη διεκπεραίωση.

⁂ Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΥΓΕΡΗ. Εὐχαριστῶ για τὰ καλὰ λόγια.

⁂ Ὁ πρῶτος τόμος ΧΡΗΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΗ ἔχει 24.000 ἄδετος καὶ 45.000 δεμένος. Τὰ τεύχη τοῦ 1950 ἔχουν 2000 δραχμὲς τὸ ἕνα τοῦ 1951 1000 μόνο δραχμές.

⁂ Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ τεῦχος ΕΥΣΤΡΑΤΙΕ ΦΙΛΙΝΑ.

⁂ Πολὺ καλὰ ΘΡΥΛΕ. Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ὅλα ὅσα μοῦ γράφεις. Ἐν ταξει τὸ ψευδώνυμο.

⁂ Ἐν ταξει ΓΕΩΡΓΙΕ ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ. Εὐχαριστῶ. Μὰ δὲν εἴπαμε πὼς ἀργοῦμε ἐξ αἰτίας τῆς ἐλλείψεως τοῦ χαρτιου;

⁂ Δὲν πολυκατάλαβα ὅλα αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις φίλε ΜΑΥΡΕ ΠΕΙΡΑΤΗ. Ἂς μοῦ στειλη νεα συνεργασία του ὁ φίλος σου. Καὶ νὰ μου ζητάη εἰδικῶς νὰ τοῦ πῶ τὴν κρίση μου. Θὰ τοῦ την πῶ χωρὶς δισταγμό. Τιμια καὶ εἰλικρινά.

⁂ Εὐχαριστῶ ΚΟΜΗ ΒΕΡΝΟΝ.

⁂ Δέχομαι τὶς βεβαιώσεις σου ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ. Στεῖλε μου λοιπὸν νέο ποίημα.

⁂ Εὐχαριστῶ ΣΩΤΗΡΗ ΦΑΣΟΥΛΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Κρατῶ ὑπὸ σημείωση τὶς συστάσεις σου.

⁂ Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΓΙΩΡΓΟ ΧΑΡΜΑΝΤΑ. Εἶσαι ἕνας πολὺ καλὸς φίλος. Μπορεῖς νὰ στείλης φωτογραφίες. Ἀλλὰ συνήθως δὲν δημοσιεύουμε ἐκτὸς ἐὰν εἶναι κάτι τὸ πολὺ καλό.

⁂ Ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ μᾶς ΚΑΛΛΟΝΙΑΤΟΠΟΥΛΟ θὰ γίνη. Ἐμπρὸς λοιπόν. Κουράγιο.

⁂ Ἐν τάξει ΚΩΝ. ΑΝΤ. ΧΑΛΜΟΥΚΗ. Σ᾽ εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Πῆρα καὶ τὰ χρήματα.

⁂ Πολὺ καλὰ Κ. ΜΠΑΛΤΑ.

⁂ Θὰ σοῦ σταλοῦν ΑΝΤΩΝΗ ΚΟΡΑΗ. Εὐχαριστῶ.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ ΜΑΚΡΑΛΙΤΣΑ. Θὰ σοῦ σταλοῦν καὶ τὰ ὑπόλοιπα.

⁂ Εὐχαριστῶ ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΝΑΤΣΟΥΛΗ γιὰ τὰ τόσο εὐγενικά σου λόγια. Εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ ἕνα τόσο καλὸ παιδὶ δημιουργεῖται μέσα στὴν παιδόπολη.

⁂ Ἐν τάξει ΑΕΤΙΔΕΑ. Εὐχαριστῶ γιὰ τὸ νέο συνδρομητή.

⁂ Ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση ΑΝΤΩΝΗ ΜΑΚΡΥΔΑΚΗ.

⁂ Ἐγκρίναμε τὸ ψευδώνυμό σου ΠΑΠΑΡΟΥΝΑ καὶ σὲ χρεώσαμε μὲ 2.000 δραχμές.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ ΧΟΤΖΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 452)

— Δίκιο ἔχεις ἄνθρωπε! εἶπε ὁ Χότζας σοβαρά. Δίκιο ἔχεις νὰ θυμώνης, γιατὶ δὲν ξέρεις τί λέει τὸ Κοράνι;

— Ποῦ νὰ ξέρω χότζα μου, ἀγράμματος ἄνθρωπος καθὼς εἶμαι! Καὶ σὰν τί λέει τὸ Κοράνι;

— Λέει πὼς κάθε χίλια χρόνια, μιὰ χήνα ζωντανεύει ἀπὸ τὸ ταψί, καὶ πετάει ἴσια στὸν Παράδεισο τῶν μωαμεθανῶν ὅπου καρτεράει τὸν κύριό της!

— Κι᾽ αὐτὸ ἔγινε στὴ δική μου χήνα; ἔκανε μὲ χαρὰ καὶ μὲ θαυμασμὸ ὁ ἄνθρωπος. Μωρὲ μπράβο! Ὥστε σὰ νὰ λέμε Χότζα μου ἐκείνη ἡ χήνα μὲ καρτεράει τώρα στὸν παράδεισο! Μὰ σὰν εἶν᾽ ἔτσι, νὰ σοῦ φέρω πεσκέσι μιὰ ἄλλη πιὸ μεγάλη καὶ πιὸ παχιά!

Κι᾽ οἱ τρεῖς τους τότε ἄρχισαν νὰ λένε γιὰ τὸ Χότζα τί θαυμάσιος δικαστὴς ποὺ ἦταν, δίκαιος καὶ διαβασμένος ὅσο δὲν παίρνει.

Ὅσο γιὰ τὸ φούρναρη, εἶναι περιττὸ νὰ ποῦμε τί ἰδέα εἶχε γιὰ τὸν Χότζα ποὺ τὸν γλύτωσε!

⁂ Ἐτακτοποιήθηκε τὸ ψευδώνυμο τοῦ ΑΓ[...]ΝΙΑΝ. Γίνηκε δηλαδὴ ἡ μεταβίβαση.

⁂ Παρακαλοῦνται οἱ ΕΥΘΥΜΟΣ ΤΥΡΟΛΕΣ[...] καὶ ΠΟΝΕΜΕΝΟΣ ΜΑΘΗΤΗΣ νὰ μοῦ στεί[...] το ταχυτερον τα στοιχεια τους.

⁂ Ο νεος φίλος μου ποὺ μοῦ ἔστειλε ἀπὸ [...] Ρεθυμνο το ψευδωνυμο ΜΙΚΗΣ να μου στειλη [...] γιατι το Μικης το πῆρε ἄλλος πρωτα απ [...] Τον πληροφορω ακομη ὅτι δεν αναμιγνυομαι [...] δεν ξερω τι πρέπει να δωση κανεις γιά να [...] μελος συλλογου. Νὰ ζητησης το καταστατικο [...] πληροφοριες απὸ τοὺς ιδιους. Την αγγελια να [...] ξαναστειλης με τὸ νεο σου ψευδωνυμο. Και [...] λησμονησης να μου στείλης καὶ τὸ ὄνομά σου.

⁂ Πολὺ λυπήθηκα γιὰ τὸ γράμμα σου ΦΟ[...]ΝΙΚΑ. Ειναι λοιπον τοσο δυσκολο να γραφη [...] νεις ἕνα ευγενικο γραμμα; Ποίημα ποὺ εγκριθ[...] τυχον απὸ την Ἐπιτροπη Κρισεως — δὲν θυμο[...] μαι αν εγκριθηκε τὸ δικο σου, γιατὶ δὲν κρατα[...] λογαριασμο — δὲν σημαίνει πὼς τὸ δημοσιεύ[...] κι εγώ αν δὲν τὸ ἐγκρινω! Ἀλλα πίστεψε παιδ[...] μου, και σε λέω παιδι μου ἐπειδη θεωρεις κολα[...] κεια να σε πω «φιλε», πὼς οἱ φρασεις που μετα[...] χειρίζεσαι δεν ταιριάζουν σ᾽ ἕνα νεο: Μου λε[...] πως δεν ἔχω τὸ σθένος να σοῦ πῶ, πὼς δὲν τὸ δη[...] μοσιεύω γιὰ τὸν ἕνα ἢ γιὰ τὸν ἄλλο λογο! Δε[...] τὸ βλεπεις καὶ σὺ τώρα κωμικό; Μοῦ λὲς ακόμα [...] «Ειχα σκοπὸ νὰ σᾶς στειλω καὶ ἄλλα, ἀλλα [...] ταν βλεπω τὰ π α ρ έ κ τ ρ ο π α». Ποιὰ παρέκτρο[...] πα; Τὸ νέο σου πεζογραφημα ὄχι καλό! Φλύαρο[...] Πολλὲς παρομοιώσεις αστοχες. Δὲν στέκουν. Ε[...] τούτοις τὸ στελνω στην Ἐπιτροπή Κρίσεως νὰ μο[...] πῆ κι᾽ αὐτή τη γνωμη της. Ἀλλα, αλλα!... Μπο[...] ρεις να γραψης ωραια. Παρασύρεσαι ὅμως ἀπ[...] ρητορισμους, χωρις νοημα. Τὸ ψευδώνυμο είνα[...] δικό σου· ο αλλος εἶναι ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΦΟΙΝΙΞ [...] Για τὴν ἐγγραφη τοῦ συνδρομητοῦ εὐχαριστῶ θερ[...]μῶς.

⁂ Ἐὰν ὁ λαβύρινθός σου ΕΞΑΨΑΛΜΕ ἦταν πι[...] καλλιτεχνικα σχεδιασμενος θὰ τὸν δημοσιευα. Γι[...] Ὄχι ὅμως προχειρο[...]τητες. ἐπιχειρησε ἄλλη μιὰ φορά.

⁂ Μόνο σὰ σκίτσα θὰ χρησιμοποιήσω τὸν Κο[...]λοκοτρώνη καὶ Διάκο.

⁂ Παρακαλεῖται ὁ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΙΣΟΥΔΗΣ πο[...] μᾶς ἔστειλε δι᾽ ἐπιταγῆς δραχ. 10.000 νὰ μα[...] γνωρίση την πραγματικη του διεύθυνση.

⁂ Σ᾽ εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγι[...] ἀγαπητέ μου ΑΝΔΡΕΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗ[...]ΤΡΙΟΥ. Πηρα τη συνεργασία σου. Ἐλπίζω πὼ[...] θὰ ἐνημερωθοῦμε στὰ ζητήματα τῆς ἐκδόσεως.

⁂ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῆ τὸ ζήτημά σου[...] ἀπὸ τὴ διεκπεραίωση ΓΙΩΡΓΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ[...]ΔΙΚΑΙΟ.

⁂ Καὶ γιὰ τὸ φίλο σας ΧΡ. ΨΑΡΡΑ θὰ ἐξετα[...]σθῆ τὸ ζήτημα ΛΑΚΗ ΛΑΒΕΡΗ.

⁂ Πήραμε τὴ συνεργασία σου μικρή μας φιλ[...] ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ.

⁂ Πρῶτα - πρῶτα ΛΑΜΠΡΟ ΧΑΛΜΟΥΚΗ βο[...]ζετε γραμματόσημα στὰ γράμματά σας γιὰ νὰ [...] βρισκομαστε στην ἀνάγκη νὰ πληρώνουμε ἐμεῖς [...] διπλάσια. Ἔπειτα δὲν μποροῦμε νὰ ἀναλάβου[...] τὴν ἐκτύπωση δελτίων. Δεν μπορεῖτε ἐσεῖς νὰ [...] φτιάσετε αὐτοῦ, στὴν Ναύπακτο; Εὐχαριστῶ δ[...] τοὺς νέους συνδρομητάς. Φροντίστε γιὰ τὴ συ[...]δρομή τους.

⁂ Θὰ πρέπει νὰ πῆρες πιὰ τὴν ἀπόδειξη κλπ[...] φίλε ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΛΟΒΕ. Πῆρα συνεργασία.

⁂ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ φίλε ΑΛΕΞΑΝΔΡ[...] ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ τοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ. Φρόντισε μ[...]νο νὰ μᾶς στείλης τὴ συνδρομή σου.

⁂ Πῆρα τὴ συνεργασία σου φίλε ΙΩΑΝΝΗ ΓΕ[...]ΩΡΓΙΟΥ ΡΗΓΑ. Εὐχαριστῶ.

⁂ Θὰ σοῦ σταλοῦν ΑΝΤΩΝΗ ΜΩΡΑΪΤΗ. Εὐ[...]χαριστῶ.

⁂ Ἐν τάξει θὰ διορθωθῆ ἡ διεύθυνσή σου ΑΛΕ[...]ΚΟ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Μπορεῖς νὰ στείλης ὅ,τι θέλεις ΓΑΛΑΖΙΟ ΠΟΥΛΙ. Ἀλλὰ σὲ ρωτῶ: Πῶς μπορεῖς νὰ στείλη[...] κριτικὴ ἀγώνων ποὺ δὲν εἶδες; Ἢ βρισκόσουν στὴ[...] Ἀθήνα καὶ τοὺς εἶδες; Τότε, φυσικὰ ἀλλάζει τὸ πράγμα!

⁂ Πολὺ καλὰ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΜΒΥΣΙΔΗ. Τα[...]κτοποιοῦνται τὰ οἰκονομικὰ σύμφωνα μὲ τὰ ὅσα μᾶς γράφεις. Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν προαιρετική εἰσφορά.

⁂ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΝΙΚΟΛΑΕ ΧΡ. ΓΚΩ[...]ΝΗ γιὰ ὅσα ἔκαμες καὶ γιὰ ὅσα ὑπόσχεσαι νὰ κάμης.

⁂ Εὐχαριστῶ πολὺ ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΙΤΑΡΑ. Πῆρα καὶ τὰ ὑπόλοιπα.

⁂ Πολὺ καλὰ ΓΙΩΡΓΟ ΑΝΤ. ΤΖΙΑΚΗ. Μπορεῖς νὰ μᾶς ἐπιστρέψης τὰ ἐπὶ πλέον.

⁂ Εὐχαριστῶ ΓΙΑΚΟΥΜΗ ΓΡΗΓ. ΚΑΠΛΑΝΙΔΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ τὶς εὐγενικές σου δια[...]θέσεις. Τὰ φύλλα θὰ σοῦ σταλοῦν.

⁂ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ΒΑΣΙΛΗ ΠΑ[...]ΣΧΑΛΙΔΗ.

⁂ Ἔδωσα ἐντολὴ καλέ μου φίλε Π. ΒΕΡΥΚΙ[...] νὰ ἐξετασθῆ ἡ ὑπόθεσή σου.

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΠΟΣΑ ΑΤΟΜΑ;

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἀριστείδη περιλαβαίνει δυὸ ἐξαδέλφους, δυὸ ἀνεψιοὺς καὶ δυὸ θείους. Πόσα ἄτομα ἀποτελοῦν τὴν οἰκογένεια αὐτή;

2) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) 1,2,3,4,5,6,7,8,9,1
2) 5,4,2,1
3) 5,4,7,1,9,1
4) 3,9,4,1
5) 1,2,2,1
6) 1,9,3,1

1) Ἑλληνικὸ νησί.
2) Ἀσιατικὸ Κράτος.
3) Μουσικὸ ὄργανο.
4) Ἀριθμός.
5) Γυναικεῖο ὄνομα.
6) Ἠπειρωτικὴ πόλη.

Γ. Χόνδρης, Ἰωάννινα

3) ΜΠΕΡΔΕΜΕΝΟ ΡΗΤΟ

Ἡ παρακάτω φράση ἀποτελεῖ ἕνα γνωστότατο ἀρχαῖο ρητό. Θὰ μπορέσετε νὰ τὸ διαβάσετε ἂν βάλετε τὰ γράμματα στὴ σειρά τους:

ΑΝΗ ΚΑΙΑΘ ΙΕΝ
ΚΙΣΥΝ ΕΙΡΑΧ

4) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

* * * α = Βιβλικὸ ὄρος.
* * α * = Ἀσιατ. κράτος.
* α * * = Πηγή.
α * * * = Ἄρχοντας, βασιλιᾶς.

Γ. Ματαυτσῆς, Βάλτα

5) ΟΙ 6 ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ

ΤΟ	Α	ΦΩ	ΠΛΑ	Ο	ΚΙ
ΝΟΝ	ΠΟ	ΑΝ	ΤΗ	ΝΗ	ΦΟΣ
Ν	ΡΑ	ΜΑ	ΒΡV	ΦΟΣ	ΚΙ
ΣΙΣ	ΓΡΑ	Ε	ΤΟΝ	ΛΕ	ΓΡΑ
ΣΟΝ	ΤΟ	ΧΙ	ΝΟ	ΣΡΟ	ΝΗ

Νὰ συναρμολογηθοῦν οἱ παραπάνω συλλαβές, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν 6 μεγάλες ἐφευρέσεις.

Ἀπ. Ἀποστολάκης, Κῶς

6) ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Ἀπ' ὄργανο αἰσθήσεως
τὸ ἕνα γράμμα βγάζω
καὶ ζῶο στὴ δημοτικὴ
εὐθὺς παρουσιάζω.

Γ. Τσαμπούρης
Κυλινδρὸς Πιερίας

7) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Ἀριθμητικὸ σὲ νότα
ἂν προσθέσης μουσικὴ
θὰ σχηματιστῆ ἀμέσως
μία πόλη ἑλληνική.

Ἀλέξ. Μακρυλάκης
Φυλακτὸ Σουφλίου

8) ΑΡΙΘΜΗΤ. ΣΤΑΥΡΟΣ

Στὰ κενὰ τεραγωνίδια τοῦ Σταυροῦ νὰ τοποθετηθοῦν οἱ ἀριθμοὶ 1, 2, 3, 4, 5, 6 7, 8, 9 μὲ τέτοιο τρόπο ὥστε ὁριζόντια καὶ κάθετα νὰ δίνουν ἄθροισμα 27.

Ἰωάν. Μετεβελῆς, Λέρος

9) ΑΣΤΕΡΙ

*   *   *
* * *
* * *
* * * Α * * *
* * *
* * *
*   *   *

Ὁριζόντια: Παριστάνει τὸ Κράτος. Κάθετα: Πόλη τῆς Ἰταλίας. Διαγώνια: Μεγάλος Ἕλληνας ποιητής. Ὀροσειρὰ τῆς Εὐρώπης.

Ν. Τέντος, Ἰωάννινα

10) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τ'ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε σχηματίζουν ἑλληνικὸ πέλαγος.

1) Βασιλιᾶς τῆς Σπάρτης. 2) Πόλη τῆς Ἠπείρου. 3) Ἀνδρικὸ ὄνομα. 4) Ἀρχηγὸς τῶν Ἑλλήνων στὸν τρωϊκὸ πόλεμο. 5) Νησὶ τοῦ Ἰονίου. 6) Διακρίθηκε στὸν τρωϊκὸ πόλεμ[o] γιὰ τὴν ἐξυπνάδα του! 7) Πο[τ]αμὸς τῆς Ἀφρικῆς.

Γ. Δημόπουλος, Δομοκ[ὸς]

11) ΑΡΙΘΜΗΤ. ΤΕΤΡΑΓΩΝ[Ο]

Τοποθετῆστε στὰ τετραγω[ν]άκια τοὺς ἀριθμοὺς 11, 1[2], 13, 14, 15, 16, 17, 18, 1[9] κατὰ τέτοιο τρόπο, ὥστε νὰ δ[ί]νουν ὁριζόντια, κάθετα καὶ δια[γ]ώνια ἄθροισμα 45.

Εὐθ. Λώλης, Τρίκκαλ[α]

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 41

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1							■						
2		■		■						■		■	
3					■		■		■				
4		■		■						■		■	
5							■						
6		■	■	■						■	■	■	
7	■					■	■	■					■
8		■	■	■						■	■	■	
9							■						
10		■		■						■		■	
11					■		■		■				
12		■		■						■		■	
13							■						

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος. — Ἀνωμαλία σύγχυσις. 2) Πόλη τῆς Μακεδονίας. 3) Τὸ τρέμουν οἱ ἠθοποιοί. — Δὲν ὑπάρχει τὸ καλοκαῖρι. 4) Ἀληθινός, γνήσιος. 5) Θὰ τὸ βρῆτε στὸ αὐτοκίνητο. — Κρατᾶ τὰ λεφτά. 6) Ξυρίζουν. 7) Πρόθεσις. — Κόψιμο. 8) Δὲν λείπει ἀπὸ τὴ βάρκα. 9) Τὸ μυαλό της δὲν κόβει. — Ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα συστατικὰ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. 10) Σκέπτομαι, μελετῶ. 11) Ζωογονεῖ. — Δὲν εἶναι ἄσχημο. 12) Μεγάλη πόλη τῆς Πελοποννήσου (δημ.). 13) Ξεγέλασμα στὸν πληθυντικό. — Θόρυβος, ταραχή.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Μικρὸ κατοικίδιο. — Βρίσκονται στὸ ἄκρον (οὐδ.). 3) Γυναικεῖο χαϊδευτικὸ ὄνομα. — Χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴ μεταφορὰ ὑγρῶν. 5) 14. — Τὸν κάνουμε ὅ,τι θέλουμε. — Βυζαντινὴ νότα. 6) Αὐτὰ τὰ παιδιὰ δὲν πᾶνε στὸ παρθεναγωγεῖο. — Σ' αὐτὲς μένουμε. 8) Εἴθε (ἐπίρ.). — Τὸ βρεγμένο ψωμί. 9) Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. — Βρίσκομαι σὲ ἀμηχανία. — Ὑποθετικό. 11) Δὲν ἔχουν διόλου ὑγρασία. — Ἑλληνικὸς χορός. 13) Ἡ μητέρα τοῦ Ξέρξη. — Τὰ ταράζει τὸ Ντὶ - Ντὶ - Τί.

●

ΛΥΣΕΙΣ 40οῦ ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΔΙΠΛΗ ΣΚΑΛΑ

1) ΠΩΣ — ΣΑΡΩΝΙΚΟΣ, 2[)] ΠΙΟΣ — ΣΟΦΟΚΛΗΣ, 3) ΠΟΡΟ[Σ] — ΣΑΛΑΜΙΣ, 4) ΠΙΝΔΟΣ — ΣΥ[...]ΣΤΑΣ, 5) ΠΑΝΑΜΑΣ — ΣΥΡΟΣ, 6) ΠΙΤΤΑΚΟΣ — ΣΩΟΣ, 7) ΠΕ[Ι]ΡΑΙΕΥΣ — ΣΟΣ.

2) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) ΙΕροκῆρυξ, 2) ΡΟυμανία, 3[)] ΣΟλωμός, 4) ΛΥσίας, 5) ΜΑνία, = ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ.

3) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

ΚΑΦΕ (ΜαρίΚΑ ΦΕρε μου).

4) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

1) Π
2) Α Ι
3) Κ Ε Α
4) Ρ Ω Μ Η
5) Α Θ Η Ν Α
6) Π Ι Ν Δ Ο Σ
7) Μ Ε Θ Ω Ν Η Ν
8) Π Υ Ρ Α Μ Ι Δ Α

5) ΦΩΝΗΕΝΤΟΛΕΙΠΟ

Ἄφετε τὰ παιδία ἐλθεῖν πρός μ[ε].

6) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) Ἐλισσαῖος, 2) Παρμενίων, 3[)] Ἀνδρέας, 4) Μασσαλία, 5) Ἐθελο[ν]τής, 6) Ἴαμβος, 7) Ναύπλιον, 8[)] Ὤθησις, 9) Νεάπολις, 10) Δούνα[]βις, 11) Ἄρτεμις, 12) Σῦρος = ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ.

7) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΑΡΗΣ — ΤΑ = ΑΡΙΣΤΑ.

8) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

Ο ΚΗΠΟΣ (τάΚΗ ΠΟΣο).

9) ΛΟΓΟΠΑΙΓΝΙΟ

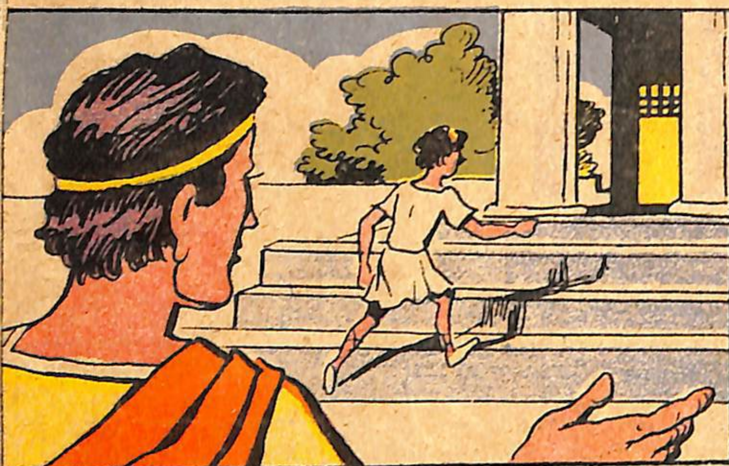
ΠΗΔΑΛΙΟΝ (Πήδα Λυών).

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 4[0]

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΑΘΑΝΑΣ — ΠΑΤΑΤΑ, 3) ΠΥΡΡΟΣ — ΡΟΞΑΝΗ, 4) ΣΟΦΟΣ, 5) ΓΚΟΛ — ΙΛΗ — ΚΟΡΑ, 6) ΣΙΚ — ΤΙΣ, 7[)] ΜΑΡΑΘΩΝ, 8) ΣΟ·Ι· — ΝΑΒ, 9[)] ΑΛΥΙΣ — ΠΟΑ — ΝΙΝΑ, 10) ΧΑΝΙΑ, 11) ΤΣΑΠΑΣ — ΑΜΑΛΙΑ[,] 13) ΣΤΑΦΙΣ — ΕΝΩΣΙΝ. ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΑΡΠΑΓΗ — ΜΑΝΤΙΣ, 3) ΑΓΡΙΟΣ — ΣΥΝΑΜΑ, 4[)] ΛΙΜΟΣ, 5) ΑΩΟΣ — ΚΑΙ — ΧΑΝΙ, 6) ΙΟΣ — ΠΑΣ, 7) ΦΛΥΑΡΟΝ 8) ΡΟΗ — ΑΙΑ, 9) ΑΘΩ[Σ] — ΤΩΝ — ΑΜΑΝ, 10) ΚΙΝΑΝ[,] 11) ΑΓΑΜΟΣ — ΒΙΒΛΟΣ, 13) Α[Θ]ΘΗΝΑΙ — ΧΑΝΑΑΝ.

Μὲ τὴ δᾶδα καὶ τὸ σπαθί !

(ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ)

7) Δὲν εἶναι ὥρα, 'Αλέξανδρε, γιὰ παιχνίδι... Πήγαινε νὰ συγυρισθῆς καὶ νὰ πᾶς στὴ Μεγάλη Αἴθουσα. Ἦρθαν πρέσβεις ἀπ' τὴν Περσία γιὰ τὸν πατέρα σου. Καλὰ θᾶταν νὰ γνωριστοῦν μὲ τὸ γιό του, στὸ μεταξύ.

— Πάω, δάσκαλε, ἔχω τόσα νὰ τοὺς ρωτήσω.

'Ο Λεωνίδας τοῦ χαμογέλασε. Εἶχε πεῖρα πὼς ὅταν ἤθελε κεῖνο τ' ἀτίθασσο λιονταρόπουλο, ἤξερε νὰ γίνεται πιὸ σοφὸς καὶ πιὸ σοβαρὸς κι' ἀπὸ γέρο.

— Φτάνει γιὰ σήμερα, εἶπε στοὺς φίλους του ὁ 'Αλέξανδρος κι' ἔφυγε τρεχάτος.

8) Στάθηκε μιὰ στιγμή, ὁ 'Αλέξανδρος, ξαφνιασμένος ἀπ' τὸ χρυσὸ ποὺ ἀστραποβολοῦσε στὶς φορεσιὲς τῶν Περσῶν.

Παράξενες ποὺ ἦταν αὐτὲς οἱ ψηλὲς τιάρες, ποὺ σκέπαζαν τὸ κεφάλι τους. Κι' ἐκεῖνες οἱ ζῶνες, ὅλο πετράδια ποὺ ἔδεναν τοὺς χειροδ. ς καὶ μακρεῖς χιτῶνες στὴ μέση τους! Μὴν ἦσαν κι' οἱ τρεῖς βασιλις εί-νης τῆς χώρας τῆς μακρυνῆς, ποὺ σχεδίαζε νὰ χτυπήση ἀπὸ και τέρας του;

Μ' ἐκείνη τὴ σκέψη τὸ βασιλόπουλο πῆρε θάρρος καὶ πῆγε κον πρέσβεις, μὲ τὸ κεφάλι ψηλά... Ἦταν ὁ γιὸς τοῦ Φιλίππου.

9) — Καλῶς ὡρίσατε, εὐγενεῖς τῆς Περσίας, εἶπε σοβαρά. Ὅπου νᾶναι φτάνει ὁ πατέρας μου... 'Ωστόσο, εἶστε δικοί μου φιλοξενούμενοι. Εἶμαι ὁ 'Αλέξανδρος τῆς Μακεδονίας.

Οἱ τρεῖς μεγιστᾶνες ξαφνιάστηκαν τώρα μὲ τὴ σειρά τους. Εἶχαν ἀκούσει πὼς ἡ 'Ελλάδα εἶναι ἡ πηγὴ τῆς σοφίας. Μὰ αὐτὸ ξεπερνοῦσε τὴ φαντασία. Τόσο νωρὶς ὡριμάζουν ἐδῶ τὰ παιδιά;

— Μποροῦμε ὡστόσο νὰ κουβεντιάσουμε, εἶπε τ' ἀγόρι... Μπορῶ νὰ ρωτήσω κάτι; Εἶναι μακρυὰ ἡ Περσία; Ἔχει δρόμους καλούς; Πόσες μέρες ἀπέχουν τὰ Σοῦσα ἀπὸ τὴν Πέλλα;

10) — Γιατί τὰ ρωτᾶς ὅλα αὐτά, μικρέ μου; Σκοπεύεις νὰ μᾶς ἐπισκεφτῆς; ρώτησε μ' ἕνα χαμόγελο ἕνας ἀπ' τοὺς τρεῖς μεγιστᾶνες.

— Ἴσως, εἶπε ὁ 'Αλέξανδρος, ἂν μ' ἀφήση ὁ πατέρας μου νὰ κάμω πρῶτος αὐτὸ τὸ ταξίδι... Μ' ἀρέσει νὰ βλέπω ἄγνωστες χῶρες. 'Ο δάσκαλος μοῦ διδάσκει ὡραία γεωγραφία... Μοῦ λέει γιὰ τὰ βουνά σας, τοὺς ποταμούς σας ποὺ βγαίνουν χρυσάφι στὶς ὄχθες τους καὶ ποὺ κάποτε ἦταν 'Ελληνικοί...

— Αὐτὸν πρέπει νὰ τρέμη ὁ Δαρεῖος, εἶπε ὁ δεύτερος πρέσβυς σιγὰ στοὺς δυὸ ἄλλους, ὄχι τὸ Φίλιππο...

11) Ἕνα σάλπισμα ἀντιλάλησε τρεῖς φορὲς στὸν αἰθέρα... Δεύτερο βροντερὸ ἀποκρίθηκε ἀπ' τὸ παλάτι.

— Ἔρχεται ὁ πατέρας μου, εἶπε ὁ 'Αλέξανδρος. Τὸ τριπλὸ σάλπισμα δείχνει πὼς ὁ βασιλιὰς τῆς Μακεδονίας γυρίζει ἀπὸ τὸν πόλεμο νικητής. 'Εσεῖς πὼς ἀναγγέλετε τὶς δικές σας τὶς νίκες;

— Μὲ τὶς φωτιές, ἀποκρίθηκε ὁ τρίτος πρέσβυς, ποὺ διασκέδαζε, κουβεντιάζοντας μὲ τὸ ἔξυπνο πριγκηπόπουλο... Πολὺ προτοῦ φτάση ὁ λόγος, μᾶς φέρνει τὴν εἴδηση ἡ λάμψη τῆς φλόγας ἀπὸ βουνὸ σὲ βουνό.

12) 'Ωστόσο, στὴν πύλη τῶν ἀνακτόρων, οἱ φρουροί, παρουσίαζαν ὅπλα. Οἱ σάλπιγγες ἀντηχοῦσαν, χρεμέτιζαν τ' ἄτια. 'Ο Φίλιππος πέζεψε ἀπ' τ' ἄλογο καὶ μαθαίνοντας γιὰ τοὺς πρέσβεις, πῆγε ὁμέσως στὴν αἴθουσα.

Ἦταν τραχὺς πολεμιστὴς καὶ δὲν ἔδινε σημασία στὴν ἐμφάνισή του. 'Εξ ἄλλου, τὸ ἤξερε πὼς ἡ πανοπλία εἶναι ἡ πιὸ ἐπιβλητικὴ φορεσιὰ στὴ ματιὰ ἑνὸς διπλωμάτη.

— Χαίρετε, ἄρχοντές τῆς Περσίας, ὀφθαλμοὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλέως, τοὺς εἶπε. 'Η νίκη μου γίνεται λαμπρότερη μὲ τὴν παρουσία σας.

(Συνεχίζεται)